

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lov om Grønlands Selvstyre blev vedtaget af Folketinget den 19. maj 2009 og trådte i kraft den 21. juni 2009.

Lov om Grønlands Selvstyre fastslår, at Grønlands Selvstyre kan overtage råstofområdet, og at Grønlands Selvstyre dermed får den lovgivende og udøvende magt inden for råstofområdet. Sagsområdet råstoffer er angivet på liste II i bilag til lov om Grønlands Selvstyre. Det følger af bestemmelsen i § 3 stk. 2 i lov om Grønlands Selvstyre, at sagsområder opført på bilagets liste II overgår til Grønlands Selvstyre på tidspunkter, der fastsættes af selvstyret efter forhandling med rigsmyndighederne. Der er ikke i lov om Grønlands Selvstyre taget stilling til spørgsmålet om hvilken procedure, der i øvrigt skal følges i forbindelse med en beslutning om at overtage et sagsområde. Inden fremsættelse af forslaget vil Naalakkersuisut fremsætte følgende beslutningsforslag til Inatsisartut:

”Forslag til Inatsisartut beslutning om Grønlands Selvstyres overtagelse af sagsområdet råstoffer og den del af sagsområdet arbejdsmiljø, som vedrører offshoreanlæg på grønlandsk søterritorium og kontinentalsokkelområde.

Begrundelse

Med ikrafttrædelse af lov om Grønlands Selvstyre er der givet selvstyret mulighed for selv at beslutte overtagelse af en lang række sagsområder. Blandt de områder, der vil kunne overtages efter grønlandsk beslutning, er råstofområdet og arbejdsmiljøområdet.

Det følger af bestemmelsen i § 3 stk. 2 i selvstyreloven, at sagsområder, der fremgår af liste II i lovens bilag overgår til Grønlands Selvstyre på det tidspunkt, der fastsættes af selvstyret efter forhandling med rigsmyndighederne. De to omhandlede sagsområder er begge opført på liste II i lovens bilag.

Med den nye selvstyreordning tilfalder alle indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland Selvstyret, herunder indtægter hos såvel grønlandske som danske myndigheder i form af licenser, beskatning, ejerandele etc. For at selvstyret skal kunne få et reelt indhold er det derfor af største betydning, at råstofområdet som et af de første sagsområder overgår til Grønlands Selvstyre.

For så vidt angår sagsområdet arbejdsmiljø, er det et af de sagsområder opført på liste II, hvor det kan besluttes, at kun en del af sagsområdet skal overgå til Grønlands Selvstyre.

Arbejdsmiljøområdet er i dag reguleret i lov om arbejdsmiljø i Grønland, der finder anvendelse for arbejde på landjorden og for råstofudvinding, herunder også offshoreaktiviteter. Den gældende arbejdsmiljølov er en rammelov og bemyndigelseslov, der giver beføjelsen til at fastsætte regler om sikkerhed og sundhed for så vidt angår offshorearbejde. Denne beføjelse har hidtil ikke været bragt i anvendelse og offshoreområdet i Grønland må betragtes som værende reelt ureguleret for så vidt angår sundhed og sikkerhed. Området er i Danmark omfattet af offshoresikkerhedsloven, der ikke finder anvendelse i Grønland.

Med en overtagelse af sagsområdet sundhed og sikkerhed for offshorearbejde samtidig med råstofområdet tilsigtes en samling af det politiske og administrative ansvar for de sikkerhedsmæssige forhold for offshoreaktiviteter under Naalakkersuisut med henblik på at tilvejebringe grundlaget for et samlet og overskueligt sæt af sikkerhedsmæssige regler med en koncentration af myndigheds- og tilsynsfunktionerne.

Baggrunden for, at tidspunktet for overtagelse af sagsområderne på liste II skal fastsættes efter forhandlinger med rigsmyndighederne, er hensynet til, at grønlandsk overtagelse af sagsområderne sker under veltilrettelagte og ordnede forhold.

Naalakkersuisut skal på den baggrund anbefale til landstingets velvillige behandling, at det meddeles til rigsmyndighederne, at Grønlands Selvstyre overtager sagsområdet råstoffer og den del af sagsområdet arbejdsmiljø, som vedrører offshorearbejde og at der i den anledning ønskes optaget forhandling med rigsmyndighederne om tidspunktet for overtagelsen.

Det tilsigtes at overtagelse af de to sagsområder sker med virkning fra 1. januar 2010.

Senere på denne samling vil Naalakkersuisut fremlægge et forslag til Inatsisartut lov om mineralske råstoffer i Grønland med forslag til bestemmelser om arbejdsmiljø for offshorearbejde. Dette beslutningsforslag vedrører således en principbeslutning om hjemtagelse af råstofområdet. Debatten vedrørende selve reguleringen af råstofområdet forventes henlagt til behandlingen af forslag til Inatsisartutlov om mineralske råstoffer.

Med disse ord overlader jeg sagen til Inatsisartut velvillige behandling.”

Forslaget fastsætter grundlaget og rammerne for den fremtidige regulering af mineralske råstoffer samt aktiviteter, der har betydning herfor.

Forslagets regulering af disse aktiviteter er i overensstemmelse med nationale og internationale regler og aftaler vedrørende sådanne aktiviteter. Forslaget bidrager

dermed også til opfyldelsen af Grønlands Selvstyres forpligtelser efter national og international ret.

Forslagets regulering af disse aktiviteter er endvidere tilpasset den bedste nationale og internationale praksis for udførelse og regulering af sådanne aktiviteter. Forslaget bidrager dermed til fastholdelsen og videreudviklingen af Grønland som et godt og attraktivt område for efterforskning og udnyttelse af olie, gas og mineraler, udnyttelse af undergrunden samt udnyttelse af energi fra vand og vind til råstofaktiviteter og undergrundsaktiviteter.

Forslaget viderefører princippet om en samlet integreret myndighedsbehandling på råstofområdet, hvor især miljømæssige, tekniske, sikkerhedsmæssige og ressourcemæssige hensyn indgår i en helhed i vurderingen af en råstofaktivitet. Der gives således alene en tilladelse, der omfatter samtlige forhold af betydning for en aktivitet omfattet af loven. Denne model var en af hovedanbefalingerne i Ølgaard-rapporten fra 1990, se nærmere nedenfor under 1.1. Historisk tilbageblik.

Endvidere henhører også regnskabsmæssige og økonomiske spørgsmål under myndighedsbehandlingen blandt andet i forbindelse med opgørelse af indtægter fra råstofaktiviteter i forbindelse med opgørelse af de økonomiske relationer mellem selvstyret og staten under selvstyreordningen.

Forslaget fastslår blandt andet, at der skal ske en samlet og integreret myndighedsbehandling, som omfatter alle forhold og regler vedrørende mineralske råstoffer, råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden og tilknyttede energiaktiviteter. Forvaltningen af råstofområdet sker på grundlag af en samlet og koordineret stillingtagen til alle relevante forhold og hensyn.

En samlet integreret myndighedsbehandling fremmer tillige en effektiv forvaltning af råstofområdet samt brugervenlighed for borgerne og virksomhederne. Forslaget skaber dermed også grundlaget og rammerne for, at Grønlands Selvstyre selv kan styre, forvalte og videreudvikle råstofområdet.

Som følge af selvstyrets ret til råstofindtægterne bidrager forslaget til udviklingen af en grønlandsk økonomi, der i højere grad er uafhængig af eksterne tilskud. I afsnit 2.3 om myndighedsforhold er en nærmere beskrivelse af princippet om integreret myndighedsbehandling.

Forslaget erstatter den gældende danske lov om mineralske råstoffer i Grønland (råstofloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 368 af 18. juni 1998.

Forslagets baggrund

1.1. Historisk tilbageblik

Efter en kongelig anordning af 27. april 1935 var principperne i den danske undergrundslov samtidig gældende for Grønland.

På grund af stigende interesse for efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland nedsatte den danske regering i 1960 en kommission, der skulle udarbejde et udkast til en minelov for Grønland. Kommissionen afgav i juni 1963 sin betænkning. Det var hensigten, at efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland skulle gøres så tillokkende som muligt, samtidig med at det offentliges interesser skulle varetages på en rimelig måde. I november 1964 fremsatte regeringen et forslag til lov om mineralske råstoffer i Grønland, der var udarbejdet på grundlag af kommissionens betænkning. Loven blev vedtaget som lov nr. 166 af 12. maj 1965 om mineralske råstoffer i Grønland.

Da lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands Hjemmestyre trådte i kraft, blev der samtidig etableret en særlig ordning på råstofområdet. Hovedprincipperne i råstofordningen var fastlagt i hjemmestyreloven. De nærmere bestemmelser for råstofområdet blev fastsat i lov nr. 585 af 29. november 1978 om mineralske råstoffer i Grønland. Råstofordningens væsentligste elementer var følgende:

1. Anerkendelse af, at den fastboende befolkning i Grønland har grundlæggende rettigheder til Grønlands naturgivne ressourcer.
2. Etableringen af en fælles beslutningskompetence (gensidig veto) for rigsmyndighederne og hjemmestyret vedrørende de væsentlige dispositioner med hensyn til ikke-levende ressourcer i Grønland.
3. Fastlæggelse af principperne for fordeling af offentlige indtægter fra råstofvirksomhed i Grønland.
4. Oprettelse af et paritetisk sammensat dansk/grønlandsk Fællesråd vedrørende Mineralske Råstoffer i Grønland.
5. Oprettelse af en råstofforvaltning for Grønland under energiministeren til varetagelse af de centrale administrative opgaver på råstofområdet. Råstofforvaltningen skulle tillige varetage opgaverne som sekretariat for Fællesrådet vedrørende Mineralske Råstoffer i Grønland.

I marts 1988 indgik landsstyret og den danske regering en aftale om principper for ændring af dele af den grønlandske råstofordning. Hovedprincipperne var følgende:

1. Samtlige indtægter fra råstofordningen op til 500 millioner kroner pr. år skulle fordeles med 50 % til den danske stat og 50 % til Grønlands Hjemmestyre uden modregning i statens tilskud til Grønland. Fordelingen af indtægter ud over dette beløb skulle fastsættes ved lov efter forhandlingen mellem hjemmestyret og regeringen.
2. Hjemmestyret og den danske stat skulle hver indskyde op til 12,5 millioner kroner i et fælles selskab, Nunaoil A/S, med henblik på at fremme den erhvervsmæssige udvikling på råstofområdet.
3. Hjemmestyrets indflydelse på forvaltningen af råstofområdet skulle udvides.
4. Koncessionssystemet i råstofloven skulle også gælde vandkraftaktiviteter i Grønland.

5. Hver af parterne kunne efter den 1. januar 1995 kræve forhandlinger om ændring af råstofordningen.

Denne principaftale var grundlaget for udarbejdelsen af en ændret råstoflov, der blev vedtaget som lov nr. 844 af 21. december 1988.

Efter aftale mellem landsstyreformanden og den danske energiminister, blev der i 1990 nedsat en arbejdsgruppe med den opgave at udforme et oplæg til en ny strategi for nyttiggørelsen af mineralske råstoffer i Grønland. Arbejdsgruppen skitserede i en rapport (Ølgaard-rapporten) en række forslag for en ny strategi for udnyttelsen af mineralske råstoffer i Grønland med henblik på, at råstofsektoren kunne blive en betydende erhvervssektor på linje med andre erhverv i Grønland. Blandt hovedelementerne i den foreslåede nye strategi var blandt andet indførelse af væsentligt ændrede tilladelsesvilkår og en skattelovgivning, som skulle være konkurrencedygtig i forhold til andre landes, samt olieefterforskning på land- og sokkelområder i Grønland gennem udbudsrunder.

Arbejdsgruppens forslag til en ny strategi for råstofområdet førte til et forslag til en ny råstoflov, der blev vedtaget som lov nr. 335 af 6. juni 1991 og fortsat er gældende. Lovforslaget havde til hensigt at gøre det mere attraktivt at investere i efterforskning efter mineralske råstoffer (kulbrinter og mineraler) i Grønland.

Blandt hovedelementerne i den foreslåede strategi kan nævnes:

- a. Indførelse af væsentligt ændrede koncessionsvilkår, især for udnyttelse af hårde mineraler, med henblik på at kunne tilbyde vilkår, som er konkurrencedygtige i forhold til vilkårene i andre lande.
- b. Iværksættelse af olieefterforskning på land- og sokkelområder i Grønland, herunder på sokkelområder i Vestgrønland gennem udbudsrunder i 1990'erne.
- c. Gennemførelse af ændringer i først og fremmest den grønlandske skattelovgivning med henblik på også i denne henseende at tilvejebringe konkurrencedygtige arbejdsbetingelser for den internationale mine- og olieindustri.
- d. Udarbejdelse af omfattende informationsmateriale om Grønland af både generel og specifik karakter rettet mod den internationale mine- og olieindustri.
- e. Udarbejdelse af løbende informationsmateriale rettet mod befolkningen i Grønland om udviklingen på råstofområdet.
- f. Forenklinger og justeringer af råstofforvaltningens regulering af råstofaktiviteter, blandt andet i miljø- og sikkerhedsmæssig henseende.
- g. Anvendelse af en mere aktiv og opsøgende indsats fra det offentliges side over for mine- og olieindustrien med henblik på at fremme internationale investeringer i råstofaktiviteter i Grønland.

Landsstyrets formand og den danske statsminister aftalte i september 1992, at kompetencen til at meddele tilladelser til vandkraftaktiviteter samt myndighedsbehandlingen deraf skulle overgå til hjemmestyret. Det medførte, at vandkraftressourcer udgik af råstofordningen ved lov nr. 1074 af 22. december 1993.

På grundlag af bestræbelserne for at tiltrække olieindustriens interesse i offshoreolieefterforskning viste der sig behov for en ændring af råstofloven, der kunne gøre det mere attraktivt at investere i efterforskning af mineralske råstoffer i Grønland. Dette førte til en ændring af råstofloven, der blev vedtaget ved lov nr. 303 af 24. april 1996.

Ved en ændring af råstofloven med virkning fra 1. juli 1998 blev kompetencen til at meddele tilladelser og de forvaltningsmæssige opgaver på råstofområdet overført fra energiministeren og Råstofforvaltningen for Grønland under ministeren til Grønlands Landsstyre og Råstoffdirektoratet under landsstyret. De øvrige elementer i råstofordningen for Grønland blev ikke ændret.

Den fælles beslutningskompetence for hjemmestyret og staten med hensyn til væsentlige beslutninger på råstofområdet, herunder kravet om, at meddelelse af tilladelser efter råstofloven forudsatte aftale mellem regeringen og landsstyret, blev således ikke ændret. Det samme var tilfældet med hensyn til reglerne om fordelingen af offentlige indtægter fra råstofvirksomhed og om fællesrådets opgaver.

Dette forslag vil i vid udstrækning bygge videre på strategien fremlagt i Ølgaard-rapporten, samt på de erfaringer og viden, der er blevet opbygget i Råstoffdirektoratet siden 1998.

1.2. Lov om Grønlands Selvstyre og den fremtidige råstofordning

Lov om Grønlands Selvstyre blev vedtaget af Folketinget den 19. maj 2009 og trådte i kraft den 21. juni 2009. Baggrunden for lov om Grønlands Selvstyre er blandt andet et ønske om at sikre størst mulig grad af ligestilling mellem Grønland og Danmark. Loven skaber det retlige grundlag for, at Grønland kan overtage yderligere kompetence. Lov om Grønlands Selvstyre anerkender, at det grønlandske folk er et folk i henhold til folkeretten med ret til selvbestemmelse.

Efter lov om Grønlands Selvstyre kan råstofområdet overtages af Grønlands Selvstyre. Ved selvstyrets overtagelse af råstofområdet vil selvstyret have den lovgivende og udøvende magt på råstofområdet.

Ved en overtagelse af råstofområdet vil Grønlands Selvstyre således skulle fastsætte de generelle rammer og nærmere regler for aktiviteter på råstofområdet og varetage forvaltningen af råstofområdet, herunder ved meddelelse af tilladelser til forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer.

Efter lov om Grønlands Selvstyre har Grønlands Selvstyre ejendomsretten til at råde over og udnytte råstofferne i den grønlandske undergrund, og indtægter fra råstofaktiviteter tilfalder selvstyret. Lov om Grønlands Selvstyre indeholder nærmere regler om reduktion af statens årlige tilskud til selvstyret, i det omfang selvstyrets årlige råstofindtægter er større end 75 mio. kr.

1.2.1. Selvstyrets overtagelse af råstofområdet

Grønlandsk-dansk selvstyrekommissions betænkning om selvstyre i Grønland fra april 2008 indeholder blandt andet et udkast til lov om Grønlands Selvstyre. Efter afholdelse af en folkeafstemning i Grønland og behandling i Grønlands Landsting i november 2008, fremsatte regeringen forslag til lov om Grønlands Selvstyre, som blev vedtaget af Folketinget den 19. maj 2009 og trådte i kraft den 21. juni 2009.

Efter lov om Grønlands Selvstyre § 3, stk. 2, kan sagsområder, der fremgår af liste II til lov om Grønlands Selvstyre, overgå til Grønlands Selvstyre på tidspunkter, der fastsættes af selvstyret efter forhandling med rigsmyndighederne. Råstofområdet er nævnt som nr. 26 på denne liste.

Der henvises til det i indledningen omtalte forslag til Inatsisartut beslutning om Grønlands Selvstyres overtagelse af sagsområdet råstoffer og den del af sagsområdet arbejdsmiljø, som vedrører offshoreanlæg på grønlandsk søterritorium og kontinentalsokkelområde.

Når et sagsområde overgår til Grønlands Selvstyre, har selvstyret derefter den lovgivende og udøvende magt i Grønland inden for det pågældende sagsområde, inden for rammerne af Grundloven, internationale forpligtelser samt lov om Grønlands Selvstyre.

I bemærkninger til lov om Grønlands Selvstyre anføres følgende om råstofområdet som sagsområde (almindelige bemærkninger, afsnit 4.4.31):

"Råstofområdet vedrører efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland. Ved mineralske råstoffer forstås ikke-levende ressourcer i form af hårde mineraler og kulbrinter.

Bestemmelsen i § 8 i hjemmestyreloven om den fastboende befolknings grundlæggende rettigheder til Grønlands naturgivne ressourcer, er udmøntet i lov om mineralske råstoffer i Grønland (råstofloven), jf. lovebekendtgørelse nr. 368 af 18. juni 1998 om mineralske råstoffer m.v. i Grønland, med tilhørende »Aftale mellem Grønlands Hjemmestyre og regeringen om forvaltningen vedrørende mineralske råstoffer i Grønland fra 1. juli 1998« af 8. januar 1998.

I henhold til råstofloven finder forvaltningen af råstofområdet i Grønland sted inden for rammerne af en særlig råstofordning mellem Grønland og Danmark.

Råstofordningens hovedelementer er:

- Fælles beslutningskompetence for hjemmestyret og staten med gensidig vetoet.*
- Fordelingsnøgle mellem staten og hjemmestyret for indtægter fra råstofvirksomhed i Grønland.*
- Et paritetisk sammensat dansk/grønlandsk Fællesråd vedrørende Mineralske Råstoffer i Grønland.*

- Et Råstofdirektorat under Grønlands Hjemmestyre til varetagelse af centrale administrative opgaver, herunder sekretariatsfunktion for fællesrådet.

Råstofloven indeholder endvidere bestemmelser om meddelelse af og vilkår for forundersøgelser-, efterforsknings- og udnyttelsestilladelser for kulbrinter og hårde mineraler i Grønland. Reglerne på området angiver desuden rammerne for hensigtsmæssige, tekniske, ressourcemæssige og sikkerhedsmæssigt forsvarlige aktiviteter, under hensyntagen til det omgivende miljø.

Myndighedsbehandlingen i Råstofdirektoratets regi omfatter godkendelsesprocedurer, tilsyn, monitoring og rapportering samt i nogle tilfælde baggrundsundersøgelser. Denne myndighedsbehandling er baseret dels på bestemmelserne i lov om mineralske råstoffer m.v. i Grønland, dels på bestemmelser i bl.a. følgende andre love (med senere ændringer):

- Lov for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse.*
- Lov for Grønland om miljøforhold m.v.*
- Lov for Grønland om el, vand og varme, brandvæsen, havne, veje, telekommunikation m.v.*
- Lov for Grønland om forsyning, trafik, postbesørgelse m.v.*

Miljøkompetence i henhold til lov for Grønland om miljøforhold, havmiljøloven og anordningen om dennes ikrafttræden for Grønland udøves af Råstofdirektoratet som led i den samlede myndighedsbehandling af råstofaktiviteter.

Det følger af den gældende lov om kontinentalsoklen (kontinentalsokkeloven), at for anlæg og sikkerhedszoner, som befinder sig på eller er oprettet inden for den grønlandske del af kontinentalsoklen, gælder den for Grønland i øvrigt gældende ret, og at Grønlands Landsstyre udøver de beføjelser, der er fastsat i §§ 2 og 4, under iagttagelse af reglerne i råstofloven. Råstofdirektoratet er landsstyrets myndighed på disse områder.

Endvidere har staten og hjemmestyret etableret et fællesejet selskab Nunaoil A/S, hvis virksomhedsområde er offentlig deltagelse i kulbrinteaktiviteter i Grønland. Reglerne for Nunaoil A/S er fastsat i "Aftale mellem staten og Grønlands Hjemmestyre om dispositioner vedrørende Nunaoil A/S", der senere er udmøntet i lov nr. 1023 af 23. december 1998 og landstingslov nr. 12 af 30. oktober 1998."

1.2.2. Økonomiske relationer og fordelingen af indtægter fra råstofaktiviteter

Det centrale indhold i den nye ordning for de økonomiske relationer mellem Grønlands Selvstyre og staten under selvstyreordningen er følgende:

- 1) Staten yder selvstyret et fast årligt tilskud på samme niveau som det hidtidige bloktilskud.
- 2) Selvstyret finansierer selv sagsområder, der overtages efter lov om Grønlands Selvstyre.

- 3) Fremtidige indtægter fra råstofaktiviteter i den grønlandske undergrund tilfalder selvstyret.
- 4) Statens tilskud til selvstyret reduceres med halvdelen af det beløb, som indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland overstiger 75 mio. kr. i et givet kalenderår. Hvis tilskuddet reduceres til nul kroner, skal der herefter ikke betales tilskud til selvstyret.
- 5) Hvis statens tilskud til selvstyret reduceres til nul kroner, indledes der forhandlinger mellem Naalakkersuisut og regeringen om de fremtidige økonomiske relationer.

Herudover har selvstyret fortsat adgang til at indhente rådgivning og få adgang til forskning på råstofområdet hos de danske forskningsinstitutioner.

I bemærkninger til lov om Grønlands Selvstyre anføres følgende vedrørende fordelingen af indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland (almindelige bemærkninger, afsnit 5.3.3):

"Udviklingen af råstofområdet i Grønland indeholder et potentielt vigtigt element i den fremtidige grønlandske erhvervsudvikling og hermed i skabelsen af indtægter, som helt eller delvist vil kunne erstatte statens tilskud og herved medvirke til at gøre Grønland mere økonomisk selv bærende.

Råstofaktiviteternes positive effekter i det grønlandske samfund vil i så fald stamme dels fra den almindelige økonomiske aktivitet, herunder investeringer i opførelsen af anlæg m.v. samt ansættelsen af lokal arbejdskraft i forbindelse med anlæggenes drift etc., dels fra de indtægter, som det offentlige modtager fra de involverede selskaber.

Indtægterne fra råstofaktiviteter i Grønland tilfalder efter dette lovforslag Grønlands Selvstyre. Udviklingen i statens tilskud er dog i lovforslaget påvirket af størrelsen af de offentlige indtægter, som måtte blive resultatet af råstofaktiviteter.

Med dette forslag reduceres statens tilskud til selvstyret således med et beløb, som svarer til halvdelen af de indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland, som ligger udover 75 mio. kr. i et givet kalenderår. Fradraget på 75 mio. kr. sker ud fra et ønske om at øge incitamentet til efterforskning og herigennem fremme Grønlands økonomiske selv bærenhed."

Desuden anføres det i bemærkningerne til lov om Grønlands Selvstyre (almindelige bemærkninger, afsnit 5.3.3):

"Hvis statens tilskud til Grønlands Selvstyre reduceres til nul kroner som følge af indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland, bortfalder tilskuddet også for efterfølgende år, og der skal således herefter ikke betales tilskud til selvstyret, medmindre andet aftales mellem parterne, jf. i den forbindelse forslaget § 10.

Den nævnte ordning, hvorefter tilskuddet bortfalder også for efterfølgende år, hvis statens tilskud til Grønlands Selvstyre i et år reduceres til nul kroner som følge af indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland, gælder, uanset om indtægterne fra råstofaktiviteter i Grønland eventuelt falder igen eller helt bortfalder i senere år. En

sådan situation kunne bl.a. opstå i årene efter et år med ekstraordinære engangsindtægter f.eks. som følge af salg af ejerandele i grønlandske offentligt ejede råstofrelaterede selskaber.

Bestemmelsen i § 10 finder dog ikke anvendelse, hvis statens tilskud til selvstyret reduceres til nul kroner som følge af, at danske offentlige myndigheder eller selskaber m.v., der ejes af danske offentlige myndigheder, foretager salg af ejerandele i råstofselskaber omfattet af § 7, stk. 2, nr. 3, eller andele i råstofstilladelser i Grønland. Den del af indtægten fra salget, der medregnes i årets indtægtsopgørelse og dermed overføres til Grønlands Selvstyre, beregnes som det beløb, der vil nedbringe statens tilskud til nul kroner. I en sådan situation vil den medregnede indtægt og reduktionen af statens tilskud til nul kroner dog ikke medføre bortfald af fremtidige tilskud, jf. bemærkningerne til § 10."

1.2.3. Indtægtsdefinitionen

Et væsentligt element i selvstyreordningen er de økonomiske relationer mellem selvstyret og staten, som er reguleret i selvstyreloven, og som er uddybende beskrevet i selvstyrelovforslagets bemærkninger. Et element i den økonomiske ordning er definitionen af indtægter fra råstofaktiviteter. Definitionen findes i selvstyrelovens § 7, stk. 2, der fastslår, at følgende indtægter skal anses som indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland:

- "1) Indtægter i henhold til konkrete tilladelser til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer, dog bortset fra beløb, som betales til dækning af udgifter i Råstofdirektoratets regi.*
- 2) Indtægter ved enhver beskatning i Danmark og Grønland af rettighedshavere for så vidt angår den del af virksomheden, som vedrører mineralske råstoffer i Grønland.*
- 3) Indtægter fra grønlandske og danske offentlige myndigheders ejerandele i selskaber m.v., der driver virksomhed på råstofområdet i Grønland.*
- 4) Indtægter fra udbytteskat m.v. i Danmark og Grønland vedrørende aktionærer i selskaber, som er rettighedshavere, eller i selskaber, som fuldt ud ejer sådanne selskaber direkte eller indirekte og skattefrit kan modtage udbytte derfra."*

I de almindelige bemærkninger til lov om Grønlands Selvstyre (afsnit 5.3.5) anføres følgende om indtægtsdefinitionen:

"Det generelle grundlag for den nye råstofordning er, at Grønlands Selvstyre kan overtage den fulde myndighedskompetence inden for råstofområdet i Grønland og med denne lovs ikrafttræden oppebære indtægterne fra råstofaktiviteter i Grønland, jf. forslaget § 7, stk. 1. Desuden henvises til bemærkningerne til § 10 vedrørende den situation, hvor statens tilskud til selvstyret måtte blive reduceret til nul kroner.

I § 7, stk. 2, angives de indtægter, som er omfattet af indtægtsdefinitionen. Definitionen er i vidt omfang baseret på indtægtsdefinitionen i den gældende råstoflovs § 22, stk. 3. I henhold til den gældende råstofordning er der fælles dansk-

grønlandsk beslutningskompetence via Fællesrådet vedrørende Mineralske Råstoffer i Grønland og med vetoret for både regeringen og landsstyret. Indtægtsdefinitionen har således måttet tilpasses på en række punkter, da definitionen fremover skal kunne fungere under en ny råstofordning, hvor selvstyret kan overtage råstofområdet.

Indtægtsdefinitionen i § 7, stk. 2, er baseret på den nuværende retsstilling i Grønland og Danmark og har til formål at angive de råstofindtægter, der efter stk. 1 tilfalder Grønlands Selvstyre. Disse indtægter skal endvidere danne grundlaget for, at der kan ske en reduktion af statens tilskud til Selvstyret med et beløb, der svarer til halvdelen af Selvstyrets indtægter fra råstofaktiviteter, som ligger ud over 75 mio. kr. årligt, jf. forslagens § 8.

I det omfang lovforslagets bestemmelser fortsat svarer til råstoflovens bestemmelser, vil råstoflovens forarbejder og tilknyttede aftaler fortsat have betydning for fortolkningen og anvendelsen af forslagens § 7, stk. 2.

Fremtidige ændringer i grønlandsk eller dansk lovgivning eller myndighedsudøvelse på skatte-, råstof- eller selskabsområdet kan få som konsekvens, at indtægtsdefinitionen ikke længere lever op til formålet. I tilfælde heraf vil indtægtsdefinitionen skulle revurderes af Naalakkersuisut og regeringen med henblik på at sikre, at indtægtsdefinitionen er i overensstemmelse med lovens intentioner. For at sikre at en sådan revurdering kan foretages på et informeret grundlag, forudsættes det, at parterne løbende giver hinanden fuld indsigt i alt relevant materiale. Andre ændringer i den grønlandske og danske lovgivning, som ikke ændrer på fordelingen af råstofindtægter, giver derimod ikke i sig selv anledning til en revurdering af indtægtsdefinitionen. Således vil f.eks. ændringer i skatteniveauet, jf. forslagens § 7, stk. 2, nr. 2, ikke give anledning til en revurdering af indtægtsdefinitionen."

De ovenfor citerede bemærkninger til forslag til lov om Grønlands Selvstyre taler for, at myndighedsudøvelsen på råstofområdet efter sagsområdets overtagelse fortsat skal være en samlet integreret myndighedsudøvelse, således at det sikres, at indtægtsdefinitionen også fremover vil kunne leve op til formålet.

I de almindelige bemærkninger til lov om Grønlands Selvstyre (afsnit 5.3.5.1) anføres følgende om indtægter i henhold til konkrete tilladelser:

"Den foreslåede § 7, stk. 2, nr. 1, er en videreførelse af den eksisterende bestemmelse i råstoflovens § 22, stk. 3, nr. 1. Der foreslås således en videreførelse af definitionen af indtægter i henhold til konkrete tilladelser til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer, ligesom der foreslås en videreførelse af den hidtidige undtagelse fra indtægtsopgørelsen af beløb, som betales til dækning af udgifter i Råstofdirektoratets regi.

De indtægtstyper, som omfattes af den foreslåede § 7, stk. 2, nr. 1, er enhver indtægt for grønlandske myndigheder, som modtages i henhold til konkrete tilladelser til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer, jf. også de

oprindelige bemærkninger til denne del af indtægtsdefinitionen fra 1988 (L 103 af 17. november 1988). Indtægterne kan komme fra rettighedshavere i form af selskaber såvel som rettighedshavere i form af fysiske personer, jf. også afsnit 5.3.4.

Som et eksempel på en indtægt omfattet af nr. 1 kan nævnes en produktionsafgift (royalty), som en rettighedshaver skal betale i henhold til en tilladelse, jf. råstoflovens § 8, stk. 1.

Et andet eksempel er betaling til myndighederne af en andel af det økonomiske udbytte af den af tilladelsen omfattede virksomhed (overskudsroyalty), jf. råstoflovens § 8, stk. 1."

Endvidere anføres i samme afsnit følgende om råstofindtægter, som er undtaget fra indtægtsopgørelsen:

"Visse indtægter skal ikke medregnes i opgørelsen over indtægter vedrørende råstofvirksomhed, jf. forslaget § 7, stk. 2, nr. 1, 2. led. Der er tale om indtægter i form af beløb modtaget i forbindelse med konkrete tilladelser, når beløbene betales til dækning af udgifter i Råstofdirektoratets regi. Denne foreslåede undtagelse viderefører den eksisterende ordning i råstoflovens § 22, stk. 3, nr. 1.

De beløb, der ikke vil indgå i indtægtsopgørelsen i medfør af dette forslag, vil være refusionsbeløb, gebyrer og afgifter m.v. til dækning af udgifter i Råstofdirektoratets regi i forbindelse med miljø- og andre baggrundsundersøgelser, myndighedsbehandling (godkendelsesprocedurer, tilsyn, rapportering m.m.) og oplysningsvirksomhed m.v. Udgifterne hertil skal være i forbindelse med de konkrete tilladelser, som beløbene opkræves i henhold til. Dette kræves dog ikke med hensyn til udgifter til oplysningsvirksomhed.

Udlæg, som grønlandske og danske myndigheder afholder ved myndighedsforanstaltninger i forbindelse med rettighedshaveres manglende opfyldelse af pligter i medfør af deres tilladelse (fx vedrørende ophørsforanstaltninger og miljøoprydning), kan ikke afholdes ved råstofindtægter, som herved undtages fra indtægtsdefinitionen. Tilsvarende vil refusionsbeløb, som grønlandske og danske myndigheder modtager fra rettighedshavere til dækning af sådanne udlæg, ikke indgå i indtægtsdefinitionen.

Der kan ikke opkræves afgifter m.v. til dækning af eventuelle udgifter i Råstofdirektoratets regi til foretagelse af miljøoprydning og lignende ophørsforanstaltninger, som kan undtages fra indtægtsopgørelsen.

De gebyrer og afgifter m.v., som kan opkræves til brug for dækning af udgifter i Råstofdirektoratets regi, blev nærmere beskrevet i lovbemærkningerne til råstoflovens § 31 b (lovforslag L 61 af 4. november 1993). Se nærmere pkt. 5.3.4 ovenfor.

De nuværende satser for arealafgifter vedrørende kulbrintetilladelser er fastsat således, at arealafgifterne svarer til de dermed forbundne udgifter i

Råstofdirektoratets regi. Det samme skal gælde for tilsvarende arealafgifter i fremtidige tilladelser.

De ovennævnte gebyrer og afgifter m.v., der opkræves til dækning af udgifter i Råstofdirektoratets regi, er ofte forskellige for kulbrinter og andre mineralske råstoffer. De fastsættes som hovedregel således, at mulighederne for at tiltrække og fastholde mine- og olieselskabers investeringer i efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer m.v. i Grønland ikke forringes i væsentligt omfang. Størrelsen af de nævnte gebyrer og afgifter fastsættes således ikke primært med henblik på at tilvejebringe fuld udgiftsdækning. Ved ændringen af råstofloven i 1993 blev der ved indsættelsen af § 31 b skabt hjemmel i selve loven til en sådan delvis udgiftsdækning."

Med hensyn til ophørsforanstaltninger og miljøoprydning anføres følgende i samme afsnit:

"Det følger af § 18, stk. 1, i den gældende råstoflov, at det påhviler rettighedshavere at foretage ophørsforanstaltninger, herunder miljøoprydning, når deres aktiviteter ophører. Råstofdirektoratet kan fastsætte vilkår til sikring af opfyldelsen af rettighedshaverens forpligtelser efter stk. 1, herunder kræve sikkerhedsstillelse, jf. råstoflovens § 18, stk. 2. Ved tilladelser til forundersøgelse eller efterforskning af hårde mineraler kan dette ske ved sædvanlig sikkerhedsstillelse herunder ved løbende indbetalinger over tilladelsesperioden, hvorved sikkerhedsstillelsen akkumuleres over tilladelsesperioden.

For så vidt angår miljøoprydning efter kulbrinteaktiviteter på havet sikrer Selvstyret, at der i forbindelse med de konkrete tilladelser stilles krav om betryggende forsikringer og garantier m.v. svarende til kravene vedrørende forsikringer og garantier m.v. i modeltilladelsen dateret juli 2006 for Disko Vest udbudsrunderen samt de konkrete tilladelser meddelt i denne udbudsrunder. Selvstyret sikrer ligeledes, at der sker en administrativ opfølgning på disse vilkår.

Efter råstoflovens § 18, stk. 3, kan Råstofdirektoratet foretage ophørs- og oprydningssforanstaltninger m.v., herunder miljøoprydning, for en rettighedshavers regning og risiko, hvis denne ikke efterkommer påbud om foretagelse af sådanne foranstaltninger. Dette gælder både for kulbrintetilladelser og andre tilladelser. Fremtidige love og tilladelsesvilkår kan indeholde lignende bestemmelser om Råstofdirektoratets foretagelse af sikkerheds-, sundheds-, miljø- og ophørsforanstaltninger m.v. for rettighedshaveres regning og risiko, når disse ikke selv foretager sådanne foranstaltninger, eller om rettighedshaveres refusion af udgifter i Råstofdirektoratets regi ved foretagelse af sådanne foranstaltninger m.v. i forbindelse med konkrete tilladelser. Indtægter som følge af refusion af udgifter i Råstofdirektoratets regi i forbindelse med sådanne foranstaltninger m.v. er undtaget fra indtægtsdefinitionen i forslaget § 7, stk. 2, nr. 1.

Undtaget fra indtægtsdefinitionen er endvidere refusionsbeløb til dækning af udgifter i Råstofdirektoratets regi i forbindelse med beredskabsforanstaltninger vedrørende sikkerhed, sundhed og miljø, som er direkte knyttet til rettighedshaveres

råstofaktiviteter i Grønland. Dette gælder i det omfang, der er tale om aktiviteter, som udøves i medfør af udstedte tilladelser til forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer, og som rettighedshaveren ikke er forpligtet til at få leveret af Råstofdirektoratet.

Såfremt en rettighedshavers beredskab ikke er tilstrækkeligt eller ikke bringes i funktion under udslip af olie eller i andre lignende tilfælde, og grønlandske eller danske myndigheder må iværksætte indsatsaktiviteter, vil refusionsbeløb, som disse myndigheder efterfølgende modtager til dækning af afholdte udgifter i forbindelse dermed, ikke være omfattet af indtægtsdefinitionen."

I de almindelige bemærkninger til lov om Grønlands Selvstyre (afsnit 5.3.5.2) anføres følgende om indtægtsdefinitionens 2. led, der vedrører skatteindtægter:

"For selskaber skal det som hidtil ved meddelelsen af udnyttelsestilladelser sikres, at indtægter vedrørende udnyttelsesvirksomhed kan identificeres og holdes skattemæssigt adskilt fra indtægter og udgifter vedrørende anden virksomhed. Dette skal Selvstyret også sikre under en ny råstofordning, hvor Selvstyret har overtaget råstofområdet.

Det indebærer, at det i forbindelse med meddelelse eller ændring af udnyttelsestilladelser skal sikres, at rettighedshaver ikke meddeles skattefrihed som nævnt i § 3, stk. 3, i landstingslov om indkomstskat, medmindre Råstofdirektoratet påviser, at tilladelsen indebærer mindst lige så byrdefulde afgifter, som fuldt ud indgår i indtægtsfordelingen, at rettighedshaver alene udfører virksomhed i medfør af tilladelsen og anden virksomhed i henhold til råstofloven, at rettighedshaver ikke foretager investeringer i andre selskaber eller juridiske personer, at rettighedshaver ikke kan blive sambeskattet med andre selskaber i Grønland eller Danmark, medmindre der er tale om tvungen sambeskatning, at rettighedshaver i indenlandske koncerner omfattes af samme kapitaliseringskrav som rettighedshaver i udenlandske koncerner, at rettighedshaver generelt handler til armslængdepriser og på armslængdevilkår, at rettighedshavers organisationsform, herunder forhold til et moderselskab, ikke kan ændres uden Råstofdirektoratets godkendelse, og at rettighedshavers hjemsted ikke kan ændres uden Råstofdirektoratets godkendelse.

Grønlands Selvstyre kan fastsætte krav om, at et selskab, der meddeles tilladelse til udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland, skal have hjemsted i Grønland, jf. tilsvarende råstoflovens § 7, stk. 3.

Udover selskaber kan også fysiske personer under visse omstændigheder og i nærmere defineret omfang meddeles udnyttelsestilladelser. Dette sker i form af tilladelser til småskala udnyttelse af hårde mineraler, jf. afsnit 5.3.4.

Til brug for beregningen af, hvilke indtægter der tilfalder Selvstyret, jf. lovens § 7, stk. 2, nr. 2, og hermed skal indgå i indtægtsopgørelsen, sikrer Selvstyret, at fysiske personers indtægter og udgifter vedrørende råstofvirksomhed kan identificeres og holdes adskilt fra personens øvrige indtægter og udgifter.

Med henblik på at sikre en administrativ enkel og entydig ordning - og for at undgå at indtægtsopgørelsen skal påvirkes af valget af organisationsform - beregnes det skattebeløb, som skal indgå i indtægtsopgørelsen, som om indtægten fra råstofvirksomhed (efter fradrag af hertil knyttede udgifter) var optjent i et aktieselskab, og overskuddet efter skat var udloddet i samme indkomstår.

Selvstyret sikrer endvidere, at (rettighedshavende) fysiske personer ikke meddeles skattefrihed som nævnt i § 3, stk. 3, i landstingslov om indkomstskat, medmindre Råstofdirektoratet påviser, at tilladelsen indebærer mindst lige så byrdefulde udgifter, som fuldt ud indgår i indtægtsfordelingen.

For rettighedshavende, fysiske personer, hvis årlige indtægter fra salg af hårde mineraler i forbindelse med småskala virksomhed ikke overstiger 400.000 kr., kan der i stedet for kravet til dokumenterede udgifter gives et fradrag på 60 pct. af salgsindtægterne. Fradraget er fastsat på baggrund af de grønlandske skattemyndigheders generelle erfaring vedrørende forholdet mellem indtægter og udgifter for mindre erhvervsdrivendes virksomhed inden for primære erhverv som fiskeri og fangst.

Et beløb svarende til de resterende 40 pct. indgår herefter i beregningen af det skattebeløb, som er omhandlet i lovens § 7, stk. 2, nr. 2, og som dermed skal indgå i indtægtsopgørelsen. Beregningen af skattebeløbet sker også her, som om indtægten fra råstofvirksomhed var optjent i et aktieselskab, og overskuddet efter skat var udloddet i samme indkomstår.

De omhandlede skattebeløb beregnes alene til brug for indtægtsopgørelsen og har ikke betydning for den enkelte rettighedshavers faktiske skattemæssige forhold. De pågældende rettighedshavere forpligtes således ikke efter bestemmelsen til at skulle betale deres indtægter fra råstofvirksomhed til Grønlands Selvstyre.

Der er også for disse rettighedshavere oplysningspligt og dokumentation for alle indtægter fra råstofvirksomhed efter standardvilkårene, men kravet til dokumentation af udgifterne kan erstattes af ovennævnte fradrag til brug for indtægtsopgørelsen. Kravet til en dokumentation af udgifterne i forbindelse med småskalavirksomhed indtræder først, når indtægterne fra salget overstiger 400.000 kr. årligt.

§ 3 i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 27 af 1. december 2006 om krav til det skattemæssige årsregnskab m.v. tilsigter at lempe regnskabskravene for fiskere, fangere og lignende mindre erhvervsdrivende. Disse personer har typisk ikke økonomisk formåen til at benytte professionel hjælp til at udarbejde regnskaberne og har samtidig vanskeligt ved at opfylde de almindelige regnskabskrav. Samme hensyn, som ligger til grund for denne bestemmelse, er vurderet at være relevante ved fastsættelse af en omsætningsgrænse for mulig anvendelse af standardfradrag i stedet for de faktiske, dokumenterede afholdte udgifter i forbindelse med fysiske personers småskala virksomhed på råstofområdet."

Med hensyn til indtægter fra offentlig deltagelse i virksomhed på råstofområdet anføres følgende i de almindelige bemærkninger til lov om Grønlands Selvstyre (afsnit 5.3.5.3):

"Lovforslagets § 7, stk. 2, nr. 3, fastslår, at indtægtsdefinitionen omfatter indtægter fra grønlandske og danske offentlige myndigheders ejerandele i selskaber m.v., der driver virksomhed på råstofområdet i Grønland. Indtægtsordningen omfatter indtægter vedrørende råstofvirksomhed i Grønland, som direkte eller indirekte tilfalder offentlige danske og grønlandske myndigheder som ejere, og disse myndigheders indtægter ved overdragelse af ejerandele eller lignende i selskaber m.v., der driver råstofvirksomhed i Grønland. Enhver anden organisatorisk forankring af virksomhed på råstofområdet end selskabsformen, herunder forankring direkte i den offentlige administration m.v., er endvidere omfattet.

Ved virksomhed på råstofområdet forstås virksomhed i henhold til tilladelser vedrørende forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland, jf. råstoflovens § 6 og § 7."

I samme afsnit anføres det videre:

"Med henblik på at sikre, at det selskabsskattepligtige årsresultat giver et reelt billede af Selvstyrets indtægter vedrørende råstofaktiviteter i Grønland, skal Selvstyret sikre:

- 1) at meddelelse af tilladelser til forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer sker på gennemskelige og lige vilkår,*
- 2) at virksomheden alene driver råstofvirksomhed, og at sådan råstofvirksomhed alene drives i henhold til meddelte tilladelser i Grønland, jf. i øvrigt § 7, stk. 2, nr. 2 og 4, samt råstoflovens § 7, stk. 3, og § 8, stk. 3,*
- 3) at virksomheder som nævnt i § 7, stk. 2, nr. 3, drives på et forretningsmæssigt grundlag, som indebærer, at virksomheden maksimerer indtægter og minimerer eksempelvis produktions-, leverandør- og lønomkostninger, og*
- 4) at årsrapporten for virksomheden udarbejdes efter International Financial Reporting Standards (IFRS).*

Grønlands Selvstyre skal ved tildelingen af tilladelser til forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer sikre, at tildelingen - ud over at ske på gennemskelige og lige vilkår, jf. ovenfor - også sker på saglige vilkår. Heri ligger bl.a., at Selvstyret ikke må lægge vægt på, at Selvstyret ved at tildele tilladelser til bestemte selskaber, som er helt eller delvist ejet af offentlige danske myndigheder, vil få del i de indtægter, som danske myndigheder har i kraft af ejerskab i den pågældende virksomhed, jf. de foreslåede bestemmelser i §§ 7-8. Tildelingen af tilladelser må således indrettes på en måde, så det ikke kun er bestemte selskaber, som f.eks. DONG Grønland A/S, der kan komme i betragtning."

1.2.4. Samarbejdet på råstofområdet

I de almindelige bemærkninger til lov om Grønlands Selvstyre (afsnit 5.3.6) anføres følgende vedrørende samarbejdet mellem grønlandske og danske myndigheder på råstofområdet:

"Indtil Selvstyret overtager råstofområdet efter bestemmelserne i dette lovforslag, er råstofområdet reguleret i hjemmestyreloven, råstofloven samt i de aftaler, som, baseret på denne lovgivning, er eller måtte blive indgået mellem landsstyret og regeringen, herunder »Aftalen mellem Grønlands landsstyre og regeringen om forvaltningen vedrørende mineralske råstoffer i Grønland fra 1. juli 1998«.

Råstofområdet er i dag præget af et omfattende samarbejde mellem grønlandske og danske myndigheder. Det forudses, at Selvstyret umiddelbart efter en overtagelse af råstofområdet vil have behov for, at samarbejdet med danske institutioner på det administrative og det forskningsmæssige niveau kan fortsætte.

Efter lovforslagets § 9 indgås derfor en aftale mellem Naalakkersuisut og regeringen gældende fra umiddelbart efter, at Grønland har overtaget sagsområdet. Det forudsættes, at aftalen skal gælde for en 5-årig periode. Forud for udløbet af den første femårige aftale kan Naalakkersuisut beslutte at forny aftalen i form af en flerårig aftale, som kan fornys successivt i form af flerårige aftaler. Sådanne aftaler forudsættes at indeholde følgende elementer:

Naalakkersuisut modtager mod betaling ydelser fra danske offentlige forskningsinstitutioner i form af rådgivning og anden opgavevaretagelse til brug for Selvstyrets varetagelse af råstofområdet. Hensigten er, at Naalakkersuisut får adgang til sådan rådgivning mv. i samme omfang som i det hidtidige samarbejde med GEUS og DMU (fra den 1. januar 2007 en del af Aarhus Universitet). Det forudsættes, at betalingen for disse ydelser svarer til de udgifter, som GEUS og DMU hidtil har haft som følge af udførelsen af disse opgaver, dvs. en årlig betaling, som i 2004 lå på henholdsvis 3,0 mio. kr. og 2,2 mio. kr. til GEUS og DMU. Selvstyret kan herudover indgå aftale med GEUS og DMU om supplerende rådgivning mv. fra GEUS og DMU eller fra anden side.

Som nævnt kan der efter udløbet af den første femårige aftale efter ønske fra Naalakkersuisut indgås efterfølgende flerårige aftaler om nævnte eller lignende ydelser. I givet fald er det tanken, at forhandlingerne indledes tolv måneder før udløbet af den indeværende aftale. Begrundelsen for den relativt lange aftaleperiode og indledningen af forhandlingerne i god tid før aftaleperiodens start er at sikre, at Selvstyrets råstofmyndigheder får mulighed for at afgøre, hvorvidt man ønsker et fortsat samarbejde med de danske forskningsinstitutioner, eller om man vil købe rådgivning fra anden side, samt at forskningsinstitutionerne får mulighed for at tilrettelægge deres aktivitetsniveau over en årrække.

Ved indgåelse af ovennævnte aftaler stiller regeringen forskning svarende til den hidtidige forskning fra offentlige danske forskningsinstitutioner af særlig relevans for råstofefterforskningen i Grønland vederlagsfrit til rådighed for Naalakkersuisut, så længe aftalerne kontinuerligt videreføres. Der tænkes her på de basale institutions- og forskningsopgaver, herunder videreførelse og finansiering af driften

af råstofs specifikke databaser som f.eks. seismiske databaser, mineraldatabaser og databaser over følsomme naturområder, som GEUS og DMU hidtil har udført af relevans for råstofefterforskningen i Grønland. Indsatsen vil i den første aftaleperiode være af samme økonomiske omfang som i 2005 (pris- og lønreguleret). GEUS og DMU har oplyst, at det beløbsmæssigt drejer sig om i alt ca. 29 mio. kr. årligt.

Det forudsættes endvidere, at Selvstyret på sin side under en sådan aftale gennemfører råstofprojekter til markedsføring af råstofpotentialet mv. af samme økonomiske omfang som hidtil, og at Selvstyret i den første aftaleperiode gennemfører disse projekter som projektsamarbejde med GEUS og DMU i et omfang, der svarer til omfanget i perioden 2000-2004, dvs. for en aftaleperiode som helhed svarende til knap halvdelen af projektomfanget. Staten medfinansierer i samme omfang som i ovennævnte periode disse projektaktiviteter.

Samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag vil der blive fremsat forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre, der vil tilvejebringe hjemmel til, at regeringen kan opfylde sine forpligtelser i henhold til § 9.

Det står Selvstyret frit, om man efter den første femårige aftaleperiode ønsker at indgå nye flerårige aftaler med regeringen om træk på offentlige danske forskningsinstitutioner, ligesom dette lovforslag ikke begrænser Naalakkersuisuts muligheder for herefter at indgå lignende aftaler til anden side.

De grønlandske og danske institutioners og myndigheders opgaver og udgifter i forbindelse med den nuværende råstofordning er nærmere beskrevet i bilag 3 i rapport afgivet af Arbejdsgruppen vedrørende ikke-levende ressourcer under Selvstyrekommisionen."

Hensynet til kontinuiteten i samarbejdet med de danske offentlige forskningsmyndigheder i den første femårige aftaleperiode, og hensynet til selvstyrets muligheder for bedst muligt at kunne opfylde dets forpligtelser efter indgåede aftaler, tilsiger at myndighedsudøvelsen på råstofområdet opretholdes som en samlet integreret myndighedsudøvelse.

1.2.5. Forhandlinger hvis statstilskuddet reduceres til nul kroner

I de almindelige bemærkninger til lov om Grønlands Selvstyre anføres i afsnit 5.3.7 følgende om forhandlinger mellem selvstyret og den danske regering, hvis statens tilskud til selvstyret reduceres til nul kroner:

"Hvis statens tilskud til Selvstyret i et år reduceres til nul kroner, jf. § 8, indledes der forhandlinger mellem Naalakkersuisut og regeringen om de fremtidige økonomiske relationer mellem Selvstyret og staten, jf. bestemmelsen i § 10.

I forhandlingerne indgår navnlig spørgsmålet om en genoptagelse af statens tilskud til Grønlands Selvstyre, spørgsmålet om fordeling af indtægter fra råstofaktiviteter i

Grønland samt spørgsmålet om en fortsættelse af aftalen om de i § 9 nævnte ydelser. I forhandlingerne kan endvidere indgå spørgsmålet om dækning af statens udgifter til sagsområder, der ikke kan overtages inden for rammerne af grundloven og rigsfællesskabet, og eventuelt andre sagsområder, som Selvstyret og regeringen ønsker løst i fællesskab.

Ingen af parterne er forpligtet på et bestemt forhandlingsresultat.

Hvis parterne i det tilfælde, hvor statens tilskud til Selvstyret er reduceret til nul kroner, ikke indgår aftale om genoptagelse af statens tilskud, skal staten ikke betale tilskud til Selvstyret i de efterfølgende år. Kun hvis der indgås en aftale mellem regeringen og Naalakkersuisut herom, vil statens betaling af tilskud til Grønlands Selvstyre således blive genoptaget i den nævnte situation. Det forudsættes i den forbindelse, at en eventuel aftale om genoptagelse af statens tilskud til Selvstyret vil skulle gennemføres ved lovgivning, som således vil udgøre retsgrundlaget for genoptagelsen.

For så vidt angår spørgsmålet om fordeling af indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland tilfalder disse indtægter Grønlands Selvstyre, jf. § 7, såfremt der ikke indgås aftale mellem parterne om en fordeling af indtægterne. Dette gælder dog ikke med hensyn til indtægter fra danske offentlige myndigheders ejerandele i selskaber m.v., der driver virksomhed på råstofområdet i Grønland, samt indtægter fra skatter og afgifter i Danmark, jf. § 7, stk. 2, nr. 2-4. Disse indtægter vil i den nævnte situation tilfalde de pågældende danske myndigheder.

Endelig skal det nævnes, at eventuelle aftaler mellem Naalakkersuisut og regeringen om rådgivning og anden opgavevaretagelse til brug for Selvstyrets varetagelse af råstofområdet, jf. § 9, ikke vil fortsætte i den omhandlede situation, hvor statens tilskud til Grønlands Selvstyre er reduceret til nul kroner, medmindre parterne indgår aftale herom."

1.2.6. Grønlands rettigheder til råstoffer i undergrunden

I de almindelige bemærkninger til lov om Grønlands Selvstyre anføres i afsnit 6 følgende om Grønlands rettigheder til råstoffer i undergrunden:

"Efter forslaget kan råstofområdet overtages af Grønlands Selvstyre, jf. bilagets liste II, nr. 26). Ved Grønlands Selvstyres overtagelse af råstofområdet vil Selvstyret have den lovgivende og udøvende magt på råstofområdet.

Ved en grønlandsk overtagelse af råstofområdet vil det således være overladt til Grønlands Selvstyre at fastsætte de generelle rammer for virksomhed på råstofområdet og til at disponere bl.a. i form af tilladelser og bevillinger til forundersøgelser, efterforskning og udnyttelse af råstoffer i undergrunden.

Når råstofområdet overtages, vil Grønland herefter have ejendomsretten til at råde over og udnytte råstofferne i den grønlandske undergrund. Staten vil dog fortsat have højhedsret over Grønland.

Der henvises til pkt. 5 ovenfor for så vidt angår indtægter fra råstofudnyttelse i Grønland.

Som det fremgår af forslagets § 21, stk. 4, vil selvstændighed for Grønland imidlertid indebære, at Grønland overtager højhedsretten over Grønland. Som nævnt nedenfor under pkt. 10.2 omfatter højhedsretten hele det grønlandske territorium (land-, sø- og luftterritoriet)."

2. Forslagets hovedprincipper

2.1. Formål

Forslagets hovedformål er en hensigtsmæssig udnyttelse af mineralske råstoffer og anvendelse af undergrunden i Grønland, samt aktiviteter, der har tilknytning til disse aktiviteter. Forslaget omfatter derfor også aktiviteter, der har nær tilknytning til udnyttelse af mineralske råstoffer, såsom etablering og drift af rørledningsnet.

Råstofloven skal dermed, ligesom den danske undergrundslov, også tilvejebringe hensigtsmæssige rammer for anvendelsen af undergrunden til andre formål end råstofaktiviteter, for eksempel naturgaslagring, varmelagring og deponering af drivhusgasser med videre. Denne ordning skal ses i sammenhæng med, at Råstofdirektoratet skal foretage en samlet og integreret myndighedsbehandling på råstof- og undergrundsområdet, hvor det er nødvendigt med særlige fagkunderskab vedrørende geologi og råstofaktivitet i øvrigt. Der henvises til bemærkningerne nedenfor vedrørende myndighedsforhold.

Det er således hensigten, at forslaget skal være en rammelov, der fastsætter de væsentligste principper for forvaltningen af råstof- og undergrundsaktiviteter, og at Naalakkersuisut inden for disse rammer bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser. Naalakkersuisut kan blandt andet fastsætte bestemmelser i bekendtgørelser, modeltilladelser og standardvilkår for tilladelser samt i vilkår for konkrete tilladelser. Den gældende råstoflov fungerer på samme måde som en rammelov for reguleringen af råstofområdet.

Forslagets formål indebærer blandt andet, at forslaget skal medvirke til at sikre samfundet en rimelig andel af det økonomiske udbytte ved udnyttelse af mineralske råstoffer og anvendelse af undergrunden til lagring, og at disse aktiviteter skal foretages i overensstemmelse med samfundets behov på længere sigt.

Endelig skal forslaget sikre, at de omfattede aktiviteter udføres hensigtsmæssigt samt forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed. Forslaget tilgodeser til en vis grad internationale

hensyn til en bæredygtig ressourceudnyttelse, hvilket blandt andet viser sig i et krav om, at import og eksport af rådiamanter kun må ske under iagttagelse af de internationale standarder, der skal sikre mod handel med diamanter fra konfliktområder.

Loven skal også sikre en hensigtsmæssig udnyttelse og regulering af udnyttelse af energi fra vand og vind til brug for råstofaktiviteter omfattet af loven. Regulering af sådanne aktiviteter vil i høj grad søges samordnet med den generelle politik på området, idet dog regnskaber med videre skal holdes adskilt for aktivitet, der vedrører råstofaktivitet og virksomhed, der angår generel energiudnyttelse.

Ved forsvarlig ressourceudnyttelse forstås blandt andet, at aktiviteterne skal ske uden unødigt spild af ressourcer og under hensyntagen til samfundets interesser på længere sigt.

Kravet om samfundsmæssig bæredygtighed indebærer blandt andet, at der skal tages hensyn til en råstof- eller undergrundsaktivitets samfundsmæssige bæredygtighed i bred forstand, når det afgøres, om der kan og bør meddeles tilladelse til aktiviteten. Der må for eksempel foretages vurderinger af de beskæftigelsesmæssige, sociale og strukturelle indvirkninger, som aktiviteterne kan have på samfundet, og af de foranstaltninger, som eventuelt kan og bør gennemføres for at undgå eller modvirke væsentlige negative virkninger.

Forslagets regler om samfundsmæssig bæredygtighed skal bidrage til at sikre, at planlægningen og forvaltningen af aktiviteter omfattet af råstofloven også baseres på vurderinger af de konsekvenser, som aktiviteterne nationalt og lokalt kan have på det grønlandske samfund.

Forslaget bygger i høj grad oven på den eksisterende lovgivning og anbefalinger på området. I modsætning til tidligere, hvor en lang række af bestemmelserne har været anført i tilladelserne og i standardvilkår, er disse nu fremhævet i loven.

2.2. Selvstyrets ejendomsret til at udnytte råstoffer og tilladelsessystemet

I overensstemmelse med lov om Grønlands Selvstyre og bemærkningerne til selvstyreloven, har selvstyret, når råstofområdet overtages, ejendomsretten til at råde over og udnytte råstofferne i den grønlandske undergrund.

Ved en grønlandsk overtagelse af råstofområdet vil det være overladt til Grønlands Selvstyre at fastsætte de generelle rammer for virksomhed på råstofområdet og til at disponere blandt andet i form af tilladelser og bevillinger til forundersøgelser, efterforskning og udnyttelse af råstoffer i undergrunden.

Det grundlæggende princip for den foreslåede regulering af aktiviteter omfattet af loven er således, at aktiviteterne kun må finde sted i henhold til Naalakkersuisuts tilladelse efter reglerne i loven. Dette er en videreførelse af principperne i den gældende råstoflov.

Efter forslaget må råstofaktiviteter kun ske i henhold til en sådan tilladelse, medmindre der er tale om indsamling eller brydning af mineraler uden tilladelse efter forslaget særlige regler derom.

Selvstyret kan udføre videnskabelige og praktiske undersøgelser af generel og kortlægningmæssig karakter vedrørende mineralske råstoffer, undergrunden og forhold af betydning for råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden eller tilknyttede energiaktiviteter.

Andre end Grønlands Selvstyre må derimod kun udføre sådanne undersøgelser i henhold til tilladelser meddelt af Naalakkersuisut efter forslaget bestemmelser. Kapitel 12 indeholder regler om meddelelse af tilladelser til udførelse af videnskabelige undersøgelser.

En særlig og begrænset undtagelse til det generelle tilladelseskrav efter forslaget § 2, stk. 2, og § 49 fremgår af forslaget § 2, stk. 4. Efter bestemmelsen kan De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) og Danmarks Miljøundersøgelser/Aarhus Universitet (DMU) uden tilladelse udføre forskning svarende til den hidtidige forskning fra GEUS og DMU, herunder samfinansieret forskning, af særlig relevans for råstofefterforskningen i Grønland. Forskningen kan dog alene udføres uden tilladelse, i det omfang og så længe forskningen udføres for at opfylde regeringens forpligtelse til at stille sådan forskning til rådighed for Naalakkersuisut efter selvstyrelovens § 9, stk. 4. GEUS og DMU kan ikke uden tilladelse udføre forskning eller andre aktiviteter, der er omfattet af forslaget, hvis det ikke sker for at opfylde regeringens forpligtelse til at stille forskning til rådighed for Naalakkersuisut efter selvstyrelovens § 9, stk. 4, eller hvis regeringen ikke længere har en sådan forpligtelse.

Det fremgår af selvstyrelovens § 9, stk. 4, og afsnit 5.3.6 i de almindelige bemærkninger til selvstyreloven, at regeringen stiller forskning svarende til den hidtidige forskning fra offentlige danske forskningsinstitutioner (GEUS og DMU) af særlig relevans for råstofefterforskningen i Grønland vederlagsfrit til rådighed for Naalakkersuisut, så længe aftalerne nævnt i selvstyrelovens § 9, stk. 2 og 3, kontinuerligt videreføres. Det fremgår endvidere af afsnit 5.3.6 i de almindelige bemærkninger til selvstyreloven samt bemærkningerne til selvstyrelovens § 9, stk. 4, at der dermed tænkes på de basale institutions- og forskningsopgaver, herunder videreførelse og finansiering af driften af råstofspecifikke databaser som for eksempel seismiske databaser, mineraldatabaser og databaser over følsomme naturområder, som GEUS og DMU hidtil har udført af relevans for råstofefterforskningen i Grønland.

Undtagelsen til det generelle tilladelseskrav i forslaget § 2, stk. 2, og § 49 gælder således alene den forskning, der knytter sig til regeringens forpligtelse efter selvstyrelovens § 9, stk. 4, og den gælder kun, så længe aftaler om samarbejdet på råstofområdet mellem selvstyret og regeringen efter selvstyrelovens § 9, stk. 2 og 3, er i kraft. Hvis selvstyret, for eksempel efter udløbet af den første femårige aftaleperiode, beslutter ikke at forny aftalen, vil regeringen ikke længere være forpligtet til at stille forskning af særlig relevans for råstofefterforskning til rådighed

for selvstyret. GEUS og DMU vil herefter skulle søge tilladelse til forskningsaktiviteter efter forslaget § 49, hvis der er tale om videnskabelige undersøgelser, og efter forslaget § 15, hvis der er tale om egentlige forundersøgelser.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 1.2.4. om samarbejdet på råstofområdet.

GEUS' og DMU's udførelse af forskning uden tilladelse efter forslaget § 2, stk. 4, skal ske i overensstemmelse med alle gældende love og regler i Grønland. GEUS og DMU sender senest den 15. december hvert år en plan over de forskningsaktiviteter, der det efterfølgende år planlægges udført i Grønland efter § 2, stk. 4, til Naalakkersuisut.

Med Grønlands Selvstyres overtagelse af sagsområdet, er der ikke længere behov for at have særlige regler vedrørende den oprindelige befolknings adgang til indsamling og udnyttelse af mineralske råstoffer. Det er Grønlands Selvstyre, der har ejendomsretten til at råde over og udnytte mineralske råstoffer med videre i Grønland. Formålet med overtagelsen af råstofområdet er, at hele Grønlands befolkning i videst muligt omfang skal drage nytte af de aktiviteter, der udføres i henhold til dette forslag.

Den eksisterende adgang for fastboende, til i en vis udstrækning at indsamle og udnytte mindre værdifulde mineraler i § 32 i lov om mineralske råstoffer for Grønland ophæves med dette forslag og erstattes af bestemmelsen i § 45.

2.3. Myndighedsforhold

Råstofdirektoratets myndighedsbehandling har været i overensstemmelse med princippet om samlet integreret myndighedsbehandling, det såkaldte one stop shop-princip. Virksomheder og borgere har alene skullet henvende sig til Råstofdirektoratet, der derefter har sørget for en samlet og integreret myndighedsbehandling og i relevant omfang inddraget andre myndigheder.

Princippet blev indført som en del af anbefalingerne i Ølgaard-rapporten, idet de samlede fordele ved dette princip er væsentligt større end de potentielle ulemper. En samlet sagsbehandling virker attraktivt på industrien, da den alene skal henvende sig et sted vedrørende en samlet godkendelse af aktiviteter. Det sikrer samtidigt, at der opbygges den fornødne sagkundskab og at råstofaktiviteter vurderes som en samlet enhed, hvor alle aktiviteter vurderes i forhold til den samlede påvirkning på miljø og samfundet.

Udviklingen i den øvrige verden går ligeledes mod, at råstofaktiviteter godkendes og behandles af en enkelt myndighed.

Forvaltningen foreslås fortsat med udgangspunkt i dette princip ud fra de ovennævnte anbefalinger samt erfaringer med denne form for administration.

Princippet er et af de vigtigste konkurrenceparametre over for andre lande, idet sagsbehandlingstiden reduceres væsentligt. Det sikres ligeledes, at der i en enhed findes de fornødne kompetencer til at vurdere spørgsmål vedrørende råstofaktivitet.

I forbindelse med arbejdsmiljø på landjorden, hvor Arbejdstilsynet er den ansvarlige myndighed i henhold til lov om arbejdsmiljø i Grønland, er der indgået en samarbejdsaftale vedrørende tilsyn på råstofområdet. Denne aftale videreføres for så vidt angår råstofaktivitet på land. Alle myndighedshenvendelser vedrørende arbejdsmiljø på landjorden skal fortsat gå til Arbejdstilsynet.

Efter forslaget er råstofmyndigheden den ansvarlige myndighed for råstof- og undergrundsområdet i Grønland, herunder alle forhold vedrørende mineralske råstoffer, råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden og tilknyttede energiaktiviteter. Råstofmyndigheden er således den ansvarlige myndighed for de aktiviteter, som forslaget omfatter.

Råstofmyndigheden skal fortsat fungere som en myndighed, der foretager en samlet og integreret myndighedsbehandling. Den omfatter alle forhold og regler vedrørende mineralske råstoffer, råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden og tilknyttede energiaktiviteter.

Alle forvaltningsaktiviteter, der vedrører mineralske råstoffer, råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden eller tilknyttede energiaktiviteter, samles således i råstofmyndigheden. Dermed søges opnået en helhedsorienteret sagsbehandling på de forvaltningsområder, som forudsætter kendskab til specialiserede emner som råstof- og undergrundsaktiviteters geologiske, tekniske og økonomiske forhold samt forhold, der kan have betydning for sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

Endvidere skal råstofmyndigheden som en samlet integreret myndighed sikre og styrke faglige miljøer, der til enhver tid kan varetage opgaver på det niveau og inden for de sagsbehandlingstider, som forvaltningen af råstof- og undergrundsområdet kræver, og som de nationale og internationale råstofvirksomheder forventer.

Endelig skal råstofmyndigheden bidrage til en sammenhængende styring og prioritering af forvaltningsområdet. Dermed kan der blandt andet tages højde for, at det grønlandske samfunds økonomiske og erhvervsmæssige interesser i råstof- og undergrundsaktiviteterne må ansues og varetages i sammenhæng med hensynene til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

I det nuværende Råstofdirektorat er der igennem en årrække oparbejdet stor erfaring og indsigt i forvaltningen af råstofområdet og varetagelsen af forvaltningsopgaver, der er relateret til råstofområdet, herunder opgaver vedrørende tekniske, branchemæssige og miljømæssige forhold.

Den nuværende organisation i Råstofdirektoratet vil efter lovens ikrafttrædelse fortsat varetage forvaltning af råstofområdet og tilknyttede energiaktiviteter tillige med undergrundsaktiviteter. Det indebærer, at den relevante viden og erfaring om

disse aktiviteter bevares samlet, og at sagsbehandlingen fortsat kan ske integreret på tværs af faglige specialer.

Det forventes, at den samlede og integrerede myndighedsbehandling giver det bedste grundlag for Naalakkersuisuts beslutninger om væsentlige samfundsspørgsmål på råstof- og undergrundsområdet.

Det forudsættes ligeledes, at der vil ske en omfattende koordinering i forhold til den generelle lovgivning vedrørende sammenfaldende forvaltning, således at de generelle forvaltningsmyndigheder inddrages via høringssvar og koordineret tilsyn. De overordnede miljømæssige og tekniske godkendelser og myndighedsbehandling vedrørende råstofaktiviteter, skal dog foretages af personale, der har erfaring med og indsigt i projekter af denne art. Dette er baggrunden for Råstofdirektoratets tætte samarbejde med Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) og De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS).

Endelig er råstofmyndigheden den ansvarlige og kompetente myndighed efter andre love og regler med hensyn til mineralske råstoffer, råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden og tilknyttede energiaktiviteter.

Denne forvaltning vil ske i tæt samarbejde med de generelle forvaltningsmyndigheder på disse områder, således at det sikres, at den overordnede politik på området varetages.

Det foreslås, at Naalakkersuisut i overensstemmelse med den hidtidige praksis i tilladelserne skal kunne fastsætte vilkår om alle forhold vedrørende tilladelserne. Naalakkersuisut kan endvidere fastsætte bestemmelser om tilladelsesvilkår om alle forhold vedrørende tilladelser, herunder blandt andet i form af bekendtgørelser, standardregler, standardvilkår eller modeltilladelser med videre.

2.4. Indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse

Det følger af den gældende råstoflovs § 2, at forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland alene må finde sted i henhold til tilladelse meddelt efter lovens regler. Råstofloven indeholder en undtagelse dertil i lovens § 32. Den fastslår, at den i Grønland fastboende befolkning som hidtil har adgang til at indsamle og bryde mineralske råstoffer uden særskilt tilladelse efter loven.

I forarbejderne til råstofloven fra 1978 er følgende anført i bemærkningerne til lovforslagets § 30, som i sit indhold er identisk med bestemmelsen i § 32 i den nuværende råstoflov fra 1991:

”Forslagets § 30 tilsigter at opretholde den praksis, der har udviklet sig på grundlag af princippet i den gældende lovs § 1, stk. 2 om at visse former for indsamling og brydning af råstoffer ikke kræver særlig tilladelse eller koncession. Den foreslåede bestemmelse vil som hidtil omfatte smykkesten (halvædelsten) og lignende som

grundlag for fremstilling af husflid samt råstoffer til forbrug lokalt til byggematerialer eller til opvarmningsformål og lignende: Indsamling vil som hidtil være begrænset til aktiviteter, der ikke har industrielt præg med dertil forbunden større investeringer, jfr. herved bemærkningerne til § 1.”

Efter forslaget kan personer, der er fastboende og fuldt skattepligtige i Grønland i begrænset omfang foretage visse råstofaktiviteter uden tilladelse.

Forslaget indeholder således i § 45 en bestemmelse, der viderefører og præciserer den grønlandske befolknings adgang til i et begrænset omfang at indsamle og bryde mineraler uden tilladelse. Det præciseres i bestemmelsen, at udnyttelse som hidtil kun må foretages med håndholdte hjælpemidler. Udnyttelsen må således kun foretages ved indsamling af løstliggende mineraler eller ved brydning af mineraler ved hjælp af mindre håndholdte hjælpemidler som hammer, mejsel, brækstang og hakke. Det er præciseret, at personer, som vil foretage indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse, skal være fast bosiddende og fuldt skattepligtige i Grønland.

Efter forslagens § 45, stk. 1, indføres en beløbsmæssig begrænsning af omfanget af de mineraler, den grønlandske befolkning kan indsamle og bryde uden tilladelse efter bestemmelsen. Værdien af de mineraler, der kan udnyttes efter bestemmelsen, må ikke overstige 100.000 kr. om året.

I modsætning til tidligere er indsamling og brydning ikke begrænset til mindre husflidsmineraler og aktiviteter, der ikke har industrielt præg med dertil forbundne større investeringer. Der kan dermed ske indsamling og brydning af alle typer mineraler med henblik på kommerciel forarbejdning og videresalg.

Efter forslagens § 46 kan kommuner efter særlig godkendelse fra Naalakkersuisut foretage indsamling og brydning af mindre værdifulde mineraler til brug lokalt som vej- og byggematerialer og lignende ved etablering og vedligeholdelse af fælles veje, pladser, anløbssteder, huse, bygninger og lignende.

Naalakkersuisut kan efter forslagens § 47 godkende, at en bestemt type lokale virksomheder (såkaldte betoncentraler) foretager indsamling og brydning af grus, sten og lignende mineraler til brug lokalt som vej- og byggematerialer og lignende.

Bestemmelserne undtager således de pågældende områder fra tilladelsessystemet i forslaget. Dette betyder ligeledes, at de pågældende virksomheder vil være omfattet af de almindelige regler om arealtildeling, samt øvrige godkendelser og tilladelser, som er nødvendig for at drive den pågældende virksomhed.

2.5. Miljø og klima

Forslaget indeholder i kapitlerne 13-14 regler om miljøbeskyttelse, miljøansvar og erstatning for miljøskader. Desuden indeholder forslaget i kapitel 15 regler om, at en

række aktiviteter kun må udføres, hvis der er foretaget en vurdering af virkninger på miljøet (VVM, engelsk: Environmental Impact Assessment eller EIA).

Der henvises til bemærkningerne til kapitlerne 13-15.

2.6. Samfundsmæssig bæredygtighed og vurdering deraf

Forslaget indeholder regler om samfundsmæssig bæredygtighed, blandt andet i §§ 2, 83 og 84.

Forslagets kapitel 16 indeholder endvidere regler om foretagelse af vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB), herunder af aktiviteter virkninger på samfundet. Kravene vedrørende samfundsmæssig bæredygtighed indebærer for eksempel, at der må foretages vurderinger af de indvirkninger, som aktiviteterne kan have på lokale samfund, og af de foranstaltninger, som eventuelt kan og bør gennemføres for at undgå eller modvirke væsentlige negative virkninger på lokale samfund.

Der henvises til bemærkningerne til kapitel 16.

2.7. Sundhed og sikkerhed for offshorekulbrinteaktiviteter

Arbejds miljøområdet er reguleret i lov om arbejdsmiljø i Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 1048 af 26. oktober 2005. Den for Grønland gældende arbejdsmiljølov finder anvendelse for arbejde på landjorden og for råstofudnyttelse, herunder også offshoreaktiviteter, modsat hvad der er gældende i Danmark, hvor lov om arbejdsmiljø ikke finder anvendelse på offshoreanlæg. Arbejds miljøområdet for offshorearbejde er i Danmark reguleret i offshoresikkerhedsloven, jf. lov nr. 1424 af 21. december 2005.

Arbejds miljøområdet er omfattet af liste II i lov om Grønlands Selvstyre som et af de sagsområder, hvor en del af sagsområdet kan overtages særskilt. Den grønlandske arbejdsmiljølov er en rammelov og bemyndigelseslov, som indeholder generelt affattede forsvarlighedsbestemmelser. Beføjelsen til at fastsætte regler om sikkerhed og sundhed for så vidt angår offshorearbejde har hidtil ikke været bragt i anvendelse.

Forslagets regler i kapitel 17 om sundhed og sikkerhed i forbindelse med offshoreanlæg afløser for deres områdes vedkommende lov om arbejdsmiljø i Grønland. Reglerne omfatter både den fysiske sikkerhed, det vil sige sikkerheden ved et udnyttelses anlægs eller undergrunds anlægs konstruktion og de ansattes sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdet. Med overtagelse af sagsområdet sundhed og sikkerhed for offshorearbejde etableres en yderligere samlet regulering af sikkerheds-, sundheds- og miljømæssige forhold i forbindelse med offshoreaktiviteter. Herigennem tilsigtes en samling af det politiske og administrative ansvar for de sikkerhedsmæssige forhold under Naalakkersuisut med henblik på at tilvejebringe et grundlag for et samlet og mere enkelt og overskueligt

sæt af sikkerhedsmæssige regler og en koncentration og samordning af tilsynsfunktionerne.

Naalakkersuisut fastsætter ved bekendtgørelse nærmere bestemmelser om sundhed og sikkerhed for offshoreanlæg. Den nærmere regulering vil omfatte projektering, bygning, installation, drift, vedligeholdelse, ændring og demontering af anlæg, tilsyn, godkendelser, beredskabsforhold, arbejdsforhold med videre.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til kapitel 17.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget er i overensstemmelse med Naalakkersuisuts politik om, at råstofsektoren skal være et væksterhverv, der bidrager til Grønlands samlede økonomiske vækst. En stor del af denne vækst forventes ved skabelsen af jobs i råstofsektoren, der generelt vil forhøje levestandarden, og bidrage til samfundet i form af øget A-skat.

Forslaget tilsigter således en række positive økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. Det er imidlertid forbundet med stor usikkerhed at søge at anslå beløbsmæssigt, hvad forslagets konsekvenser vil være for den grønlandske økonomi og for de offentlige finanser, idet råstofsektoren i meget vid udstrækning er påvirket af de globale konjunkturer og dermed efterspørgsel og markedspriser på råstoffer.

Lov om selvstyre for Grønland forudsætter at der skal indgås en aftale mellem Naalakkersuisut og regeringen gældende fra umiddelbart efter, at Grønland har overtaget sagsområdet. Det forudsættes, at aftalen skal gælde for en fem-årig periode. Tilsvarende efterfølgende aftaler kan indgås. Sådanne aftaler skal indeholde følgende elementer:

Naalakkersuisut får adgang til rådgivning med videre i samme omfang som i det hidtidige samarbejde med GEUS og DMU. Det forudsættes, at betalingen for disse ydelser svarer til de udgifter, som GEUS og DMU hidtil har haft som følge af udførelsen af disse opgaver, dvs. en årlig betaling, som i 2004 lå på henholdsvis 3,0 mio. kr. og 2,2 mio. kr. til henholdsvis GEUS og DMU. Den samlede udgift udgør i 2010-prisniveau 6,1 mio. kr. Der søges derfor om en merbevilling på 6,1 mio. kr. til Råstofdirektoratet til betaling af den i selvstyreloven fastlagte forpligtelse til indgåelse af ovennævnte aftaler med GEUS og DMU.

Det må forventes, at der vil skulle afsættes yderligere midler til faglig opkvalificering samt udvidelse af personale beskæftiget med forvaltningen af mineralske råstoffer. Disse omkostninger vil dog så vidt muligt blive dækket af rettighedshaveres refusion af udgifter ved myndighedsbehandling.

Eventuelle mulige ulemper ved dobbelte kompetencer i forvaltningen, som følge af den integrerede myndighedsbehandling, forventes at være ubetydelige, idet kompetencen hos råstofmyndigheden i høj grad vil være rettet mod teknisk indsigt i

råstofsektoren og ikke mod den generelle forvaltning. Dette vil være kompetencer, som den generelle forvaltningsmyndighed som udgangspunkt ikke vil være i besiddelse af. Hvor sagsbehandlingen ikke kræver et sådant kendskab til råstofsektoren, vil der i udvidet grad blive koordineret med den generelle forvaltningsmyndighed vedrørende disse forhold. Her tænkes eksempelvis på etablering og drift af havneanlæg samt landingspladser med videre.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

På grund af skift i efterspørgslen efter de forskellige mineralske råstoffer er det ikke muligt meningsfyldt at opgøre de positive konsekvenser for det grønlandske erhvervsliv beløbsmæssigt, men den positive effekt for de grønlandske virksomheder vil afhænge af, hvorvidt grønlandske virksomheder vil være i stand til at levere de ydelser og leverancer, som råstofsektoren efterspørger.

Med hensyn til størrelsen af gældende gebyrer, afgifter og arbejdsforpligtelser, som påhviler en rettighedshaver, henvises til bemærkninger til forslaget §§ 15 og 16 for så vidt angår forundersøgelses-, efterforsknings- og udnyttelsestilladelser.

Forslaget medfører som udgangspunkt ikke en forøgelse af de økonomiske eller administrative byrder for erhvervslivet. Dog er der som noget nyt indført bestemmelser om, at visse lokale aktiviteter angående byggemateriale, såsom grus og lignende, kræver godkendelse af Naalakkersuisut. Dette er begrundet i et ønske om at ensrette vilkårene for sådanne virksomheder, eksempelvis ved krav til reduktion af støv og larm.

5. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Forslaget fastslår, at aktiviteter omfattet af loven skal udføres forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

Forslaget indeholder en række kapitler og regler om beskyttelse af miljøet, klimaet og naturen samt om forebyggelse, begrænsning og bekæmpelse af forurening og anden negativ påvirkning af miljøet, klimaet og naturen. Desuden indeholder forslaget et kapitel og en række regler om samfundsmæssig bæredygtighed. Forslaget indeholder i kapitel 13 bestemmelser om krav til gennemførelse af miljøvurdering, før der kan træffes afgørelse om godkendelse i de tilfælde, hvor der er tale om projekter og aktiviteter, som kan få en væsentlig indvirkning på miljøet. Råstofområdet er dermed det første område i Grønland, hvor der i lovgivningen stilles krav om gennemførelse af en miljøvurdering.

Råstofaktiviteter vil i alle tilfælde i en vis udstrækning påvirke naturen. Forslaget lægger op til, at det i alle tilfælde sikres, at disse påvirkninger alene er af midlertidig karakter i form af støj og lignende begrænsede og midlertidige forstyrrelser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget er primært rettet mod selskabers samt enkeltpersoners erhvervmæssige udnyttelse af mineralske råstoffer. Forslaget vil derfor som udgangspunkt ikke have konsekvenser for borgerne.

Dog er der indført lempeligere regler for privates indsamling af sten.

7. Forholdet til Rigsfællesskabet og selvstyreordningen

Forslaget angiver, efter hvilke regler Grønlands Selvstyre vil forvalte råstofområdet efter at der er truffet beslutning om at overtage området.

Forslaget skaber dermed grundlaget og rammerne for, at Grønlands Selvstyre selv kan styre, forvalte og videreudvikle råstofområdet.

8. Høring af myndigheder og organisationer

Forslaget har været til høring hos følgende myndigheder, organisationer og virksomheder:

Departementer i Grønlands Selvstyre, Grønlands Arbejdsgiverforening, NUSUKA, S.I.K., KANUKOKA, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup Kommunia, Nunaoil A/S, NunaMinerals A/S, Greenland Mining Services A/S, Greenland Venture A/S, Grønlandsbanken, Sparbank Grønland, PFA Soraarnej, SISA, Deloitte, Grønlands Revisionskontor, Grønlands Turist- og Erhvervsråd, Nuna Advokater, Advokatfirmaet Malling & Hansen Damm, AvataQ - Grønlands Natur og Miljøforening, Grønlands Stenklub, 16. August inussiarnersumik, Ujaqeritiit - stensamlernes forening i Qeqertarsuatsiaat, KNAPK, ICC Greenland, Rigsombudsmanden i Grønland, Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Justitsministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Skatteministeriet, Statsministeriet, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Klima- og Energiministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, StatoilHydro, DONG Energy A/S, Avannaa Exploration, Quadra Mining.

Råstofdirektoratet har modtaget høringssvar fra følgende myndigheder, organisationer og virksomheder:

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik, Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked, Departementet for Finansier, Departementet for Sundhed, Departementet for Indenrigsanliggender, Natur og Miljø, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Grønlands Arbejdsgiverforening, KANUKOKA, Kommune Kujalleq,

Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup Kommunia, Nunaoil A/S, DONG Energy A/S, AvataQ - Grønlands Natur og Miljøforening, 16. August inussiarnersumik og Napa Wilche, ICC Greenland, Grønlandsbanken, Greenland Venture, Nuna Advokater. Energistyrelsen har på vegne af staten afgivet et samlet koordineret høringssvar.

I det følgende behandles høringssvarene og de få forslag til ændringer, der er indkommet under den eksterne høring. Det bemærkes, at høringssvarene, som er anført i kursiv, kun er gengivet i hovedtræk på baggrund af en foretaget væsentlighedsvurdering.

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik har ønsket en præcisering af forslagens afgrænsning i forhold til den generelle lovgivning vedrørende areal- og landsplanlægning.

Den generelle arealanvendelseslovgivning finder ikke anvendelse for aktiviteter, der udøves i henhold til tilladelse til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af ikke-levende ressourcer. Ved lov nr. 612 af 23. december 1980 om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse følger det således af bestemmelsen i § 2 stk. 2, at arealanvendelse i forbindelse med råstofaktiviteter reguleres i overensstemmelse med den til enhver tid gældende råstoflovgivning.

Råstofdirektoratet har dog fundet anledning til at præcisere i bemærkningerne, at forslaget alene omhandler forhold, der har tilknytning til råstofaktivitet, idet myndighedsbehandling foretages som en samlet integreret myndighedsbehandling, der resulterer i en enkelt tilladelse, der omfatter alle dele af et råstofprojekt.

Det er i den forbindelse videre blevet præciseret i bemærkningerne, at grunden til, at areal- kompetencen, herunder godkendelser af bygninger, anlæg med videre, er lagt hos råstofmyndigheden blandt andet skyldes, at godkendelse og tilsyn af almindeligt byggeri må anses som den mindste del af en sådan godkendelse og tilsyn. På baggrund af indvundne erfaringer siden overførelse af råstofforvaltningen til Grønland i 1998 har det vist sig helt essentielt, at den pågældende forvaltnings- og tilsynsmyndighed, har den tekniske indsigt, der er nødvendig til at vurdere processeringsanlæg, brydningsmetoder, samt udnyttelsesforanstaltninger i øvrigt.

Tilladelse til råstofaktivitet meddeles efter fast praksis ikke inden for by- og bygdegrænser.

Lejlighedsvis salg af eksempelvis sprængsten i forbindelse med byggerier falder uden for begrebet udnyttelse af mineralske råstoffer i forslagens forstand.

Det er videre præciseret i bemærkningerne, at godkendelser i henhold til forslagens §§ 46 og 47, ikke er omfattet af forslagens § 21, stk. 2, der omhandler tilladelser. En godkendelse efter forslagens §§ 46 og 47 fritager derfor ikke fra at søge kommunalbestyrelsen om arealtildeling.

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik har ønsket en præcisering af forslagets bestemmelser om tilknyttede energiaktiviteter og koordinering af planlægningen med den myndighed som Naalakkersuisut har udpeget som forvaltningsmyndighed.

Det er præciseret i bemærkningerne, at den generelle planlægning samt forvaltning af energiforsyning og energiplanlægning foretages i henhold til den relevante lovgivning herom af den myndighed, som Naalakkersuisut har udpeget som forvaltningsmyndighed.

Der er ligeledes fundet anledning til at præcisere, at råstofmyndigheden i forbindelse med administration af lovens grænseflader til energiområdet, koordinerer med den generelle myndighed på området, således at det sikres, at eventuelle beslutninger om type samt oprettelse af tilknyttede energianlæg, træffes i sammenhæng med den overordnede generelle plan for udviklingen af energiområdet.

I alle tilfælde, hvor der foretages forvaltning på baggrund af generel lovgivning, vil den generelle ressortansvarlige myndighed således blive hørt og inddraget i sagsbehandling, i det omfang det er fornødent. I tilfælde med tilknyttede energianlæg til udnyttelsesaktiviteter, skal der ske en tæt koordinering mellem råstofmyndigheden og energiforvaltningen, der tager højde for den samlede energiplanlægning i Grønland. Der skal således tages stilling til, om der bør oprettes et selvstændigt energianlæg, eller energi skal tilføres via det offentlige forsyningsnet på baggrund af langsigtede vurderinger af energibehov, samt kapacitet med videre.

Det er videre blevet anført i de almindelige bemærkninger, at det er lagt til grund i lov om Grønlands Selvstyre, at råstofmyndigheden efter sagsområdets overtagelse fortsat udøves som en samlet integreret myndighed, på samme måde som myndigheden på råstofområdet udøves af Råstofdirektoratet efter den gældende råstoflovgivning.

En ændring i myndighedsudøvelsen på råstofområdet kan få som konsekvens, at der skal ske en genforhandling af indtægtsdefinitionen jf. § 7 stk. 2 i lov om Grønlands Selvstyre og herunder opgørelse af de indtægter som undtaget fra indtægtsdefinitionen betales til dækning af udgifter i Råstofdirektoratet.

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik har videre ønsket en præcisering af begreberne klima og natur i forhold til forslagets miljøbegreb.

Forslaget er udformet således, at der anvendes et bredt miljøbegreb. Det betyder eksempelvis at en miljøvurdering skal omfatte emner som den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirkeanlæg samt arkitektonisk og arkæologisk arv. Det vil sige at forslagets henvisninger til miljø også omfatter natur og klima.

Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked har i sit høringssvar foreslået at tydeliggøre afgrænsningen til anden lovgivning herunder den påtænkte kommende lovgivning om vandkraftressourcer, som er under udarbejdelse i Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik.

Spørgsmålet om afgrænsning i forhold til anden lovgivning er ovenfor kommenteret i forbindelse med behandling af høringssvaret fra Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik.

Afgrænsning i forhold til myndighedsbehandling på sagsområdet vandkraftressource er reguleret i bestemmelsen i forslaget § 20. Af bemærkninger hertil fremgår det, at tilladelse til forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi i forbindelse med udnyttelse af mineralske råstoffer meddeles af Naalakkersuisut som led i den samlede myndighedsbehandling vedrørende disse aktiviteter. Den konkrete tilladelse til vandkraftressourcen behandles efter lovgivningen om udnyttelse af vandkraftressourcer, mens den resterende myndighedsbehandling skal ske efter dette forslag. Naalakkersuisut skal herunder foretage en samlet vurdering af vilkårene for tilladelsen og sikre Grønlands Selvstyres overordnede interesse i en effektiv og optimal udnyttelse af vand- og vindkraftressourcer samt varetage Grønlands samlede økonomiske interesser.

Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked har videre peget på, at forslagens § 1, stk. 1 og § 2, stk. 1 og en række andre steder anvender begrebet "undergrunden" uden indskrænkning og det bør klart afgrænses og defineres i § 7, så fx kildevæld, biologiske ressourcer i undergrunden eller i havet ikke er omfattet af råstofloven, selv om den er afgrænset ved betegnelsen "... om mineralske råstoffer".

Høringssvaret er taget til følge, og i forslag til Inatsisartutlov er der indarbejdet en nærmere afgrænsning af anvendelsesområdet vedrørende undergrundsaktiviteter til alene at være anvendelse af undergrunden til lagring eller tilknyttede formål til råstofaktiviteter.

Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked har videre peget på forslagens § 47 og dennes anvendelse på sandsugning med skib.

Sandsugere vil være omfattet af bestemmelsen i § 47 i det omfang, der indsamles materiale til brug for byggeri og vejanlæg i Grønland. Er der imidlertid tale om udnyttelse af mineraler til eksport fra en bestemt forekomst, vil virksomheden kræve tilladelse efter § 16 til efterforskning og udnyttelse.

Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har indhentet en udtalelse fra Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu (NKA) og henviser i departementets høringssvar i det hele til denne udtalelse.

NKA henviser til forslagetets anvendelse af begrebet „bæredygtig udvikling“, som også indgår i formålsbestemmelsen i § 1 i forslaget og finder det i den forbindelse naturligt om der i lovtæksten var en omtale af kulturminde og kulturmindefredningen jf. §§ 9-10 i landstingslov nr. 18 af 19. november 2007 om fredning af kulturminde.

Forslagets brede miljøbegreb betyder, at en miljøvurdering også skal omfatte emner som landskab, kulturarv, herunder kirkeanlæg samt arkitektonisk og arkæologisk arv. I § 51 stk. 2 i forslaget er kulturværdier videre angivet som en af de værdier, som miljøreglerne i forslaget tilsigter at beskytte.

Det indebærer videre, at råstofmyndigheden som hidtil vil skulle inddrage NKA, hvor kulturminde vil kunne blive berørt af råstofaktiviteter.

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug har i sit høringssvar påpeget en række problemstillinger omkring miljø- og naturbeskyttelse og mulige konsekvenser for jagt og fiskeri som kan kræve, at der foretages en afvejning af forskellige erhvervsmæssige interesser.

Det er tilsigtet med forslaget i videst mulige omfang at tage højde for mulige interessekonflikter og undgå negative samfundsmæssige påvirkninger herunder påvirkninger af miljø og natur, som kan være en følge af råstofaktiviteter. Med forslaget er det henlagt til Naalakkersuisut i givet fald at foretage den endelige afvejning af de mulige modstridende økonomiske interesser.

Med indførelse af krav om VVM- og VSB-redegørelser for meddelelse af tilladelser til projekter som kan give anledning til en miljømæssig og samfundsmæssig relevant påvirkning er det søgt sikret, at Naalakkersuisut kan træffe beslutning inden for råstofområdet på et forsvarligt, oplyst grundlag.

Departementet for Sundhed indstiller, at der i forslaget lægges yderligere vægt på vurderingen af de sundhedsmæssige risici ved udvinding af råstoffer og at der inden godkendelse af udnyttelses- eller nedlukningsplaner kræves afdækning af sundhedsmæssige risici og konsekvenser.

Sundhedshensyn er ifølge forslaget et vigtigt element i tilrettelæggelsen af arbejdet med råstofaktiviteterne. Dette fremgår både af formålsbestemmelsen i § 1 i forslaget og nævnes specifikt i § 83 i forslaget som værende et vigtigt hensyn, der skal sikres varetaget med forslaget.

Det er den til enhver tid anerkendte gode internationale praksis på området, som skal følges, og tilladelser skal meddeles og administreres i overensstemmelse med den til enhver tid gældende praksis og viden inden for miljø, sundhed med videre.

Samtidig med overtagelse af råstofområdet overtages området arbejdsmiljø offshore. Bestemmelsen i § 79 i forslaget angiver, at tilrettelæggelse af arbejdsmiljø offshore

skal ske efter det internationale ALARP princip, som blandt andet indebærer, at der skal foretages en vurdering af alle sundhedsrisici som grundlag for tilrettelæggelse og organisering af det forebyggende sundhedsarbejde. Efter bestemmelsen i § 79 skal rettighedshaveren således sørge for, at sikkerheds- og sundhedsmæssige risici i forbindelse med efterforskning, produktion og transport af kulbrinter på offshoreanlæg er identificeret, vurderet og nedbragt så meget, som det er rimeligt praktisk muligt. Det henvises i øvrigt til de specifikke bemærkninger til bestemmelsen i § 79 i forslaget.

Departementet for Indenrigsaffænder, Natur og Miljø har ingen bemærkninger til forslaget, men anbefaler, at der efter overtagelse af råstofområdet nedsættes en arbejdsgruppe med den opgave at vurdere, hvorledes miljø- og naturområdet fremtidigt skal varetages i forhold til råstofaktiviteter.

Det er lagt til grund i selvstyreloven og betingelserne for overtagelse af råstofområdet, at der skal indgås en femårig aftale mellem råstofmyndigheden og Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) om fortsat ydelse af rådgivning omkring miljø på råstofområdet. I den aftale vil som et væsentligt forhold indgå overførsel af viden og kompetence på miljøområdet fra DMU til Grønlands Naturinstitut for dermed at sikre, at disse opgaver på miljøområdet i forbindelse med råstofaktiviteter på sigt kan løses af grønlandske institutioner.

Departementet for Finanser har i sit hørings svar medtaget en række konkrete bemærkninger fra Skattestyrelsen, der indledningsvis giver udtryk for den opfattelse, at klarhed i myndighedsbehandlingen er en fordel på råstofområdet, og at man derfor er enig i forslaget princip om en samlet integreret myndighedsbehandling (enhedsforvaltning) på råstofområdet.

Skattestyrelsen har foreslået en uddybning af bemærkningerne til forslagens bestemmelser om fastsættelse af regler for udførsel og indførsel af mineralske råstoffer.

Forslaget er imødekommet gennem præciserende ændringer i bemærkningerne til § 85. Det fremgår nu tydeligere, at bestemmelsen ikke betyder, at råstofmyndigheden er regeludarbejdende myndighed inden for Skattestyrelsens kompetenceområde. Naalakkersuisut vil eksempelvis kunne fastsætte nærmere regler om certificering af ædelstene og regler for import af visse typer ædelstene herunder regler om pligt til registrering for at undgå at udenlandske sten certificeres som grønlandske. Bestemmelsen hjemler ligeledes, at der kan fastsættes procedurer vedrørende ansøgning om eksporttilladelser med videre.

Ad § 16 stk. 3, (tidligere § 18 stk. 3) har Skattestyrelsen foreslået, at ordet „hovedregel“ slettes og at der i stedet indsættes en dispensationsadgang.

Bestemmelsen svarer stort set til den gældende råstoflovs § 7, stk. 3, som den blev ændret ved § 9, nr. 1, i lov af 19. maj 2009 om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre.

Bestemmelsens formulering skal ses i lyset af selvstyreaftalen, og den senere vedtagne lov om Grønlands Selvstyre og de aftalte principper for opgørelsen af indtægter, der er omfattet af indtægtsdefinitionen i § 7, der giver nogle ganske præcise rammer for formulering af reglerne for de selskaber, der kan meddeles udnyttelsestilladelse.

Ad § 45 anføres det, at indsamling efter denne bestemmelse vil være ukontrollerbar, såfremt der ikke sker en registrering af samlere.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse med en beløbsgrænse på 100.000 kr. årligt skal træde i stedet for bestemmelsen i § 32 i den gældende råstoflov, hvorefter lokalbefolkningen uden tilladelse har ret til indsamling af mineraler dog med undtagelse af værdifulde ædelstene. Forslaget medfører ikke ændring i borgerens pligt til at opgive sådanne indtægter til skattemyndighederne.

Departementet for Finanser har videre anbefalet, at de økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, erhvervslivet og borgerne beskrives mere uddybende i de almindelige bemærkninger herunder med nærmere oplysninger om de økonomiske forhold forbundet med indgåelse af aftaler om rådgivning fra GEUS og DMU.

Forslaget er imødekommet gennem en uddybende beskrivelse i lovforslagets almindelige bemærkninger af de økonomiske og administrative konsekvenser. Forslaget vil betyde, at Fællesrådet vedrørende Mineralske Råstoffer i Grønland nedlægges, hvilket skønnes isoleret set at indebære en årlig besparelse på omkring 300.000 kr.

Departementet for Finanser har videre i sit høringssvar påpeget følgende afsnit i indledningen til forslagets almindelige bemærkninger:

”Forslagets regulering af disse aktiviteter er i overensstemmelse med nationale og internationale regler og aftaler vedrørende sådanne aktiviteter. Forslaget bidrager dermed også til opfyldelsen af Grønlands Selvstyres forpligtelser efter national og international ret.”

Er der i denne forbindelse gjort nogen overvejelser over hvad det indebærer, og hvilke administrative og økonomiske konsekvenser det vil få for selvstyret?

Det citerede afsnit beskriver de overordnede retningslinjer og normer som råstofmyndigheden skal anvende ved forvaltning af området. Det vil ikke i sig selv udløse særlige administrative og økonomiske konsekvenser. Forslaget er baseret på,

at forvaltning og udøvelse af råstofaktiviteter i Grønland, som hidtil skal være i overensstemmelse med bedste internationale praksis på området.

Departementet for Finanser har ønsket en redegørelse for de administrative og økonomiske konsekvenser af, at forslaget bemyndiger Naalakkersuisut til at kunne fastsætte nærmere bestemmelser og udstede bekendtgørelser. Kan det forventes, at yderligere midler skal afsættes til disse forskellige bestemmelser og bekendtgørelser.

Lovforslaget er som den gældende råstoflov udformet som en rammelov, hvor den mere detaljerede udmøntning og regulering sker ved fastsættelse af standardvilkår og udarbejdelse af modeltilladelser. Der vil i vid udstrækning være tale om videreførelse af hidtidig praksis med anvendelse af standardvilkår og modeltilladelser, hvorfor det ikke forventes at udmøntning af forslagens rammer vil udløse behov for yderligere midler i forbindelse med fastsættelse af sådanne nærmere bestemmelser i standardvilkår og modeltilladelser samt ved udstedelse af nye bekendtgørelser på råstofområdet.

KANUKOKA har modtaget høringsbidrag fra Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunian, Qaasuitsup Kommunian, og kommunernes bidrag er indgået i KANUKOKA's hørings svar. Kommune Kujalleq har oplyst, at grundet sommerferien har det ikke været muligt at gennemføre en politisk behandling af kommunens hørings svar.

KANUKOKA udtrykker generelt glæde over, at der med forslaget skabes det lovgivningsmæssige grundlag for, at Grønlands Selvstyre kan overtage råstofområdet.

I sit hørings svar påpeger KANUKOKA, at lovforslagets titel ikke er dækkende i forhold til anvendelsesområdet, der er udvidet til også at omfatte anvendelse af undergrunden til visse formål.

Bemærkningen er taget til følge med en ændring af forslagens titel til: "Forslag til: Inatsisartutlov om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor".

KANUKOKA anfører i sit hørings svar, at lovforslaget på en række punkter overfører kompetence fra kommunerne til råstofmyndigheden og at kompetencefordelingen på flere områder er uklar.

Hørings svaret er imødekommet gennem en ændring af forslagens bestemmelser om myndighedsbehandling, som er samlet og uddybet i et nyt kapitel 18 og med bestemmelsen i § 3, hvor kompetencefordelingen er blevet tydeliggjort.

Med hensyn til arealtildelingskompetencen medfører forslaget ingen ændring i den gældende ordning på arealanvendelsesområdet. Det fremgår af ovenstående bemærkninger til hørings svaret fra Departementet for Boliger, Infrastruktur og

Trafik, at den generelle arealanvendelseslovgivning ikke finder anvendelse for aktiviteter, der udøves i henhold til tilladelse til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af ikke-levende ressourcer. Dette følger af lov nr. 612 af 23. december 1980 om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse, hvoraf det fremgår i bestemmelsen i § 2 stk. 2, at arealanvendelse i forbindelse med råstofaktiviteter reguleres i overensstemmelse med den til enhver tid gældende råstoflovgivning. Dette princip videreføres med forslaget, hvilket ikke inddrækker eller medfører ændringer i arealmyndighedernes nuværende kompetencer.

I forslagens almindelige bemærkninger er det blevet præciseret, at forslaget alene omhandler forhold, der har tilknytning til råstofaktivitet, idet myndighedsbehandling foretages som en samlet integreret myndighedsbehandling, der resulterer i en enkelt tilladelse, der omfatter alle dele af et råstofprojekt.

Det er videre blevet præciseret i forslagens almindelige bemærkninger, at grunden til at areal- kompetencen som hidtil, herunder godkendelser af bygninger, anlæg med videre, er lagt i råstofforvaltningen, skyldes, at godkendelse og tilsyn af almindeligt byggeri, må anses som den mindste del af en sådan godkendelse og tilsyn. Det er helt essentielt, at den pågældende forvaltnings- og tilsynsmyndighed har den tekniske indsigt, der er nødvendig til at vurdere processeringsanlæg, brydningsmetoder, samt udnyttelsesforanstaltninger i øvrigt.

Tilladelse til råstofaktivitet meddeles som praksis ikke inden for by- og bygdegrænser.

KANUKOKA anfører til § 18 (tidligere § 20) at man bifalder, at der i videst muligt omfang skal anvendes grønlandsk arbejdskraft i forbindelse med råstofaktiviteter men påpeger, at den høringsret, som følger af landstingslov nr. 27 af 30. oktober 1992 om regulering af arbejdskraft, skal bibeholdes.

Forlaget medfører ingen ændring af lovgivning vedrørende regulering af arbejdskrafttilgang til Grønland, men bestemmelsen i forslagens § 20 sammenholdt med reglerne i kapitel 16 om vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB) styrker kommunernes mulighed for indsigt og indflydelse vedrørende spørgsmål om ansættelse af grønlandsk arbejdskraft herunder mulighed for øget inddragelse af kommunerne i samarbejde med mineindustrien omkring rekruttering og opkvalificering af lokal arbejdskraft.

Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland er en generel regulering, der gælder for alle områder af arbejdsmarkedet. Råstofloven og forslaget er en såkaldt særlovgivning, der udelukkende gælder for forhold vedrørende mineralske råstoffer. Der synes som hidtil ikke at være nogen modstrid mellem forslaget og landstingslov nr. 27 af 30. oktober 1992 om regulering af arbejdskraft, idet begge har til formål i videst muligt omfang at sikre grønlandsk arbejdskraft en fortrinsret til arbejde i Grønland.

KANUKOKA tilslutter sig i sit hørings svar Kommuneqarfik Sermersooq, der anfører, at det bør sikres, at tilladelse meddelt efter forslaget ikke unødigt udelukker den øvrige befolkning fra at anvende området.

Forslaget vil ikke på dette punkt medføre ændring i de gældende standardvilkår, der fastslår, at en rettighedshaver efter råstoflovgivningen skal respektere bestående rettigheder og en tilladelse indebærer ikke indskrænkninger i andres udøvelse af lovlig aktivitet i tilladelsesområdet. Af sikkerhedshensyn vil der dog fortsat kunne ske afspærring i fornødent omfang for at sikre gennemførelse af konkrete efterforskningsaktiviteter som sprængninger forudsat, at dette på forhånd er godkendt af myndighederne.

Ad § 46, at bestemmelsen betyder, at der overføres kompetence fra kommunerne til råstofmyndigheden.

Forslagets § 46 er ændret ved at slette ordene ”i konkret tilfælde“ således at kommunerne sikres en generel adgang til permanent etablering af denne type virksomhed. Godkendelser i henhold til forslagens §§ 46 og 47, er ikke omfattet af forslagens § 21, stk. 2, der omhandler tilladelser. En godkendelse fritager derfor ikke virksomheden fra at søge kommunalbestyrelsen om arealtildeling til denne type virksomhed efter reglerne i arealanvendelseslovgivningen.

Ad kapitel 15 (tidligere kapitel 12), skal offentligheden, myndigheder og organisationer sikres adgang til at udtale sig, hvis en aktivitet må antages at få en væsentlig indvirkning på naturen.

Reglerne i forslagens kapitel 15 om Miljøvurdering (VVM) er udformet med henblik på at sikre at alle relevante myndigheder og organisationer samt borgerne får det bedst mulige grundlag for at kunne udtale sig om en råstofaktivitets påvirkning på miljøet. Er der tale om væsentlig påvirkning af miljøet, skal der i alle tilfælde foretages en VVM-undersøgelse også i forbindelse med forundersøgelse og efterforskning og ikke blot i forbindelse med udnyttelsestilladelser og nedlukninger, hvor VVM-undersøgelsen i alle tilfælde er gjort obligatorisk. I forhold til den gældende råstoflov er forslaget en styrkelse af offentlighedens adgang og muligheder for at blive hørt i miljøspørgsmål i forbindelse med råstofaktiviteter.

Det følger videre af selve formålet med reglerne om VVM og VSB, at disse redegørelser skal gøres tilgængelige for offentligheden.

Ad § 95 (tidligere § 90), at myndighed bør kunne delegeres til kommunerne mod aftale om bevillingsmæssig kompensation for afledte omkostninger.

Forslagets § 95 er ændret således, at Naalakkersuisut kan bestemme, at myndighedsopgaver efter denne inatsisartutlov varetages af andre offentlige

myndigheder eller private parter i nærmere bestemt omfang, herunder også kommunerne.

Bestemmelsen skal dog sammenholdes med forslaget § 3, hvorefter Naalakkersuisut drager omsorg for, at alle forhold vedrørende mineralske råstoffer, råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden til lagring, tilknyttede energiaktiviteter, tilknyttede rørledningsaktiviteter og andre tilknyttede aktiviteter varetages som en samlet integreret myndighedsbehandling.

Grønlands Arbejdsgiverforening (GA) har generelt tilsluttet sig forslaget, der er vurderet som godt gennearbejdet.

GA vurderer dog generelt, at forslaget giver forholdsvis vide rammer for forvaltningen, idet GA mener, at der flere steder er anvendt bløde formuleringer.

Det anføres hertil, at forslaget udover en generel regulering har til formål at være en rammelovgivning, således at det ved udmøntning i nærmere bestemmelser kan sikres en dynamisk fortolkning i henhold til udviklingen i samfundet. De anførte formuleringer er derfor tilsigtede. Bemærkningen har dog visse steder ført til, at bemærkninger til de enkelte bestemmelser er blevet præciseret.

Nuna Advokater har en række konkrete bemærkninger, hvoraf fremhæves:

Ad § 18, stk. 3 (tidligere § 20, stk. 3), at selv om bestemmelsen er ny, har det tidligere været muligt at stille et sådant vilkår, der dog ikke har været anvendt. Da bestemmelsen kan få stor betydning for rettighedshaveren, bør det eksemplificeres, hvad der kan forstås ved "væsentlig større omkostninger eller ulempe". Eller at der alternativt fastsættes nærmere regler herom.

Bemærkningerne har givet anledning til en ændring, således at det i stedet klart fremgår af forslaget, at der i en tilladelse kan fastsættes vilkår, om i hvilket omfang, der skal ske forarbejdning i Grønland. Ændringen skal ses i lyset af, at det endnu ikke er muligt at foretage forarbejdning af samtlige mineraltyper i Grønland. Det forventes, at bestemmelsen vil blive anvendt i forbindelse med godkendelsen af en udnyttelsesplan, således at en rettighedshaver kan komme med forslag til, i hvilket omfang forarbejdning kan foretages i Grønland. Det forventes, at det med råstofområdet udvikling i højere grad vil være muligt at foretage forarbejdning af visse mineraler i Grønland.

Ad § 25, stk. 1, 3. pkt. (tidligere § 27, stk. 1, 3. pkt.), anføres det, at bestemmelsen er ny og kan udgøre et væsentligt indgreb for en rettighedshaver.

Bemærkningen har ført til en præcisering i bemærkningerne, ligesom det bemærkes, at bestemmelsen er medtaget i de kulbrintetilladelser, der er blevet tildelt i Grønland.

Bestemmelsen er ligeledes blevet ændret, således at en rettighedshaver har mulighed for at tilbagelevere området frem for at påbegynde udnyttelse.

Bestemmelsen angår forekomster, der endnu ikke er påbegyndt udnyttet, men som er bevist at være kommercielt udnyttelige, herunder at forekomsten vil give overskud. Bestemmelsen har således alene til formål at forhindre, at en rettighedshaver undlader at udnytte en kommerciel udnyttelig forekomst ud fra ikke-beskyttelsesværdige hensyn.

Ad § 88, stk. 1 (tidligere § 83, stk. 1), anføres det, at begrebet ”indirekte overdragelse” har givet anledning til tvivl og at det overvejes, om det er hensigtsmæssigt at indføre et offentligt registreringssystem.

Den pågældende bestemmelse er videreført fra den gældende råstoflov, og på baggrund af den hidtidige administrative erfaring anses den ikke for at ville give anledning til fortolkningstvív. Bestemmelsen anfører, at alle overdragelser af en tilladelse forudsætter godkendelse af Naalakkersuisut, med den begrundelse at en rettighedshaver er forpligtet til at have både økonomiske samt faglige kompetencer til at kunne opfylde vilkår og forpligtelser i forhold til en tilladelse. Når bestemmelsen ligeledes medtager indirekte overdragelse, der er overdragelse af aktier, anparter eller andre ejerandele, der medfører ændringer med hensyn til den bestemmende indflydelse over rettighedshaveren, er dette begrundet i ovennævnte hensyn.

En indirekte overdragelse ved ændringer i ejerandelen skal derfor altid godkendes af Naalakkersuisut, således at det påses, at de oprindelige forudsætninger for meddelelse af tilladelsen stadig er til stede.

En indirekte overdragelse findes ikke at kunne beskrives nærmere, idet den som nævnt kan omfatte alle forhold, der rykker ved den bestemmende sammensætning i det selskab, der er blevet meddelt tilladelsen.

Vedrørende registreringer af forskellige betingede overdragelser i forhold til det ovenfor anførte, er det blevet vurderet, at et sådant register ikke er hensigtsmæssigt. Dels vil eventuelle aftalte rettigheder over en tilladelse ikke være gyldige uden en godkendelse fra Naalakkersuisut. En sådan godkendelse vil alene blive givet konkret efter en ansøgning herom. Da en godkendelse vil forudsætte at overdragelsen effektueres omgående, eventuelt ved at Naalakkersuisut laver et tillæg til tilladelsen, kan retten ikke bestå over en længere tidsperiode. Der vil således ikke være grundlag for at oprette et egentlig register.

Eventuelle aftaler vedrørende pant og forkøbsret vil således ikke kunne effektueres uden Naalakkersuisuts godkendelse.

Dette skal ligeledes ses i sammenhæng med, at en tilladelse ikke er genstand for kreditorforfølgning, hvorfor en pantøver ikke vil kunne forlange sig indsat i en tilladelse.

Ad § 98, stk. 4 (tidligere § 93, stk. 5) påpeges at det ikke klart følger, hvorvidt vilkårene for de allerede udstedte tilladelser videreføres.

Der er i forslaget blevet foretaget en lang række ændringer, således at det præciseres at forslaget i videst muligt omfang ikke ændrer væsentligt på de tilladelser, der allerede er givet. Eksisterende rettighedshavere vil derfor som udgangspunkt ikke blive påført nye væsentlige vilkår som følge af forslaget. Det anføres dog samtidigt, at standardvilkår for efterforskningsstilladelser vedrørende mineralske råstoffer (excl. kulbrinter) i Grønland i § 19 angiver, at en tilladelse er undergivet de til enhver tid i Grønland og Danmark gældende retsregler.

DONG Energy har anført at forslaget overordnet muliggør en velordnet og overskuelig forvaltning af kulbrinteområdet, som er den del af forslaget DONG Energy arbejder inden for, og har afgivet bemærkninger til.

DONG Energys bemærkninger har sammen med andre hørings svar givet anledning til præciseringer i forslaget. Herunder ændring af ansvarsgrundlaget for leverandører, samt mulighed for tilbagelevering i § 25, stk. 2 og uddybende bemærkninger til forslagens § 25 stk. 1 og 2.

DONG Energys bemærkninger vedrørende indkaldelse af ansøgninger, samt anvendelsen af grønlandsk arbejdskraft er ligeledes taget til efterretning.

Anbefalingen vedrørende et administrativt klageorgan er dog for nuværende vurderet ikke at være mulig eller nødvendig, men vil indgå i den løbende vurdering af regelsættet.

Greenland Venture (GV) har i deres hørings svar anført en række punkter af henholdsvis politisk og konkret karakter.

GV har anført, at der burde have været foretaget en langt bredere høring af forslaget, såsom en egentlig folkehøring.

GV ønsker en vurdering af, hvorvidt statslige myndigheder skal høres over grønlandske regler eller alene skal orienteres.

Vedrørende høringsproceduren er der blevet foretaget en bred høring i overensstemmelse med ”Retningslinjer for udarbejdelse af regler i Grønlands Selvstyre” udgivet af Lovkontoret.

I forbindelse med udvælgelsen af høringsparter er der taget højde for, at forslaget ikke kan anses som værende af generel karakter, som eksempelvis lovgivning om sundhedspleje med videre. Det er således blevet vurderet, at der ikke i forhold til forslagens behandling i Inatsisartut har været grundlag for at lave en egentlig folkehøring.

Hvorvidt staten skal høres om forslag til grønlandsk lovgivning, afhænger af det konkrete forslag. I dette tilfælde, hvor der er tale om et område der hjemtages, er det en hel klar forudsætning at staten inddrages tidligt i forløbet, da der kan være relevant dansk lovgivning, der skal ændres i forbindelse med en hjemtagelse. Derudover er høringen af andre myndigheder inden for Rigsfællesskabet et naturligt led i den daglige administration. Det ligger uden for Råstofdirektoratets arbejde med dette forslag, at foretage en vurdering af, hvorvidt statslige myndigheder generelt skal høres.

GV anfører, at det er utilfredsstillende, at der ikke foreligger udkast til bekendtgørelser for områder, hvor Naalakkersuisut er blevet tildelt kompetence til at fastsætte regler.

I forhold til den almindelige fordeling af opgaver i demokratier fastsætter Inatsisartut de overordnede regler, hvorefter det er Naalakkersuisuts opgave at forvalte disse i overensstemmelse med den givne bemyndigelse. Det vil være usædvanligt, at Naalakkersuisut fremlagde udkast til bekendtgørelser, inden en given hjemmel herfor var blevet vedtaget i Inatsisartut. Dette ville ligeledes kunne skabe tvivl om retstilstanden. Bemyndigelsens rækkevidde beskrives i stedet i bemærkningerne. Der påregnes dog, at Naalakkersuisut vil behandle og udstede en række bekendtgørelser og standardvilkår, med hjemmel i forslaget, når Inatsisartut har behandlet forslaget og taget stilling til bemyndigelserne.

GV har foreslået, at der i forslagens § 18, stk. 2 udover begrebet ”grønlandske virksomheder”, strammes op, således at dette betyder, at virksomheden skal være ejet af herboende.

Den foreslåede stramning går udover, hvad der kan fastsættes i et forslag vedrørende mineralske råstoffer, idet den angår selve muligheden for at etablere virksomhed i Grønland.

GV foreslår, at det i forslaget indføres, at råstofaktiviteter skal anvende vedvarende energi i den udstrækning denne er eksisterende eller kan etableres på lokaliteten.

Forslaget er fundet velbegrunder, og forventes at indgå i de standardvilkår, der vil gælde for råstofaktiviteter. I forbindelse med afgrænsning af forslagens rækkevidde, er afgrænsningen vedrørende krav til, under hvilke omstændigheder, der skal anvendes vedvarende energi henlagt til anden lovgivning. Et sådant krav er derfor ikke indført i forslaget, men kan fastsættes som vilkår til en tilladelse. Det er i overensstemmelse med forslagens formål, at der i den udstrækning det er muligt anvendes vedvarende energi i forbindelse med råstofaktivitet.

GV har anført en række punkter vedrørende anvendelse af grønlandske virksomheder og arbejdskraft.

Disse forhold vil indgå i den i forslaget foreslåede bestemmelse om en ”Vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed” (VSB).

GV har foreslået, at det skal præciseres at enhver praksis eller bestemmelse i tidligere lovgivning ikke længere skal have betydning.

Forslaget er ikke indarbejdet, da det er meningen at en lang række af bestemmelserne skal videreføres, hvorfor tidligere praksis stadig vil være gældende, hvilket må anses som helt naturligt.

GV anbefaler endelig, at det bør undersøges om Grønland kan ratificere FN-konventioner, herunder ILO's minekonvention.

Grønland har et meget højt niveau i forhold til regulering af sikkerhed, sundhed med videre i forhold til råstofaktivitet, ligesom arbejdsforhold i høj grad er reguleret i overenskomster. Der er derfor ikke fundet behov for at ratificere yderligere FN-konventioner, idet grønlandsk lovgivning er vurderet til at have en højere grad af beskyttelse end de pågældende konventioner.

GrønlandsBANKEN har overordnet vurderet forslaget som pragmatisk, og banken kan tilslutte sig forslagets målsætning om at lette erhvervslivets muligheder for at etablere sig og deltage i råstofaktiviteter i Grønland. Banken bifalder denne målsætning og herunder særligt at myndighedsbehandlingen er baseret på en enhedsforvaltning, der kan medvirke til at forenkle ansøgningsprocessen.

Ad § 16, stk. 3, 3. pkt. (tidligere § 18, stk. 3, 3.pkt.) efterlyser banken de kriterier, der skal lægges til grund i det undtagelsestilfælde, at der meddeles udnyttelsestilladelse til et selskab, der ikke har hjemsted i Grønland.

Der kendes ikke noget fortilfælde, hvor der er sket fravigelse fra hovedreglen om hjemsted i Grønland i den gældende råstoflov, men bestemmelsens formulering skal ses i lyset af selvstyreaftalen, og den senere vedtagne lov om Grønlands Selvstyre og opgørelsen af indtægter, der er omfattet af indtægtsdefinitionen i § 7 i det samtidigt fremsatte forslag til lov om Grønlands Selvstyre, der giver nogle ganske præcise rammer for formulering af reglerne for de selskaber, der kan meddeles udnyttelsestilladelse.

De hensyn, der ligger bag selvstyreaftalen og opgørelse af indtægter, der er omfattet af indtægtsdefinitionen, vil også kunne blive tilgodeset i det tilfælde, at der er meddelt udnyttelsestilladelse til et selskab med hjemsted i Danmark.

Ad § 17, stk. 2, (tidligere § 19 stk. 2) foreslår banken, at muligheden for at et selskab, der kontrolleres af Grønlands Selvstyre, på nærmere angivne vilkår skal have ret til at indtræde som deltager i den af tilladelsen omfattede virksomhed

begrænses til kulbrintetilladelser eller at kriterierne for selvstyrets indtræden som deltager præciseres.

Et vilkår i en tilladelse om selvstyrets ret til at indtræde som deltager i den af tilladelsen omfattede virksomhed skal fastsættes allerede i efterforskningsstilladelsen. Det betyder, at et sådant vilkår kun vil blive indsat på baggrund af en kendt viden om det kommercielle potentiale forbundet med en afgrænset forekomst, hvor konkurrencehensyn og samfundets interesser tilsiger, at der kan fastsættes andre vilkår om beskatning end dem, som følger af den almindelige skattelovgivning.

Vilkåret vil i givet fald være kendt på forhånd af rettighedshaver, inden denne træffer nogen beslutning om investering i efterforsknings- og eventuelle efterfølgende udnyttelsesforanstaltninger.

Ad § 18, stk.1- 3 (tidligere § 20, stk. 1- 3), opfatter banken formuleringen som opstramminger i forhold til den gældende råstoflov. Banken er enig i intentionerne men påpeger, at det er meget vigtigt, at disse følges konkret op eksempelvis med øget samarbejde på uddannelsesområdet.

Der er foretaget en ændring i forslaget således, at det nu klart fremgår, at der i en tilladelse kan fastsættes vilkår om i hvilket omfang, der skal anvendes grønlandsk arbejdskraft, grønlandske leverandører og i hvilket omfang, der skal ske forarbejdning i Grønland. Bestemmelserne i kapitel 16 om vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB) skal medvirke til opfyldelse af intentionerne bag bestemmelserne i § 18, stk.1-3.

En VSB-redegørelse skal således bidrage til at sikre, at planlægningen og forvaltningen af aktiviteter omfattet af råstofloven baseres på undersøgelser af de konsekvenser, som aktiviteter nationalt og lokalt kan have på det grønlandske samfund. Det betyder, at en VSB-redegørelse indeholder en beskrivelse og vurdering af konsekvenserne for samfundslivet i de berørte lokalsamfund, herunder særligt beskæftigelsesmuligheder og de foranstaltninger, der skal foretages for at sikre størst muligt økonomisk udbytte for samfundet i form af lokal beskæftigelse og afledt økonomisk aktivitet i lokalsamfundet.

Ad § 24, stk. 2-4, (tidligere § 26 stk. 2-4) påpeger GrønlandsBANKEN i sit høringssvar, at der er en uoverensstemmelse mellem lovforslagets bestemmelse og bemærkninger hertil, idet bestemmelsen angiver de kriterier, der vil blive lagt vægt på, mens det af bemærkningerne fremgår, at der kan blive lagt vægt på de anførte kriterier.

Forslaget er imødekommet ved en ændring i bemærkningerne til forslagets § 24 stk. 2 og 3.

AvataQ - Grønlands Natur og Miljøforening udtrykker betænkelighed ved

høringsprocessen og mener at befolkningen i højere grad burde have været involveret, ligesom andre NGO organisationer burde være inddraget.

Vedrørende høringsproceduren er der blevet foretaget en bred høring i overensstemmelse med ”Retningslinjer for udarbejdelse af regler i Grønlands Selvstyre” udgivet af Lovkontoret.

I forbindelse med udvælgelsen af høringsparter er der taget højde for, at forslaget ikke kan anses som værende af generel karakter, som eksempelvis lovgivning om sundhedspleje, med videre. Det er således blevet vurderet, at det ikke i forhold til forslagets behandling i Inatsisartut har været nødvendigt at foranstalte en egentlig folkehøring.

AvataQ - Grønlands Natur og Miljøforening anfører, at befolkningens adgang til medindflydelse på projekter, der kan påvirke miljøet burde være styrket i forslaget.

Som det første område i Grønland vil forslaget på råstofområdet indføre krav om miljøvurdering og udarbejdelse af miljøredegørelser ved alle projekter, der kan medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Formålet med disse bestemmelser i forslagets kapitel 15 er netop at sætte borgerne i stand til, på et oplyst grundlag, at kunne tage selvstændig stilling til råstofaktivitetens mulige påvirkning af miljøet og at kunne deltage i den offentlige debat om miljø og råstofaktiviteter.

Foreningen 16. august anfører, at lovgivningen på råstofområdet burde opsplittes i to særskilte love gældende for henholdsvis industriel minedrift og for lokal småskalavirksomhed. Forvaltningen anbefales tilsvarende opsplittet således at kommunerne varetager forvaltningen af småskalaområdet og at Naalakkarsuisut skal være forvaltningsmyndighed for så vidt angår anden industriel minedrift og kulbrinteområdet.

Gennemførelse af forslaget vil kræve, at der i hver kommune opbygges en forvaltning, som besidder nødvendige kompetencer inden for især geologi, mineteknologi og miljøspørgsmål i forbindelse med udnyttelse af mineraler. Forslaget vil udløse behov for tilførsel af ekstra midler til administration af det samlede råstofområde, såfremt forvaltningen som foreslået opsplittes på kommuner og selvstyre. En opsplittning vil gøre det overordentligt vanskeligt i hver af de opsplittede forvaltningsenheder at opbygge og vedligeholde en tilstrækkelig faglig kompetence på råstofområdet.

Forslaget er derfor ikke blevet fulgt.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse angiver forslaget's hovedformål.

Den foreslåede bestemmelse præciserer i forhold til § 1, stk. 1, i den gældende råstoflov, at forslaget skal sikre en hensigtsmæssig regulering af råstofaktiviteter og anvendelsen af undergrunden i Grønland til lagring. Det er således hensigten, at inatsisartutloven skal være en rammelov, der fastsætter de væsentligste principper for forvaltningen af råstof- og visse undergrundsaktiviteter, og at Naalakkersuisut inden for disse rammer bemyndiges til at fastsætte de nødvendige bestemmelser. Naalakkersuisut kan blandt andet fastsætte bestemmelser i bekendtgørelser og standardvilkår for tilladelser samt i vilkår for konkrete tilladelser. Den gældende råstoflov fungerer på tilsvarende måde som en rammelov for reguleringen af råstofområdet.

Bestemmelserne i forslaget danner hermed de overordnede rammer for, hvilke hensyn og områder, der vil blive inddraget og omfattet af de standardvilkår og modeltilladelser, der vil blive udarbejdet på området. Forslaget sikrer, at der kan foretages en dynamisk fortolkning på området, således at ny viden og teknologi på området straks kan finde anvendelse, uden at det vil være nødvendigt med en ændring af inatsisartutloven.

Hensigtsmæssig udnyttelse indebærer blandt andet, at forslaget skal medvirke til at sikre samfundet en rimelig andel af det økonomiske udbytte ved udnyttelse af mineralske råstoffer, anvendelse af undergrunden og foretagelse af tilknyttede energiaktiviteter, og at disse aktiviteter skal foretages i overensstemmelse med samfundets behov på længere sigt.

I dag kan undergrunden blandt andet anvendes til naturgaslagring, og endvidere er der stigende interesse for at anvende undergrunden til varmelagring og CO₂-deponering. Det er derfor fundet naturligt at udvide lovens anvendelsesområde til også at omfatte anvendelsen af undergrunden til lagring og andre formål, der vedrører udvinding af råstoffer, hvor geologisk og teknisk indsigt er relevant i forhold til myndighedsbehandlingen og tilsyn med aktiviteterne. Aktiviteter vedrørende anvendelse af undergrunden til andre formål end råstofaktivitet vil således ikke være omfattet af bestemmelsen. Dette vil eksempelvis dreje sig om efterforskning og udnyttelse af biologiske ressourcer.

Stykket har ligeledes betydning for afgrænsningen i forhold til anden lovgivning, idet anvendelsesområdet er afgrænset til aktiviteter, der skal føre til udnyttelse af mineralske råstoffer. Således vil eksempelvis salg af sprængsten fra et byggeri, der er godkendt af de kommunale myndigheder, ikke falde ind under dette forslag, da hovedaktiviteten har været opførelse af et byggeri, og ikke råstofaktivitet.

Til stk. 2

Efter den foreslåede bestemmelse tilstræbes det ved forslaget, at aktiviteter omfattet af loven udføres hensigtsmæssigt samt forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

Forslaget omfatter dels den fysiske sikkerhed, eller driftssikkerhed ved konstruktion, stabilitet m.v., dels de ansattes sikkerhed og sundhed i forbindelse med offshorearbejde. Der henvises endvidere til § 9, stk. 2, om lovens anvendelsesområde i forhold til arbejdsmiljø på landterritoriet.

Forslagets sundhedsbegreb svarer til sundhedsbegrebet i arbejdsmiljøloven, hvilket indebærer beskyttelse mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme i traditionel forstand samt beskyttelse mod andre påvirkninger, der kan forringe den fysiske og psykiske sundhed.

Endelig omfatter forslaget hensynet til miljø i forbindelse med aktiviteterne samt almindelige miljøhensyn af betydning for mennesker, dyr, planter og natur ved foretagelse af råstofaktiviteter, undergrundsaktiviteter eller tilknyttede energiaktiviteter i Grønland.

Forslaget indeholder i kapitlerne 13-14 regler om miljøbeskyttelse, miljøansvar og erstatning for miljøskader. Desuden indeholder forslaget i kapitel 15 regler om, at en række aktiviteter kun må udføres, hvis der er foretaget en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM) og en redegørelse for vurderingen er godkendt af Naalakkersuisut.

Ved forsvarlig ressourceudnyttelse forstås blandt andet, at aktiviteterne skal ske uden unødigt spild af ressourcer og under hensyntagen til samfundets interesser på længere sigt.

Reglerne om samfundsmæssig bæredygtighed skal bidrage til at sikre, at planlægningen og forvaltningen af aktiviteter omfattet af dette forslag også baseres på vurderinger af de konsekvenser, som aktiviteterne nationalt og lokalt kan have for det grønlandske samfund. De foreslåede regler indebærer således krav om en helhedsorienteret planlægning og forvaltning af alle aktiviteter omfattet af loven.

Kravet om samfundsmæssig bæredygtighed skal blandt andet modvirke, at aktiviteter og anlæg har utilsigtede eller væsentlige negative virkninger på berørte lokalsamfund, herunder på beskæftigelsesmuligheder, social ligevægt og kulturelle værdier. Kravet skal endvidere sikre, at aktiviteterne tilrettelægges på en sådan måde, at samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag, og at der tages de nødvendige foranstaltninger for at modvirke negative konsekvenser på samfundslivet.

Forslagets kapitel 16 indeholder regler om samfundsmæssig bæredygtighed og om foretagelse af vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB).

Til § 2

Til stk. 1

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at Grønlands Selvstyre har ejendomsretten til at råde over og udnytte mineralske råstoffer i Grønlands undergrund.

Dette medfører blandt andet, at såfremt mineralske råstoffer er indsamlet eller udnyttet uden tilladelse, vil de mineralske råstoffer eller indtægten fra udnyttelsen heraf tilfalde Grønlands Selvstyre.

Anvendelse af undergrunden til lagring eller formål vedrørende råstofaktiviteter er omfattet af forslaget. Andre undergrundsaktiviteter reguleres af anden lovgivning.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen må råstofaktiviteter, anvendelse af undergrund til lagring eller formål vedrørende råstofaktiviteter, etablering, udnyttelse af energi fra vand, undergrunden eller vind til aktiviteter omfattet af loven og drift af rørledninger til brug for aktiviteter omfattet af loven kun ske i henhold til tilladelse meddelt af Naalakkersuisut. Efter bestemmelsen kan indsamling og brydning af mineraler dog ske uden tilladelse efter reglerne i forslagets §§ 45-47 og eventuelle bestemmelser fastsat i medfør af § 48.

Bestemmelsen indeholder det grundlæggende princip for reguleringen af råstofaktiviteter og undergrundsaktiviteter, at de kun må finde sted i henhold til Naalakkersuisuts tilladelse efter reglerne i loven. Forslagets kapitel 4-8 indeholder regler om meddelelse af tilladelser til råstofaktiviteter. Kapitel 9 indeholder regler om meddelelse af tilladelser til visse undergrundsaktiviteter. I forslagets kapitel 11 findes regler, der i et vist omfang giver adgang til indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse. I forslagets kapitel 12 findes regler om videnskabelige undersøgelser.

To særlige undtagelser til bestemmelsens generelle tilladelseskrav er fastsat i stk. 3 og 4.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at Grønlands Selvstyre kan udføre videnskabelige undersøgelser af betydning for aktiviteter omfattet af forslaget uden tilladelse.

Geologiske undersøgelser, hvor sigtet er udgivelse af geologiske kort eller offentliggørelse i øvrigt af videnskabelige og praktiske resultater, vil fortsat kunne udføres inden for rammerne af aftale med GEUS, som det er forudsat indgået i

forbindelse med indførelse af selvstyret, således at der som en helhed i GEUS til stadighed kan foretages en opsamling af viden om og vurderinger af mulige mineralressourcer.

I forhold til den gældende råstoflovs § 2, stk. 2, foreslås det, at selvstyret også skal kunne udføre videnskabelige og praktiske undersøgelser vedrørende undergrunden, herunder særligt geologiske undersøgelser til brug for vurdering af mulighederne for anvendelse af undergrunden til lagring samt andre videnskabelige og praktiske undersøgelser i forbindelse med tilknyttede energiaktiviteter og andre tilknyttede aktiviteter.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter en særlig og begrænset undtagelse til det generelle tilladelseskrav efter § 2, stk. 2, og § 49.

Efter bestemmelsen kan De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) og Danmarks Miljøundersøgelser/Aarhus Universitet (DMU) uden tilladelse udføre forskning svarende til den hidtidige forskning fra GEUS og DMU, herunder samfinansieret forskning, af særlig relevans for råstofefterforskningen i Grønland. Forskningen kan dog alene udføres uden tilladelse, i det omfang og så længe forskningen udføres for at opfylde regeringens forpligtelse til at stille sådan forskning til rådighed for Naalakkersuisut efter selvstyrelovens § 9, stk. 4. GEUS og DMU kan således ikke uden tilladelse udføre forskning eller andre aktiviteter, der er omfattet af forslaget, hvis det ikke sker for at opfylde regeringens forpligtelse til at stille forskning til rådighed for Naalakkersuisut efter selvstyrelovens § 9, stk. 4, eller hvis regeringen ikke længere har en sådan forpligtelse.

Det fremgår af selvstyrelovens § 9, stk. 4, og afsnit 5.3.6 i de almindelige bemærkninger til selvstyreloven, at regeringen stiller forskning svarende til den hidtidige forskning fra offentlige danske forskningsinstitutioner (GEUS og DMU) af særlig relevans for råstofefterforskningen i Grønland vederlagsfrit til rådighed for Naalakkersuisut, så længe aftalerne nævnt i selvstyrelovens § 9, stk. 2 og 3, kontinuerligt videreføres. Det fremgår endvidere af afsnit 5.3.6 i de almindelige bemærkninger til selvstyreloven samt bemærkningerne til selvstyrelovens § 9, stk. 4, at der dermed tænkes på de basale institutions- og forskningsopgaver, herunder videreførelse og finansiering af driften af råstofspecifikke databaser som for eksempel seismiske databaser, mineraldatabaser og databaser over følsomme naturområder, som GEUS og DMU hidtil har udført af relevans for råstofefterforskningen i Grønland.

Undtagelsen til det generelle tilladelseskrav i forslagets § 2, stk. 2, og § 49 gælder således alene den forskning, der knytter sig til regeringens forpligtelse efter selvstyrelovens § 9, stk. 4, og den gælder kun, så længe aftaler om samarbejdet på råstofområdet mellem selvstyret og regeringen efter selvstyrelovens § 9, stk. 2 og 3, er i kraft. Hvis selvstyret, for eksempel efter udløbet af den første femårige

aftaleperiode, beslutter ikke at forny aftalen, vil regeringen ikke længere være forpligtet til at stille forskning af særlig relevans for råstofeftersforskning til rådighed for selvstyret. GEUS og DMU vil herefter skulle søge tilladelse til forskningsaktiviteter efter forslaget § 49, hvis der er tale om videnskabelige undersøgelser, og efter forslaget § 15, hvis der er tale om egentlige forundersøgelser.

GEUS' og DMU's udførelse af forskning uden tilladelse efter forslaget § 2, stk. 4, skal ske i overensstemmelse med alle gældende love og regler i Grønland. GEUS og DMU sender senest den 15. december hvert år en plan over de forskningsaktiviteter, der det efterfølgende år planlægges udført i Grønland efter § 2, stk. 4, til Naalakkersuisut.

Til § 3

Til stk. 1

Det fremgår af bestemmelsen, at råstofmyndigheden under Naalakkersuisut er myndighed for råstofområdet i Grønland, herunder alle forhold vedrørende mineralske råstoffer, råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden til visse formål og tilknyttede energiaktiviteter. Råstofmyndigheden er således den administrerende myndighed for de aktiviteter, som dette forslag omfatter. Ved bestemmelsen institueres den hidtidige ordning på råstofområdet med en særskilt råstofmyndighed, der skal varetage den centrale praktiske administration af de beslutninger, der træffes af Naalakkersuisut samt de forvaltningsopgaver, der i øvrigt skal varetages i medfør af denne lov og anden lovgivning, der har betydning for aktiviteter omfattet af denne lov. Disse opgaver har hidtil efter den gældende råstoflov været varetaget af Råstofdirektoratet under Naalakkersuisut.

I forhold til staten forudsætter den nye råstofordning og den indtægtsdefinition, som følger af selvstyreloven, at den samlede forvaltning af råstofområdet skal organiseres og afgrænses i forhold til den øvrige administration, således at bevillinger, personaleopgaver med videre samt indtægter fra gebyrer med videre, som kan opkræves til brug for dækning af udgifter i råstofmyndighedens regi, kan identificeres og henføres til sagsområdet på en kontrollerbar måde.

Der er ikke hermed taget stilling til, om råstofmyndigheden skal organiseres under et departement eller direkte under det kompetente medlem af Naalakkersuisut, men fremtidige ændringer i myndighedsudøvelsen på råstofområdet skal ske med respekt af, at indtægtsdefinitionen fortsat er i overensstemmelse med selvstyrelovens intentioner.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse fastslår, at Naalakkersuisut skal drage omsorg for, at myndighedsudøvelsen på råstofområdet organiseres som en samlet og integreret

myndighedsbehandling. Myndighedsbehandlingen omfatter alle forhold og regler vedrørende mineralske råstoffer, råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden til lagring eller formål tilknyttet råstofaktiviteter og tilknyttede energiaktiviteter.

En samlet og integreret myndighedsbehandling skal bidrage til en helhedsorienteret sagsbehandling på de teknisk vanskelige forvaltningsområder, som forudsætter kendskab til råstof- og undergrundsaktiviteters geologiske, tekniske og økonomiske forhold samt forhold, der kan have betydning for sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

Endvidere skal en samlet og integreret myndighedsbehandling sikre og styrke faglige miljøer, der til enhver tid kan varetage opgaver på det niveau, som forvaltningen af råstof- og undergrundsområdet kræver, og som de nationale og internationale råstofvirksomheder forventer.

Endelig skal Naalakkersuisut sikre, at der er en sammenhængende styring og prioritering af forvaltningsområdet. Dermed kan der blandt andet tages højde for, at det grønlandske samfunds økonomiske og erhvervsmæssige interesser i råstofaktiviteter og tilknyttede undergrundsaktiviteter må anskues og varetages i sammenhæng med hensynene til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

En samlet og integreret myndighedsbehandling giver mulighed for bedre og lettere at varetage og koordinere det administrative arbejde og mindske dobbeltarbejde og uklarheder i arbejdsdelingen.

Råstofmyndigheden vil være ansvarlig for alle forvaltningsaktiviteter på råstofområdet, herunder vedrørende råstofaktiviteter, undergrundsaktiviteter og tilknyttede energiaktiviteter. Dette kræver, at den relevante viden og erfaring om disse aktiviteter samles, og at sagsbehandlingen integreres på tværs af faglige specialer. Det forventes, at den samlede og integrerede myndighedsbehandling kan forbedre grundlaget for Naalakkersuisuts beslutninger om væsentlige samfundsspørgsmål på råstof- og undergrundsområdet.

Administrationen af råstofområdet blev 1. juli 1998 overført fra miljø- og energiministeren/Råstofforvaltningen for Grønland til Grønlands Landsstyre/Råstoffdirektoratet for, at der kunne blive opbygget en samlet erfaring og indsigt på råstofområdet i Grønland og inden for varetagelsen af de forvaltningsopgaver, der er relateret til råstofområdet, herunder opgaver vedrørende geologiske, tekniske, branchemæssige og miljømæssige forhold.

For at sikre, at den relevante viden og erfaring, som er opbygget om disse aktiviteter, fortsat kan bevares og udbygges, videreføres med bestemmelsen, princippet om den samlede og integrerede myndighedsbehandling. Samtidig med den fulde overtagelse af råstofområdet overtages sagsområdet arbejdsmiljø for offshorearbejde. Det forventes, at den samlede og integrerede myndighedsbehandling giver forvaltningen mulighed for bedre og lettere at varetage og koordinere det administrative arbejde samt mindske dobbeltarbejde og uklarheder i arbejdsdelingen.

Bestemmelsen suppleres af den foreslåede bestemmelse i stk. 3. Den indebærer, at råstofmyndigheden som hidtil også er den ansvarlige og kompetente myndighed efter andre love og regler med hensyn til mineralske råstoffer, råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden til lagring eller formål tilknyttet råstofaktiviteter og tilknyttede energiaktiviteter.

Til stk. 3

Efter den foreslåede bestemmelse skal råstofmyndighedens myndighedsbehandling foretages på grundlag af dette forslag og bestemmelser fastsat i medfør af forslaget. Myndighedsbehandling skal endvidere som hidtil foretages på grundlag af andre love eller regler, som har betydning for mineralske råstoffer, råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden til lagring eller andre formål tilknyttet råstofaktiviteter og tilknyttede energiaktiviteter, tilknyttede rørledningsaktiviteter og andre tilknyttede aktiviteter, medmindre det følger af de andre love eller regler, at andre myndigheder skal foretage myndighedsbehandlingen. Endelig følger det af bestemmelsen, at råstofmyndigheden er den ansvarlige og kompetente myndighed efter disse andre love og regler med hensyn til mineralske råstoffer, råstofaktiviteter, anvendelse af undergrunden til visse formål og tilknyttede energiaktiviteter, tilknyttede rørledningsaktiviteter og andre tilknyttede aktiviteter. Der henvises endvidere til § 9, stk. 2, om lovens anvendelsesområde i forhold til arbejdsmiljø på landterritoriet.

Til § 4

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår Naalakkersuisuts pligt til at orientere et af Inatsisartut nedsat udvalg vedrørende aktiviteter med videre efter loven. Råstofområdet forventes at få en stigende økonomisk og erhvervsmæssig betydning for Grønland og i forbindelse med selvstyrets overtagelse af råstofområdet vil det være naturligt, om Inatsisartut nedsætter et særligt udvalg til varetagelse af den parlamentariske indsigt og kontrol med sagsområdet. Det er ikke hensigten med forslaget at foregribe Inatsisartuts fremtidige beslutninger omkring nedsættelse af et særligt råstofudvalg eller fordeling af kompetence og arbejdsopgaver i øvrigt mellem Inatsisartuts udvalg.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår en pligt for Naalakkersuisut til hvert år at udarbejde og offentliggøre en redegørelse om aktiviteter efter loven. Det er hensigten, at redegørelsen skal fungere som Naalakkersuisuts generelle information til Inatsisartut og offentligheden om aktiviteter efter dette forslag.

Naalakkersuisut sender redegørelsen til Inatsisartuts medlemmer, og denne forventes offentliggjort på Naalakkersuisuts hjemmeside.

Til § 5

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse fastsætter betydningen af udtrykket mineralske råstoffer. Ved mineralske råstoffer forstås kulbrinter og mineraler.

Efter bestemmelsen er mineralske råstoffer således en samlebetegnelse for kulbrinter og mineraler, som defineret i stk. 2-5.

Til stk. 2-4

Bestemmelserne angiver nærmere, hvad der skal forstås ved kulbrinter.

Kulbrinter er efter stk. 2 defineret som olie og naturgas, hvilke er nærmere defineret i henholdsvis stk. 3 og 4.

Efter stk. 3 er olie alle kulbrinter, der er i flydende tilstand ved standard lufttryk (1,01325 bar) og temperatur (15 grader celsius).

Efter stk. 4 forstås ved naturgas alle kulbrinter, der er i en luftformig tilstand ved standard lufttryk (1,01325 bar) og temperatur (15 grader celsius).

Bestemmelsen svarer til pkt. 101 (c) i modeltilladelsen for åben dør proceduren for tilladelser til efterforskning og udnyttelse af kulbrinter i Grønland (2008). Pkt. 101 (c) har følgende ordlyd:

"Kulbrinter" betyder olie/kondensat og naturgas, hvor

- "Olie/kondensat" betyder alle kulbrinter, som er i en flydende tilstand ved standard lufttryk (1,01325 bar) og temperatur (15 °C); og
- "Naturgas" betyder alle kulbrinter, som er i en luftformig tilstand ved standard lufttryk (1,01325 bar) og temperatur (15 °C). Ikke-kulbrinte luftarter, der er i forbindelse med og produceres sammen med sådanne luftformige kulbrinter, behandles ved beregningen af produktionsafgift som naturgas i henhold til vilkårene i denne tilladelse."

Bestemmelsen angiver desuden, at der ved beregning af afgifter gælder en udvidet definition af naturgas. I denne sammenhæng omfatter naturgasdefinitionen også andre luftarter, der er i forbindelse med og produceres sammen med sådanne luftformige kulbrinter.

Det samme fremgår af den ovenfor gengivne bestemmelse i pkt. 101 (c) i modeltilladelsen for åben dør proceduren (2008). Den udvidede definition af naturgas i afgiftssammenhæng er således allerede gældende i de tilfælde, hvor

modeltilladelsen eller tilsvarende tilladelser finder anvendelse. Efter forslaget § 5, stk. 4, pkt. 2, følger dette nu direkte af bestemmelsens ordlyd.

Til stk. 5

Bestemmelsen definerer mineraler som mineralske råstoffer, der ikke er kulbrinter.

Til stk. 6

Den foreslåede bestemmelse udgør en bemyndigelse til Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere bestemmelser om definitionen og forholdene nævnt i stk. 1-4. Det er hensigten, at bemyndigelsen skal sikre, at Naalakkersuisut har mulighed for at fastsætte bestemmelser, der kan opklare eventuelle fortolkningsproblemer, der måtte opstå ved anvendelsen af definitionerne. Det er således også tanken, at bemyndigelsen kan anvendes til at løse evt. praktiske problemer, der måtte opstå ved anvendelsen af definitionerne, som det ikke har været muligt at forudse ved lovens vedtagelse, herunder spørgsmål om kategorisering af eksempelvis tjæresand og ædelgasser.

Til § 6

Bestemmelsen definerer offshoreanlæg.

Til stk. 1

Udnyttelse (produktion) omfatter indvinding fra brønde og efterfølgende behandling af kulbrinter på anlæggene.

I stk. 1, nr.1, litra b, præciseres det, at beboelsesindretninger, som for eksempel floteller og (ombyggede) borerigge, der fungerer som indkvartering for mandskab på et anlæg, der opfylder betingelserne i stk. 1, nr.1, litra a, også betragtes som et offshoreanlæg.

De i stk. 1, nr. 1, litra c, nævnte platforme og andre indretninger, som anvendes til eller i forbindelse med rørbunden transport af kulbrinter eller hjælpestoffer, omfatter blandt andet rørledninger, kompressorer, pumper og såkaldte booster platforme, det vil sige platforme med udstyr, som tilfører naturgas ekstra tryk med henblik på transport af gassen gennem rørledningen.

I stk. 1, nr. 1, litra d, er det præciseret, at tilknyttede havenergianlæg, der etableres til forsyning af energi i forbindelse med efterforskning og produktion af kulbrinter også betragtes som offshoreanlæg.

Det præciseres endvidere i stk. 1, nr. 2, at også lagerfaciliteter for de kulbrinter, som produceres offshore, er omfattet af definitionen af et offshoreanlæg.

Til stk. 2

I stk. 2 præciseres det, at skibe, bortset fra boreskibe og flydende produktions-, lager- og afskibningsenheder, ikke er omfattet af definitionen af offshoreanlæg.

Til stk. 3 og 4

Mobile anlæg defineres som anlæg, der enten kan sejle ved egen kraft eller kan bugseres, og som tilmed er beregnet til anvendelse på flere forskellige positioner i deres levetid. Faste offshoreanlæg omfatter alle andre anlæg, som ikke er omfattet af definitionen på mobile offshoreanlæg. Faste anlæg er således anlæg, som er fast placeret på et sted, uanset om de er fastgjort til havbunden eller ej.

Til stk. 5

Definitionen i stk. 1 omfatter enkelte platforme eller indretninger. I mange tilfælde består faste anlæg af komplekser af broforbundne platforme. Bestemmelsen i stk. 5 fastslår, at sådanne komplekser betragtes som ét samlet offshoreanlæg, forudsat at de har samme rettighedshaver eller samme ejer. I sjældne tilfælde, hvor anlæggene umiddelbart fremstår som et anlæg, skal disse dog betragtes som to anlæg, hvis der er flere ejere.

Til § 7

Bestemmelsen definerer indkvarteringsskibe.

Bestemmelsen skal sikre, at mandskab, der arbejder på et offshoreanlæg, men som på grund af pladsmangel indkvarteres på et skib eller en anden indretning, har samme indkvarteringsforhold som mandskab, der indkvarteres på offshoreanlæg. Uanset at sådanne fartøjers konstruktion, maritime udstyr og indretning efter § 6, stk. 2, som udgangspunkt ikke omfattes af forslaget, indebærer bestemmelsen, at forslaget omfatter sådanne fartøjers indkvarteringsforhold og andre forhold af betydning for indkvarteringsforholdene eller deres anvendelse.

Bestemmelsen forudsættes benyttet for ansatte med en fastere tilknytning til det offshoreanlæg, de arbejder på. Definitionen omfatter således ikke skibe, der anvendes til persontransport til og fra offshoreanlæg, uanset om der måtte være indkvarteringsfaciliteter ombord.

Til § 8

Bestemmelsen definerer offshoreskibe.

Bestemmelsen omfatter ethvert skib, der ikke er omfattet af bestemmelserne i §§ 6 og 7, og som udfører aktiviteter i tilknytning til et offshoreanlæg eller havenergianlæg.

Bestemmelsen indebærer, at de opgaver, som skibe udfører i tilknytning til offshoreanlæg eller havenergianlæg, er omfattet af relevante dele af forslaget. Bestemmelsen dækker opgaver, som udføres af for eksempel en flydekran. Det er desuden hensigten, at bestemmelsen blandt andet kan omfatte serviceskibe, forsyningskibe, beredskabsskibe, slæbebåde og både til ankerhåndtering. Sådanne fartøjer anvendes normalt i kortere tid ad gangen. Uanset at sådanne fartøjers konstruktion, maritime udstyr og indretning efter § 6, stk. 2, ikke omfattes af forslaget, indebærer bestemmelsen, at aktiviteter, der udføres fra denne type fartøjer som led i efterforskning, udnyttelse eller transport af kulbrinter eller det udstyr, der anvendes dertil, delvist er omfattet af forslaget.

Til § 9

Bestemmelsen fastlægger forslagets geografiske anvendelsesområde i overensstemmelse med folkeretten, herunder De Forenede Nationers Havretskonvention af 10. december 1982.

Grønlands søterritorium strækker sig 3 sømil (5.556 meter) fra basislinjen.

Kontinentalsoklen omfatter i medfør af artikel 76 i Havretskonventionen, havbunden og dens undergrund i det område, som strækker sig fra ydergrænsen af kyststatens søterritorium i hele den naturlige forlængelse af kyststatens landterritorium til yderkanten af kontinentalsokkelmargenen. Kontinentalsoklen kan altid udstrækkes til en afstand af 200 sømil fra de basislinjer, hvorfra bredden af søterritoriet måles, også i de tilfælde, hvor kontinentalmargenens yderkant ligger nærmere ved disse basislinjer. I de tilfælde, hvor kyststatens kontinentalsokkel grænser op til andre staters dele af soklen, skal afgrænsningen efter sokkelkonventionen fastsættes ved aftale mellem nabostaterne. Kontinentalsoklen ved Grønland er ikke fuldt afgrænset over for nabostaterne. Kyststatens rettigheder over kontinentalsoklen er ikke betinget af formel okkupation eller nogen erklæring. Rettighederne over kontinentalsoklen eksisterer i medfør af Havretskonventionens artikel 77 a priori og uafhængigt af, om der foreligger en afgrænsning af kontinentalsoklen.

Det følger af kontinentalsokkelovens § 6, som ændret ved forslagets § 98, stk. 3, at forslaget og den for Grønland i øvrigt gældende ret gælder for anlæg, som med henblik på udforskning eller udnyttelse af kontinentalsoklen ved Grønland befinder sig på sokkelområdet, og i sikkerhedszoner omkring anlæggene. Forslaget foreslås i overensstemmelse hermed udstrakt til at gælde for sådanne anlæg og sikkerhedszoner omkring anlæg med videre. Det indebærer endvidere, at sikkerhedszonerne er omfattet af Grønlands Selvstyres kompetence efter forslaget, i det omfang forslaget regulerer forhold vedrørende sikkerhedszonerne.

Til stk. 2

Bestemmelsen i stk. 2 afgrænser anvendelse af lovens regler om arbejdsmiljø til arbejde, der udføres på landterritoriet til fastsættelse af vilkår vedrørende sikkerhed og sundhed i tilladelser, i det omfang andet ikke følger af arbejdsmiljølovgivningen. Ansvar for arbejdsmiljøet kan overtages i medfør af selvstyrelovens § 3, stk. 2, efter forhandling med rigsmyndighederne. Ansvar for arbejdsmiljøet for offshorearbejde kan overtages særskilt efter selvstyrelovens § 2, stk. 3.

Efter bestemmelserne i kapitel 17 overtager selvstyret alene den del af sagsområdet arbejdsmiljø, der vedrører offshorearbejde, jf. § 79, der bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere bestemmelser om arbejdsmiljø gældende for offshorearbejde.

Den gældende grønlandske arbejdsmiljølov gælder også for offshoreaktiviteter. I Grønland føres tilsyn med offshoreaktiviteter af Arbejdstilsynet med bistand fra Energistyrelsen. I Danmark hører offshorearbejde med kulbrinteefterforskning og produktion under Energistyrelsen, jf. lov nr. 1424 af 21. december 2005 om sikkerhed m.v. for offshoreanlæg til efterforskning, produktion og transport af kulbrinter (offshoresikkerhedslov). I forbindelse med overførsel af administrationen for råstofaktiviteter fra miljø- og energiministeren/Råstofforvaltningen for Grønland til Grønlands Landsstyre/Råstoffdirektoratet pr. 1. juli 1998 blev der ikke taget stilling til overførsel af sagsområdet arbejdsmiljø offshore. I perioden siden 1998 har der kun været en begrænset offshoreaktivitet med efterforskningsboringer, hvorfor der ikke har været noget presserende behov for at foretage ændringer i myndighedsudøvelsen på området.

Det kan forventes, at der inden for en kort årrække vil ske en forøgelse inden for offshorekulbrinte efterforsknings- og udnyttelsesaktiviteter, som betyder, at der vil være et behov for en regelfastsættelse inden for området arbejdsmiljø for offshorearbejde udarbejdet med hensyntagen til de særlige forhold, som gør sig gældende på offshoreområdet tilsvarende den i Danmark gældende offshoresikkerhedslov.

Til stk. 3

Sagsområdet havmiljø er ikke overgået til Grønlands Selvstyre, hvorfor forslaget bestemmelser om miljø ikke finder anvendelse for kontinentalsokkelområdet uden for Grønlands søterritorium og i den eksklusive økonomiske zone i det omfang, at andet følger af havmiljølovgivningen.

Til § 10

Bestemmelsen fastslår hvilke aktiviteter, dette forslag finder anvendelse på.

Efter nr. 1 i den foreslåede bestemmelse finder dette forslag anvendelse på forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer samt andre dermed forbundne aktiviteter i Grønland.

Efter nr. 2 finder dette forslag desuden anvendelse på forundersøgelse og udnyttelse af energi fra vand og vind til aktiviteter omfattet af dette forslag samt andre dermed forbundne aktiviteter i Grønland.

Efter nr. 3 vil anvendelse af undergrunden til andre formål end dem nævnt i nr. 1 og 2, herunder til lagring, og anden aktivitet af betydning for råstofaktiviteter være omfattet af dette forslag.

Endelig vil videnskabelige og andre undersøgelser af betydning for de i nr. 1-3 nævnte aktiviteter være omfattet, jf. nr. 4.

Til § 11

Bestemmelsen fastslår dette forslags udgangspunkt i forhold til anvendelse på anlæg og indretninger.

Dette forslag finder som udgangspunkt anvendelse på anlæg og indretninger med videre, som befinder sig på landterritoriet eller søterritoriet eller i kontinentalsokkelområdet og anvendes i forbindelse med aktiviteter omfattet af dette forslag.

Forslagets efterfølgende regler indebærer imidlertid en række modifikationer, jf. forslagets §§ 12-14.

Til § 12

Bestemmelsen fastslår, at dette forslag finder anvendelse på faste og mobile offshoreanlæg, som befinder sig på søterritoriet eller i kontinentalsokkelområdet.

Det foreslås således i stk. 1, at dette forslags geografiske anvendelsesområde omfatter grønlandsk søterritorium og kontinentalsokkel, som svarer til det område, hvor Grønland i henhold til folkeretten har eneret til efterforskning og udnyttelse af naturressourcer. Om et konkret offshoreanlæg er indregistreret i Grønland, Danmark eller et andet land, eller om det er dansk eller udenlandsk ejet, er således uden betydning.

Til § 13

Bestemmelsen fastslår, at dette forslags regler finder anvendelse på de aktiviteter og det udstyr, der anvendes på offshore-skibe, når det har betydning for de sikkerheds-, sundheds- eller miljømæssige forhold på de tilknyttede offshoreanlæg.

Til § 14

Til stk. 1

Efter den foreslåede bestemmelse finder dette forslag anvendelse i sikkerhedszonerne ved de i henholdsvis § 6 og § 7 nævnte offshoreanlæg og indkvarteringsskibe.

Til stk. 2

Det foreslås desuden, at dette forslag inden for sikkerhedszoner finder anvendelse på skibe, andre søfartøjer og luftfartøjer, på mobile offshoreanlæg og andre mobile anlæg og indretninger, som er under forsejling, bugsering eller forankring i forbindelse dermed, samt på fiskeudstyr, ankre, andet fortløjningsudstyr, andet udstyr og andre genstande i sikkerhedszonerne. Dette forslag finder anvendelse, uanset om disse fartøjer og anlæg med videre er grønlandske, danske eller udenlandske.

Luftfart er et statsligt sagsområde og luftfartslovgivningen finder uden forbehold anvendelse for civil luftfart på grønlandsk område herunder sikkerhedsmæssige forskrifter som anlæg, herunder offshoreanlæg, skal opfylde, hvis de skal benyttes til start og landing for luftfartøjer.

Søfart er tilsvarende et statsligt sagsområde og forslaget indebærer derfor ingen ændringer i den for Grønland gældende søfartslovgivning herunder også gældende regler for bygning og udrustning af skibe m.v. samt regler om arbejdsmiljø om bord på skibe og mobile anlæg, når disse ikke er beskæftiget med aktiviteter, der er led i efterforskning, udnyttelse eller transport af kulbrinter eller det udstyr, der anvendes.

Til stk. 3 og 4

Bestemmelsen i stk. 4 angiver, at sikkerhedszonerne som fastlagt i stk. 3 har en udstrækning på 500 meter omkring anlæggene eller skibene, målt fra ethvert punkt på disses ydre kanter eller fra anden anvendt afmærkning. I det vertikale (lodrette) plan strækker en sikkerhedszone sig fra havbunden til 500 meter over det højeste punkt på anlægget, skibet eller derpå anvendte afmærkninger. I det horisontale (vandrette) plan strækker sikkerhedszonen sig 500 meter ud fra ethvert punkt på anlæggets, indkvarteringsskibets eller eventuelle afmærkninger ydre kanter, der hvor disse til enhver tid befinder sig.

Til stk. 5

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at træffe afgørelse om afvigelse fra udstrækningen på 500 meter i stk. 4. Sådanne afvigelser vil blive offentliggjort i

Efterretninger for Søfarende samt i en landsdækkende avis samt på Naalakkersuisuts hjemmeside.

Bredden af sikkerhedszoner rundt om installationer og anlæg i den eksklusive økonomiske zone må ifølge artikel 60, stk. 5, i Havretskonventionen ikke overstige 500 meter, beregnet fra noget punkt på deres ydre kant, undtagen hvor dette er tilladt ifølge almindeligt anerkendte internationale normer eller anbefalet af den kompetente internationale organisation. Det forudsættes, at bestemmelsen administreres i overensstemmelse hermed.

Til stk. 6

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at udvide eksisterende sikkerhedszoner eller oprette nye zoner i fare- eller ulykkessituationer, hvis sådanne situationer medfører risiko for skader, og i det omfang det er nødvendigt for at forebygge, hindre eller begrænse skadevirkningerne.

Bredden af sikkerhedszoner rundt om installationer og anlæg i den eksklusive økonomiske zone må ifølge artikel 60, stk. 5, i Havretskonventionen ikke overstige 500 meter, beregnet fra noget punkt på deres ydre kant, undtagen hvor dette er tilladt ifølge almindeligt anerkendte internationale normer eller anbefalet af den kompetente internationale organisation. Det forudsættes, at bestemmelsen administreres i overensstemmelse hermed.

Bestemmelsen svarer til § 35 i den norske forskrift af 31. august 2001 nr. 1016 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (rammeforskriften).

Til § 15

Til stk. 1-2

Bestemmelsen vedrører meddelelse af tilladelse til foretagelse af forundersøgelser vedrørende mineralske råstoffer, samt anden anvendelse af undergrunden. En tilladelse til forundersøgelser meddeles for op til 5 år ad gangen. Meddelelse af tilladelser efter stk. 1 udelukker ikke, at lignende tilladelser meddeles til andre. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan fastsætte vilkår for tilladelsen, herunder om betaling af afgifter, gebyrer samt refusion af myndighedsbehandling.

Bestemmelsen svarer stort set til den gældende råstoflovs § 6.

Forundersøgelser omfatter typisk indledende, rekognoscerende undersøgelser af begrænset omfang. Hensigten med sådanne forundersøgelser vil normalt være at danne grundlag for en rettighedshavers indledende vurdering af mulighederne for at iværksætte egentlig efterforskning i det pågældende område.

Tilladelse efter § 15, der meddeles for en periode af indtil 5 år, skal angive det omfattede område og de omfattede typer af råstoffer. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at en forundersøgelsestilladelse fornyes.

En tilladelse efter § 15 giver ikke eneret og er således ikke til hinder for, at lignende tilladelser omfattende helt eller delvist samme område meddeles til andre. Meddelelse af en sådan tilladelse indebærer heller ikke et tilsagn til indehaveren om på et senere tidspunkt at kunne opnå ret eller fortrin til en tilladelse efter § 16 til efterforskning eller udnyttelse.

Til stk. 3-4

Bestemmelsen i stk. 3 giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte vilkår, herunder vilkår om betaling af vederlag. Det omtalte vederlag udgør landskassens provenu for salg af rettigheder i forhold til Grønlands undergrund. Provenuets størrelse fastsættes ud fra de til enhver tid gældende markedsforhold inden for råstofsektoren.

Endvidere kan Naalakkersuisut efter stk. 4 fastsætte bestemmelser om betaling af gebyr for meddelelse af tilladelser efter stk. 1 eller refusion af myndighedsbehandling.

Bestemmelserne om betaling af afgifter og gebyrer findes tilsvarende både i den gældende råstoflov og i den danske undergrundslov.

I henhold til de gældende standardvilkår af 16. november 1998 for forundersøgelsestilladelser af mineraler reguleres gebyrer og afgifter hvert år på grundlag af ændringer i forbrugerprisindekset fra januar 1992 til det pågældende år. Pr. 1. januar 2009 gælder følgende gebyrstørrelse for hårde mineraler:

1. Gebyr ved ansøgning 3.000 kr.
2. Gebyr ved meddelelse 21.165 kr.
3. Gebyr ved overdragelse 10.583 kr.

For så vidt angår forundersøgelsestilladelser vedrørende kulbrinter fastsættes andre særlige afgifter og gebyrer.

Til § 16

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse vedrører meddelelse af eneret til efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer, etablering og drift af rørledninger samt til anvendelse af undergrunden til andre formål. Det fremgår af bestemmelsen, at tilladelse kan meddeles særskilt for henholdsvis efterforskning og udnyttelse. Efter den foreslåede bestemmelse må en tilladelse til udnyttelse af mineralske råstoffer

kun meddeles som en eneret, medmindre der er tale om en småskala udnyttelsestilladelse, der efter § 33, også kan meddeles uden eneret.

Efterforskningsvirksomhed er typisk mere detaljerede undersøgelser, for eksempel geologiske, geokemiske og geofysiske undersøgelser og borer og etablering af tunneller og skakter med videre. Efterforskningsvirksomhedens karakter og omfang vil i øvrigt afhænge af, om denne er rettet mod kulbrinter, hårde mineraler, etablering og drift af rørledninger eller til anvendelse af undergrunden til andre formål og udnyttelse af vandkraft.

Efterforsknings- og udnyttelsesvirksomhed omfatter samtlige aktiviteter, der udføres af eller på vegne af rettighedshaveren efter tilladelse, herunder etablering af den nødvendige infrastruktur og aktiviteter til støtte for efterforsknings- eller udnyttelsesvirksomhed.

Det følger endvidere af stk. 1, at en tilladelse meddeles for et nærmere afgrænset område, der fastlægges i tilladelsen. Af tilladelsen skal det også fremgå hvilke mineralske råstoffer, der er omfattet.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse vedrører muligheden for at fastsætte bestemmelser i tilladelser om gradvis indskrænkning af tilladelsens område og om fastsættelse af de arbejdsforpligtelser, der skal opfyldes af rettighedshaveren.

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 7, stk. 2.

Bestemmelsen i stk. 2 vedrører muligheden for at fastsætte bestemmelser i en tilladelse om gradvis indskrænkning af det af tilladelsen omfattede område i løbet af perioden for efterforskning.

Endvidere giver bestemmelsen mulighed for at fastsætte vilkår om, at rettighedshaveren skal opfylde særligt fastsatte arbejdsforpligtelser. I henhold til de gældende standardvilkår af 16. november 1998 for efterforskningstilladelser for mineraler udgør efterforskningsforpligtelserne pr. 1. januar 2009 følgende beløb pr. tilladelse pr. kalenderår:

År 1-2: 141.100 kr.
År 3-5: 282.200 kr.
År 6-10: 564.400 kr.

Beløb pr. km² pr. kalenderår:

År 1-2: 1.411 kr. pr. km²
År 3-5: 7.055 kr. pr. km²
År 6-10: 14.110 kr. pr. km²

Til stk. 3

Den foreslåede bestemmelse fastsætter en række krav til de selskaber, der meddeles tilladelse til udnyttelse af mineralske råstoffer.

Bestemmelsen bygger på og gennemfører den tilsvarende bestemmelse i den gældende råstoflovs § 7, stk. 3, der blev ændret ved lov af 19. maj 2009 om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre, samt bemærkninger til forslag til lov om Grønlands Selvstyre, hvori blandt andet anføres:

”Som hidtil skal det ved meddelelsen af udnyttelsestilladelser sikres, at indtægter vedrørende udnyttelsesvirksomhed kan identificeres og holdes skattemæssigt adskilt fra indtægter og udgifter vedrørende anden virksomhed. Dette skal selvstyret også sikre under en ny råstofordning, hvor selvstyret har overtaget råstofområdet.

Det indebærer, at det i forbindelse med meddelelse eller ændring af udnyttelsestilladelser skal sikres, at rettighedshaver ikke meddeles skattefrihed som nævnt i § 3, stk. 3, i lov om indkomstskat, medmindre Råstofdirektoratet påviser, at tilladelsen indebærer mindst lige så byrdefulde afgifter som fuldt ud indgår i indtægtsfordelingen, at rettighedshaver alene udfører virksomhed i medfør af tilladelsen og anden virksomhed i henhold til råstofloven, at rettighedshaver ikke foretager investeringer i andre selskaber eller juridiske personer, at rettighedshaver ikke kan blive sambeskattet med andre selskaber i Grønland eller Danmark, medmindre der er tale om tvungen sambeskatning, at rettighedshaver i indenlandske koncerner omfattes af samme kapitaliseringskrav som rettighedshaver i udenlandske koncerner, at rettighedshaver generelt handler til armslængdepriser og på armslængdevilkår, at rettighedshavers organisationsform, herunder forhold til et moderselskab, ikke kan ændres uden Råstofdirektoratets godkendelse, og at rettighedshavers hjemsted ikke kan ændres uden Råstofdirektoratets godkendelse.”

Efter den foreslåede bestemmelse må en tilladelse til udnyttelse af mineralske råstoffer kun meddeles til et aktieselskab, medmindre der er tale om en småskala udnyttelsestilladelse. En småskala tilladelse må derimod kun meddeles til en person, der er fast bosiddende og fuldt skattepligtig i Grønland, jf. § 32, stk. 2.

Et selskab, der er rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse, må alene udføre virksomhed i medfør af tilladelser i henhold til dette forslag og må ikke sambeskattes med andre selskaber, medmindre der er tale om tvungen sambeskatning. Et sådant selskab skal som hovedregel have hjemsted i Grønland. Selskabet må ikke være tyndere kapitaliseret end den koncern, selskabet indgår i, dog må selskabets fremmedkapital altid overstige egenkapitalen indtil forholdet 2:1. Selskabet skal generelt handle til armslængdepriser og på armslængdevilkår.

Rettighedshaveren skal have fornøden sagkundskab og økonomisk baggrund for den pågældende udnyttelsesvirksomhed.

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 7, stk. 3, som den blev ændret ved § 9, nr. 1, i lov af 19. maj 2009 om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre. Ved den sidstnævnte bestemmelse fik råstoflovens § 7, stk. 3, følgende ordlyd:

"Stk. 3. En tilladelse til udnyttelse af mineralske råstoffer kan kun meddeles til aktieselskaber. Selskabet må alene udføre virksomhed i medfør af tilladelser i henhold til denne lov og må ikke sambeskattes med andre selskaber, medmindre der er tale om tvungen sambeskatning. Selskabet skal som hovedregel have hjemsted i Grønland. Selskabet må ikke være tyndere kapitaliseret end den koncern, selskabet indgår i, dog må selskabets fremmedkapital altid overstige egenkapitalen indtil forholdet 2:1. Selskabet skal generelt handle til armslængdepriser og på armslængdevilkår. Rettighedshaveren skal endvidere råde over fornøden sagkundskab og økonomisk baggrund for den pågældende udnyttelsesvirksomhed."

I lovforslag L 129 2008-2009, forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre, anføres følgende om bestemmelsen:

"Med ændringen af § 7, stk. 3, gives der mulighed for, at selskaber omfattet af tvungen sambeskatning kan opnå udnyttelsestilladelse. Opgørelsen af indtægter, der er omfattet af indtægtsdefinitionen i § 7 i det samtidigt fremsatte forslag til lov om Grønlands Selvstyre, forudsættes korrigeret for virkningen af sambeskatningen, således at alene indtægter m.v. vedrørende udnyttelsesvirksomheden medregnes.

Endvidere skal selskabet forpligte sig til ikke at være tyndere kapitaliseret end den koncern, selskabet indgår i. Det indebærer, at forholdet mellem gæld og egenkapital i selskabet ikke må være større end forholdet mellem gæld og egenkapital i koncernen som helhed, uanset om långiver er koncernforbundet eller ej, og uanset om denne er indenlandsk eller udenlandsk. Selskabets fremmedkapital må dog altid overstige egenkapitalen indtil forholdet 2:1, svarende til grænsen i de gældende grønlandske skatteregler om tynd kapitalisering af udenlandsk ejede selskaber. Virkningen er således alene, at indenlandske koncerner omfattes af samme kapitaliseringskrav som udenlandske koncerner. Det medvirker til, at indkomster ikke vilkårligt flyttes til et andet udenlandsk eller et andet grønlandsk selskab, hvilket ville kunne udhule både selskabsskatteprovenuet og grundlaget for indtægtsdefinitionen eller kun sidstnævnte. Herudover finder skattelovgivningens regler om tynd kapitalisering uændret anvendelse på selskabet.

De pågældende selskaber skal forpligte sig til generelt, dvs. ikke kun ved handel med interesseforbundne parter, at handle til armslængdepriser og på armslængdevilkår, dvs. til samme priser og på samme vilkår som ved transaktioner mellem uafhængige parter i overensstemmelse med OECD's retningslinjer for principper og fremgangsmåder i transfer pricing-sager.

Dette bidrager til, at der ikke sker vilkårlig overflytning af rettighedshavers indtægter til selskaber, hvis indtægter ikke er omfattet af indtægtsdefinitionen i § 7 i forslag til lov om Grønlands Selvstyre."

Naalackersuisut må således i forbindelse med behandling af en ansøgning vedrørende udnyttelse af mineralske råstoffer inddrage ovenstående forudsætninger, der er en del af selvstyreaftalen, og den senere vedtagne lov om Grønlands Selvstyre.

Den hidtidige retsstilling har været, at det kun var et fravigeligt udgangspunkt, at tilladelser til udnyttelse alene kunne meddeles til aktieselskaber. Enkeltpersoner og andre selskabsformer kunne således også meddeles tilladelser til udnyttelse efter § 7, hvis forholdene vedrørende tilladelserne kunne begrunde dette. Endvidere kunne den i Grønland fastboende befolkning efter råstoflovens § 32 foretage indsamling og brydning af visse mineralske råstoffer uden tilladelse.

Efter forslaget §§ 45-47 kan personer, der er fastboende og fuldt skattepligtige i Grønland, og kommuner og virksomheder, hvis de har fået særlige godkendelser dertil, i begrænset omfang foretage visse råstofaktiviteter uden tilladelse.

Efter forslaget kan personer kun meddeles udnyttelsestilladelser efter reglerne i dette forslags kapitel 8 om småskala efterforskning og udnyttelse af andre mineralske råstoffer end kulbrinter.

Forslagets krav vedrørende rettighedshaverens (selskabets) kapitalisering og handelsvilkår omtales nærmere i bemærkningerne til § 9, nr. 1, i lovforslag L 129 2008-2009, forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre. Som nævnt ovenfor ændrede den vedtagne lovs § 9, nr. 1, råstoflovens § 7, stk. 3.

Efter den foreslåede bestemmelses stk. 3 skal rettighedshavere have fornøden sagkundskab og økonomisk baggrund for den pågældende udnyttelsesvirksomhed. Den sagkundskab og økonomiske baggrund, der kræves i et konkret tilfælde vil afhænge af aktiviteternes omfang, kompleksitet, risiko med videre. Der tilstræbes en rimelig proportionalitet mellem aktiviteternes omfang og karakter og de krav, der stilles.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastslår, at rettighedshaveren efter en tilladelse til udnyttelse i hele tilladelsesperioden skal opfylde kravene nævnt i stk. 3 og have rådighed over sin formue, herunder ikke være i betalingsstandsning, under konkurs eller i en situation, der kan sidestilles dermed.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastslår, at en udnyttelsestilladelse til mineralske råstoffer gives på de i kapitel 6 og 7 nævnte tidsrum. I praksis fastsættes perioden i tilladelsen. Bestemmelsen fastslår, at en tilladelse til udnyttelse ikke kan overstige 50 år.

Ved anden anvendelse af undergrunden kan Naalakkersuisut efter omstændigheder fastsætte en ubegrænset tidsperiode. Dette kan eksempelvis tænkes givet, hvor undergrunden bliver anvendt til lagring af CO₂ eller lignende.

Til stk. 6

Bestemmelsen vedrører et normalt forløb af virksomheden; i misligholdelsestilfælde vil tilladelsen kunne ophøre i kraft af bestemmelserne om fortabelse. Vedrørende midlertidig indstilling af udnyttelsesvirksomheden henvises til § 44.

Til stk. 7

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser vedrørende gebyr i forbindelse med ansøgning om tilladelse, meddelelse af tilladelse, samt øvrigt arbejde forbundet hermed.

Efter de gældende standardvilkår af 16. november 1998 for efterforsknings- og udnyttelsestilladelser for mineraler udgør de aktuelle gebyrstørrelser følgende beløb:

Efterforskningstilladelser.

1. Gebyr ved ansøgning	5.000 kr.
2. Gebyr ved meddelelse (år 1-5)	35.275 kr.
3. Gebyr ved meddelelse (år 6-10)	35.275 kr.
4. Gebyr ved meddelelse (år 11-12, 13-14, 15-16)	35.275 kr.
5. Gebyr ved udvidelse eller overdragelse	17.635 kr.
6. Afgift pr. år pr. tilladelse (år 6-10)	35.275 kr.

Udnyttelsestilladelser.

1. Gebyr ved meddelelse	100.000 kr.
2. Relaterede og faktuelle udgifter i forbindelse med myndighedsbehandlingen under udnyttelsestilladelsen.	

I tilladelser til efterforskning og udnyttelse af kulbrinter fastsættes de konkrete afgifter og gebyrer, som rettighedshaveren skal betale som vederlag til Grønlands Selvstyre eller som gebyr for myndighedsbehandling.

Til § 17

Til stk. 1

Bestemmelserne vedrører betaling af vederlag til Grønlands Selvstyre og selvstyrets deltagelse i de enkelte tilladelser. Bestemmelsens formulering ”betaling af vederlag” findes tilsvarende i den danske undergrundslov, og det er herved tydeliggjort, at der

ikke er tale om påligning af en skat. Efter bestemmelserne kan der i tilladelser fastsættes vilkår om, at rettighedshaveren skal betale arealafgift, produktionsafgift, udbytteafgift, volumenafgift eller anvendelsesafgift. Endvidere fastslås det, at et selskab, der kontrolleres af selvstyret, på nærmere angivne vilkår skal have ret til at indtræde som deltager i en tilladelse.

Bestemmelserne svarer stort set til den gældende råstoflovs § 8, stk. 1-2.

Bestemmelserne i stk. 1 og 2 giver mulighed for at fastsætte vilkår om afgifter og om offentlig deltagelse i den af en tilladelse omfattede virksomhed. Tilsvarende vilkår har været anvendt ved meddelelsen af rettigheder efter den gældende råstoflov.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen i stk. 2 kan det fastsættes i en tilladelse, at et selskab, der er kontrolleret af selvstyret, på nærmere angivne vilkår skal have ret til at indtræde som deltager i en tilladelse.

Nunaoil A/S blev oprettet ved lov nr. 595 af 12. december 1984 om etablering af et selskab til varetagelse af kulbrinteaktiviteter i Grønland. Nunaoil deltager i de nuværende tilladelser efter bestemmelsen i § 8, stk. 2. Dette vil fortsat være tilfældet. De vilkår, der kan fastsættes for Nunaoils indtræden i en tilladelse, kan blandt andet være, at de andre rettighedshavere efter tilladelsen skal afholde Nunaoils andel af udgifterne til virksomhed omfattet af tilladelsen.

I forbindelse med ikrafttræden af lov om Grønlands Selvstyre er det aftalt, at Grønlands Selvstyre overtager statens andel af aktierne i Nunaoil. Nunaoil vil fremover være fuldt kontrolleret af Grønlands Selvstyre. Lov nr. 595 af 12. december 1984 om etablering af et selskab til varetagelse af kulbrinteaktiviteter i Grønland med senere ændringer blev ophævet den 21. juni 2009 ved bestemmelsen i § 26 i lov om Grønlands Selvstyre.

Til stk. 3

Bestemmelsen vedrører fastsættelse af en rettighedshavers ydelser til myndighederne.

Bestemmelsen svarer fuldt ud til den gældende råstoflovs § 8, stk. 3, som ændret ved § 9, nr. 2, i lov af 19. maj 2009 om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre.

I lovforslag L 129 2008-2009, forslag til lov om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre, anføres følgende om § 9, nr. 2:

"I sammenhæng med fastsættelse af en rettighedshavers ydelser til myndighederne efter stk. 1 og 2 kan der meddeles rettighedshaveren fritagelse for beskatning af den

virksomhed, der er omfattet af tilladelsen, hvis virksomheden dermed er pålagt afgifter, der er mindst lige så byrdefulde, som beskatningen ville have været, og afgifterne fuldt ud er omfattet af indtægtsdefinitionen i § 7 i lov om Grønlands Selvstyre."

I forslaget til selvstyreloven anføres blandt andet følgende i bemærkningerne til § 7:

"Efter § 7 i forslag til lov om Grønlands Selvstyre er indtægter ved enhver beskatning af råstofvirksomhed omfattet af indtægtsdefinitionen i § 7. Adgangen til at give skattefrihed forudsætter derfor, at skatten erstattes af mindst lige så byrdefulde afgifter, der fuldt ud er omfattet af indtægtsdefinitionen i selvstyrelovens § 7."

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 3 kan rettighedshaveren meddeles fritagelse for beskatning af virksomhed omfattet af en tilladelse. Fritagelse for beskatning forudsætter, at to betingelser er opfyldt. For det første skal virksomheden pålægges afgifter efter stk. 1-2, som er mindst lige så byrdefuld, som beskatningen ville have været. For det andet, skal de pålagte afgifter fuldt ud være omfattet af indtægtsdefinitionen i selvstyrelovens § 7. Begge betingelser skal være opfyldt, for at der kan ske fritagelse for beskatning.

Til § 18

Til stk. 1

Efter bestemmelsen kan der i en efterforsknings- eller udnyttelsestilladelse efter § 16 fastsættes vilkår om, i hvilket omfang rettighedshaveren ved entrepriser, leverancer og tjenesteydelser skal anvende grønlandsk arbejdskraft. I det omfang det er nødvendigt for virksomheden, kan rettighedshaveren dog antage personale fra andre steder end Grønland, når tilsvarende kvalificeret arbejdskraft ikke findes eller er disponibel i Grønland.

Bestemmelsen svarer i vidt omfang til den gældende råstoflovs § 9, stk. 1. Efter bestemmelsen i den gældende råstoflovs § 9, stk. 1, pkt. 1, kan der i tilladelsen fastsættes krav om anvendelse af grønlandsk eller dansk arbejdskraft.

Den foreslåede bestemmelse i § 18, stk. 1, er udformet således, at den alene omfatter grønlandsk arbejdskraft. Denne afgrænsning er foretaget som led i fornyede overvejelser vedrørende den grønlandske beskæftigelse i forbindelse med vedtagelse af lov om Grønlands Selvstyre. Kravet om anvendelse af grønlandsk arbejdskraft indebærer dog alene et krav om en nærmere tilknytning til Grønland, jf. bemærkningerne til stk. 5.

Grønland har status som associeret område i EF. EU-reglerne finder således ikke anvendelse på Grønland bortset fra EF-traktatens 4. del og de særlige regler om oversøiske landes og territoriers associering i EF-traktatens artikel 182-188. Dette følger af traktaten af 13. marts 1984 om ændring af traktaterne om oprettelse af De

Europæiske Fællesskaber for så vidt angår Grønland med tilhørende protokol (EF-Tidende, nr. L 29 af 1. februar 1985) samt lov nr. 259 af 28. maj 1984 om ændring af Grønlands status i forhold til EF med videre.

Der er stadig ikke vedtaget regler om arbejdskraftens frie bevægelighed mellem EF-landene og de oversøiske lande og territorier efter EF-traktatens artikel 186 (tidligere artikel 135). Det følger af artikel 45, stk. 2, litra b, i Rådets afgørelse af 27. november 2001 (2001/822/EF), at myndighederne i oversøiske lande og territorier (OLT) skal behandle medlemsstaternes selskaber, statsborgere og virksomheder på en måde, der ikke er mindre gunstig end den måde, hvorpå de behandler tredjelandes statsborgere, selskaber og virksomheder, og at myndigheder i oversøiske lande og territorier ikke må udøve forskelsbehandling mellem EU-medlemsstaternes statsborgere, selskaber og virksomheder.

I artikel 45, stk. 3, i Rådets afgørelse af 27. november 2001 (2001/822/EF) anføres:

"OLT's myndigheder kan for at fremme eller støtte den lokale beskæftigelse indføre bestemmelser, der er til fordel for dets egne indbyggere og lokale aktiviteter."

Hvis sådanne bestemmelser indføres, skal den pågældende OLT-myndighed underrette Kommissionen om de bestemmelser, der er vedtaget, og Kommissionen underretter derefter medlemsstaterne. Favoriseringen af grønlandsk arbejdskraft er således ikke i strid med EU-regler.

Grønland er medlem af Verdenshandelsorganisationen (World Trade Organisation (WTO)), der har fastsat en række regler. Der er blandt andet fastsat regler til fremme af international handel og udveksling af tjenesteydelser. Grønland er medlem af organisationen i kraft af rigsfællesskabet med Danmark. WTO-reglerne gælder således også for Grønland.

WTO-reglerne omfatter blandt andet General Agreement on Trade in Services (GATS), der indeholder regler om handel med tjenesteydelser. Efter artikel I (3), litra b (art. 1, stk. 3, litra b), i GATS omfatter begrebet tjenesteydelser enhver tjenesteydelse i enhver sektor, bortset fra tjenesteydelser, der leveres som led i myndighedsudøvelse.

GATS indeholder i artikel XVI (art. 16) og artikel XVII (art. 17) regler om markedsadgang og såkaldt nationalbehandling. Reglen om markedsadgang indebærer, at et medlem ikke må behandle tjenesteydelser og tjenesteydere fra andre medlemslande på mindre gunstig måde end den, der følger af medlemsstatens vilkår, begrænsninger og betingelser angivet i den såkaldte koncessionsliste. Reglen om nationalbehandling indebærer, at et medlem ikke må behandle tjenesteydelser og tjenesteydere fra andre medlemslande på mindre gunstig måde end tjenesteydelser og tjenesteydere fra medlemslandet selv. Nationalitetsprincippet finder ligesom reglen om markedsadgang kun anvendelse, hvis medlemmet selv har angivet i koncessionslisten, at princippet skal gælde for alle eller bestemte sektorer inden for tjenesteydelsesområdet.

Danmark, og dermed også Grønland, har på nuværende tidspunkt ikke påtaget sig specifikke forpligtelser (såkaldte koncessioner) med hensyn til markedsadgang og nationalbehandling efter GATS-reglerne. Favoriseringen af grønlandsk arbejdskraft er således ikke i strid med GATS.

Favoriseringen af grønlandsk arbejdskraft vil dog kunne komme i strid med reglerne om markedsadgang og nationalbehandling i GATS, hvis Danmark, og dermed også Grønland, påtager sig specifikke forpligtelser inden for sektorer, der omfatter den arbejdskraft, rettighedshavere forpligtes til at anvende efter § 18, stk. 1.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen kan der i en efterforsknings- eller udnyttelsestilladelse efter § 16 fastsættes vilkår om, i hvilket omfang rettighedshaveren ved entrepriser, leverancer og tjenesteydelser skal anvende grønlandske virksomheder. Anvendelse af virksomheder fra andre lande kan dog ske, hvis grønlandske virksomheder ikke er konkurrencedygtige.

Bestemmelsen svarer i væsentligt omfang til § 9, stk. 2, i den gældende råstoflov. Anvendelse af grønlandske virksomheder er derfor obligatorisk for rettighedshaveren, i det omfang det er fastsat i tilladelsen, medmindre der foreligger omstændigheder som nævnt i § 18, stk. 2, 2. pkt. Forslagets § 18, stk. 2, 2. pkt., svarer til § 9, stk. 2, 2. pkt., i den gældende råstoflov.

Som følge af den kompensation, som Grønland modtager i kraft af fiskeriaftalen med EF, modtager Grønland ikke bistand fra Fællesskabet i kraft af den gældende OLT-ordning. Såfremt Grønland på et senere tidspunkt i kraft af sin OLT-status skulle få mulighed for at opnå fællesskabsfinansiering af projekter i råstofsektoren, vil deltagelse i licitationer og leverancer for så vidt angår sådanne projekter skulle være åben på lige betingelser for alle fysiske og juridiske personer, som er omfattet af EØF-traktaten.

Som omtalt i bemærkningerne til stk. 1 har Grønland status som oversøisk land eller territorium (OLT) i forhold til EU. Bortset fra de særlige regler om oversøiske landes og territoriers associering i EF-traktatens artikel 182-188, finder EU-reglerne således ikke anvendelse i Grønland. OLT-reglerne indeholder ikke særlige regler om tjenesteydelser. Det følger dog af reglerne, at OLT's myndigheder ikke må forskelsbehandle mellem medlemsstaternes selskaber, statsborgere og virksomheder, og at OLT's myndigheder ikke må behandle medlemsstaternes selskaber, statsborgere og virksomheder mindre gunstigt end den måde, hvorpå de behandler tredjelandes statsborgere, selskaber og virksomheder. Endvidere indeholder artikel 45, stk. 3, i Rådets afgørelse af 27. november 2001 (2001/822/EF) regler om, at OLT's myndigheder kan indføre bestemmelser, der er til fordel for dets egne indbyggere og lokale aktiviteter for at fremme eller støtte den lokale beskæftigelse. Der henvises til den nærmere omtale heraf i bemærkningerne til stk. 1. Begunstigelsen af grønlandske entrepriser, leverancer og tjenesteydere efter bestemmelsen er således ikke i strid med EU-reglerne.

Ved udarbejdelsen af dette lovforslag modtager Grønland ikke finansiering af projekter i råstofsektoren fra Fællesskabet. I kraft af Rådets afgørelse af 17. juli 2006 (2006/526/EF) om forbindelserne mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Grønland og Kongeriget Danmark på den anden side ("partnerskabsaftalen") omfatter samarbejdsområderne blandt andet mineralressourcer jf. artikel 4, litra b, i partnerskabsaftalen. Partnerskabsaftalen er gennemført ved Kommissionens Forordning nr. 439/2007. Partnerskabsaftalen har virkning fra 1. januar 2007 til 31. december 2013. Hvis Grønland på et senere tidspunkt måtte modtage tilskud til projekter i råstofsektoren i henhold til partnerskabsaftalen, vil Grønland være forpligtet til at sikre, at sådanne projekter er åbne på lige betingelser for alle fysiske og juridiske personer, der er statsborgere eller hjemmehørende i medlemsstaterne eller i de associerede lande og territorier jf. artikel 183, stk. 1, nr. 4, i EF traktaten.

Som anført ovenfor i bemærkningerne til stk. 1 er Grønland medlem af Verdenshandelsorganisationen (World Trade Organisation (WTO)) i kraft af rigsfællesskabet med Danmark. WTO-reglerne gælder således også for Grønland.

WTO-reglerne indeholder blandt andet regler, der regulerer handel med varer i form af "General Agreement on Tariffs and Trade" (GATT), og regler, der regulerer handel med tjenesteydelser i form af "General Agreement on Trade in Services" (GATS).

GATT fastslår i artikel III princippet om nationalbehandling og ikke-diskrimination. Bestemmelsen foreskriver, at importerede varer skal gives en behandling, som ikke er mindre gunstig end den, der gives lignende varer af national oprindelse.

Artikel III (4) (art. 3, stk. 4) i GATT fastslår, at varer fra et medlemsland, som importeres til et andet medlemsland, i relation til love, bestemmelser og krav, som har indflydelse på internt salg, udbud, køb, transport, distribution eller brug, skal behandles på en måde, der ikke er mindre gunstig end den måde, hvorpå lignende varer af national oprindelse bliver behandlet.

I GATT findes der dog regler, der giver et medlemsland mulighed for at blive fritaget for sine forpligtelser i GATT, herunder bestemmelsen i artikel XVIII (art. 18) i GATT om statsstøtte til økonomisk udvikling. Denne bestemmelse fastslår i stk. 1, at medlemslandene erkender, at målene med GATT nemmere vil blive opnået ved en stigende økonomisk udvikling, især for så vidt angår de medlemslandes økonomier, som kun kan opretholde en lav levestandard, og som befinder sig på et lavt udviklingsstadium. Bestemmelsen i stk. 2 konstaterer, at det, for at kunne indføre programmer og politikker om økonomisk udvikling, som har til formål at hæve folkets generelle levestandard, kan blive nødvendigt for disse medlemslande at træffe beskyttende eller andre foranstaltninger, som har indflydelse på importen. Efter artikel XVIII (4) (a) og (b) (art. 18, stk. 4, litra a og b) i GATT, er et medlemsland, hvis økonomi kun kan opretholde en lav levestandard, og som befinder sig på et tidligt udviklingsstadium, eller et medlemsland, der er under udvikling, således berettiget til midlertidigt at fravige bestemmelserne i GATT under nærmere fastsatte betingelser og under forudsætning af, at proceduren i artikel XVIII (art. 18) afsnit C eller D i GATT følges.

Et medlemsland, der er omfattet af artikel XVIII (4) litra (a) (art. 18, stk. 4, litra a) i GATT, er forpligtet til, forinden en påtænkt foranstaltning iværksættes, at informere de øvrige medlemslande om den påtænkte foranstaltning. Hvis de øvrige medlemslande ikke senest 30 dage efter meddelelsen om foranstaltningen opfordrer det relevante medlemsland til at rådføre sig med dem, er medlemslandet berettiget til at fravige de relevante bestemmelser i GATT. Hvis medlemslandet opfordres dertil, skal det dog rådføre sig med de øvrige medlemslande. Hvis medlemslandene ikke inden 90 dage erklærer sig enig, kan det pågældende medlemsland iværksætte foranstaltningen efter at have informeret medlemslandene derom.

Et medlemsland, der er omfattet af XVIII (4) litra(b) (art. 18, stk. 4, litra b) i GATT, skal anmode de øvrige medlemslande om godkendelse af en påtænkt foranstaltning. De øvrige medlemslande skal straks rådføre sig med det relevante medlemsland, og hvis de øvrige medlemslande samtykker, skal det pågældende medlemsland fritages for sine forpligtelser i relation til den pågældende foranstaltning.

GATT indeholder endvidere en generel undtagelsesbestemmelse til forpligtelserne i artikel XX (art. 20) i GATT. De saglige undtagelser, som kan påberåbes af et medlemsland, er udtømmende opregnet i artikel XX (art. 20) i GATT. De omfatter blandt andet foranstaltninger, der er nødvendige af hensyn til beskyttelse af mennesker, dyr, planter eller sundhed. Det er derudover et krav, at foranstaltningen begrundes og håndhæves sagligt og proportionalt af medlemslandet. Det må dog anses for tvivlsomt om de hensyn, der begrundet bestemmelsen i stk. 2, falder inden for den generelle undtagelsesbestemmelse i GATT.

Tjenesteydelser er som omtalt omfattet af GATS. Efter artikel I (3) (b) (art. 1, stk. 3, litra b) i GATS omfatter begrebet tjenesteydelser enhver tjenesteydelse i enhver sektor, bortset fra tjenesteydelser, der leveres som led i myndighedsudøvelse.

Som det fremgår af bemærkningerne til stk. 1, fastsætter GATS regler om markedsadgang og nationalbehandling. Disse regler finder dog kun anvendelse, hvis medlemslandet selv har angivet i koncessionslisten, at reglerne om markedsadgang henholdsvis nationalbehandling skal gælde for alle eller bestemte sektorer inden for tjenesteydelsesområdet. På nuværende tidspunkt har Danmark, og dermed også Grønland, ikke påtaget sig sådanne specifikke forpligtelser (koncessioner). Favoriseringen af grønlandske tjenesteydere og tjenesteydelser er derfor ikke i strid med GATS. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 18, stk. 1.

Til stk. 3

Bestemmelsen vedrører forarbejdning i Grønland af udnyttede mineralske råstoffer. Den fastslår, at der i en tilladelse efter § 18 kan fastsættes vilkår om, i hvilket omfang udnyttede mineralske råstoffer skal forarbejdes i Grønland. Forarbejdning uden for Grønland kan dog ske, hvis forarbejdning i Grønland vil medføre væsentligt større omkostninger eller ulemper.

Den gældende råstoflov indeholder ikke en bestemmelse svarende til forslaget § 18, stk. 3. Det følger dog af den gældende råstoflovs § 7, stk. 1, at en tilladelse kan meddeles på nærmere fastsatte vilkår. Den gældende råstoflovs karakter af rammelov giver endvidere som udgangspunkt mulighed for, at der i et vist omfang kan fastsættes særlige bestemmelser i tilladelser, modeltilladelser og standardvilkår, herunder bestemmelser om forarbejdning i Grønland.

Det må afgøres konkret, om forarbejdning i Grønland vil medføre væsentligt større omkostninger og ulemper.

Som anført i bemærkningerne til stk. 1 og 2 har Grønland status som oversøisk land eller territorium (OLT) i forhold til EU, og begunstigelsen af grønlandske tjenesteydere er ikke i strid med EU-reglerne. Der henvises i det hele til de uddybende bemærkninger til stk. 2.

Som beskrevet i bemærkningerne til stk. 1 og 2 er Grønland i kraft af rigsfællesskabet med Danmark medlem af verdenshandelsorganisationen (World Trade Organisation (WTO)). WTO-reglerne gælder således også for Grønland.

Som nævnt i bemærkningerne til stk. 1 og 2 omfatter WTO-reglerne blandt andet General Agreement on Trade in Services (GATS), der omhandler handel med tjenesteydelser, og som indeholder regler om markedsadgang og nationalbehandling. Danmark, og dermed Grønland, har ikke på nuværende tidspunkt påtaget sig specifikke forpligtelser med hensyn til markedsadgang og nationalbehandling. En potentiel mulig begunstigelse af grønlandske tjenesteydere, der yder service med forarbejdning, er derfor ikke i strid med GATS. Der henvises til bemærkningerne til stk. 1 og 2.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastslår, at det i tilladelser efter § 16 kan fastsættes, i hvilket omfang rettighedshaveren skal foretage undersøgelser samt udarbejde og gennemføre planer til sikring af, at efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer, samt anden anvendelse af undergrunden sker på en samfundsmæssig bæredygtig måde. Det fremgår endvidere, at sådanne planer og undersøgelser skal godkendes af Naalakkersuisut.

En bestemmelse, der svarer til stk. 4, findes ikke i den gældende råstoflov.

Bestemmelsen i stk. 4 tilgodeser blandt andet samfundsmæssige og miljømæssige hensyn og sikrer, at Naalakkersuisut skal godkende de af rettighedshaveren foretagne undersøgelser med videre.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med formålsbestemmelsen i forslaget § 1, stk. 2, hvorefter det tilstræbes, at råstofaktiviteter udføres hensigtsmæssigt og forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

Vurderingen af, om efterforskning og udnyttelse sker på en samfundsmæssig bæredygtig måde, må som udgangspunkt bero på en helhedsvurdering og afvejning af alle relevante forhold, herunder socioøkonomiske, miljømæssige, klimamæssige, sundhedsmæssige, sikkerhedsmæssige og ressourcemæssige forhold. Helhedsvurderingen må som udgangspunkt blandt andet omfatte påvirkninger og konsekvenser af de pågældende efterforsknings- og udnyttelsesaktiviteter samt de øvrige forhold omhandlet i stk. 1-3, herunder de socioøkonomiske virkninger.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 4 skal videre ses i sammenhæng med bestemmelserne i stk. 1, 2 og 3 samt forslagets kapitel 16 om samfundsmæssig bæredygtighed og samfundsvurdering. De nævnte bestemmelser skal tilsammen tilgodese socioøkonomiske hensyn og bidrage til at sikre og understøtte grønlandsk beskæftigelse og erhvervsliv. Den er samtidig med til at sikre, at der i Grønland opbygges kundskaber og viden om udførelse af arbejde i forbindelse med efterforskning og udnyttelse af råstoffer i Grønland.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om forholdene nævnt i stk. 1-4, herunder om afgrænsning af grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheder.

Bestemmelsen i stk. 5 findes ikke i den gældende råstoflov.

Bestemmelsen giver mulighed for, at Naalakkersuisut i bekendtgørelser, modeltilladelser eller standardvilkår kan fastsætte nærmere bestemmelser om forholdene nævnt i stk. 1-4, herunder om afgrænsningen af grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheder.

Hvis Naalakkersuisut ikke har fastsat bestemmelser om afgrænsningen af grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheder, må der tages udgangspunkt i den hidtidige praksis på råstofområdet.

Det fremgår af § 21 i modeltilladelsen for efterforskning og udnyttelse af kulbrinter, april 2008, at der ved grønlandske virksomheder forstås virksomheder med hjemsted i Grønland, som gennem udøvelse af erhvervsmæssig aktivitet har reel tilknytning til Grønland. En tilsvarende bestemmelse findes i § 13 i standardvilkårene for tilladelser vedrørende efterforskning af mineraler (med undtagelse af kulbrinter) i Grønland.

Til § 19

Bestemmelsen indeholder regler om forudgående godkendelse af planer for udnyttelse. Inden udnyttelse og forberedende foranstaltninger iværksættes, skal en plan for virksomheden, herunder produktionens tilrettelæggelse samt anlæggene dertil, være godkendt af Naalakkersuisut.

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 10.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Naalakkersuisut skal godkende en plan for udnyttelsesvirksomhed, herunder om produktionens tilrettelæggelse og anlæggene dertil, inden udnyttelsesforanstaltningerne eller dertil sigtende foranstaltninger iværksættes.

Naalakkersuisut skal ved godkendelse af udnyttelsesplaner påse, at foranstaltningerne udføres forsvarligt i teknisk henseende og med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed, og at udførelsen foretages med så lidt spild af råstoffer som muligt.

Afslag på meddelelse af godkendelse kan ske, hvis afslaget er begrundet i saglige hensyn, herunder hensyn til forhold vedrørende teknik, sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse eller samfundsmæssig bæredygtighed, jf. også § 1, stk. 2.

Det er væsentligt ved myndighedsbehandlingen i forbindelse med godkendelse af planer efter bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan træffe beslutning på et tilstrækkeligt oplyst grundlag med henblik på at foretage en samlet vurdering af virksomheden. Det indebærer blandt andet, at der må foretages vurdering af virkninger på miljøet (VVM) og vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB).

Til § 20

Til stk. 1

Bestemmelsen giver adgang til, at Naalakkersuisut i tilknytning til godkendelse af en udnyttelsesplan efter stk. 1, ligeledes tager stilling til og giver tilladelse til, at der oprettes anlæg, der kan forsyne mine- eller offshoreanlægget med energi. Denne tilladelse vil blive givet sammen med en udnyttelsestilladelse. Inden en tilladelse kan gives til oprettelse af et tilknyttet energianlæg, skal der ligeledes fremlægges en plan herfor efter stk. 1. En tilladelse til et tilknyttet energianlæg vil således blive givet på baggrund af en samlet vurdering af hele virksomheden.

Bestemmelsen præciserer, at det alene er i tilknytning til råstofaktiviteter og undergrundsaktiviteter, at der kan meddeles tilladelse til tilknyttede energiaktiviteter. Bestemmelsen har blandt andet til formål at modvirke det tilfælde, at råstofaktiviteter etableres i begrænset omfang, hvor det egentlige formål er energiproduktion. I sådanne tilfælde vil Naalakkersuisut kunne afvise etablering af tilknyttede aktiviteter eller henvise til ansøgning om etablering af energiproduktion hos den kompetente myndighed under Naalakkersuisut.

Tilladelse til forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi i forbindelse med udnyttelse af mineralske råstoffer meddeles af Naalakkersuisut som led i den samlede myndighedsbehandling vedrørende disse aktiviteter. Dog skal den konkrete tilladelse til vandkraftressourcen behandles efter

lovgivningen om udnyttelse af vandkraftressourcer mens den resterende myndighedsbehandling skal ske efter dette forslag. Naalakkersuisut skal herunder foretage en samlet vurdering af vilkårene for tilladelsen og sikre Grønlands Selvstyres overordnede interesse i en effektiv og optimal udnyttelse af vand- og vindkraftressourcer samt varetage Grønlands samlede økonomiske interesser.

Det forventes, at en tilladelse ofte vil blive meddelt med eneret, men i nogle tilfælde vil en tilladelse i stedet blive meddelt uden eneret. Det kan for eksempel være tilfælde, hvor en vandkraftressource har en sådan tilstrømning og et sådant omfang, at der kan være grundlag for at meddele flere tilladelser for samme ressource eller område.

Til stk. 2

Naalakkersuisut kan i tilladelsen fastsætte nærmere vilkår for anvendelse af energianlæg nævnt i stk.1, herunder at anlægget ved tilladelsens ophør tilfalder Grønlands Selvstyre, at andre rettighedshavere kan tilsluttes energianlægget, samt eventuel pligt til at levere energi til den almindelige energiforsyning. Andre saglige vilkår vil kunne fastsættes, for så vidt at de er i overensstemmelse med dette forslags formål.

Til stk. 3

Bestemmelserne vedrører betaling af vederlag til Grønlands Selvstyre. Bestemmelsens formulering ”betale vederlag” findes tilsvarende i den danske undergrundslov og det er herved tydeliggjort, at der ikke er tale om påligning af en skat. Efter bestemmelserne kan der i tilladelser fastsættes vilkår om, at rettighedshaveren skal betale arealafgift, produktionsafgift, udbytteafgift, volumenafgift eller anvendelsesafgift. Selvstyrets indtægter fra afgifter, som en rettighedshaver efter § 16 skal betale for udnyttelse af en energiressource i forbindelse med råstofaktiviteter, vil være omfattet af indtægtsdefinitionen i § 7 stk. 2 i lov om Grønlands Selvstyre.

Til § 21

Bestemmelsen giver adgang til, at Naalakkersuisut i tilknytning til godkendelse af en udnyttelsesplan efter stk. 1, ligeledes tager stilling til og giver tilladelse til, at der etableres tilknyttede rørledningsanlæg til transport af eksempelvis gas eller olie fra et offshoreanlæg. Denne tilladelse vil blive givet sammen med en udnyttelsestilladelse. Inden en tilladelse kan gives, skal der ligeledes fremlægges en plan herfor efter stk. 1.

En tilladelse til etablering af rørledningsanlæg vil således blive givet på baggrund af en samlet vurdering af hele virksomheden.

Til stk. 2

Naalakkersuisut kan i tilladelsen fastsætte nærmere vilkår for anvendelse af rørledningsanlæg nævnt i stk. 1. Vilkårene i en tilladelse kan blandt andet omfatte linjeføring, dimensioner, kapacitet, ret for andre til at benytte anlægget og betaling derfor, og at anlægget ved tilladelsens ophør tilfalder Grønlands Selvstyre. Andre saglige vilkår vil kunne fastsættes, for så vidt at de er i overensstemmelse med dette forslags formål. Der kan således fastsættes vilkår om forebyggelse og begrænsning af forurening og andre skadelige påvirkninger af natur, miljø eller mennesker fra rørledninger. Et andet vilkår kunne være muligheden for og forpligtelsen til at vedligeholde og reparere eksisterende kabler og rørledninger.

Til stk. 3

Bestemmelserne vedrører betaling af vederlag til Grønlands Selvstyre. Bestemmelsens formulering ”betale vederlag” findes tilsvarende i den danske undergrundslov, og det er herved tydeliggjort, at der ikke er tale om påligning af en skat. Efter bestemmelserne kan der i tilladelser fastsættes vilkår om, at rettighedshaveren skal betale volumenafgift, mængdeafgift eller udbytteafgift. Selvstyrets indtægter fra afgifter, som en rettighedshaver efter § 16 skal betale for udnyttelse af et rørledningsanlæg i forbindelse med råstofaktiviteter, vil være omfattet af indtægtsdefinitionen i § 7 stk. 2 i lov om Grønlands Selvstyre.

Til § 22

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder regler om tilladelsernes varighed for så vidt angår efterforskning og udnyttelse af kulbrinter. Det fremgår af bestemmelsen, at tilladelser til efterforskning og udnyttelse meddeles for en periode på indtil 10 år eller, hvis særlige omstændigheder foreligger, for en periode på indtil 16 år. Endvidere kan en tilladelse forlænges med henblik på efterforskning med indtil 3 år ad gangen.

Bestemmelsen svarer stort set til den gældende råstoflovs § 11, stk. 1.

Bestemmelsen indebærer, at tilladelser vedrørende kulbrinter - i lighed med hvad der gælder efter undergrundsloven og i lighed med hidtidig praksis i henhold til den gældende råstoflov - meddeles som kombinerede efterforsknings- og udnyttelsestilladelser. Dette er begrundet i, at virksomheder næppe kan forventes at investere de betydelige beløb, der er nødvendige for at gennemføre dybe efterforskningsboringer og tilsvarende stærkt udgiftskrævende foranstaltninger, med mindre de på forhånd er sikret ret til udnyttelse af eventuelle fund og kender karakteren og det nærmere indhold af de økonomiske vilkår, der vil gælde for en sådan udvinding.

Endvidere vedrører perioderne i forslaget § 22, stk. 1, alene efterforskningsfasen. Udnyttelsesperioden er som hidtil 30 år, som kan forlænges, men ikke overstige 50 år, jf. forslaget § 22, stk. 2 og 3, og § 16, stk. 5.

Særlige omstændigheder, der taler for meddelelse af en længere tilladelsesperiode på indtil 16 år, kan eksempelvis foreligge for områder, hvor klimatiske og andre naturgivne forhold medfører sæsonbetingede og særlig vanskelige arbejdsbetingelser, som kan forventes at ville forlænge, forsinke eller i perioder helt forhindre efterforskning.

Perioden for efterforskning fastsættes inden for de nævnte rammer (på indtil 10 år eller indtil 16 år) efter en konkret vurdering. I vurderingen vil indgå områdets geografiske beliggenhed samt klimatiske og andre naturgivne forhold. Derudover indgår andre forhold som for eksempel områdets størrelse, efterforskningsforpligtelsernes art og omfang samt tilladelsens bestemmelser om gradvis indskrænkning af efterforskningsområdet.

Som hidtil kan en tilladelse forlænges med henblik på efterforskning med indtil 3 år ad gangen. Bestemmelsen tilsigter, at der på grundlag af en konkret vurdering kan meddeles en forlængelse, når dette er velbegrunder, for eksempel for at sikre, at en igangværende efterforskning kan videreføres med henblik på vurdering af, om fund af kulbrinter er kommercielt udnyttelige.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 11, stk. 2.

Bestemmelsen vedrører regler for forlængelse af tilladelsen med henblik på udnyttelse af kulbrinteforekomster. Det fremgår af bestemmelsen, at når betingelserne efter stk. 1 i tilladelsen er opfyldt, har rettighedshaveren ret til en forlængelse af tilladelsen med henblik på udnyttelse. Tilladelsen forlænges for de dele af området, der omfatter kommercielt udnyttelige forekomster af råstoffer. Forlængelsen af tilladelsen sker for en periode på 30 år. Som vilkår for forlængelsen kan Naalakkersuisut bestemme, at der inden en fastsat rimelig frist skal indsendes en ansøgning om godkendelse, jf. § 19.

Efter bestemmelsen har rettighedshaveren ret til, og dermed krav på, forlængelse af tilladelsen med henblik på udnyttelse, når de i en tilladelse efter stk. 1 fastsatte vilkår er opfyldt. Det vil i tilladelserne nærmere være angivet, hvilke vilkår med videre der skal opfyldes, for at tilladelsen kan forlænges.

Tilladelsen kan forlænges for de dele af tilladelsesområdet, der omfatter kommercielt udnyttelige forekomster, som rettighedshaveren agter at udnytte.

Det vil være angivet i en tilladelse, hvilke tekniske og økonomiske oplysninger og vurderinger, der skal fremlægges i forbindelse med, at rettighedshaveren med

henblik på forlængelse efter stk. 2 erklærer, at forekomsten er kommercielt udnyttelig og agtes udnyttet.

Endvidere angives det i en tilladelse, hvordan områdeafgrænsningen foretages for de dele af området, forlængelsen skal gælde for, idet tilladelsen kun forlænges for selve forekomsten med et tillægsareal af en vis størrelse, som fastlægges af Naalakkersuisut, og som har til formål at give en hensigtsmæssig afgrænsning af det af tilladelsen omfattede område.

Tilladelsen forlænges for en periode på 30 år og kan af Naalakkersuisut forlænges yderligere, hvis særlige omstændigheder foreligger, men kan ikke overstige 50 år, jf. forslagens § 22, stk. 2, og § 16, stk. 5.

Naalakkersuisut kan som vilkår for forlængelsen bestemme, at der inden en nærmere fastsat rimelig frist skal indsendes ansøgning om godkendelse af en plan for udnyttelsesforanstaltninger i henhold til forslaget § 19. Bestemmelsen tager blandt andet sigte på at undgå, at konstaterede, kommercielt udnyttelige forekomster henligger uudnyttede.

Til stk. 3

Bestemmelsen vedrører Naalakkersuisuts mulighed for at forlænge udnyttelsesperioden yderligere.

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 11, stk. 3.

Efter bestemmelsen har Naalakkersuisut mulighed for at forlænge den udnyttelsesperiode, der er fastsat i medfør af forslagens § 22, stk. 2, når særlige omstændigheder foreligger.

Som udgangspunkt meddeles tilladelser med henblik på udnyttelse for en periode på 30 år i medfør af stk. 2, idet perioden ikke kan overstige 50 år, jf. forslagens § 16, stk. 5.

Hidtil har Naalakkersuisut efter den gældende bestemmelse kunne forlænge en tilladelse med henblik på udnyttelse efter en konkret vurdering.

Der tilsigtes en realitetsændring af bestemmelsen, således at Naalakkersuisut kun kan meddele en forlænget udnyttelsesperiode, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Særlige omstændigheder kan eksempelvis foreligge i de tilfælde, hvor der ud fra klimatiske og andre naturgivne forhold, foretages udskydelser af indvindingen i et sådant omfang, at forekomsten ikke kan udnyttes som påregnet inden for den oprindelige periode, der er fastsat i medfør af forslagens § 22, stk. 2.

Til § 23

Bestemmelsen indeholder regler, der i høj grad svarer til, hvad der gælder efter EU's koncessionsdirektiv (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 30. maj 1994 om betingelser for tildeling og udnyttelse af tilladelser til prospektering, efterforskning og produktion af kulbrinter (94/22/EF)).

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører meddelelse af tilladelser til efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer efter § 16. Den fastslår, at tilladelser meddeles efter Naalakkersuisuts bestemmelse på en af måderne nævnt i stk. 2-5.

Grønland har status som associeret område i EF. EU-reglerne, herunder sekundære retsakter i form af direktiver, finder således ikke anvendelse i Grønland, bortset fra EF-traktatens 4. del og de særlige regler om de oversøiske landes og territoriers associering i EF-traktatens artikel 182-188. Dette følger af traktaten af 13. marts 1984 om ændring af traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber for så vidt angår Grønland med tilhørende protokol (EF-Tidende nr. L 29 af 1. februar 1985) samt lov nr. 259 af 28. maj 1984 om ændring af Grønlands status i forhold til EF med videre.

Det følger således både af EU-retten og danske regler, at EU's koncessionsdirektiv ikke finder anvendelse i Grønland.

Koncessionsdirektivet eller tilsvarende regler og principper er gældende i mange olieproducerende lande, herunder også lande uden for EU. Koncessionsdirektivet finder alene anvendelse for kulbrinter, men principperne kan også hensigtsmæssigt anvendes på meddelelse af tilladelser til forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af andre mineralske råstoffer end kulbrinter.

I Verdenshandelsorganisationen (World Trade Organisation (WTO)) har medlemslandene fastsat en række regler, herunder regler der har til formål at fremme international handel og udveksling af tjenesteydelser. Grønland er medlem af organisationen i kraft af rigsfællesskabet. WTO-reglerne gælder således også for Grønland.

I WTO har visse medlemslande tiltrådt aftalen om offentlige udbud (Agreement on Government Procurement (GPA)). Aftalen er dog ikke tiltrådt af Danmark, og dermed heller ikke af Grønland, og aftalen gælder derfor ikke i Grønland.

Til stk. 2

Bestemmelsen indebærer, at der normalt skal ske en offentlig indkaldelse af ansøgninger, en såkaldt udbudsrunde, når tilladelser til efterforskning og indvinding

af kulbrinter agtes udstedt. Baggrunden herfor er ønsket om at inddrage en flerhed af selskaber i en intensiveret efterforsknings- og indvindingsvirksomhed med henblik på at udsætte adgangen til kulbrinteforekomsterne for øget konkurrence.

Til stk. 3

Bestemmelsen vedrører meddelelse af tilladelse efter en særlig udbudsrunde. Den fastslår, at tilladelser kan meddeles efter en særlig udbudsrunde, hvis en ansøgning er modtaget af Naalakkersuisut uden offentlig indkaldelse og Naalakkersuisut finder, at ansøgningen bør behandles. Naalakkersuisut offentliggør en meddelelse om den modtagne ansøgning og indkaldelse af andre ansøgninger. Fristen for andre ansøgninger er 90 dage efter meddelelsens offentliggørelse.

Bestemmelsen svarer stort set til den danske undergrundslovs § 12, stk. 1, litra b, 1. og 2. pkt.

Denne fremgangsmåde åbner mulighed for udbud af mindre områder (minirunder), hvis dette skønnes hensigtsmæssigt på baggrund af opfordringer fra selskaber, erfaringer fra hidtidige runder med videre. Under den gældende ordning har det også været muligt at vælge denne fremgangsmåde, som er benyttet i enkelte tilfælde. Den oprindelige ansøgning vil i dette tilfælde blive betragtet som indgivet i forbindelse med den særlige udbudsrunde.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut i en bekendtgørelse kan fastsætte bestemmelser om, at et nærmere bestemt område i en bestemt periode skal være åbent for løbende meddelelser af tilladelser efter § 16 efter ansøgning herom.

Meddelelsen offentliggøres af Naalakkersuisut på dets hjemmeside og på anden passende måde. Meddelelsen skal indeholde oplysninger om hvilke mineralske råstoffer, der kan meddeles tilladelse til efterforskning og udnyttelse af, hvilke områder der er omfattet, og hvordan interesserede parter kan indhente nærmere oplysninger om vilkår.

Bestemmelsen forudsættes primært anvendt i områder, der tidligere har været underkastet en procedure for udbud eller er opgivet af en rettighedshaver, samt hvor efterforskningsrisikoen må anses som værende relativ høj.

Til stk. 5

Bestemmelsen vedrører meddelelse af tilladelse efter en nabo-procedure. Den fastslår, at Naalakkersuisut kan meddele tilladelser til en rettighedshaver efter en tilladelse for et tilstødende område, uden at benytte procedurerne i stk. 2, 3 eller 5, hvis geologiske eller udnyttelsesmæssige hensyn taler derfor. Alle rettighedshavere i

tilstødende områder skal modtage meddelelse om nabo-proceduren fra Naalakkersuisut, og alle sådanne rettighedshavere skal have mulighed for at ansøge om tilladelsen.

Bestemmelsen tager især sigte på de tilfælde, hvor en forekomst eller en fundmulighed strækker sig fra et koncessionsbelagt område ud i et ikke-koncessionsbelagt område.

Det vil ofte være mest hensigtsmæssigt og på et forretningsmæssigt grundlag ofte den eneste mulighed at efterforske eller udnytte sådanne grænseoverskridende dele af fundmuligheder eller forekomster sammen med øvrige dele af fundmuligheden eller forekomsten. Derfor åbner bestemmelsen mulighed for, uden forudgående offentligt udbud, at tildele et sådant tilstødende område til den rettighedshaver, der i forvejen har tilladelsen vedrørende den øvrige del af en fundmulighed eller en forekomst.

Til stk. 6

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut står frit med hensyn til udstedelse af tilladelser, også selv om der er foretaget offentlig indkaldelse med videre.

Til § 24

De kriterier, der nævnes i bestemmelsens stk. 2-5, er de kriterier, der er blevet lagt vægt på ved de tidligere udbudsrunder i Grønland vedrørende kulbrinter. Der er således tale om en fortsættelse af den praksis, der har været gældende ved tidligere udbudsrunder i Grønland. For eksempel i udbudsskrivelsen for åben dør-udbudsrunder fra april 2008 (Invitation to apply for Licences for Hydrocarbon Exploration and Exploitation under the Open Door Procedure).

Kriterierne er således en del af de lovlige og saglige kriterier, som kan indgå i vurderinger af flere ansøgere til det samme område. De samme kriterier kan også hensigtsmæssigt anvendes ved meddelelse af tilladelser til efterforskning og udnyttelse af andre mineralske råstoffer end kulbrinter.

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører udvælgelseskriterierne for meddelelse af tilladelser. Den fastslår, at tilladelser meddeles på baggrund af kriterierne nævnt i bestemmelsens stk. 2-5.

Til stk. 2

Bestemmelsen vedrører de udvælgelseskriterier, som drejer sig om ansøgerens sagkundskab. Den fastslår, at der kan lægges vægt på ansøgerens tidligere erfaring med efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer. Endvidere fastslår den, at der kan lægges vægt på ansøgerens tidligere erfaring med efterforskning og udnyttelse i tilsvarende områder.

Til stk. 3

Det fremgår af bestemmelsen, at der ved meddelelse af tilladelser kan lægges vægt på ansøgerens økonomiske baggrund.

Det er en væsentlig forudsætning for meddelelse af en tilladelse, at ansøgeren har den fornødne økonomiske baggrund til at kunne bære de omkostninger, der er forbundet med efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer.

Det ovenfor anførte udvælgelseskriterium vedrørende ansøgerens økonomiske baggrund fremgik også af udbudsskrivelserne for udbudsrunderne vedrørende kulbrinter i Grønland i 2004, 2006 og 2007.

Til stk. 4

De ovenfor anførte udvælgelseskriterier, herunder inddragelsen af hensyn til ansøgerens procedurer i forbindelse med sikkerhed, sundhed og miljø, fremgik også af udbudsrunder vedrørende kulbrintelicenser i Grønland juli 2006 (The Disko West Licensing Round 2006) og juni 2007 (The Disko West Licensing Round - Phase 2).

Kriteriet vedrørende ansøgerens evne til at foretage grundig efterforskning fremgik af udbudsskrivelserne for udbudsrunderen i april 2004 (Invitation to apply for Hydrocarbon Exploration and Exploitation Licences under the West Greenland Licensing Round 2004) og de efterfølgende udbudsrunder i 2006 og 2007.

Til stk. 5

Det fremgår af bestemmelsen, at Naalakkersuisut udover kriterierne i stk. 2-4 kan lægge vægt på ansøgerens eventuelle tidligere manglende effektivitet eller manglende opfyldelse af forpligtelser i forbindelse med tilladelser i Grønland.

Det kan således få betydning for vurdering af en ansøgning, hvorledes ansøgeren tidligere har opfyldt sine forpligtelser efter tilladelser i Grønland.

Til stk. 6

Bestemmelsen vedrører Naalakkersuisuts mulighed for fastsættelse af yderligere kriterier til brug for den endelige afgørelse om, hvem der meddeles tilladelser, hvis

flere ansøgere står lige. Det er et krav, at de af Naalakkersuisut fastsatte kriterier er relevante, objektive og ikke-diskriminerende.

Til stk. 7

Bestemmelsen vedrører Naalakkersuisuts mulighed for at sammensætte grupper af virksomheder, der i forening meddeles tilladelser. Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut ved fastsættelsen af proceduren for meddelelse af tilladelse kan sammensætte grupper af virksomheder, der i forening meddeles tilladelser. S sammensætningen vil i disse tilfælde ske på grundlag af et eller flere af de i stk. 2-6 nævnte kriterier, således at gruppen tilsammen opfylder de krav, der må stilles til en rettighedshaver.

Til stk. 8

Bestemmelsen vedrører Naalakkersuisuts mulighed for at udpege operatøren for en gruppe af virksomheder, som nævnt i stk. 8, som meddeles en tilladelse i forening. Efter bestemmelsen sker udpegning som operatør i disse tilfælde på grundlag af sagkundskab og eventuelt tillige andre kriterier nævnt i stk. 2-6.

En operatør er den virksomhed, der på vegne af rettighedshaveren udøver efterforskning og udnyttelse af kulbrinter i henhold til en tilladelse og operatørens nærmere opgaver og ansvar vil yderligere være beskrevet i udbudsmaterialet og tilladelsen.

Til stk. 9

Bestemmelsen fastslår, at kriterierne og disses indbyrdes vægt skal offentliggøres sammen med indkaldelse af ansøgninger efter § 23, stk. 2-4, og meddelelsen om nabo-proceduren nævnt i § 23, stk. 5.

Ved fastsættelsen af bestemmelser om udvælgelseskriteriernes indbyrdes vægtning kan der for eksempel anvendes primære og sekundære udvælgelseskriterier. Sådanne primære og sekundære kriterier har tidligere været fastsat i udbudsrunder for kulbrintelicenser i Grønland.

I udbudsskrivelsen for udbudsrunder i april 2008 (Invitation to apply for Licences for Hydrocarbon Exploration and Exploitation under the Open Door Procedure) fremgik det således af pkt. 4, at udvælgelseskriterier om sagkundskab, økonomisk baggrund og ansøgerens villighed og evne til at foretage grundig efterforskning med videre skulle anses som primære udvælgelseskriterier, og at der ved udvælgelsen blandt flere lige egnede ansøgere ville blive lagt vægt på sekundære udvælgelseskriterier i form af ansøgerens villighed og egnethed til at bidrage til de grønlandske og danske myndigheders fortsatte udvikling af en strategisk vurdering af virkninger på miljøet (VVM).

En tilsvarende bestemmelse om primære og sekundære udvælgelseskriterier fremgik også af udbudsskrivelserne for udbudsrunderne vedrørende kulbrintelicenser i Grønland fra henholdsvis juli 2006 (The Disko West Licensing Round- 2006) og juni 2007 (The Disko West Licensing Round - Phase 2).

Til § 25

Bestemmelsen angår en forekomst, der endnu ikke er påbegyndt udnyttet, men er bevist.

Bestemmelsen fastsætter regler om Naalakkersuisuts adgang til at pålægge en rettighedshaver at udarbejde en udnyttelsesplan efter forslaget § 19 for en kommercielt udnyttelig forekomst. Udnyttelsesplanen skal godkendes af Naalakkersuisut. I forbindelse med en godkendelse forlænger Naalakkersuisut tilladelsen for en periode på 30 år med henblik på udnyttelse for den del af tilladelsesområdet, der omfatter forekomsten.

Efter en godkendelse af en udnyttelsesplan kan Naalakkersuisut endvidere pålægge rettighedshaveren at iværksætte udnyttelse.

Bestemmelsen svarer i vidt omfang til den danske undergrundslovs § 13, stk. 3, der stammer fra undergrundsloven fra 1981. I forslaget bemærkninger til denne bestemmelse anføres (Folketingstidende 1980-81, Tillæg A, spalte 4487 f):

"Bestemmelsen i stk. 3 giver energiministeren adgang til i efterforskningsperioden at pålægge en rettighedshaver at udnytte en forekomst, der på grundlag af de gennemførte undersøgelser må anses for kommercielt indvindelig. Bestemmelsen må navnlig antages at få betydning, når forekomsten er påvist i begyndelsen af efterforskningsperioden. I forbindelse med godkendelse af indvindingsforanstaltningerne, herunder tidspunktet for indvindingens påbegyndelse forlænges tilladelsen med henblik på indvinding for den pågældende del af området. Gennemførelsen af disse indvindingsforanstaltninger vil normalt ikke medføre ændringer i rettighedshaverens øvrige forpligtelser, herunder arbejdsforpligtelser i efterforskningsperioden."

Naalakkersuisut meddeler efter bestemmelsen et pålæg om indsendelse af en udnyttelsesplan, hvis en forekomst må anses for kommercielt udnyttelig på grundlag af de forundersøgelser rettighedshaveren har gennemført og eventuelle andre relevante undersøgelser og oplysninger. Naalakkersuisut afgør, om en forekomst må anses for kommercielt udnyttelig, på grundlag af en samlet vurdering af alle relevante undersøgelser, oplysninger og forhold, herunder også rettighedshaverens undersøgelser og vurderinger. Hvis en forekomst må anses for kommercielt udnyttelig, meddeler Naalakkersuisut et pålæg om indsendelse af en udnyttelsesplan for forekomsten. Er det ikke klart mest sandsynligt, at en forekomst er kommercielt udnyttelig, meddeles et sådant pålæg dog ikke, medmindre væsentlige ressourcemæssige, økonomiske eller samfundsmæssige hensyn gør det påkrævet.

Bestemmelsen må navnlig antages at få betydning, når forekomsten er påvist i begyndelsen af en efterforskningsperiode.

I forbindelse med, at Naalakkersuisut godkender den plan for udnyttelsesforanstaltninger med videre, som rettighedshaveren efter bestemmelsen skal indsende, forlænger Naalakkersuisut tilladelsen for en periode på 30 år med henblik på udnyttelse for den del af tilladelsesområdet, der omfatter forekomsten.

Det fremgår af stk. 1, at Naalakkersuisut efter en godkendelse af en udnyttelsesplan og forlængelse af tilladelsen med henblik på udnyttelse kan pålægge rettighedshaveren at iværksætte udnyttelse af forekomsten.

Det fastslås i stk. 2, at en rettighedshaver, der efter stk. 1 er meddelt et pålæg om iværksættelse af udnyttelse, skal iværksætte udnyttelsen senest 3 år efter meddelelsen af pålægget. Rettighedshaverens forpligtelser efter pålægget bortfalder dog, hvis rettighedshaveren senest ved udløbet af fristen på 1 år har tilbageleveret de dele af tilladelsesområdet, der er omfattet af pålægget, eller tilbageleveret tilladelsen. Ved en tilbagelevering skal rettighedshaveren opfylde alle relevante forpligtelser vedrørende det tilbageleverede tilladelsesområde eller den tilbageleverede tilladelse.

Til § 26

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut adgang til, i forbindelse med godkendelse af udnyttelsesplanen, at kunne fastsætte vilkår om den mængde, der må udnyttes på baggrund af oplysningerne i udnyttelsesplanen og vilkår om tidspunktet for påbegyndelse af udnyttelse af forekomsten.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at sikre, at en kulbrinteforekomst udnyttes fuldt ud på en hensigtsmæssig måde og dermed bidrager til Grønlands samfundsmæssige og økonomiske udvikling.

Ved godkendelse af udnyttelsesforanstaltninger i henhold til forslagets § 19 fremlægger rettighedshaveren sine planer for udnyttelsens tilrettelæggelse.

Naalakkersuisuts beføjelse i henhold til bestemmelsen udøves således, at Naalakkersuisut meddeler rettighedshaveren en udnyttelsestilladelse, der angiver den mængde, der må udnyttes i en kommende periode.

Udgangspunktet for fastsættelsen af den mængde af forekomsten, som må udnyttes, skal være den udnyttelse, der fremgår af den i medfør af forslagets § 19 godkendte udnyttelsesplan, medmindre der siden godkendelsen er fremkommet nye oplysninger af betydning for forekomstens udnyttelse.

Ved godkendelsen af udnyttelsesplanen og ved de løbende udnyttelsestilladelser kan der fastsættes visse mængdemæssige begrænsninger for produktionen fra et felt eller

en del af et felt, blandt andet for at sikre en maksimal udnyttelse af forekomsten, eksempelvis under hensyntagen til markedspriser og ønske om optimering af udnyttelse af rørledninger og produktionsanlæg.

Til stk. 2

Bestemmelsen vedrører Naalakkersuisuts adgang til at foretage ændringer af godkendte udnyttelsesplaner og regulere udnyttelsen af kulbrinteforekomster, hvis hensynet til en forsvarlig og hensigtsmæssig udnyttelse taler derfor, eller tungtvejende samfundsmæssige hensyn nødvendiggør dette.

Naalakkersuisut har i medfør af bestemmelsen beføjelse til at ændre allerede godkendte udnyttelsesplaner efter dette forslag og regulere udnyttelsen af kulbrinteforekomster, hvis hensynet til en forsvarlig og hensigtsmæssig udnyttelse taler derfor, eller hvis tungtvejende samfundsmæssige hensyn nødvendiggør dette.

Bestemmelsen tænkes anvendt i situationer, hvor den opnåede viden om kulbrintereservoiret tilsiger en omgående ændring af den udnyttelsesprofil, der er indeholdt i udnyttelsesplanen. Dette kan for eksempel være tilfældet, hvor en ændring skal ske for at undgå en varig skade på reservoiret, der ville kunne opstå, hvis en indgriben afventede den pågældende udnyttelsesperiodes udløb.

De samfundsmæssige hensyn bestemmelsen skal tilgodese, er hensynet til, at udnyttelsen af kulbrinteressourcer sker på en sådan måde, at disse i størst mulig grad kommer Grønlands samfundsmæssige og økonomiske udvikling til gode.

En ændring i udnyttelsesplanen kan blandt andet komme på tale, hvor den tilladte udnyttelsestakt skal ændres for at strække udnyttelsen over en længere årrække eller for at forebygge en uønsket samfundsmæssig og økonomisk udvikling. Der kan endvidere blive tale om i krisesituationer at øge den fastsatte maksimale udnyttelse eller at fastsætte en minimumsudnyttelse.

Bestemmelsen kan finde anvendelse på en eller flere kulbrinteforekomster eller for eksempel alene på gasudnyttelsen fra en eller flere forekomster.

Til § 27

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder regler for håndtering af situationer, hvor forekomster af kulbrinter strækker sig over flere rettighedshaveres område. Det fremgår af bestemmelsen, at hvis en forekomst af kulbrinter strækker sig over flere rettighedshaveres område, skal rettighedshaverne samordne deres efterforskning og eventuelle udnyttelse. Naalakkersuisut skal godkende aftaler derom. Naalakkersuisut kan påbyde en samordning og fastsætte vilkår derfor, hvis parterne ikke kan blive enige om dette inden for rimelig tid.

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 13, stk. 1.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at en forekomst af kulbrinter, som er delt mellem eller strækker sig over flere områder, hvortil der er meddelt eneret til flere rettighedshavere, udnyttes som en helhed.

Som udgangspunkt skal rettighedshaverne selv søge at opnå enighed om indholdet af en aftale om samordnet efterforskning og udnyttelse. Naalakkersuisut skal dog godkende sådanne aftaler, jf. 2. pkt. En sådan aftale om samordning vil ofte være ganske omfattende. Aftalen skal blandt andet indeholde bestemmelser om fordeling (og afgrænsning) af kulbrinteforekomsten mellem rettighedshaverne. Derudover skal det i aftalen fastlægges, hvornår og hvordan forekomsterne skal efterforskes og udnyttes, herunder sættes i produktion.

En aftale om samordning skal godkendes af Naalakkersuisut efter bestemmelsens 2. pkt. Denne godkendelsesordning giver mulighed for at sikre, at der ikke i aftalen indgår elementer, der på urimelig måde strider imod samfundets interesser. I de normalt forekommende tilfælde vil rettighedshavernes økonomiske interesse i en hensigtsmæssig udnyttelse tilsige en samordning.

Hvis rettighedshaverne ikke selv i rimelig tid kan nå til enighed om en aftale om samordning, kan Naalakkersuisut ved bekendtgørelse bestemme samordningen og fastsætte vilkårene derfor. Udtrykket "i rimelig tid" indebærer blandt andet, at enighed skal opnås så betids, at der kan tages hensyn til samordningen ved etableringen af efterforsknings- eller behandlingsanlæg (udnyttelses anlæg).

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder regler om de tilfælde, hvor forekomster af kulbrinter strækker sig ind over et andet lands højhedsområde. I sådanne tilfælde kan Naalakkersuisut påbyde, at rettighedshaveren til den grønlandske del af forekomsten skal deltage i en samordning af efterforskning og udnyttelse, hvis en aftale derom er indgået med pågældende land.

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 13, stk. 2.

Efter bestemmelsen kan der pålægges en samordning af efterforskning af kulbrinteforekomster, der strækker sig ind på et andet lands højhedsområde. En koordineret efterforskning og indvinding kan også i dette tilfælde være en forudsætning for en hensigtsmæssig udnyttelse af forekomsten.

Med fuldmagtsloven fra 2005 fik landsstyret mulighed for på rigets vegne at forhandle og indgå folkeretlige aftaler, som fuldt ud angår overtagne sagsområder. Fuldmagtsordningen omfatter ikke folkeretlige aftaler, som berører forsvars- og sikkerhedspolitikken, eller som forhandles inden for en international organisation, hvoraf Kongeriget Danmark er medlem. Fuldmagtslovens regler er inkorporeret i selvstyreloven uden materielle ændringer.

En koordineret samordning på tværs af højhedsområder forudsætter en aftale derom mellem de involverede lande. Sådanne aftaler indgås normalt særskilt for hver forekomst efter en forhandling landene imellem, hvori også de berørte rettighedshavere inddrages.

Det må afgøres i det konkrete tilfælde, hvorvidt fuldmagtsreglerne i selvstyreloven kan finde anvendelse i forbindelse med indgåelse af aftaler om samordning.

Hvis en aftale om samordning er indgået, kan Naalakkersuisut efter bestemmelsen påbyde en rettighedshaver til den grønlandske del af forekomsten at deltage i en samordning og fastsætte vilkårene derfor.

Til § 28

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 14.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut efter forhandling med rettighedshaverne udstede påbud til disse om samordning af en udnyttelse af kulbrinteforekomster. Bestemmelsen gælder alene, hvor forekomsterne ud fra ressourcemæssige, økonomiske eller samfundsmæssige hensyn tilsiger, at to eller flere kulbrinteforekomster bør udnyttes sammen.

Det er hensigten i videst muligt omfang at overlade den detaljerede fastsættelse af vilkårene for samordning til parterne selv.

En samordning af udnyttelsen af to eller flere forekomster kan eksempelvis ske med hensyn til fælles behandlings- og transportkapacitet. Derudover kan mindre forekomster med fordel tænkes udnyttet samordnet med fælles behandlingsfaciliteter.

Naalakkersuisut kan endvidere efter bestemmelsen påbyde en rettighedshaver mod betaling at stille behandlings- og transportanlæg til rådighed for en sådan samordning. Hvis rettighedshaverne ikke kan blive enige om betalingen, fastsætter Naalakkersuisut denne.

Bestemmelsen giver således mulighed for, at kulbrinter fra en forekomst kan blive behandlet på et behandlingsanlæg vedrørende en anden forekomst, som har tilstrækkelig uudnyttet kapacitet, også hvis behandlingsanlægget tilhører en anden rettighedshaver. Dette forudsætter, at ejerens planlagte anvendelse ikke hindres eller vanskeliggøres urimeligt herved, og at dette sker mod betaling.

Til § 29

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer til § 15, stk. 1, i den gældende råstoflov.

Efter bestemmelsen kan tilladelser til efterforskning af andre mineralske råstoffer end kulbrinter meddeles for en periode på indtil 10 år eller, hvis særlige omstændigheder foreligger, for en periode på indtil 16 år. En sådan tilladelse kan forlænges med henblik på efterforskning med indtil 3 år ad gangen.

De samme hensyn, som efter forslaget § 22, stk. 1, og bemærkningerne dertil gør sig gældende for kulbrinter, gør sig - for så vidt angår behov for længere efterforskningsperioder samt eventuelt forlængelser - principielt også gældende for mineraler, omend i mindre udtalt grad. I de tilfælde, hvor der er sådanne behov, vil der blive fastsat længere efterforskningsperioder end normalt anvendt, og eventuelle forlængelser vil blive meddelt efter en konkret vurdering.

Meddelelse af tilladelser til henholdsvis efterforskning (stk. 1) og udnyttelse (stk. 2) af hårde mineraler forudsættes at ske ved anvendelse af standardvilkår i form af modeltilladelser, der indeholder detaljerede bestemmelser inden for de i dette forslag angivne rammer.

I en tilladelse til efterforskning efter stk. 1 vil det blandt andet være angivet hvilke geologiske, tekniske og økonomiske oplysninger, der skal fremlægges i forbindelse med, at rettighedshaveren erklærer, at en forekomst er kommercielt udnyttelig og agtes udnyttet, for at opnå en tilladelse til udnyttelse efter stk. 2. En tilladelse til udnyttelse vil være afgrænset til de dele af området, der omfatter kommercielt udnyttelige forekomster, der agtes udnyttet, med et tillægsareal af en vis størrelse, som fastlægges af Naalakkersuisut. Dette har til formål at give en hensigtsmæssig afgrænsning af det af tilladelsen omfattede område.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 15, stk. 2.

Formålet med bestemmelsen er blandt andet at undgå, at konstaterede, kommercielt udnyttelige forekomster henligger uudnyttede, samt at tiltrække efterforskningsaktivitet. Virksomheder kan næppe forventes at investere i efterforskningsaktiviteter, såfremt de ikke er sikret et vist udbytte heraf, i form af en betinget ret til at udnytte en fundet ressource.

Efter bestemmelsen kan en efterforskningstilladelse efter dette forslags § 16 forlænges med henblik på udnyttelse. En rettighedshaver har ret til at få meddelt en tilladelse til udnyttelse, når rettighedshaveren har påvist en kommerciel udnyttelig forekomst af råstoffer og betingelserne i stk. 1 er opfyldt. Tilladelsen meddeles for de dele af området, hvor der er påvist kommercielt udnyttelige råstoffer, og for en periode på 30 år. Naalakkersuisut kan kræve, at der indsendes en ansøgning om godkendelse af en udnyttelsesplan efter § 25.

Som hidtil indeholder forslaget § 29, stk. 2, en ret for rettighedshavere med en efterforskningstilladelse til på standardiserede vilkår at få meddelt udnyttelsesrettigheder for konstaterede forekomster.

Til stk. 3

Bestemmelsen svarer til § 15, stk. 3, i den gældende råstoflov.

Bestemmelsen fastslår at tilladelsen til udnyttelse kan forlænges af Naalakkersuisut. En sådan forlængelse vil navnlig komme på tale, hvor forekomsten stadig er kommercielt udnyttelig efter udløbet af tilladelsesperioden.

Til § 30

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 16.

Bestemmelsen vedrører de økonomiske vilkår, der kan fastsættes i en tilladelse til udnyttelse af andre mineralske råstoffer end kulbrinter.

Bestemmelsen indebærer en sikring for rettighedshaveren vedrørende de økonomiske vilkår, som betyder, at det offentliges andel af udbyttet ved virksomheden alene består i beskatning i henhold til gældende lovgivning eller i form af kendte vilkår.

Det fremgår, at vilkår i medfør af forslaget § 17, stk. 1-2, om de deri nævnte afgifter, samt vilkår om adgang for et selskab, der kontrolleres af selvstyret, til deltagelse i den af tilladelsen omfattede virksomhed, kun vil være gældende for udnyttelse af mineraler, hvis dette er angivet allerede i tilladelsen til efterforskning.

Hvis der ikke er fastsat økonomiske vilkår i efterforskningstilladelsen vil indførelse af en royalty- model kræve, at man anvender grønlandsk skattelovgivnings bestemmelse om, at der kan indføres en royalty-model, hvis denne er mindst lige så byrdefuld, som beskatningen ville have været, og afgifterne fuldt ud er omfattet af indtægtsdefinitionen i § 7 i lov om Grønlands Selvstyre.

Til § 31

Til stk. 1

Bestemmelsen giver mulighed for at fastsætte nærmere regler om mineraler. Der kan blandt andet fastsættes bestemmelser om efterforskning, udnyttelse, forarbejdning, opbevaring, deponering, transport, handel, eksport, import og certificering.

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende råstoflov.

Mens det i forslaget § 18, stk. 3, er fastslået, at der kan fastsættes vilkår i tilladelser om, at forarbejdning af mineraler skal ske i Grønland, giver denne bestemmelse mulighed for at stille kvalitetskrav med videre til denne forarbejdning.

Forarbejdning i Grønland vil bidrage til og understøtte etablering og anvendelse af grønlandske tjenesteydere, der yder bistand med forarbejdning inden for råstofsektoren. Samtidigt vil det bidrage til, at der i Grønland opbygges og fastholdes kundskaber og viden i forbindelse med efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer. Endvidere vil det betyde, at overskud ved forarbejdning af mineraler beskattes i Grønland. Naalakkersuisut kan således blandt andet fastsætte bestemmelser, der varetager og sikrer efterlevelsen af ovennævnte hensyn og formål.

Endvidere kan der fastsættes bestemmelser om opbevaring og deponering af mineraler.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut også fastsætte bestemmelser om transport, handel, import og eksport af mineraler.

Der kan blandt andet fastsættes regler om, at import af mineraler skal godkendes af Naalakkersuisut, så der kan ske registrering og opbygning af viden om de mineraler, der importeres.

Naalakkersuisut kan endvidere fastsætte regler om certificering af mineraler. Bestemmelsen kan blandt andet anvendes til at oprette en oprindelsescertificering i forbindelse med ædelstene. En sådan certificering kan blandt andet kombineres med Kimberley-processens certificeringsordning (KPCS), der alene omfatter rådiamanter. For at kunne markedsføre fremtidige slebne diamanter fra Grønland mere målrettet, vil der kunne oprettes et certificeringssystem på de slebne diamanter.

En oprindelsescertificering vil kunne anvendes på alle mineraler, for så vidt at dette formodes at kunne give det endelige produkt en merværdi.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende råstoflov.

Bestemmelsen vedrører Naalakkersuisuts adgang til at fastsætte bestemmelser om, at forarbejdning og handel med bestemte mineraler kræver tilladelse eller godkendelse fra Naalakkersuisut. Eksport af mineraler vil under alle omstændigheder kræve en eksporttilladelse.

Bestemmelsen kan anvendes til at sikre, at virksomheder beskæftiget med forarbejdning og handel med mineraler besidder de rette kvalifikationer, samt til at kunne sikre at samfundet får størst mulig værdi af de pågældende virksomheder.

Til § 32

Til stk. 1

Det fremgår af bestemmelsen, at forslagets regler om efterforskning og udnyttelse af andre mineralske råstoffer end kulbrinter (minerale) også gælder for småskala efterforskning og udnyttelse af minerale (småskala råstofaktiviteter), medmindre andet følger af kapitel 8.

Efter den gældende råstoflov kan forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland som udgangspunkt alene finde sted i henhold til tilladelse meddelt efter lovens regler, jf. råstoflovens § 2.

Ansøgere og rettighedshavere til efterforsknings- og udnyttelsestilladelser er ofte internationale mineselskaber, der har kapital og ekspertise til at gennemføre efterforsknings- og udnyttelsesaktiviteter i Grønland. Den type tilladelser er udformet til mineralaktiviteter af et betydeligt omfang og pålægger rettighedshaver de omfattende forpligtelser, der er nødvendige og sædvanlige i forbindelse med en sådan virksomhed.

Naalakkersuisut kan inden for rammerne af den gældende råstoflov meddele personlige tilladelser til såkaldte "småskala råstofaktiviteter". Krav og vilkår i den type tilladelser er udformet til mindre lokalt baserede mineralaktiviteter, som foretages af lokale beboere, der ikke råder over den samme kapital og ekspertise som internationale mineselskaber, men som dog ønsker at påbegynde mineralaktiviteter på kommercielle vilkår og i et omfang er underlagt begrænsninger, men som overstiger, hvad der er adgang til efter § 32 i den gældende råstoflov.

De nærmere bestemmelser, som hidtil regulerer småskala råstofaktiviteter, findes i Naalakkersuisuts standardvilkår fra marts 2009 og i en tilknyttet vejledning.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at en tilladelse til småskala udnyttelse af minerale, uanset § 16, stk. 3, kan meddeles til fysiske personer, der er fast bosiddende og fuldt skattepligtige i Grønland. Bestemmelsen svarer stort set til den gældende råstoflovs § 7, stk. 4, som ændret ved lov af 19. maj 2009 om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre.

Bestemmelsen fastslår dermed, at udnyttelsestilladelser til småskala råstofaktiviteter kan meddeles til fysiske personer, uanset kravet i forslagets § 16, stk. 3, om, at tilladelser alene kan meddeles til aktieselskaber.

Til § 33

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut på nærmere fastsatte vilkår kan meddele tilladelse til småskala efterforskning eller udnyttelse af minerale enten med eller uden eneret. Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende råstoflov, der ikke giver

mulighed for meddelelse af tilladelse uden eneret. Naalakkersuisut kan i tilladelser til småskala efterforskning og udnyttelse af mineraler fastsætte de mere detaljerede vilkår og krav, som er tilpasset og tillempet lokalt baserede mineralaktiviteter, som holdes på et begrænset niveau.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende råstoflov. Efter den gældende ordning under råstofloven meddeles særskilt tilladelse til efterforskning og til udnyttelse. Først meddeles en efterforskningstilladelse, idet en udnyttelsestilladelse kan meddeles efterfølgende, når rettighedshaver for en småskala efterforskningstilladelse har påvist en forekomst og har opfyldt vilkårene i efterforskningstilladelsen.

Der indføres med bestemmelsen i stk. 2 en lettere adgang til at opnå en udnyttelsestilladelse, idet Naalakkersuisut kan meddele en kombineret tilladelse til efterforskning og efterfølgende udnyttelse eller en kombineret tilladelse til samtidig efterforskning og udnyttelse.

Bestemmelsen fastslår, at en rettighedshaver efter en kombineret efterforsknings- og udnyttelsestilladelse i hele tilladelsesperioden må foretage både efterforskning og udnyttelse. Rettighedshaveren efter en sådan tilladelse må foretage udnyttelse, selv om rettighedshaveren ikke over for Naalakkersuisut har påvist og afgrænset kommercielt udnyttelige forekomster. Ansøgningsprocedure og administration vil dermed blive væsentligt forenklet for denne særlige type tilladelser.

Til stk. 3

Det er et krav, at rettighedshaveren skal være myndig og ikke under lavværgemål. Der stilles dermed krav til rettighedshaverens personlige kapacitet, idet personen skal være i stand til at varetage sine personlige anliggender og økonomi samt i stand til at forpligte sig i henhold til tilladelsen med videre.

Rettighedshaveren skal også have rådighed over sit bo, herunder ikke være i betalingsstandsning, under konkurs eller i en situation, der kan sidestilles dermed. Rettighedshaveren skal have en vis økonomisk kapacitet og fornøden sagkundskab. Almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincipper tilsiger, at krav til rettighedshaver om økonomi og sagkundskab skal sættes i forhold til, at der typisk vil være tale om en mindre virksomhed med en begrænset aktivitet alene med anvendelse af enkle håndværktøjer.

Til stk. 4

Det fremgår af bestemmelsen, at en småskala tilladelse kan meddeles til en person eller flere personer i fællesskab, men ikke til mere end 5 personer. Bestemmelsen er ny i forhold til den nugældende råstoflov, men opretholder hidtidig praksis for

antallet af rettighedshavere, der i fællesskab kan tildeles en småskala tilladelse. Alle rettighedshavere skal opfylde betingelserne i forslaget § 33, stk. 3, for at en sådan tilladelse kan meddeles rettighedshaverne i fællesskab.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastsætter, at en person inden for samme kalenderår højst kan være rettighedshaver i henhold til 5 småskala tilladelser, som kan omhandle både tilladelser til efterforskning, udnyttelse og kombinerede tilladelser.

Til stk. 6

Det følger af bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om småskala råstofaktiviteter. Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om meddelelse af tilladelser og om vilkår for udøvelse af aktiviteter, herunder om årlig rapportering om småskala råstofaktiviteterne. Disse bestemmelser kan eksempelvis fastsættes i standardvilkår. Naalakkersuisut har i medfør af den gældende råstoflov i marts 2009 udarbejdet standardvilkår for henholdsvis småskala efterforskning og småskala udnyttelse af mineraler. Naalakkersuisut har videre i medfør af bestemmelsen bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser om gebyr for myndighedsbehandlingen i forbindelse med meddelelse af småskala tilladelser.

Efter bestemmelsen kan der fastsættes gebyr for meddelelse af småskala tilladelser, indsendelse af ansøgninger derom og betaling af udgifter i forbindelse med sagsbehandling og anden myndighedsbehandling vedrørende sådanne tilladelser.

Til § 34

Til stk. 1

Efter bestemmelsen fastsætter Naalakkersuisut tilladelsesområdet i tilladelsen. Tilladelse uden eneret til småskala efterforskning og udnyttelse er beregnet på den ganske enkle virksomhed med anvendelse af simpelt håndholdt værktøj og udstyr. Denne type virksomhed vil typisk blive drevet som et supplement til traditionel lokalbaseret erhvervsudøvelse med fangst og fiskeri. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt, at den nærmere fastsættelse af tilladelsesområdet fastsættes konkret i tilladelsen, blandt andet under hensyntagen til sædvane og den lokale opfattelse af afgrænsning af det område, hvor der traditionelt har pågået erhvervsaktiviteter.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende råstoflov.

Tilladelse med eneret til småskala efterforskning og udnyttelse vil være rettet mod den lidt mere modne og teknisk udviklede virksomhed, hvor der mere målrettet planlægges en udnyttelse af en bestemt afgrænset, kommercielt udnyttelig forekomst på baggrund af en viden om eller en indikeret formodning om tilstedeværelsen af en sådan forekomst. Det vil sige, at der er tale om aktiviteter uden den samme grad af tilfældighed i afsøgning af muligheden for et fund af kommercielt anvendelige mineraler, som kendetegner de aktiviteter, som vil være typisk for råstofaktiviteter udført efter en småskala tilladelse uden eneret til efterforskning og udnyttelse.

Til stk. 3

Bestemmelsen præciserer, at tilladelsesområdet ikke må omfatte områder, der er omfattet af efterforskningstilladelser eller udnyttelsestilladelser meddelt andre efter denne lov. De tilladelser, som Naalakkersuisut meddeler i henhold til denne lov, har således karakter af eneretstilladelser til de pågældende aktiviteter inden for det meddelte tilladelsesområde.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelse om antal tilladelser til småskala råstofaktiviteter og om begrænsninger for denne type tilladelser i bestemte områder. Bestemmelsen gør det muligt for Naalakkersuisut at kunne foretage en regulering af småskala aktiviteter under hensyntagen til en hensigtsmæssig udvikling af råstofsektoren i Grønland på en samfundsmæssig bæredygtig og ressourcemæssig forsvarlig måde.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan meddele tilladelse til småskala efterforskning eller udnyttelse af mineraler for en periode på 3 år.

Til stk. 6

Tilladelser, som er meddelt med eneret, kan forlænges med indtil 10 år ad gangen dog højst for en samlet periode på 30 år. Ret til forlængelse forudsætter, at der er iværksat og pågår udnyttelse af forekomsterne i overensstemmelse med udnyttelsesplanen, og i øvrigt at de i tilladelsen stillede vilkår og betingelser er opfyldt. Begrænsningen på 3 år for den første tilladelsesperiode og forudsætningen om en fortsat udnyttelsesaktivitet som betingelse for en forlængelse skal sikre mod, at andre fratages muligheden for at udføre råstofaktiviteter på et areal, som ikke aktivt søges udnyttet af en rettighedshaver i henhold til en småskala tilladelse.

Til stk. 1

Bestemmelsen i stk. 1 fastslår, at en småskala tilladelse er personlig, og bestemmelsen fastlægger regler for hvilke personer, der kan udøve tilladelsen. Bestemmelsen kodificerer den hidtidige praksis.

Det fremgår således af bestemmelsen, at en småskala tilladelse som udgangspunkt alene omfatter rettighedshaverens udnyttelse af mineraler i tilladelsesområdet gennem egen og husstandens arbejdsindsats. Dette indebærer, at rettighedshaveren skal udføre aktiviteterne i henhold til tilladelsen.

Til stk. 2

Efter stk. 2 må rettighedshaveren dog lade aktiviteter i henhold til tilladelsen udføre af ansatte eller andre, hvis dette følger af tilladelsen og betinget af, at der på intet tidspunkt er mere end 9 aktive personer beskæftiget i tilladelsesområdet.

Bestemmelsen skal sikre, at udøvelsen af aktiviteterne har karakter af "småskala" og tilgodeser formålet med adgangen til småskala aktiviteter, der retter sig mod mindre lokalt baserede udvindingsvirksomheder, der ikke råder over den samme kapital og ekspertise som internationale mineselskaber.

Til § 36

Til stk. 1

Småskala tilladelser kan ifølge forslaget som udgangspunkt meddeles som tilladelser til samtidig efterforskning og udnyttelse (kombinerede efterforsknings- og udnyttelsestilladelser).

For en overgang til udnyttelse stilles der ikke særlige krav til dokumentation af tilstedeværelse af en bestemt afgrænset og kommercielt udnyttelig forekomst.

Naalakkersuisut har indblik i småskala aktiviteterne ved fortsat at have bemyndigelse til, at der som hidtil stilles krav om årlig rapportering om efterforsknings- og udnyttelsesaktiviteterne samt en afslutningsrapportering ved rettighedshaverens ophør med at udøve de nævnte aktiviteter.

Når Naalakkersuisut skal fastsætte indholdet af disse krav og vurdere, om kravene er opfyldt, tager Naalakkersuisut blandt andet hensyn til rettighedshaverens planlagte råstofaktiviteter efter tilladelsen, herunder aktiviteterne type og omfang og oplysningerne derom i rettighedshaverens ansøgning. Derudover skal der ifølge forslaget også lægges vægt på rettighedshaverens udnyttelsesplan. De begrænsede aktiviteter, der kan udføres under en småskala tilladelse betyder tilsvarende, at der stilles reducerede krav til oplysninger og rapportering.

Til stk. 2

Bestemmelsen vedrører Naalackersuisuts adgang til i tilladelserne at fastsætte nærmere vilkår om hvilke aktiviteter, der henholdsvis må udføres uden særlig tilladelse, kun må udføres efter særlig tilladelse og ikke må udføres.

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende råstoflov, men indeholder en lovfæstning af den allerede gældende praksis derom. Efter de gældende standardvilkår må rettighedshaveren således udføre råstofaktiviteter ved anvendelse af håndholdte hjælpemidler, selv om Naalackersuisut ikke har meddelt særlig tilladelse dertil, hvorimod der kræves særlig tilladelse fra Naalackersuisut, hvis rettighedshaveren vil udføre råstofaktiviteter ved anvendelse af andre hjælpemidler end håndholdte. Rettighedshaveren må ligeledes ikke anvende kemiske metoder til udnyttelse eller adskillelse af mineraler.

Til stk. 3

Det præciseres i bestemmelsen, at udnyttelse efter en småskala tilladelse uden eneret som hidtil kun må foretages med håndholdte hjælpemidler. Udnyttelsen må således kun foretages ved indsamling af løstliggende mineraler eller ved brydning af mineraler ved hjælp af mindre håndholdte hjælpemidler som hammer, mejsel, brækstang og hakke. De begrænsninger, der med bestemmelsen er lagt på disse råstofaktiviteter svarer til aktiviteterens karakter og skal medvirke til at sikre, at småskala råstofaktiviteter udføres sikkerheds-, sundheds- og miljømæssigt forsvarligt.

Til § 37

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at reglerne i forslaget § 18, stk. 4, om undersøgelser og planer vedrørende samfundsmæssig bæredygtighed ikke gælder for småskala tilladelser. Det er således ikke hensigtsmæssigt eller påkrævet at lade disse undersøgelser og planer gennemføre på grund af småskala aktiviteterens mindre omfang.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen i § 37 stk. 2, er småskala råstofaktiviteter som udgangspunkt undtaget fra kravet om udarbejdelse af VVM med tilhørende redegørelse. Det antages, at det ikke sædvanligvis vil være påkrævet at lade disse redegørelser og vurderinger gennemføre på grund af småskala aktiviteterens mindre omfang. Disse aktiviteterens miljøpåvirkning må antages at være begrænsede og hensynet til miljøet vil kunne varetages i forbindelse med godkendelse af udnyttelsesplaner og

nedlukningsplaner og i forbindelse med godkendelse af de udnyttelsesaktiviteter, der alene må udføres efter særlig godkendelse.

Til § 38

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører rettighedshaverens udarbejdelse af en udnyttelsesplan og en nedlukningsplan, der skal godkendes af Naalakkersuisut. Det fremgår af bestemmelsen, at en rettighedshaver skal udarbejde en plan for udnyttelsen samt de dermed forbundne aktiviteter og foranstaltninger (en udnyttelsesplan). Endvidere skal rettighedshaveren udarbejde en plan for aktiviteter og foranstaltninger i forbindelse med indstilling af udnyttelsen og nedlukning af eventuelle anlæg med videre (en nedlukningsplan).

Begge planer skal godkendes af Naalakkersuisut, inden rettighedshaveren iværksætter udnyttelse eller dermed forbundne aktiviteter og foranstaltninger med videre. Reglerne i forslaget §§ 19, 42 og 43 finder tilsvarende anvendelse med de tilpasninger, der følger af småskala aktiviteternes karakter og begrænsede omfang.

Til stk. 2

Bestemmelsen vedrører fritagelse for kravet om udarbejdelse af udnyttelsesplan og nedlukningsplan ved mindre omfattende og værdifulde småskala aktiviteter.

Denne bestemmelse er ny i forhold til den nugældende råstoflov og indeholder en præcisering af og undtagelse fra reglerne om udarbejdelse af ovennævnte planer.

Det fremgår af bestemmelsen, at der ikke skal udarbejdes en udnyttelsesplan og en nedlukningsplan, hvis rettighedshaveren kun vil foretage udnyttelse af mindre værdifulde mineraler og kun vil anvende mindre håndholdte hjælpemidler som hammer, mejsel, brækstang og hakke. For at opnå fritagelse for at udarbejde de nævnte planer skal rettighedshaveren fremsende en erklæring til Naalakkersuisut om småskala aktiviteternes art og omfang og anmode om fritagelse. Erklæringen skal være godkendt af Naalakkersuisut, inden rettighedshaveren begynder at udnytte mineraler eller dermed forbundne aktiviteter og foranstaltninger med videre.

Til § 39

Bestemmelsen vedrører meddelelse af tilladelse til lagring i undergrunden eller tilknyttede formål til forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer (undergrundstilladelse). Bestemmelsen præciserer, at en undergrundstilladelse kan meddeles som en del af eller i tilknytning til en tilladelse til efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer.

I lyset af det fortsat stigende fokus på global opvarmning som følge af udledning af kuldioxid vil der kunne være interesse for at oplagre kuldioxid i den grønlandske undergrund. Endvidere kan det blive aktuelt at stille krav om injicering af kuldioxid i forbindelse med udnyttelse af kulbrinter.

Det foreslås, at udgangspunktet efter bestemmelsen er, at en tilladelse til anvendelse af undergrunden løber i op til 50 år. Lagring af kuldioxid i undergrunden vil ske med henblik på at undgå, at kuldioxiden udledes til atmosfæren. I sådanne tilfælde kan der blive stillet krav om, at kuldioxiden skal forblive i undergrunden for bestandigt. Det vil som udgangspunkt komme an på en konkret vurdering, hvor lang tid tilladelsen skal løbe. Naalakkersuisut har derfor i sådanne særlige tilfælde, hvor den pågældende anden anvendelse nødvendiggør det, mulighed for at meddele tilladelse uden tidsbegrænsning. En tilladelse må i disse tilfælde indeholde vilkår, der tager sigte på, at undergrunden anvendes til bestandige oplagringsformål, og der kan således være tale om, at vilkårene forpligter rettighedshaveren til at foretage de nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at kuldioxid kan lagres i undergrunden for bestandigt.

Ved en langsigtet planlægning af anvendelsen af de geologiske formationer og strukturer i den grønlandske undergrund må det sikres, at forskellige eventuelt uforenelige anvendelsesmuligheder afvejes mod hinanden. Da det ikke er muligt at forudse hvilke former for anvendelse, der kan blive tale om, kan der ikke opstilles generelle vilkår for sådan anvendelse. Det er derfor forudset, at vilkårene fastsættes konkret i forbindelse med udstedelse af tilladelse.

I lyset af at der på nuværende tidspunkt er særdeles begrænset viden om og erfaring med lagring af kuldioxid i undergrunden, må Naalakkersuisut derfor undervejs kunne revidere vilkårene i en tilladelse, såfremt dette viser sig nødvendigt på grund af ny viden eller erfaringer.

Tilladelse i medfør af bestemmelsen fritager ikke for at indhente alle øvrige nødvendige tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Til § 40

Bestemmelsen vedrører fastsættelse af betaling af vederlag til Grønlands Selvstyre. Det foreslås, at der kan fastsættes 4 forskellige former for afgifter.

Der kan således fastsættes en arealafgift, der beregnes på grundlag af størrelsen af området, der er omfattet af tilladelsen. Der kan endvidere fastsættes en volumenafgift, der beregnes på grundlag af rumfanget af luftarter, væsker, stoffer eller materialer, der lagres i undergrunden eller på anden måde tilføres denne. Yderligere kan der fastsættes en anvendelsesafgift, der beregnes på grundlag af anvendelsen af undergrunden. Endelig kan der fastsættes en udbytteafgift, der beregnes på grundlag af det økonomiske udbytte af den af tilladelsen omfattede virksomhed. Afgifterne fastsættes i undergrundstilladelsen.

Bestemmelsen svarer stort set til forslaget § 17, stk. 1. Der henvises til bemærkningerne dertil. Det bemærkes, at volumenafgift og anvendelsesafgift ikke indgår i forslaget § 17, stk. 1. Det foreslås, at der kan fastsættes vilkår om sådanne afgifter, der særligt er tilpasset anvendelse af undergrunden til andre formål end råstofaktiviteter. Selvstyrets indtægter fra afgifter, som en rettighedshaver efter § 40 skal betale for anvendelse af undergrunden i forbindelse med råstofaktiviteter, vil være omfattet af indtægtsdefinitionen i § 7, stk. 2, i lov om Grønlands Selvstyre.

Til § 41

Det foreslås, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om undergrundstilladelser i en bekendtgørelse.

Det vil afhænge af den enkelte aktivitet, om der er behov for at udstede en bekendtgørelse med generel regulering af den pågældende type aktiviteter. Som udgangspunkt forventes den enkelte aktivitet udtømmende reguleret i den tilladelse, som en rettighedshaver skal opnå for at påbegynde aktiviteten, men det kan ikke afvises, at det vil vise sig mere hensigtsmæssigt at fastsætte generelle regler, der regulerer aktiviteten i en bekendtgørelse.

Der kan i medfør af bestemmelsen udstedes regler, i det omfang reguleringen er i overensstemmelse med inatsisartutlovens formål, jf. forslaget § 1, stk. 1-3. Reglen er formuleret på denne måde for at sikre, at alle generelle regler om udnyttelse og udnyttelsestilladelser, herunder for eksempel også reglerne om ophør af aktiviteter efter tilladelser, finder anvendelse på undergrundsaktiviteter og undergrundstilladelser, men at dette på den anden side dog sker med de fornødne tilpasninger, som følger af undergrundsaktiviteternes særlige karakter.

Til § 42

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 18, stk. 1.

Efter bestemmelsen i stk. 1 fastsættes der i tilladelser efter dette forslag nærmere bestemmelser om rettighedshaverens pligt til at fjerne anlæg og foretage oprydning ved virksomhedens ophør. Som udgangspunkt vil der altid blive stillet krav om en fuldstændig oprydning. Dog kan der i nogle tilfælde, hvor anlæg med videre ville kunne anvendes til andre formål efter ophør af virksomheden, kunne bestemmes, at sådanne ikke skal fjernes.

Endvidere vedrører bestemmelsen en rettighedshavers forpligtelse til at gennemføre en nedlukningsplan i henhold til forslaget § 43. Efter bestemmelsen skal en rettighedshaver ved ophør af efterforsknings- og udnyttelsesaktiviteterne efter tilladelsen fjerne anlæg, installationer og udstyr med videre, som rettighedshaveren

har etableret eller anbragt. Derudover skal rettighedshaveren i øvrigt foretage oprydning og lignende i de berørte områder.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse svarer i vidt omfang til § 18, stk. 2, i den gældende råstoflov, idet sidste punktum i den foreslåede bestemmelse dog er ny.

Bestemmelsen i stk. 2 giver Naalakkersuisut ret til at fastsætte vilkår til sikring af, at rettighedshaveren opfylder sine forpligtelser efter stk. 1. Sikkerhedsstillelsen kan ske i form af deponering i pengeinstitut, bankgaranti, moderselskabsgaranti eller anden tilsvarende sikkerhed. Sikkerhedsstillelsens udformning må foretages under hensyn til den konkrete efterforsknings- eller udnyttelsesvirksomhed og omfanget og karakteren af de forventede foranstaltninger i forbindelse med virksomhedens ophør. Udformningen af sikkerhedsstillelsen vil i øvrigt ske efter drøftelse med rettighedshaveren.

Formålet med bestemmelsen er at etablere mulighed for at fastsætte vilkår med henblik på at sikre, at rettighedshaverens forpligtelser efter stk. 1 opfyldes, men samtidig således at vilkårene for virksomhedens udførelse ikke på afgørende vis forringes. De vilkår, som fastsættes i henhold til bestemmelsen, vil derfor skulle udformes ved en afbalancering af hensynet til ophørsforpligtelsernes gennemførelse og hensynet til, at efterforsknings- eller udnyttelsesprojekterne realiseres.

Naalakkersuisut kan efter bestemmelsen fastsætte ændrede vilkår, herunder om ændret sikkerhedsstillelse. Der kan blandt andet blive tale om ændring af vilkår, herunder ændret sikkerhedsstillelse, ved ændrede priser på udførelse af nedlukningsaktiviteter eller ændringer i generelle økonomiske og samfundsmæssige forhold med videre.

Til stk. 3

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 18, stk. 3.

Efter bestemmelsen i stk. 3, kan Naalakkersuisut gennemføre foranstaltningerne efter stk. 1 for rettighedshaverens regning, hvis denne ikke efterkommer påbud om iværksættelse af foranstaltningerne efter den godkendte nedlukningsplan.

Bestemmelsen skal sikre, at den godkendte nedlukningsplan gennemføres. I praksis vil den stillede sikkerhed blive anvendt til dette formål.

Til § 43

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer i vidt omfang til § 19 i den gældende råstoflov, idet der dog er tilføjet nye regler i forslaget's stk. 4.

Bestemmelsen vedrører rettighedshaverens pligt til udarbejdelse af en nedlukningsplan.

Det fremgår af bestemmelsen, at nedlukningsplanen skal indeholde en plan for, hvad der skal ske ved virksomhedens ophør med anlæg med videre, og hvordan det økonomisk sikres, at planen gennemføres.

Planen skal godkendes af Naalakkersuisut og skal regelmæssigt ajourføres.

Bestemmelsen har særligt fokus på varetagelse af miljø- og sikkerhedsmæssige hensyn og sikring af oprydning med videre ved nedlukning og ophør af udnyttelsesvirksomhed i overensstemmelse med de hensyn, der er angivet i forslaget's formålsbestemmelse, jf. § 1.

Til stk. 2

Efter stk. 2 skal angives, hvorledes der sikres økonomisk grundlag for nedlukningsplanens gennemførelse, jf. herved § 42, stk. 2, om eventuel sikkerhedsstillelse. Anvendelse af bestemmelsen i § 42, stk. 2, i forbindelse med nedlukningsplaner har skattemæssige konsekvenser, og anvendelsen af disse bestemmelser vil derfor i de konkrete tilfælde involvere grønlandske og eventuelt danske skattemyndigheder.

Til stk. 3

Ifølge bestemmelsen kræver nedlukningsplanen myndighedsgodkendelse, hvorved der kan fastsættes vilkår om varetagelse af miljø-, sikkerheds- og sundhedsmæssige hensyn også i en periode efter nedlukningen.

Til stk. 4

Efter bestemmelsen skal nedlukningsplanen regelmæssigt opdateres, og også opdateres ved væsentlige ændringer i udnyttelsesvirksomheden.

Naalakkersuisut kan endvidere bestemme, at planen og sikkerhedsstillelse for dens gennemførelse skal ændres, når ændrede forhold eller nye oplysninger gør det påkrævet. Forinden Naalakkersuisut træffer afgørelse om ændring af nedlukningsplanen, optages drøftelse med rettighedshaver om behov for ændringerne.

Bestemmelsen fastslår, at alle opdateringer og ændringer af nedlukningsplanen samt ændringer af sikkerhedsstillelse for dens gennemførelse skal godkendes af Naalakkersuisut.

Naalakkersuisut kan fastsætte en frist, herunder en rimelig kort frist, for udarbejdelse af en nedlukningsplan til godkendelse og gennemførelse af påkrævede ændringer, herunder med hensyn til sikkerhedsstillelse.

Til § 44

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse svarer i vidt omfang til § 20, stk. 1, i den gældende råstoflov.

Bestemmelsen afspejler, at der specielt som følge af varierende pris- og afsætningsforhold for råstoffer kan forekomme perioder, hvor en fortsat udnyttelsesaktivitet vil være tabsgivende, men hvor der på den anden side er sådanne muligheder for ændring af disse forhold, at en definitiv indstilling (nedlukning) af virksomhed ikke ønskes gennemført. I henhold til stk. 1 skal midlertidig indstilling af udnyttelsesvirksomhed godkendes af Naalakkersuisut med henblik på at sikre dels forholdene, blandt andet miljø-, sikkerheds- og vedligeholdelsesmæssigt i den periode, hvor virksomheden er midlertidig nedlukket, dels nedlukningsplanens gennemførelse, hvis det senere må konstateres, at virksomheden ikke genoptages.

Bestemmelsen fastslår, at enhver godkendelse kan meddeles på ændrede vilkår.

Dette indebærer, at der kan ske en ændring af de oprindelige vilkår for indstilling af udnyttelsesvirksomhed, såfremt forholdene tilsiger det, herunder ved fastsættelse af mere byrdefulde vilkår.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 20, stk. 2.

Bestemmelsen fastslår, at når en sådan midlertidig indstilling har varet 6 år, eller såfremt vilkårene for denne ikke overholdes, kan Naalakkersuisut påbyde rettighedshaveren at iværksætte den i § 43 nævnte nedlukningsplan.

Til § 45

Med Grønlands Selvstyres overtagelse af sagsområdet, er der ikke længere behov for at have særlige regler vedrørende den oprindelige befolknings adgang til indsamling og udnyttelse af mineralske råstoffer. Det er Grønlands Selvstyre, der har ejendomsretten til at råde over og udnytte mineralske råstoffer med videre i

Grønland. Formålet med overtagelsen af råstofområdet er, at hele Grønlands befolkning i videst muligt omfang skal drage nytte af de aktiviteter, der udføres i henhold til reguleringen af området. § 45 har til formål at tilgodese den traditionelle indsamling og udskæring af figurer med videre, der hidtil har været foretaget efter § 32 i den gældende råstoflov.

Bestemmelsen har ikke til formål at regulere kommerciel udnyttelse, hvilket er baggrunden for, at der er indført en værdigrænse. Såfremt herboende ønsker at udnytte mineralske råstoffer kommercielt, skal disse søge tilladelse hertil. Herved sikres det, at udnyttelse foretages i henhold til regler fastsat af Grønlands Selvstyre, og at værdier i størst muligt omfang tilfalder samfundet som helhed.

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører den fastboende befolknings adgang til at indsamle og bryde mineraler af en værdi på op til 100.000 kr. årligt uden særskilt tilladelse.

Denne bestemmelse erstatter den gældende bestemmelse i råstoflovens § 32, der lyder:

"Den i Grønland fastboende befolkning kan som hidtil foretage indsamling og brydning af mineralske råstoffer, uden at der dertil kræves tilladelse efter denne lov. Stk. 2. Den ved stk. 1 opretholdte adgang til indsamling og brydning af mineralske råstoffer kan dog alene udøves med respekt af tilladelse med eneret til udnyttelse af råstoffer, der måtte være meddelt andre efter denne lov. Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan inden for kommunens område fastsætte nærmere regler for udøvelsen af adgangen efter stk. 1 til indsamling og brydning af mineralske råstoffer."

Det følger af den gældende råstoflovs § 2, at forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland alene må finde sted i henhold til tilladelse meddelt efter lovens regler.

I forarbejderne til § 32 anføres (Folketingstidende 1990-1991, 2. samling, Tillæg A, spalte 5993):

"Bestemmelsen er i sit indhold identisk med § 30 i den gældende råstoflov."

Det følger af forarbejderne til råstofloven fra 1978, at bestemmelsen tilsigter at opretholde den praksis, der havde udviklet sig på baggrund af princippet i § 1, stk. 2, i mineloven fra 1965. Den indebærer, at visse former for indsamling og brydning af råstoffer ikke krævede særlig tilladelse eller koncession.

I forarbejderne til råstofloven fra 1978 er følgende anført i bemærkningerne til lovforslagets § 30, som i sit indhold er identisk med bestemmelsen i § 32 i den nuværende råstoflov fra 1991:

"Forslagets § 30 tilsigter at opretholde den praksis, der har udviklet sig på grundlag af princippet i den gældende lovs § 1, stk. 2 om at visse former for indsamling og brydning af råstoffer ikke kræver særlig tilladelse eller koncession. Den foreslåede bestemmelse vil som hidtil omfatte smykkesten (halvædelsten) og lignende som grundlag for fremstilling af husflid samt råstoffer til forbrug lokalt til byggematerialer eller til opvarmningsformål og lignende: Indsamling vil som hidtil være begrænset til aktiviteter, der ikke har industrielt præg med dertil forbunden større investeringer, jfr. herved bemærkningerne til § 1."

Karakteren af den indsamlingsvirksomhed, der kan udøves ifølge bestemmelsen, beskrives i forarbejderne på den måde, at indsamling som hidtil er begrænset til aktiviteter, der ikke har industrielt præg med dertil forbundne større investeringer.

Det fremgår af den gældende råstoflovs § 32, stk. 2, at adgangen efter stk. 1 til at indsamle og bryde råstoffer kun kan udøves med respekt af tredjeparters tilladelse med eneret til udnyttelse af råstoffer, hvis sådanne tilladelser er givet i medfør af råstofloven. Når et område bliver omfattet af en udnyttelsestilladelse, vil den fastboende befolknings indsamlings- og brydningsret efter stk. 1 således ikke længere kunne udøves inden for området med hensyn til de af tilladelsen omfattede mineralske råstoffer. Ifølge bestemmelsens forarbejder gælder dette eksempelvis for befolkningens adgang til indsamling af kul i et område, hvor der meddeles tilladelse med eneret til udnyttelse af kulforekomster.

Bestemmelsen i forslagets § 45 er som nævnt en videreførelse og præcisering af den grønlandske befolknings adgang til at indsamle og bryde mineraler uden tilladelse.

Det er præciseret, at personer, som vil foretage indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse, skal være fast bosiddende og fuldt skattepligtige i Grønland.

Disse krav skyldes blandt andet, at den historiske adgang til indsamling og brydning uden tilladelse tilkommer den oprindelige grønlandske befolkning. Derudover indebærer kravene, at også hensyn til den grønlandske befolknings uddannelse, beskæftigelse og økonomi er iagttaget.

Det præciseres i bestemmelsen, at udnyttelse som hidtil kun må foretages med håndholdte hjælpemidler. Udnyttelsen må således kun foretages ved indsamling af løstliggende mineraler eller ved brydning af mineraler ved hjælp af mindre håndholdte hjælpemidler som hammer, mejsel, brækstang og hakke.

Der foreslås i forslagets § 45, stk. 1 indført en beløbsmæssig begrænsning på omfanget af de mineraler, den grønlandske befolkning kan indsamle og bryde uden tilladelse efter bestemmelsen. Værdien af de mineraler, der udnyttes efter bestemmelsen, må ikke overstige 100.000 kr. om året.

Værdien af mineraler, der er udnyttet i henhold til bestemmelsen, fastsættes i henhold til stk. 5.

I modsætning til tidligere er indsamling og brydning ikke begrænset til mindre husflidsminerale og -aktiviteter, der ikke har industrielt præg med dertil forbundne større investeringer. Der kan dermed ske indsamling og brydning af alle typer mineraler med henblik på kommerciel forarbejdning og videresalg.

Dette medfører, at der er sket en styrkelse af den fastboende befolknings adgang til at indsamle og bryde mineraler uden tilladelse i forhold til den nugældende råstoflovs § 32. Der stilles fortsat vilkår og krav om tilladelse til forarbejdning, jf. stk. 4, og eksport af mineraler indsamlet efter bestemmelsen.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af den nugældende råstoflovs § 32, stk. 2.

Bestemmelsen fastslår, at udnyttelse efter stk. 1 alene må foretages med respekt af efterforskningstilladelser og udnyttelsestilladelser meddelt andre efter denne lov.

Det fremgår af bestemmelsen, at adgangen til at indsamle og bryde råstoffer kun kan udøves med respekt af tredjeparters tilladelse med eneret til udnyttelse af råstoffer, hvis sådanne tilladelser er givet i medfør af råstofloven.

Når et område bliver omfattet af en udnyttelsestilladelse, vil den fastboende befolknings indsamlings- og brydningsret efter stk. 1 således ikke længere kunne udøves inden for området med hensyn til de af tilladelsen omfattede mineralske råstoffer.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at den beløbsmæssige grænse på 100.000 kr. om året skal pristalsreguleres.

Denne bestemmelse er ny i forhold til den nugældende råstoflov. Den indeholder ikke en beløbsmæssig grænse, jf. bemærkningerne til stk. 1.

Bestemmelsen fastslår, at beløbet på 100.000 kr. skal reguleres årligt i overensstemmelse med ændringen i det grønlandske forbrugerprisindeks med virkning fra 1. januar året efter inatsisartutlovens ikrafttræden.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter et krav om, at forarbejdning af mineraler skal ske i Grønland.

Bestemmelsen er ny i forhold til den nugældende råstoflov.

Det følger af bestemmelsen, at mineraler, der er udnyttet efter stk. 1, skal forarbejdes i Grønland. Forarbejdning kan dog ske uden for Grønland, hvis forarbejdning i Grønland vil medføre væsentligt større omkostninger eller ulemper, og mineralernes værdi efter forarbejdning, jf. stk. 5, godtgøres ved indsendelse af fyldestgørende dokumentation til Naalakkersuisut. Forarbejdning uden for Grønland må kun finde sted i henhold til godkendelse meddelt af Naalakkersuisut.

Baggrunden for denne bestemmelse er et hensyn til den grønlandske befolknings uddannelse, beskæftigelse og økonomi.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastslår, hvordan værdien af mineraler indsamlet og brudt i medfør af bestemmelsen skal opgøres.

Denne bestemmelse er ny i forhold til den nugældende råstoflov, der ikke indeholder en beløbsmæssig grænse, jf. bemærkningerne til stk. 1.

Det følger af bestemmelsen, at værdien af mineraler, der udnyttes efter bestemmelsens stk. 1, skal fastsættes til et beløb, der svarer til salgsprisen ved et salg til armslængdepriser og på armslængdevilkår.

Tilsvarende skal værdien af mineraler, der skal forarbejdes efter stk. 4, fastsættes til et beløb, der svarer til salgsprisen ved et salg af forarbejdede mineraler til armslængdepriser og på armslængdevilkår.

Dermed skal værdien af mineraler, udnyttet og forarbejdet i henhold til bestemmelsen, fastsættes til markedsprisen ved salg på markedsvilkår.

Til stk. 6

Bestemmelsen fastslår fremgangsmåden ved deponering, hvis værdien af mineraler, som udnyttes eller forarbejdes i henhold til bestemmelsen, overstiger 100.000 kr. årligt.

Denne bestemmelse er ny i forhold til den nugældende råstoflov, der ikke indeholder en beløbsmæssig grænse, jf. bemærkningerne til stk. 1.

Det følger af bestemmelsen, at udnyttede og forarbejdede mineralerne skal deponeres hos råstofmyndigheden, i det omfang deres værdi overstiger 100.000 kr. om året.

Dermed sikres det, at der sker håndhævelse af den beløbsmæssige grænse, således at den grønlandske befolkning har adgang til på lige vilkår at indsamle og forarbejde mineraler uden tilladelse til en værdi op til 100.000 kr. om året.

Til stk. 7

Bestemmelsen vedrører personers adgang til at ansøge om småskala tilladelser til udnyttelse af deponerede mineraler med en værdi på over 100.000 kr. årligt.

Denne bestemmelse er ny i forhold til den gældende råstoflov, der ikke indeholder en beløbsmæssig grænse, jf. bemærkningerne til stk. 1. Det gælder tilsvarende efter den gældende råstoflov, at en person kan ansøge om en småskala tilladelse, hvis aktiviteter med efterforskning og udnyttelse af mineraler sker i et omfang og med et formål, der rækker ud over det, der er omfattet af § 32.

Det følger af bestemmelsen, at en person, der har deponeret mineraler, kan ansøge om meddelelse af en tilladelse til småskala udnyttelse af mineralerne efter reglerne i kapitel 8.

En småskala tilladelse kan kun meddeles, hvis ansøgeren godtgør hvor og hvornår, mineralerne er indsamlet eller brudt, og at udnyttelsen er foretaget i overensstemmelse med stk. 1 og 2.

Til stk. 8

Bestemmelsen vedrører fremgangsmåden med udlevering eller salg af deponerede mineraler, alt afhængig af, om en småskala tilladelse meddeles efter stk. 7.

Denne bestemmelse er ny i forhold til den nugældende råstoflov.

Det følger af bestemmelsen, at Råstofdirektorat skal udlevere de deponerede mineraler til rettighedshaveren, hvis Naalakkersuisut meddeler en ansøger en småskala tilladelse i medfør af stk. 7 og reglerne i forslagetets kapitel 8.

Hvis en sådan tilladelse ikke meddeles ansøgeren, kan Naalakkersuisut sælge de deponerede mineraler. Indtægter ved salg af mineralerne tilfalder Grønlands Selvstyre. Dette er i overensstemmelse med udgangspunktet og de socioøkonomiske hensyn angivet i stk. 1 ovenfor. Det er således den grønlandske befolkning, der har adgang til at indsamle og bryde mineraler uden tilladelse op til 100.000 kr. om året, hvorfor indtægter ved salg af de deponerede mineraler skal komme den grønlandske befolkning til gode gennem Grønlands Selvstyre.

Til stk. 9

Bestemmelsen er ny og vedrører turisterhvervet.

Bestemmelsen giver mulighed for, at personer eller virksomheder kan arrangere guidede mineralture for turister, herunder give turister mulighed for at indsamle mineraler. Bestemmelsen fastslår, at dette kræver en generel godkendelse fra

Naalakkersuisut i forbindelse med hvilken, Naalakkersuisut kan opstille generelle vilkår til virksomheden eller personer.

Bestemmelsen fastslår ligeledes, at Naalakkersuisut kan udstede nærmere regler for virksomheden som sådan, herunder krav om at mineraler, der indsamles af turister på sådanne ture, skal forarbejdes i Grønland eller, op til en bestemt værdi må udtages som souvenir.

Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes i forbindelse med bestillingsarbejde, hvor kunstneren og bestilleren sammen går i fjeldet og vælger et bestemt materiale, som kunstneren herefter forarbejder.

Til stk. 10

Bestemmelsen angår ikke fastboendes adgang til i begrænset omfang at indsamle og udføre løstliggende sten. Bestemmelsen har til formål at løse det praktiske problem, der består i, at turister og besøgende i Grønland i vid udstrækning ønsker at medbringe en eller flere sten som en souvenir og minde om Grønland. Disse indsamlinger, der ikke er begrundet i en kommerciel interesse, og ikke fratager Grønland nogen værdier, foreslås reguleret ved en bekendtgørelse, hvor Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser herom, herunder regler om en bagatelgrænse. Bestemmelsen forudsættes anvendt til udstedelse af en bekendtgørelse, der vil regulere adgangen til indsamling af sten uden kommerciel værdi, herunder om steder, vægt med videre, der vil lette administrationen på området.

Til § 46

Til stk. 1

Bestemmelsen i stk. 1 fastslår, at kommuner efter Naalakkersuisuts godkendelse kan foretage indsamling og brydning af grus, sten og lignende mineraler til brug lokalt som vej- og byggematerialer og lignende ved etablering og vedligeholdelse af fælles veje, pladser, anløbssteder, huse, bygninger og lignende. Endvidere følger det af bestemmelsen, at Naalakkersuisut ved en godkendelse kan fastsætte vilkår om alle forhold vedrørende udnyttelsen.

Godkendes udnyttelsen, kan den foretages uden udnyttelsestilladelse i det omfang og på de vilkår, som fremgår af godkendelsen. Endelig følger det af bestemmelsen, at udnyttelse skal foretages forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø.

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende råstoflov.

Bestemmelsen har til formål at tilgodese kommunernes adgang til at foretage indsamling og brydning af grus, sten og andre mindre værdifulde mineraler til kollektive formål til vej- og byggematerialer og lignende. Bestemmelsen kodificerer

en allerede eksisterende praksis for, at der i kommunalt regi indsamles og brydes grus, sten og lignende til de nævnte formål.

Til stk. 2

Bestemmelsen præciserer, at udnyttelse efter stk. 1 ikke må foretages i områder, der er omfattet af tilladelser med eneret efter §§ 16 og 33.

Til § 47

Til stk. 1

Bestemmelsen i stk. 1 fastslår, at Naalakkersuisut kan godkende, at betonproducerende virksomheder i kommunen kan foretage indsamling og brydning af grus og sten og lignende mineraler til brug i Grønland som vej- og byggematerialer.

Indsamling og brydning af de ovennævnte mineraler og lignende med henblik på eksport, vil herefter kræve, at der ansøges om en udnyttelsestilladelse efter § 16.

Naalakkersuisut kan ved en godkendelse fastsætte vilkår om alle forhold vedrørende udnyttelsen. Godkendes udnyttelsen, kan den foretages uden udnyttelsestilladelse i det omfang og på de vilkår, som fremgår af godkendelsen. Udnyttelsen skal foretages forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

Bestemmelsen har til formål at tilgodese lokale virksomheders adgang til at foretage indsamling og brydning af grus, sten og lignende til lokale formål til vej- og byggematerialer og lignende. Bestemmelsen kodificerer en allerede eksisterende praksis for, at der i byer og bygder indsamles og brydes grus, sten og lignende til de nævnte formål.

Det forudsættes, at godkendelse efter bestemmelsen skal meddeles efter en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, og at der ikke kan meddeles generelle, løbende eller tidsubegrænsede godkendelser til aktiviteter omfattet af bestemmelsen.

Udnyttelse af de nævnte mineraler skal foretages forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø.

Til stk. 2

Bestemmelsen præciserer, at udnyttelse efter stk. 1 ikke må foretages i områder, der er omfattet af tilladelser med eneret meddelt efter §§ 16 og 33 i denne lov.

Til stk. 3

Bestemmelsen i stk. 3 fastslår, at virksomheder, der i mindst 2 år før dette forslags ikrafttræden har opfyldt kravene i stk. 1 og har drevet den deri nævnte virksomhed, meddeles godkendelse efter stk. 1.

Til stk. 4

Den foreslåede bestemmelse er i overensstemmelse med hidtidig praksis og kompetencefordeling på området, hvorefter arealtildeling til denne type virksomhed meddeles af kommunalbestyrelsen. Der er tale om en type virksomhed som typisk er placeret bynært for at kunne imødekomme efterspørgslen fra bygge- og anlægssektoren i byer og bygder og kommunerne har derfor et særligt behov for at udøve indflydelse på placering af disse virksomheder i bymæssig bebyggelse.

Til § 48

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere bestemmelser om indsamling og brydning af mineraler efter §§ 45-47.

Bestemmelsen kan eksempelvis anvendes til at bestemme, at særligt udvalgte områder skal være undtaget fra adgang til indsamling og brydning. Undtagelse kan eksempelvis være relevant i områder, hvor Grønlands Selvstyre har iværksat undersøgelser af geologien eller lignende.

Til § 49

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører videnskabelige undersøgelser. Efter bestemmelsen må geologiske, geofysiske, glaciologiske, hydrologiske og andre undersøgelser af videnskabelig karakter af betydning for de i § 2, stk. 2, nr. 1-4, nævnte aktiviteter, herunder geokemiske, kun udføres efter tilladelse meddelt af Naalakkersuisut i henhold til dette forslag.

Efter forslaget § 2, stk. 3, kan selvstyret dog selv udføre sådanne undersøgelser uden tilladelse.

Desuden indeholder § 2, stk. 4, en særlig og begrænset undtagelse til det generelle tilladelseskrav efter § 2, stk. 2, og § 49, stk. 1. Efter § 2, stk. 4, kan GEUS og DMU uden tilladelse udføre forskning svarende til den hidtidige forskning, herunder samfinansieret forskning, af særlig relevans for råstofeftersforskningen i Grønland. Forskningen kan dog alene udføres uden tilladelse, i det omfang og så længe forskningen udføres for at opfylde regeringens forpligtelse til at stille sådan forskning til rådighed for Naalakkersuisut efter selvstyrelovens § 9, stk. 4. GEUS og

DMU kan ikke uden tilladelse udføre forskning eller andre aktiviteter, der er omfattet af forslaget, hvis det ikke sker for at opfylde regeringens forpligtelse til at stille forskning til rådighed for Naalakkersuisut efter selvstyrelovens § 9, stk. 4, eller hvis regeringen ikke længere har en sådan forpligtelse. I sådanne tilfælde skal GEUS og DMU søge tilladelse til forskningsaktiviteterne efter forslagets § 49, hvis der er tale om videnskabelige undersøgelser, og efter forslagets § 15, hvis der er tale om egentlige forundersøgelser.

I selvstyrelovens almindelige bemærkninger (afsnit 5.3.6) og i bemærkninger til § 9 konstateres det, at råstofområdet er præget af et omfattende samarbejde mellem grønlandske og danske myndigheder. I bemærkningerne forudses det, at selvstyret umiddelbart efter en overtagelse af råstofområdet vil have behov for, at samarbejdet med danske forskningsinstitutioner på det administrative og forskningsmæssige niveau kan fortsætte. Med bestemmelsen i selvstyrelovens § 9, stk. 1, sikres det således, at Naalakkersuisut får adgang til rådgivning og anden opgavevaretagelse fra DMU og GEUS, i samme omfang som i det hidtidige samarbejde, til brug for selvstyrets varetagelse af råstofområdet.

Det generelle grundlag for selvstyrets fremtidige samarbejde med DMU og GEUS på råstofområdet fremgår af selvstyrelovens § 9, hvori det anføres i stk. 1: "Ved Grønlands Selvstyres overtagelse af råstofområdet sikrer regeringen, at der mod betaling ydes rådgivning og anden opgavevaretagelse til brug for Grønlands Selvstyres varetagelse af råstofområdet." Der henvises i øvrigt til dette forslags almindelige bemærkninger, afsnit 1.2.4 og 2.2, og særlige bemærkninger til § 2, stk. 2 og 4.

Med henblik på at sikre, at regeringen kan leve op til sine forpligtelser efter selvstyrelovens § 9, er der med § 1 i lov nr. 474 af 12. juni 2009 om forskellige forhold i forbindelse med Grønlands Selvstyre givet ministeren for videnskab, teknologi og udvikling hjemmel til, ved Grønlands Selvstyres overtagelse af råstofområdet, at pålægge universiteter, der hidtil har udført opgaver på området, at fortsætte dermed mod betaling.

Efter forslagets § 49, stk. 1 kan Naalakkersuisut på nærmere fastsatte vilkår meddele tilladelse til geologiske, geofysiske, glaciologiske, hydrologiske og andre undersøgelser af videnskabelig karakter af betydning for den i § 2, stk. 2, nr. 1-4 nævnte virksomhed, herunder efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland.

En tilladelse efter forslagets § 49 til videnskabelige undersøgelser og projekter, der er omfattet af en samarbejdsaftale, kan meddeles som en rammetilladelse for ét år eller anden længere periode ad gangen. En rammetilladelse kan omfatte alle eller nogle af de videnskabelige undersøgelser og projekter, der planlægges udført efter en samarbejdsaftale det pågældende år eller i anden længere periode. Efter en rammetilladelse vil aktiviteter, der er omfattet af tilladelsen, kunne udføres, uden at der kræves meddelt særlig tilladelse til hver enkelt aktivitet.

I en rammetilladelse kan det blandt andet angives, hvilke typer aktiviteter og hvilket geografisk område tilladelsen omfatter.

Det er hensigten med indgåelse af brede rammeaftaler at sikre uafbrudte forskningsforløb og undgå, at forskningsinstitutioner påføres unødige ekstra administrative byrder i form af en ressourcekrævende sagsbehandling.

Aktiviteter omfattet af en sådan rammetilladelse må dog ikke udføres uden forudgående godkendelse fra Naalakkersuisut, hvis et godkendelseskrav følger af forslaget, loven i øvrigt, tilladelsen eller samarbejdsaftalen med den pågældende forskningsinstitution.

Bestemmelsen svarer stort set til råstoflovens § 21.

I henhold til den gældende råstoflov kan Naalakkersuisut meddele tilladelse til udførelse af geologiske undersøgelser af videnskabelig karakter inden for eneretskoncessionsområder.

Ved meddelelse af tilladelse til undersøgelser af videnskabelig karakter stilles normalt krav om rapportering af data fra undersøgelserne med henblik på, at disse kan indgå i grundlaget for senere råstofefterforskning eller -udnyttelse.

De videnskabelige undersøgelser, der udføres i forbindelse med Kontinentalsokkelprojektet, har til formål at fastlægge rigets sokkelgrænser og øvrige maritime grænser. Fastlæggelsen heraf er et rigsanliggende. Kontinentalsokkelprojektet er således et projekt med et bredere sigte. Projektet er derfor ikke omfattet af forslagets bestemmelser i § 2, stk. 2 og 4, og § 49 om videnskabelige undersøgelser af betydning for virksomhed omfattet af forslagets § 2 stk. 2, nr. 1-4.

Til stk. 2.

Bestemmelsen giver adgang til, udover den almindelige adgang til at fastsætte vilkår for tilladelsen, at fastsætte nærmere regler for vilkår til videnskabelige undersøgelser.

Bestemmelsen skal ses i forhold til, at Grønlands Selvstyre har en interesse i, at der foretages videnskabelige undersøgelser i Grønland. Dette er dog betinget af, at Grønlands Selvstyre får meddelt resultaterne af sådanne undersøgelser. Derudover har der i praksis blandt andet vist sig et behov for at kunne stille krav om forsikringer med videre i forhold til redningsaktioner med videre.

Efter bestemmelsen foretager Naalakkersuisut høring af Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland (KVUG), inden Naalakkersuisut fastsætter bestemmelser i medfør af stk. 2. Høringen bidrager til at skabe et bredt funderet og oplyst grundlag for Naalakkersuisuts fastsættelse af bestemmelser.

Vilkår for tilladelser til videnskabelige undersøgelser, der udføres af offentlige forskningsinstitutioner, herunder GEUS og DMU, og ikke er omfattet af statens forpligtelse til at stille forskning med videre til rådighed for Naalakkersuisut efter selvstyrelovens § 9, stk. 4, fastsættes af Naalakkersuisut efter høring af KVUG.

Der er en lang tradition for offentlig almenyttig forskning i Grønland. Forslaget tilsigter at understøtte en fortsættelse af denne tradition.

Til Kapitel 13

Som led i den integrerede myndighedsbehandling og råstofområdet potentielle forurenende karakter, reguleres miljø-, klima- og naturbeskyttelse generelt og konkret i forbindelse med vurdering af de konkrete projekter.

Til § 50

Den foreslåede bestemmelse fastslår et bredt anvendelsesområde for forslagens regler om miljøbeskyttelse. Som det fremgår af den foreslåede bestemmelse, tager forslagens regler om miljøbeskyttelse også, men ikke udelukkende, sigte på klimatiske forhold (klimabeskyttelse) og beskyttelse af naturen (naturbeskyttelse). Dette er dog kun dette forslags udgangspunkt, idet bestemmelsen fastslår, at andet kan fremgå af konkrete bestemmelser. Bestemmelsen skal læses i sammenhæng med formålsbestemmelsen, herunder særligt forslagens § 1, stk. 4.

Efter den foreslåede bestemmelse omfatter forslagens regler om erstatningsansvar, andet ansvar for forurening, anden indvirkning på miljøet (miljøansvar) og erstatning for miljøskader også klimabeskyttelse og naturbeskyttelse.

I forhold til klimatiske forhold skal det bemærkes, at begrebet omfatter såvel de helt lokale mikroklimatiske forhold, aktivitetens CO₂ bidrag samt konsekvenserne af fremtidige klimaændringer, som for eksempel vandstandsstigninger.

Der kan således efter dette forslag være et overlap med konkrete bestemmelser i dette forslags øvrige kapitler, der også tager sigte på miljøforhold. I tilfælde af overlap eller sammenfald vil den regel, der medfører den højeste miljøstandard, hvorved forstået det højeste niveau for miljøbeskyttelse, have forrang.

Ved anvendelse af reglerne i dette kapitel kan der blandt andet lægges vægt på OSPAR-konventionen (Convention for the Protection of the Marine Environment of the North-East Atlantic), de arktiske offshore-retningslinjer (Arctic Offshore Oil and Gas Guidelines) udarbejdet af Arctic Council, Protection of the Arctic Marine Environment Working Group samt de arktiske VVM-retningslinjer (Guidelines for Environmental Impact Assessment (EIA) in the Arctic) udarbejdet af Arctic Council under programmet Arctic Environmental Protection Strategy.

Den almindelige grønlandske miljølovgivning som fastsat i landstingsforordning nr. 12 af 22. december 1988 med senere ændringer finder ikke anvendelse på råstofaktiviteter, idet § 3 i forordningen fastslår, at reglerne om beskyttelse af miljøet og regulering af og tilsyn med forhold af miljømæssig betydning skal foretages på grundlag af råstoflovgivningen og som led i den samlede myndighedsbehandling af disse aktiviteter.

Til § 51

Til stk. 1

Bestemmelsen i stk. 1 angiver, at en sikring af menneskenes levevilkår og de økologiske kredsløb gør det nødvendigt, at areal- og naturressourcerne udnyttes som led i en bæredygtig udvikling. Bestemmelsen bygger således på den voksende erkendelse af, at miljøproblemerne ikke blot er lokale og veldefinerede, men at tværtimod er globale, mangfoldige og komplekse. Med bestemmelsen lægges der således op til, at miljøpolitik tager udgangspunkt i et helhedssyn på menneskets samspil med naturen - lige fra udnyttelse af råstoffer, over produktion og forbrug til affaldsbortskaffelse.

Bestemmelsens ordlyd og indhold svarer til bestemmelsen i § 1, stk. 1, i forordning om beskyttelse af miljøet som affattet ved ændring af forordningen ved landstingsforordning nr. 8 af 15. december 2007.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse angiver kapitlets primære beskyttelsesobjekter. Bestemmelsens formulering er i vid udstrækning baseret på internationale anerkendte principper som også genfindes i formulering af den danske havmiljølovs formålsbestemmelse.

Til stk. 3

I det foreslåede stk. 3 foretages en nærmere præcisering af de hensyn, der skal varetages ved dette forslags administration.

Nr. 1 angiver kapitlets primære målsætninger. Det fremgår således, at der skal ske forebyggelse, begrænsning og bekæmpelse af forurening af hav, havbund, undergrund, vand, luft og skadelige indvirkninger på klimatiske forhold samt vibrations- og støjulemper.

For at forebygge og begrænse spild af ressourcer, jf. nr. 2, og forurening og anden skadelig påvirkning af omgivelserne og dermed skabe bedre grundlag for en bæredygtig udvikling, foreslås det i nr. 3, at fremme af renere teknologi skal være et formål i sig selv ved dette forslags administration. Renere teknologi kan defineres

som ændrede produktionsprocesser, råvarer, hjælpestoffer og produkter, som mindsker ressourceforbruget og hindrer, at forurening opstår, ikke alene i produktionsprocessen, men også i senere led i vare- og produktkredsløbet.

Derfor er rensningsforanstaltninger, som har været den traditionelle måde at angribe forureningsproblemer på, ikke omfattet af betegnelsen "renere teknologi". Det har vist sig, at rensning af spildevand og luft har medført problemer ved deponering af restprodukter, hvorved et forureningsproblem afløses af et andet. Målsætningen i nr. 4 om at fremme genanvendelse og begrænse problemer i forbindelse med affaldsbortskaffelse (herunder også de problemer, som selve mængden af affald betyder) bygger også på kredsløbsperspektivet og har således tæt sammenhæng med målsætningen om at fremme renere teknologi.

Til § 52

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at der ved anvendelsen og administrationen af dette forslags regler skal lægges vægt på den bedst tilgængelige teknik.

Ved den bedst tilgængelige teknik forstås det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder og den tekniks praktiske egnethed til at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og anden indvirkning på miljøet som helhed.

Der forstås ved:

Teknik: Både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

Tilgængelig: Udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset hvor teknikken produceres eller i forvejen anvendes, når blot rettighedshaveren kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

Bedste: Den mest effektive teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Princippet om renere teknologi, der sigter på at begrænse unødige ressourceanvendelse og spild gennem en forebyggende indsats, står ikke i modsætning til rensningsforanstaltninger. Rensningsløsninger er - og vil fortsat i væsentligt omfang være - nødvendige elementer i miljøbeskyttelsesarbejdet. Men princippet udtrykker nødvendigheden af en prioritering ud fra en økologisk og samfundsøkonomisk helhedsbetragtning.

For den enkelte virksomhed er det af afgørende betydning at kunne overskue virksomhedens aktuelle situation i forhold til de miljøkrav, der stilles, ligesom virksomheden skal have mulighed for at kunne planlægge sine investeringer med størst mulig sikkerhed for, at også fremtidige krav er kendte.

Ydermere må man ved anvendelsen af princippet om renere teknologi nødvendigvis tage hensyn til opretholdelsen af virksomhedernes internationale konkurrenceevne og udviklingsmuligheder ved fastsættelsen af krav efter dette forslag.

Disse overordnede hensyn og principper for dette forslags administration skal både finde anvendelse ved konkrete afgørelser efter dette forslag, ved fastsættelsen af vejledninger og normer som rammer og retningslinjer for Naalackersuisuts praksis og ved fastsættelsen af generelle regler efter dette forslag.

Til stk. 2

Bestemmelsen vedrører principper for bedømmelse af omfanget og arten af foranstaltninger til forebyggelse og imødegåelse af forurening. Den foreslåede bestemmelse svarer i vid udstrækning til forslaget § 53, stk. 3.

Den primære forskel består i, at forslaget § 52, stk. 2, tager særligt sigte på Naalackersuisuts bedømmelse af omfanget og arten af de foranstaltninger, der foretages efter dette forslag.

Til § 53

Til stk. 1

Det foreslåede lokaliseringsprincip indebærer, at en forurenende virksomhed skal placeres i omgivelser, der er robuste over for forurening, og at følsomme områder i videst muligt omfang skal friholdes for forureningsmæssige påvirkninger.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at en forurenende virksomhed skal træffe de nødvendige forureningsbegrænsende foranstaltninger og tilrettelægge driften på en sådan måde, at forureningen begrænses mest muligt.

Bestemmelsen slår fast, at princippet både gælder i forhold til den akutte forurening, ressourceanvendelsen og affaldsfrembringelsen.

Til stk. 3-5

De foreslåede bestemmelser uddyber forslaget § 52, stk. 1, og lokaliseringsprincippet og forureningsbegrænsningsprincippet i stk. 1 og 2.

Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 52.

Til § 54

Det foreslås, at Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om miljøbeskyttelse, herunder særligt om de forhold der er nævnt i forslaget §§ 51-53.

Det er tanken, at Naalakkersuisut med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan supplere reglerne i §§ 51-53, i det omfang det er hensigtsmæssigt for at sikre dette forslags effektivitet og er i overensstemmelse med dette forslags formål, jf. forslaget § 1, stk. 1-3.

Til § 55

Til stk. 1

Det foreslås, at dette forslags regler om klimabeskyttelse skal medvirke til at værne om klimaet, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for klimatiske forhold og deres betydning for menneskets livsvilkår og bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Til stk. 2

Det foreslås, at det med dette forslags regler om klimabeskyttelse tilsigtes at forebygge, begrænse og bekæmpe forurening og anden påvirkning af klimatiske forhold fra aktiviteter, der direkte eller indirekte kan bringe menneskets sundhed i fare, skade dyre- eller plantelivet eller natur- eller kulturværdier på eller i jorden eller havet eller i undergrunden, være til gene for den retmæssige udnyttelse af jorden, havet, undergrunden eller naturressourcer, forringe menneskets livsvilkår eller forringe rekreative værdier eller aktiviteter.

Med den foreslåede bestemmelse tilsigtes det særligt at reducere udledningen af drivhusgassen CO₂ (kuldioxid) og andre drivhusgasser.

Til § 56

Efter den foreslåede bestemmelse skal Naalakkersuisut blandt andet lægge vægt på hensynet til at undgå forringelse eller anden negativ påvirkning af klimatiske forhold, når Naalakkersuisut træffer afgørelse om meddelelse af tilladelse til eller

godkendelse af en aktivitet eller etablering og drift af et anlæg, som er omfattet af dette forslag.

Til § 57

Det foreslås, at en aktivitet eller et anlæg nævnt i § 56, der må antages at kunne påvirke klimatiske forhold på væsentlig negativ måde, kun kan meddeles en tilladelse eller godkendelse på baggrund af en vurdering af aktivitetens eller anlæggets virkninger på klimatiske forhold. Det kræves desuden efter den foreslåede bestemmelse, at offentligheden og berørte myndigheder og organisationer har haft lejlighed til at udtale sig herom.

Det foreslås, at vurderingen sker efter reglerne for vurdering af virkninger på miljøet (VVM-vurdering), jf. forslaget kapitel 15.

Til § 58

Det foreslås, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om klimabeskyttelse og herunder om anvendelse af nationale eller internationale regler, aftaler eller retningslinjer vedrørende klimabeskyttelse. Det er tanken, at Naalakkersuisut med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan supplere reglerne i §§ 56-57, i det omfang det er hensigtsmæssigt for at sikre dette forslags effektivitet og i overensstemmelse med dette forslags formål.

Til § 59

Efter den foreslåede bestemmelse skal dette forslags regler om naturbeskyttelse medvirke til at værne natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 51, stk. 1, der i vid udstrækning svarer til den foreslåede bestemmelse, idet § 59 dog tager særligt sigte på naturbeskyttelse.

Til § 60

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut blandt andet skal lægge vægt på hensynet til at undgå forringelse af naturen samt naturtyperne og levestederne for arterne i udpegede nationale og internationale naturbeskyttelsesområder og forstyrrelse af de arter, for hvilke områderne er udpeget, når Naalakkersuisut træffer afgørelse om meddelelse af tilladelse til eller godkendelse af en aktivitet eller etablering og drift af et anlæg, som er omfattet af dette forslag.

Det afgøres efter national ret og international ret, der er gældende i Grønland, hvilke områder der er nationale og internationale naturbeskyttelsesområder, og hvilke nationale og internationale regler der gælder for sådanne områder.

Til § 61

Til stk. 1

Efter bestemmelsen foreslås det, at der kun må meddeles tilladelse til aktiviteter eller anlæg, der må antages at kunne få væsentlig indvirkning på naturen, på baggrund af en vurdering af aktivitetens eller anlæggets virkninger på naturen og efter, at offentligheden og berørte myndigheder og organisationer har haft lejlighed til at udtale sig derom.

Vurderingen sker efter reglerne for vurdering af virkninger på miljøet (VVM), jf. kapitel 15.

Hvis Naalakkersuisut anser det for nødvendigt, skal offentligheden høres om vurderingen af virkningerne på lokaliteten, inden tilladelsen meddeles. Dette vil eventuelt kunne ske i forbindelse med høring om VVM-redegørelsen. Det vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, om en vurdering af virkningerne på lokaliteten skal udsendes i høring. Det kan blandt andet bero på, hvor omfattende virkningerne er, og om der samtidig udarbejdes en VVM.

Det vil i mange tilfælde være relevant at gennemføre en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, før der meddeles tilladelse eller godkendelse til en aktivitet eller et anlæg. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med reglerne om VVM i forslagets kapitel 15. Bestemmelsen tager sigte på, at der gennemføres en vurdering af projektets virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. En sådan vurdering vil normalt ikke ske som led i en VVM-undersøgelse.

Til stk. 2

Det foreslås, at en aktivitet eller et anlæg nævnt i § 60, som må antages at kunne få væsentlige indvirkninger på et udpeget nationalt eller internationalt naturbeskyttelsesområde, kun kan meddeles en tilladelse eller godkendelse på baggrund af en vurdering af aktivitetens eller anlæggets virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne.

Det foreslås, at det afgøres efter national ret og international ret, som er gældende i Grønland, hvilke områder der er nationale og internationale naturbeskyttelsesområder, og hvilke nationale og internationale regler der gælder for sådanne områder.

Til stk. 3-4

Efter den foreslåede bestemmelse kan en tilladelse eller godkendelse i de i stk. 1 og 2 nævnte tilfælde kun meddeles, hvis

- 1) aktiviteten eller anlægget ikke skader et nationalt eller internationalt naturbeskyttelsesområdes integritet eller
- 2) væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, gør det bydende nødvendigt at udføre aktiviteten eller etablere og drive anlægget, jf. dog stk. 4.

Hvis en vurdering af virkningerne viser, at projektet ikke skader internationale naturbeskyttelsesområder, kan der umiddelbart gives tilladelse til projektet under forudsætning af, at øvrige relevante betingelser herfor er opfyldt.

Hvis det derimod er vurderingen, at området udsættes for en væsentlig negativ belastning ved gennemførelse af projektet, kan der kun gives tilladelse til projektet, såfremt væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, gør det nødvendigt at gennemføre projektet, fordi projektet skønnes at være af afgørende betydning for landet eller regionen, og fordi alternative placeringer af projektet ikke findes mulig.

Den i stk. 3 omtalte prioritering af samfundsmæssige hensyn skal under alle omstændigheder kunne rummes inden for de internationale retlige forpligtelser, Grønland er bundet af i forbindelse med et områdes udpegning til nationalt eller internationalt naturbeskyttelsesområde. En tilladelse eller godkendelse, som vedrører et beskyttelsesområde, som er udpeget ved lov, må ikke være mere vidtgående, end hvad beskyttelsesloven giver mulighed for.

Til stk. 5

Det foreslås, at Naalakkersuisut fastsætter passende kompensationsforanstaltninger, herunder ved vilkår for tilladelsen eller godkendelsen, når en tilladelse eller godkendelse meddeles efter stk. 3, eller stk. 4.

Efter den foreslåede bestemmelse skal udgifter til eventuelle kompensationsforanstaltninger dækkes af den, der har ansøgt om tilladelsen eller godkendelsen.

Hvis tilladelse gives efter det foreslåede stk. 3, eller efter stk. 4, selvom der må konstateres en væsentlig negativ belastning af området, skal der fastsættes passende kompensationsforanstaltninger. Det kan eksempelvis være vilkår til ansøgeren om særlige tiltag for at kompensere for de negative miljømæssige virkninger i form af anvendelse af den bedst tilgængelige teknik og bedst tilgængelige praksis ved anlæg, drift og vedligehold, udpegning af alternative naturbeskyttelsesområder eller gennemførelse af restriktioner for jagt, drift med videre. Fastsættelse af passende

kompensationsforanstaltninger vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde og vil ske inden for rammerne af proportionalitetsprincippet.

Til § 62

Det foreslås, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om naturbeskyttelse og forholdene nævnt i §§ 59-61, herunder om anvendelse af nationale eller internationale regler, aftaler eller retningslinjer vedrørende naturbeskyttelse.

Det er tanken, at Naalakkersuisut med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan supplere reglerne i §§ 59-61, i det omfang det er hensigtsmæssigt for at supplere dette forslags bestemmelser eller sikre dette forslags effektivitet og i overensstemmelse med dette forslags formål.

Til § 63

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse angiver anvendelsesområdet for reglerne om miljøansvar. Bestemmelserne definerer, hvad der skal forstås ved en miljøskade i lovens forstand.

Generelt er en miljøskade kendetegnet ved, at der sker en forrykkelse af den naturlige økologiske balance – primært i form af forurening. Forurening skal forstås i bred forstand, og omfattet af begrebet er således også støj, rystelser, varme, lys eller lignende.

Til stk. 2

Efter den foreslåede bestemmelse gælder, at der ved den ansvarlige forstås den, der udfører, leder eller kontrollerer en aktivitet omfattet af dette forslag. Hvis den pågældende er en anden end rettighedshaveren efter en tilladelse vedrørende aktiviteten, er rettighedshaveren også ansvarlig for aktiviteten. De to parter er da i fællesskab (solidarisk) forpligtede og ansvarlige samt den ansvarlige efter reglerne i dette kapitel.

Ansvar for forureninger, der hidrører fra aktiviteter omfattet af forslaget, og som indebærer en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, er efter forslaget ubetinget, og påhviler den ansvarlige for driften af disse aktiviteter.

Begrebet »den ansvarlige«, jf. stk. 1, er den fysiske eller juridiske, privatretlige eller offentligretlige person, der driver eller kontrollerer den erhvervsmæssige aktivitet.

Udgangspunktet er således, at den ansvarlige for aktiviteten anses som den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, jf. stk. 2. Der gælder således et ubetinget ansvar for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, der er forårsaget ved forureninger, der hidrører fra driften af den erhvervsmæssige aktivitet.

Til stk. 3

Det foreslås, at der ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås den ansvarlige efter stk. 2 for en aktivitet, der har forårsaget eller medvirket til at forårsage skaden eller den overhængende fare. Det gælder, uanset hvordan skaden eller den overhængende fare for en skade er opstået, og selv om skaden eller den overhængende fare for en skade er opstået som følge af hændelige forhold.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til stk. 2.

Til § 64

Til stk. 1

Det foreslås, at den ansvarlige for en overhængende fare for en miljøskade straks skal iværksætte nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge den overhængende fare for en miljøskade, og underrette Naalakkersuisut om faren og foranstaltningerne. Efter den foreslåede bestemmelse skal den ansvarlige for en miljøskade desuden straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade, og underrette Naalakkersuisut om skaden og tiltagene.

Med bestemmelserne i § 64 foreslås mere vidtgående umiddelbare handleforpligtelser for den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Der fastlægges således en pligt for den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade til straks at iværksætte de nødvendige foranstaltninger for at afværge en overhængende fare for en miljøskade samt, hvis skaden er indtrådt, straks at iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag til at begrænse og hindre yderligere miljøskade.

Det vil således ikke nødvendigvis være tilstrækkeligt at hindre forurening eller yderligere forurening, men derimod tillige nødvendigt hurtigt at begrænse konsekvenserne af en sket forurening, for eksempel ved at hindre at forureningen spredes. Disse handlepligter kan således indebære, at den ansvarlige skal fjerne en sket forurening, for eksempel ved bortgravning, hurtigst muligt. Det bemærkes, at handlepligterne og håndhævelsen af dem forudsætter, at det umiddelbart er muligt for den ansvarlige at konstatere, at en sket forurening indebærer, at der er indtrådt en miljøskade, eller at en overhængende fare herfor er opstået.

Til stk. 2

Efter den foreslåede bestemmelse fører Naalakkersuisut tilsyn med, at pligterne opfyldes, og Naalakkersuisut kan meddele påbud om deres opfyldelse og foretagelse af foranstaltninger i forbindelse hermed.

Til § 65

Til stk. 1

Det foreslås, at Naalakkersuisut kan påbyde den ansvarlige at give oplysninger, som har betydning for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Efter den foreslåede bestemmelse kan det blandt andet påbydes, at den ansvarlige for egen regning skal foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer eller materialer eller lignende med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden forurening.

Naalakkersuisut kan meddele den ansvarlige påbud om for egen regning at give oplysninger, foretage undersøgelser med videre, som er nødvendige for bedømmelsen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare herfor.

Til stk. 2

Det foreslås, at påbud kan meddeles, uanset om den ansvarlige ikke har rådighed over den ejendom eller det område, hvor der er påvist forurening. Efter den foreslåede bestemmelse kan der i påbuddet fastsættes en pligt til retablering af den forurenede ejendom eller det forurenede område med videre.

Efter forslaget i stk. 2 kan påbud også udstedes, selv om den ansvarlige ikke har rådighed over den ejendom, som er berørt af forureningen, og hvor eventuelle undersøgelser med videre skal gennemføres. Bestemmelsen er nødvendig, fordi det ikke altid er sådan, at den, der er ansvarlig for den aktivitet, der har medført forureningen, også har rådighed over den forurenede ejendom. I disse tilfælde skal der i påbuddet fastsættes pligt til retablering af ejendommen, efter at undersøgelserne med videre er afsluttet.

Til stk. 3

Det foreslås, at Naalakkersuisut kan meddele den, der har rådighed over ejendommen eller området, påbud om at tåle, at den ansvarlige eller andre foretager undersøgelser eller retablering med videre, hvis den ansvarlige ikke har rådighed over ejendommen eller området.

Efter forslaget i stk. 3 kan Naalakkersuisut meddele påbud til den, der har rådighed over ejendommen om pligt til at tåle, at den ansvarlige efterkommer tilsynsmyndighedens påbud om undersøgelser med videre af forureningen og dens konsekvenser.

Bestemmelserne i stk. 2 og 3 skal forstås med den begrænsning, at der ikke vil kunne meddeles påbud, hvor påbuddene vil udgøre en ekspropriation.

Til stk. 4

Det foreslås, at påbud efter stk. 3 er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over den ejendom eller det område, hvor der er påvist forurening.

Der henvises til bemærkningerne til stk. 1-3.

Til § 66

Til stk. 1

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut kompetence til at træffe afgørelse om eventuelle foranstaltninger med videre i de tilfælde, hvor en forurening indebærer en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade.

Til stk. 2

Det foreslås, at Naalakkersuisut skal offentliggøre afgørelsen. Efter den foreslåede bestemmelse sker offentliggørelse af en afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, for den ansvarliges regning. Det foreslås, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere bestemmelser om offentliggørelsen.

Til stk. 3

Det foreslås, at Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om miljøansvar. Med den foreslåede bemyndigelse kan Naalakkersuisut fastsætte nærmere bestemmelser, hvor dette viser sig hensigtsmæssigt for at sikre dette forslags effektivitet, når det er i overensstemmelse med dette forslags formål.

Til § 67

Til stk. 1

Det foreslås, at dette forslags regler om erstatning for miljøskader skal gælde for skader, der forvoldes ved forurening af jord, hav, havbund, undergrund, vand eller luft som led i aktiviteter omfattet af dette forslag. Begreberne "jord, hav, havbund,

undergrund, vand og luft" skal forstås bredt. På den baggrund omfatter begrebet "vand" blandt andet grundvand, vandløb, søer og havet. Begrebet "forurening" er ikke defineret i forslaget, men skal fortolkes på samme måde som i anden miljølovgivning, som er gældende i Grønland. Forureningen eller rystelser etc. efter stk. 2 skal være forvoldt som led i en aktivitet omfattet af forslaget. Aktiviteter, der ikke er omfattet af forslaget, kan således ikke medføre erstatningsansvar efter forslaget.

Til stk. 2

Det foreslås, at reglerne nævnt i stk. 1 tilsvarende skal gælde for forurening og anden negativ påvirkning af klimatiske forhold eller naturen samt forstyrrelser ved støj, rystelser, varme, lys eller lignende.

Til § 68

Bestemmelsen er udformet i overensstemmelse med den gældende retstilstand og definerer, hvad der i dette forslag skal forstås ved udtrykket "skade". Der kan herefter ikke gives erstatning for ikke-økonomiske tab, medmindre der foreligger særlig hjemmel dertil. Endvidere kan der kun gives erstatning for de rent økonomiske værdier til de personer, der må anses for at høre til den erstatningsretligt værnede personkreds.

Til nr. 1

Bestemmelsen fastsætter, at der kan gives erstatning for personskade og tab af forsørger, der er forvoldt ved en forurening af miljøet. Udtrykket "personskade" omfatter også de psykiske lidelser, der skyldes chok. Der kan dog kun kræves erstatning herfor i det omfang, den pågældende hører til den erstatningsberettigede personkreds, for eksempel i de tilfælde, hvor den pågældende selv har været i fare eller direkte har lidt fysisk overlast.

De ydelser, som er omfattet af denne bestemmelse, er nærmere reguleret i generelle regler om erstatningsansvar. Uanset at det ikke fremgår udtrykkeligt af bestemmelsens ordlyd, forudsættes det således, at der også kan gives erstatning for "rimelige begravelsesudgifter" til den, der har bekostet begravelsen, uanset om den pågældende er berettiget til erstatning for tab af forsørger, jf. erstatningsansvarslovens § 12.

Til nr. 2

Bestemmelsen fastsætter, at der kan ydes erstatning for tingsskade, der er forvoldt ved en forurening af miljøet. Bestemmelsen omfatter navnlig skade på fast ejendom og løsøre, herunder flydende materialer. Den færeholder, der får ødelagt sine marker og afgrøder på grund af miljøforurening, skal således efter bestemmelsen have

mulighed for at få erstatning for det tab, der er lidt herved. Bestemmelsen dækker tillige det driftstab, der er forbundet med skaden på for eksempel den faste ejendom eller løsøret. Det er herved en forudsætning, at driftstabet er en adækvat følge af tingsskaden på fast ejendom eller løsøre. Hvis driftstabet ikke har forbindelse med tingsskaden, kan der ikke ydes erstatning efter denne bestemmelse, men eventuelt efter bestemmelsen i nr. 3.

Til nr. 3

Efter denne bestemmelse ydes der erstatning for det rene økonomiske tab. Det er en forudsætning for at få erstatning efter bestemmelsen, at tabet skyldes en forringelse af miljøet ud over, hvad der efter områdets karakter må forventes eller tåles.

Spørgsmålet om, hvem der efter bestemmelsen kan kræve erstatning for et økonomisk (drifts)tab, må afgøres i retspraksis på grundlag af almindelige erstatningsretlige grundsætninger, herunder reglerne om adækvans og om de erstatningsretligt beskyttede interesser og personkredse.

Til nr. 4

Efter bestemmelsen ydes der erstatning for rimelige omkostninger til afværgelse eller forebyggelse af skader. Bestemmelsen giver ret til at få betalt omkostninger både med henblik på at begrænse en skade efter nr. 1-3, der allerede er indtrådt, og med henblik på at afværge en skade, der vil kunne indtræde. Bestemmelsen hænger således nøje sammen med den skadelidtes pligt til efter almindelige erstatningsretlige grundsætninger at foretage rimelige foranstaltninger for at afværge eller begrænse sit tab ("tabsbegrænsningspligt").

Hvis det - med henblik på at afværge eller begrænse en skade efter nr. 1-3 - er nødvendigt at fjerne en forurening af almene goder, såsom luften og havet med videre, giver bestemmelsen mulighed for, at der kan ydes erstatning for de rimelige omkostninger, der er forbundet hermed. Det kan for eksempel være rimelige omkostninger til undersøgelse af det forurenede område og nærmere analyse af de forurenende stoffer på kemiske laboratorier med videre. I kravet om "rimelige omkostninger" ligger blandt andet, at skadelidte skal sørge for at begrænse sine omkostninger så vidt som muligt. I forslaget er det ikke nærmere reguleret, hvem der er berettiget til at foretage foranstaltninger for at afværge eller begrænse en skade efter nr. 1-3 og kræve omkostningerne hertil erstattet af den ansvarlige.

Dette spørgsmål må derfor afgøres på grundlag af den gældende retstilstand vedrørende den erstatningsretligt beskyttede personkreds. Udgangspunktet er herefter, at kun den person, der har en aktuel eller eventuel rådighedsret over den pågældende ting eller den faste ejendom med videre, kan foretage afværgeforanstaltninger og kræve omkostningerne hertil erstattet af den ansvarlige.

Efter bestemmelsen kan der endvidere kræves erstatning for rimelige omkostninger til genopretning af miljøet. Formålet med bestemmelsen er at give skadelidte ret til at få dækket de omkostninger, der er nødvendige for at bringe miljøet op på samme standard som forud for skaden (forureningen). I det omfang, der kan iværksættes foranstaltninger til at afværge eller begrænse forurening af de almene goder, vil omkostningerne hertil kunne erstattes efter bestemmelsen. Omkostningerne kan dog kun erstattes, hvis de må anses for "rimelige".

Da de almene goder er karakteriseret ved, at ingen har en særlig ret over dem, kan private personer, herunder miljøorganisationer, der afholder udgifterne til afværgelse af forurening af eller til genopretning af miljøet, normalt kun kræve erstatning af den ansvarlige, hvis der er en særlig lovhjemmel hertil. Det skyldes, at de pågældende ikke vil kunne opfylde det traditionelle rådigheds-kriterium, hvorefter skadelidte skal have en aktuel eller eventuel rådighedsret over det beskadigede gode, før der kan kræves erstatning.

I det omfang, miljømyndighederne har ret eller pligt til at foretage afværgeforanstaltninger eller genopretning af miljøet, vil omkostningerne hertil ligeledes kunne erstattes efter bestemmelsen.

Bestemmelsen indebærer ikke, at omkostningerne til afværgelse eller forebyggelse af skader efter nr. 1-3 eller til genopretning af miljøet skal være afholdt. Er omkostningerne ikke afholdt, forudsætter bestemmelsen dog, at den erstatningsansvarlige kan nægte at udbetale noget beløb, før der er ført et tilstrækkeligt bevis for, at beløbet vil blive anvendt til foretagelse af rimelige afværgeforanstaltninger eller til genopretning af miljøet.

Til § 69

Til stk. 1

Efter den foreslåede bestemmelse skal den, der som led i en aktivitet omfattet af dette forslag forårsager en forurening, erstatte den skade, som forureningen medfører, selv om skaden er hændelig. Med bestemmelsen i stk. 1 indføres der et objektivt erstatningsansvar (ansvar uden culpa) for den, der som led i aktivitet omfattet af dette forslag forårsager en forurening, som medfører en skade.

Der er kun erstatningsansvar efter bestemmelsen, hvis skaden er forårsaget af de aktiviteter omfattet af dette forslag, der udøves af den virksomhed, som det objektive ansvar påhviler. Skyldes skaden forhold, der ikke har nogen forbindelse med disse særlige aktiviteter, er virksomheden således ikke objektivt erstatningsansvarlig efter bestemmelsen.

Det objektive ansvar er knyttet til den ansvarlige efter bestemmelsen i § 63. Den person, der er ansat i virksomheden, og som udfører den handling, der medfører erstatningsansvar for den ansvarlige på objektivt grundlag, er således kun ansvarlig

efter almindelige erstatningsregler, jf. blandt andet erstatningsansvarslovens §§ 19 og 23.

Det objektive ansvar efter bestemmelsen forudsætter i almindelighed, at skadelidte fører bevis for, at den erstatningsansvarlige har udvist en adfærd (i form af handling eller undladelse), at denne adfærd har forårsaget en forurening, og at denne forurening har resulteret i en skade. Det forudsættes dog, at skadelidte kan nyde godt af de lempelser i bevisbyrden, som følger af almindelige bevisretlige grundsætninger.

Der er ikke i bestemmelsen taget nærmere stilling til rækkevidden af det objektive ansvar i tilfælde, hvor der foreligger konkurrerende eller samvirkende årsager til skaden. Dette spørgsmål må derfor afgøres efter den gældende retstilstand.

Har den ansvarlige forårsaget en forurening i samspil med naturkræfterne, således at disse optræder som den skadesudløsende begivenhed, er udgangspunktet, at der ifaldes ansvar efter bestemmelsen. Dette forudsætter dog, at der er tale om en forudsigelig eller forudberegnelig naturbegivenhed. Den ansvarlige vil således kunne pådrage sig et objektivt ansvar, hvis den udløsende faktor er en naturbegivenhed, der optræder med regelmæssige mellemrum (frost, storm, betydelig nedbør osv.).

Hvis der derimod er tale om naturkatastrofer, såsom jordskælv, orkaner, tyfoner eller lignende force majeure-tilfælde, ifaldes der ikke ansvar efter bestemmelsen, uanset at denne ikke indeholder udtrykkelig undtagelse med hensyn til disse tilfælde. Spørgsmålet om *lempelse af skadevolders erstatningsansvar* må ligeledes afgøres efter den gældende retstilstand. Der kan herved særligt henvises til, at skadevolderens erstatningsansvar kan nedsættes eller bortfalde i henhold til bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, når ansvaret vil virke urimeligt tyngende, eller når ganske særlige forhold i øvrigt gør det rimeligt.

Spørgsmålet om den indbyrdes fordeling af erstatningsansvar, når der foreligger flere solidarisk ansvarlige skadevoldere, må ligeledes afgøres på grundlag af den gældende retstilstand, jf. navnlig erstatningsansvarslovens § 25, hvorefter fordelingen foretages efter, hvad der under hensyn til ansvarets beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt må anses for rimeligt.

Til stk. 2

Det foreslås, at ansvar efter stk. 1 ikke indtræder, hvis skaden skyldes, at aktiviteten er udøvet i overensstemmelse med ufravigelige bestemmelser, der er fastsat af en offentlig myndighed.

Efter bestemmelsen i stk. 2 indtræder det objektive ansvar ikke, hvis skaden skyldes, at virksomheden er udøvet i overensstemmelse med ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed. Det er den ansvarlige, der skal bevise, at betingelserne for ansvarsfritagelse er til stede. Bestemmelsen udelukker således ikke, at den ansvarlige kan blive erstatningsansvarlig på objektivt grundlag efter stk. 1 for

en miljøskade, selv om virksomheden har handlet i overensstemmelse med en tilladelse, der er givet af en offentlig myndighed.

Bestemmelsen afskærer ikke den ansvarlige fra at påberåbe sig andre ansvarsfritagelsesgrunde med videre, som for eksempel nødværge, i overensstemmelse med de almindelige formueretlige regler herom.

Forslaget indeholder ikke nærmere regler om, at den ansvarlige, der er omfattet af det objektive erstatningsansvar, skal være fritaget for ansvaret under henvisning til, at skaden er forårsaget af tredjemand forsætligt eller ved grov uagtsomhed. Det objektive erstatningsansvar vil derfor også gælde i dette tilfælde. Den ansvarlige vil dog kunne gøre regres mod tredjemand efter bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 25, ligesom virksomhedens erstatningsansvar over for skadelidte i særlige tilfælde vil kunne lempes efter erstatningsansvarslovens § 24. Den generelle bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 24, stk. 2, gælder endvidere for spørgsmålet, om skadelidtes erstatningskrav skal nedsættes eller eventuelt bortfalde på grund af egen skyld eller accept af risiko.

Til § 70

Til stk. 1

Det foreslås, at en aftale om fravigelse af dette forslags regler om erstatning for miljøskader er ugyldig, hvis aftalen er indgået før en skades indtræden og fravigelsen er til ugunst for skadelidte.

Baggrunden for bestemmelsen er, at en eventuel skadelidte vil have vanskeligheder ved at overskue konsekvenserne af en aftale, der er indgået inden en skades indtræden.

Bestemmelsen omfatter ikke aftaler indgået efter en miljøskade er indtrådt, således at for eksempel erstatningsansvarlige har mulighed for at indgå forligsaftaler med videre.

Bestemmelsen vedrører endvidere ikke forsikringsaftaler vedrørende miljøskade, uanset hvornår disse indgås, jf. endvidere stk. 2.

Til stk. 2

Bestemmelsen præciserer, at reglen i stk. 1 ikke indebærer en hindring for en miljøansvarlig, der ønsker at tegne en ansvarsforsikring mod eventuelle krav som følge af reglerne om miljøansvar og erstatning for miljøskader. Den erstatningspligtige kan herefter på sædvanlig måde henvise skadelidte til sit forsikringselskab.

Til § 71

Det foreslås, at reglerne i kapitlet om erstatning for miljøskader ikke begrænser skadelidtes adgang til erstatning efter almindelige regler i eller uden for kontrakt eller i medfør af bestemmelser, der er fastsat i eller i medfør af regler i andre kapitler eller anden lovgivning.

Der er forskellige steder i lovgivningen fastsat regler om for eksempel objektivt erstatningsansvar for skader, der indtræder på det pågældende område. I det omfang, regler i medfør af anden lovgivning, giver den, der lider en skade på grund af forurening af miljøet, en bedre retsstilling end bestemmelserne i dette forslag, vil skadelidte kunne kræve erstatning efter disse særlige regler i lovgivningen. Den, der har lidt en skade på grund af miljøforurening, har således valget mellem at kræve erstatning efter forslagets bestemmelser eller efter andre lovbestemmelser, som måtte være gunstigere for den pågældende.

Bestemmelsen regulerer endvidere forholdet mellem de regler om erstatning for miljøskader, der er fastsat i retspraksis på ulovbestemte områder, og de regler, der fremgår af forslaget. Bestemmelsen begrænser således ikke skadelidtes adgang til at kræve erstatning efter almindelige regler i eller uden for kontrakt.

Dette forslags regler om erstatning for miljøskader har forrang frem for dette forslags generelle ansvarsregler i det omfang, der er forskel mellem de generelle ansvarsregler og reglerne om erstatning for miljøskader.

Til § 72

Det foreslås, at Naalakkersuisut bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om erstatning for miljøskader og forholdene nævnt i kapitel 14, herunder om anvendelse af nationale eller internationale regler, aftaler eller retningslinjer vedrørende erstatning for miljøskader. Det er tanken, at Naalakkersuisut med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan supplere reglerne i det omfang, det er hensigtsmæssigt for at sikre dette forslags effektivitet og i overensstemmelse med dette forslags formål.

Til § 73

Med de gældende danske og europæiske regler som udgangspunkt og grundlag for de foreslåede regler sikres det, at der i Grønland på råstofområdet og ved anvendelse af undergrunden vil gælde miljøregler, som de parter, der er forpligtede, kender i forvejen. I landstingsforordningen om miljø er der ikke stillet krav om udarbejdelse af VVM-redegørelser i forbindelse med godkendelse af projekter og planer, der kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet, men Naalakkersuisut er ved ændring af landstingsforordning om miljø ved landstingsforordning nr. 8 af 15. november 2007

bemyndiget til at fastsætte regler vedrørende vurdering af større anlægs virkninger på miljøet (VVM).

EU-reglerne er implementeret i Danmark ved bekendtgørelser. Det drejer sig blandt andet om bekendtgørelse nr. 126 af 4. marts 1999 om miljømæssig vurdering af råstofindvinding på havbunden (VVM), bekendtgørelse nr. 884 af 21. september 2000 om miljømæssig vurdering (VVM) af projekter til indvinding af kulbrinter og til etablering af rørledninger på dansk søterritorium og kontinentalsokkelområde, bekendtgørelse nr. 809 af 22. august 2005 om miljømæssig vurdering af visse anlæg og foranstaltninger på søterritoriet (VVM) og bekendtgørelse nr. 1335 af 6. december 2006 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at godkendelse af en VVM-pligtig aktivitet først kan meddeles, når der er foretaget en vurdering af virkningerne på miljøet ved udførelsen af aktiviteten. Det følger desuden af den foreslåede bestemmelse, at aktivitetens udførelse først må påbegyndes, når VVM-redegørelsen er godkendt af Naalakkersuisut. I bestemmelsen er det direkte angivet hvilke aktiviteter der er VVM-pligtige, da dette vurderes at være mere brugervenligt. De nævnte aktiviteter medfører således, at der skal udarbejdes en VVM-redegørelse, før Naalakkersuisut kan tage stilling til en godkendelse af en udnyttelses- og nedlukningsplan efter § 19, jf. § 43.

Efter den foreslåede bestemmelse kan Naalakkersuisut ikke meddele tilladelse til eller godkendelse af en VVM-pligtig aktivitet før, der er gennemført en VVM-vurdering og udarbejdet en redegørelse herom.

Etablering af transitørledninger til transport af kulbrinter og transitelkabler på den grønlandske del af kontinentalsoklen kræver tilladelse meddelt af Naalakkersuisut efter kontinentalsokkelovens § 4, jf. § 6, 2. pkt., som ændret ved dette forslags § 98, stk. 3, nr. 2. Tilladelse efter kontinentalsokkeloven kan kun meddeles under iagttagelse af reglerne i dette forslag, jf. kontinentalsokkelovens § 6, 2. pkt.

Til stk. 2

Efter den foreslåede bestemmelse kan Naalakkersuisut i tilfælde, hvor eksempelvis en ændring eller udvidelse antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet, stille krav om, at der udarbejdes en vurdering af virkning på miljøet (VVM) med tilhørende redegørelse. Dette indebærer eksempelvis, at der kan stilles krav om udarbejdelse af en VVM med tilhørende redegørelse, når en aktivitet eller driften af et af de i stk. 1 nævnte anlæg ønskes indstillet midlertidigt, jf. § 44, stk. 1, og den midlertidige indstilling må antages at få væsentlig (skadelig) indvirkning på miljøet. Det samme gælder demontering (bortfjernelse) eller nedlukning af et af de i stk. 1 nævnte anlæg.

Formålet med VVM-reglerne er at vurdere aktivitetens miljømæssige påvirkning som en helhedsbetragtning i forhold til områdets miljømæssige bæreevne. Det betyder, at i øvrigt fuldstændig ens aktiviteter i visse sammenhænge kan være VVM-pligtige og i andre situationer ikke. Et af de forhold, der gør sig gældende, er omfanget af aktivitetens miljøpåvirkning - både hvad angår intensitet og geografisk udstrækning - sammenholdt med områdets andre aktiviteter og sårbarhed. En udvidelse af et eksisterende anlæg skal derfor ikke kun vurderes isoleret som et selvstændigt anlæg i relation til tålegrænser og vejledende grænseværdier. Anlægsprojektet skal vurderes i sammenhæng med miljøpåvirkningen fra allerede eksisterende anlæg. Dette kan betyde, at et anlægsprojekt, der isoleret set ikke vil påvirke miljøet væsentligt, alligevel kan være VVM-pligtigt. Dette vil klart være tilfældet, hvis det eksisterende anlæg allerede giver anledning til væsentlige miljøpåvirkninger.

I spørgsmålet om VVM-pligt indgår også anlæggets placering i forhold til det geografiske områdes sårbarhed. En aktivitet vil være VVM-pligtig, hvis den må forventes at være i konflikt med områdets arealanvendelse, naturressourcernes relative rigdom, kvaliteten og regenereringskapaciteten eller det naturlige miljøes bæreevne.

Hvis der kan opstå konflikt mellem en planlagt aktivitet og den nuværende arealanvendelse - ikke nødvendigvis blot for det pågældende område, men også i forhold til tilstødende områder, som kunne blive berørt direkte eller indirekte af en aktivitet - vil det som udgangspunkt give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning og dermed VVM-pligt.

For reservater og naturparker gælder som oftest, at der i forbindelse med udpegningen eller etableringen findes en nærmere beskrivelse af sigtet med det pågældende reservat eller den pågældende naturpark. Endvidere vil der ofte blive gennemført en nærmere planlægning, der indeholder mål og beskyttelsesinteresser. Aktiviteter, der kan forhindre eller vanskeliggøre formålet med reservatet eller naturparken, må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, og vil dermed være VVM-pligtige i medfør af de kriterier, som Naalakkersuisut agter at udstede efter stk. 3. Dette gælder, uanset om årsagen til påvirkningen af reservatet eller naturparken er en direkte følge af aktivitetens tilstedeværelse eller en følge af aktivitetens drift, herunder også mere indirekte påvirkninger som eksempelvis trafik til og fra aktiviteten eller nødvendig infrastruktur i tilknytning dertil.

Hvis aktiviteten forudsætter etablering eller udvidelse af rensningsanlæg til rensning af spildevandet, vil en væsentlig miljøpåvirkning ikke kunne udelukkes, og aktiviteten kan være VVM-pligtig. Indebærer aktiviteten, at der vil være behov for bortskaffelse af farligt affald, vil aktiviteten som udgangspunkt være VVM-pligtig, hvis bortskaffelsen og håndteringen af det farlige affald ikke kan finde sted gennem allerede godkendte eller lovligt eksisterende affaldsordninger, bortskaffelsesmetoder eller genanvendelsesmetoder. For det øvrige affald gælder også, at dette kan føre til VVM-pligt, hvis bortskaffelsen ikke kan finde sted inden for rammerne af allerede godkendte eller lovligt eksisterende affaldsordninger, bortskaffelsesmetoder eller genanvendelsesmetoder.

En aktivitet kan give anledning til forurening og gener, for hvilke der er fastsat enten vejledende eller bindende normer eller grænseværdier. Det skal således allerede ved planlægning af aktiviteten sikres, at de vejledende normer og grænseværdier kan opfyldes.

Til stk. 3

Efter den foreslåede bestemmelse er det Naalakkersuisut, der afgør, hvornår der efter stk. 1 og 2 skal laves en VVM med tilhørende redegørelse. Naalakkersuisut fastsætter ved bekendtgørelse de kriterier, som skal tillægges vægt, når der skal træffes afgørelse efter forslaget § 73, stk. 1 og 2. Det er hensigten, at Naalakkersuisut, hvor det er relevant, kan rette henvendelse til lokale eller centrale myndigheder, der har særlig indsigt i eksempelvis de lokale eller biologiske forhold i de relevante områder.

Til § 74

Til stk. 1

Efter den foreslåede bestemmelse er ansøgeren og - i det omfang der ikke måtte være sammenfald - den, der er ansvarlig for en VVM-pligtig aktivitet, forpligtet til at udarbejde og fremsende VVM-redegørelsen til Naalakkersuisut tillige med et ikke-teknisk resume af redegørelsen. Omfang, form og indhold af det ikke-tekniske resumé kan reguleres nærmere i de retningslinjer, der er omtalt i stk. 2.

Til stk. 2

Det foreslås, at Naalakkersuisut kan bestemme, at yderligere materiale til miljøvurderingen skal tilvejebringes, eller at særlige forhold skal gøres til genstand for yderligere undersøgelser.

Bestemmelsen svarer i en vis udstrækning til § 3, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 884 af 21. september 2000 om miljømæssig vurdering (VVM) af projekter til indvinding af kulbrinter og til etablering af rørledninger på dansk søterritorium og kontinentalsokkelområde.

Til stk. 3

Råstofdirektoratets retningslinjer "Guidelines for preparing an Environmental Impact Assessment (EIA) for exploration, development, production, decommissioning and transport of hydrocarbons offshore Greenland", udstedt den 16. maj 2006, og "BMP guidelines – for preparing an Environmental Impact Assessment (EIA) Report for Mineral Exploitation in Greenland", udstedt den 13. marts 2007, vil i vid

udstrækning kunne tjene som udgangspunkt for vurdering af virkninger på miljøet og udarbejdelsen af VVM-redegørelser.

Til § 75

Til stk. 1

Efter den foreslåede bestemmelse skal Naalakkersuisut offentliggøre en meddelelse herom, når en VVM-redegørelse er indgivet til Naalakkersuisut. Bestemmelsen indebærer desuden, at der skal ske offentliggørelse på Naalakkersuisuts hjemmeside eller på anden passende måde, eksempelvis i en landsdækkende avis eller gennem de elektroniske medier.

Til stk. 2

Efter den foreslåede bestemmelse offentliggør Naalakkersuisut en meddelelse om afgørelsen, når denne træffes. Offentliggørelsen skal efter bestemmelsen ske på samme måde som ved offentliggørelse af redegørelsen på Naalakkersuisuts hjemmeside eller på anden passende måde.

Til § 76

Til stk. 1

Bestemmelsen indebærer et krav om, at de i bestemmelsen nævnte aktiviteter kun må udføres, hvis der er foretaget en vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB), herunder en vurdering af virkningerne på samfundet ved udførelse af aktiviteten, og Naalakkersuisut har godkendt en redegørelse derfor (VSB-redegørelse). Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med forslagets formålsbestemmelse i § 1, stk. 2, hvorefter der tilstræbes samfundsmæssig bæredygtighed i forbindelse med råstofaktiviteter. Kravet om samfundsmæssig bæredygtighed skal endvidere sikre, at aktiviteterne tilrettelægges på en sådan måde, at samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag, og at der tages de nødvendige foranstaltninger for at modvirke negative virkninger for samfundet, samtidig med at positive udviklingsmuligheder afdækkes og søges udnyttet.

Der findes ikke tilsvarende regler om VSB-redegørelser i anden nugældende lovgivning i Grønland.

Til stk. 2

Et tilsvarende krav om anvendelse af VSB-reglen i stk. 1 gælder for en aktivitet, hvis den må antages at kunne få væsentlig indvirkning på samfundsmæssige forhold. Der

er dermed behov for, at der foretages en samfundsvurdering og udarbejdes en VSB-redegørelse.

Til § 77

Til stk. 1

Efter den foreslåede bestemmelse er ansøgeren og - i det omfang der ikke måtte være sammenfald - den, der er ansvarlig for en VSB-pligtig aktivitet, forpligtet til at sende Naalakkersuisut en VSB-redegørelse tillige med et ikke-teknisk resumé af redegørelsen.

Til stk. 2

VSB-redegørelsen skal blandt andet indeholde en beskrivelse af de samfundsmæssige - positive og negative - virkninger af de overvejede aktiviteter og anlæg, samt en beskrivelse af de foranstaltninger, der planlægges for at modvirke negative virkninger, og de tiltag, der skal tages for bedst muligt at kunne udnytte udviklingsmuligheder.

En VSB-redegørelse skal bidrage til at sikre, at planlægningen og forvaltningen af aktiviteter omfattet af råstofloven baseres på undersøgelser af de virkninger, som aktiviteter nationalt og lokalt kan have på det grønlandske samfund. En VSB-redegørelse bør indeholde beskrivelse og vurdering af virkningerne på samfundslivet i de berørte lokalsamfund, herunder beskæftigelsesmuligheder, den sociale ligevægt og de kulturelle værdier. Endvidere bør en VSB-redegørelse omhandle foranstaltninger til at sikre, at samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag. VSB-redegørelsen skal ikke blot omfatte de enkelte samfundsmæssige forhold, men også redegøre for samspillet mellem forholdene, indbyrdes påvirkninger mellem forholdene og kumulerede virkninger af påvirkninger af forholdene. Hermed tilsigtes en helhedsorienteret redegørelse for aktiviteterne samfundsmæssige virkninger.

Til stk. 3

En VSB-redegørelse bør indeholde følgende oplysninger:

En beskrivelse af aktiviteten eller det anlæg, som aktiviteten vedrører, og en beskrivelse af væsentlige alternativer vedrørende aktiviteten eller anlægget, herunder navnlig de væsentligste alternativer, som den VSB-forpligtede har undersøgt, samt virkningerne af, at aktiviteten ikke udføres, eller at anlægget ikke etableres og drives (0-alternativet).

En oversigt over de væsentligste alternativer og alternative placeringer, som derudover eventuelt er blevet undersøgt eller nærmere overvejet, herunder af andre.

En beskrivelse af de vigtigste grunde til den VSB-forpligtedes valg af alternativ under hensyn til virkningerne på samfundsmæssige forhold samt af de vigtigste kriterier for valget.

En beskrivelse af de samfundsmæssige forhold før udførelse af aktiviteten eller etablering og drift af anlægget med henblik på en vurdering af forudsigelige ændringer af de samfundsmæssige forhold med en beskrivelse af anlæggets såvel kortsigtede som langsigtede virkninger på samfundsmæssige forhold.

Beskrivelsen skal omfatte aktivitetens eller anlæggets direkte virkninger og aktivitetens eller anlæggets indirekte kort- og langsigtede, positive og negative virkninger. Beskrivelsen skal indeholde en angivelse af de metoder, den VSB-forpligtede har anvendt til forudberegning af virkningerne på samfundsmæssige forhold.

Derudover bør en VSB-redegørelse beskrive de foranstaltninger, der påtænkes anvendt med henblik på at undgå, nedbringe og om muligt neutralisere væsentlige negative indvirkninger på samfundsmæssige forhold.

VSB-redegørelsen bør indeholde en oversigt over eventuelle vanskeligheder (tekniske mangler eller manglende viden), som den VSB-forpligtede er kommet ud for ved indsamlingen eller vurderingen af de påkrævede oplysninger, samt eventuelle mangler ved oplysningerne eller vurderingen af samfundspåvirkningerne. VSB-redegørelsen skal endvidere i relevant omfang tage stilling til forhold, som har været fremdraget af offentligheden eller berørte myndigheder.

Til stk. 4

For at sikre offentlighedens inddragelse og mulighed for at kunne fremkomme med tilkendegivelser skal Naalakkersuisut efter den foreslåede bestemmelse offentliggøre en meddelelse herom, når en VSB-redegørelse er indgivet til Naalakkersuisut. Bestemmelsen indebærer desuden, at der skal ske offentliggørelse i en landsdækkende grønlandsk avis og på Naalakkersuisuts hjemmeside.

Til § 78

Det foreslås, at Naalakkersuisut kan bestemme, at yderligere materiale til samfundsvurderingen skal tilvejebringes, eller at særlige forhold skal gøres til genstand for yderligere undersøgelser. I den sammenhæng vil det være af væsentlig relevans at sikre, at kommunale myndigheder er blevet inddraget, særligt med henblik på indhentelse af oplysninger og vurderinger omkring lokale arbejdsmarkedsforhold og uddannelsestiltag for at tilvejebringe den nødvendige kvalificerede arbejdskraft.

Til § 79

Til stk. 1

Det følger af bestemmelsen, at rettighedshaveren har det øverste ansvar for, at ALARP-princippet er gennemført på offshoreanlægget. Udtrykket er en oversættelse af det engelske "as low as reasonably practicable" og forkortes ALARP.

ALARP-princippet bygger på det princip, at de aktører, som gennem deres handlinger udsætter andre for sikkerheds- og sundhedsmæssige risici, også bør være ansvarlige for, at risiciene elimineres eller reduceres. Risiciene skal nedbringes til et niveau, der er "så lavt, som det er rimeligt praktisk muligt".

ALARP-princippet er et internationalt anerkendt og anvendt princip i offshorebranchen. Det anvendes fortrinsvis af myndighederne i lande med offshoreaktiviteter, hvor sikkerhed og sundhed offshore har høj prioritet. Princippet benyttes også i andre sammenhænge, hvor risikovurdering og -reduktion udgør et væsentligt element. Det har derfor en klar sikkerheds- og sundhedsmæssig betydning, at den nationale lovgivning i Grønland bygger på den internationale offshoreindustri forståelse af begreber og principper.

Operationelt indebærer kravet om at nedbringe risiciene efter ALARP-princippet først og fremmest, at alle konkrete krav og anvisninger samt grænseværdier i love og regler ubetinget skal overholdes. Dernæst skal virksomhederne vurdere, om det er muligt helt at fjerne eller at nedbringe de sikkerheds- og sundhedsmæssige risici yderligere. Sidstnævnte gælder også i de tilfælde, hvor lovgivningen ikke indeholder konkrete anvisninger eller grænseværdier, men alene brede og funktionelle krav. Med ALARP-princippet påhviler det virksomhederne at sørge for at nedbringe de sikkerheds- og sundhedsmæssige risici, så meget som det til enhver tid er rimeligt praktisk muligt i overensstemmelse med den tekniske og samfundsmæssige udvikling, i modsætning til tidligere anvendt lovgivningspraksis, hvor dette påhviler myndighederne gennem løbende regeludstedelse. Princippet er også i overensstemmelse med den generelle regel i bestemmelsen i forslaget § 1, stk. 2, som foreskriver, at virksomhed omfattet af tilladelser efter dette forslag skal udføres i overensstemmelse med, hvad der under tilsvarende forhold er anerkendt som god international praksis på området.

Til stk. 2

Bestemmelsen i stk. 2 fastslår rettighedshaverens pligt til at sørge for, at der føres tilsyn med, at offshoreanlæg, jf. § 6, drives i henhold til lovgivningen, herunder ALARP-princippet, som er fastlagt i denne lov.

Til stk. 3

Bestemmelsen i stk. 3 fastslår, at rettighedshaverens forpligtelse til at give den driftsansvarlige virksomhed mulighed for at opfylde sine sikkerheds- og sundhedsmæssige forpligtelser, som svarer til rettighedshaverens forpligtelser, for så

vidt angår den som på rettighedshaverens vegne udøver efterforskning og produktion af kulbrinter.

Da rettighedshaveren beslutter hvilke økonomiske rammer, der skal knyttes til aktiviteterne, har rettighedshaveren også kontrol over de muligheder, den driftsansvarlige virksomhed har for at opfylde sine forpligtelser.

Til stk. 4

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om forholdene nævnt i bestemmelsen, herunder regler om pligt til udarbejdelse af sikkerheds- og sundhedsredegørelse til dokumentation af opfyldelse af kravene i bestemmelserne i § 79, stk. 1-3.

Formålet med at kunne stille krav til dokumentation er dels at fremme et højt sikkerheds- og sundhedsniveau, som afspejler samfundets tekniske og sociale udvikling, og dels at skabe rammerne for, at sikkerheds- og sundhedsspørgsmål offshore kan løses af virksomhederne selv. Normen for acceptable sikkerheds- og sundhedsforhold er ikke statisk, men udvikles i takt med samfundets tekniske og sociale udvikling. Kapitlets bestemmelser skal skabe rammerne for, at virksomhederne selv kan løse sikkerheds- og sundhedsspørgsmål. Det er op til virksomhederne selv at fastsætte, hvordan der opnås et højt sikkerheds- og sundhedsniveau. Reglerne skal således bestå af funktionskrav, det vil sige bestemmelserne fastsætter, hvad der skal opnås, og ikke hvordan dette opnås.

Bestemmelsen bemyndiger endvidere Naalakkersuisut til blandt andet at fastsætte nærmere regler om indholdet af ledelsessystemet for sikkerhed og sundhed. Sådanne regler kan for eksempel indeholde bestemmelser om:

- Målsætninger
- Organisation
- Styring af uddannelse og kompetence
- Styring af risici gennem for eksempel virksomhedens fastsættelse af egne kravspecifikationer for sikkerhed og sundhed for at sikre efterlevelse af lovgivningen
- Styring af risici ud fra måling af effekt af sikkerheds- og sundhedsmæssige tiltag
- Dokumentation, herunder rapporteringsrutiner
- Revision (audit) og evaluering
- Opdatering af systemet.

Der vil altid være tale om minimumstandarder, da det ifølge ALARP-princippet, jf. stk. 1, påhviler virksomheden selv at løfte sine sikkerheds- og sundhedsstandarder til det fornødne niveau.

Bestemmelsen bemyndiger endvidere Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for verifikationsordningen, herunder krav om, at bestemte sikkerhedskritiske dele, for eksempel anlæggets bærende konstruktioner, skal verificeres og herunder krav til procedurer og dokumentation, som skal være opfyldt.

Bestemmelsen bemyndiger endvidere Naalakkersuisut til at fastsætte regler om de ansattes sikkerheds- og sundhedsuddannelser.

Til § 80

Til stk. 1

Det er af væsentlig betydning at etablere en komite, der koordinerer myndighedernes indsats i tilfælde af større ulykker offshore. Denne type ulykker vil kunne indebære risiko for forurening af havet, for eksempel ved et ukontrolleret olieudslip. Beredskabskomiteen vil derfor ligesom den nuværende Aktionskomitee også omfatte repræsentanter for miljømyndighederne og vil også koordinere det statslige miljøberedskab med henblik på at bringe et ukontrolleret udslip af olie eller gas til ophør samt bekæmpe olieforurening på havet, forårsaget af efterforskning eller produktion af olie og gas offshore.

Til stk. 2

Forretningsordenen i henhold til stk. 2 kan blandt andet indeholde angivelse af komiteens sammensætning og virke.

Til § 81

Til stk. 1

Det foreslås med bestemmelsen, at Havarikommissionen skal involveres ved ulykkessituationer hidrørende fra anlægget eller dets udstyr, der har forårsaget alvorlige skader på mennesker og anlæg eller dødsfald. Ved alvorlige skader på mennesker forstås skader, der kan give varige mén, samt skader, der medfører sygefravær på mere end ca. 5 uger. Mindre alvorlige hændelser kan kræves undersøgt efter bestemmelsen i stk. 2.

Til stk. 2

I henhold til stk. 2 kan Naalakkersuisut pålægge Havarikommissionen at foretage undersøgelser af begivenheder, som må antages at have sikkerheds- eller sundhedsmæssig interesse i forbindelse med anvendelsen af et offshoreanlæg, for eksempel i forbindelse med alvorlige nærved-hændelser.

Til § 82

Til stk. 1

I det almindelige løbende myndighedstilsyn vil kontakten og informationen foregå gennem virksomheden og virksomhedens sikkerhedsrepræsentanter. Tilsynsmyndigheden, medlemmer af Beredskabskomiteen og Havarikommissionen kan endvidere indhente oplysninger fra de ansatte i det omfang, dette er nødvendigt for deres arbejde. Oplysninger i henhold til stk. 1 omfatter kun oplysninger, som den pågældende i forvejen er i besiddelse af.

Til stk. 2

Bestemmelsen i stk. 2 fastslår, at enhver, der er pålagt pligter efter forslaget, samt enhver, der handler på disses vegne, har pligt til at yde tilsynsmyndigheden, Beredskabskomiteen og Havarikommissionen den fornødne bistand i forbindelse med deres undersøgelser.

Bestemmelserne i stk. 1 og 2 dækker også de situationer, hvor tilsynsmyndigheden har behov for at få verificeret oplysninger, som en virksomhed har afgivet, enten som stikprøvekontrol eller fordi tilsynsmyndigheden har en formodning om, at oplysningerne er forkerte. Der kan for eksempel være tale om resultaterne af en undersøgelse, som virksomheden har fået udført af en ekstern part, og som virksomheden nægter at udlevere.

Til § 83

Bestemmelsen vedrører udførelsen af virksomhed omfattet af dette forslag. Det fremgår af bestemmelsen, at virksomhed skal udføres i overensstemmelse med anerkendt god international praksis på området og på en hensigtsmæssig måde. Derudover skal virksomhed udføres sikkerheds-, sundheds-, miljø- og ressourcemæssigt forsvarligt og samfundsmæssigt bæredygtigt.

Bestemmelsen svarer i det store hele til § 23 i den gældende råstoflov. Bestemmelsen er foreslået ændret, så den omfatter virksomhed, der udføres i henhold til alle tilladelser under dette forslag, og inddrager hensynene i dette forslags formålsbestemmelser.

Bestemmelsen indeholder en generel overordnet fastsættelse af, at virksomhedens udførelse - udover at være undergivet de til enhver tid i Grønland gældende retsregler - skal foregå på ordentlig måde og i overensstemmelse med anerkendt, god international praksis under tilsvarende forhold. Endvidere understreges miljø-, sikkerheds-, ressourcemæssige hensyn og samfundsmæssig bæredygtighed. Det er de samme overordnede principper, der vil være centrale i myndighedsbehandlingen.

Den foreslåede bestemmelse fastslår, at virksomhed, der udføres i henhold til tilladelser efter dette forslag, skal udføres i overensstemmelse med anerkendt god international praksis på området under tilsvarende forhold og på en hensigtsmæssig måde. Derudover er en sådan råstofvirksomhed naturligvis underlagt de til enhver tid gældende retsregler i Grønland. Fastlæggelse af begrebet god international praksis er

en løbende dynamisk proces, hvor der skal tages højde for den udvikling som sker internationalt på områderne sikkerhed, sundhed og miljø. Ved fastlæggelse af god international praksis vil man som hidtil kunne finde støtte i almindeligt anerkendte internationale principper som ALARP, BAT og BEP. På grund af den dynamik, som kendetegner den internationale råstofindustri vil en nærmere udspecificering af gældende standarder alene tegne et øjebliksbillede og vil hurtigt være uden relevans.

Sikkerhed, sundhed og miljø omfatter den fysiske sikkerhed, ansattes sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdet med aktiviteterne samt almindelige miljøhensyn af betydning for mennesker, dyr, planter og natur ved foretagelse af råstofaktiviteter, undergrundsaktiviteter eller tilknyttede energiaktiviteter i Grønland. I forbindelse med hjemtagelse af råstofområdet hjemtages ligeledes arbejdsmiljø for offshoreaktivitet i forbindelse med råstofaktivitet.

Ved forsvarlig ressourceudnyttelse forstås blandt andet, at aktiviteterne skal ske uden unødigt spild af ressourcer og under hensyntagen til samfundets interesser på længere sigt.

Samfundsmæssig bæredygtighed indebærer blandt andet, at der skal tages hensyn til en råstof- eller undergrundsaktivitets samfundsmæssige bæredygtighed i bred forstand, når det afgøres, om der kan og bør meddeles tilladelse til aktiviteten. Der må for eksempel foretages vurderinger af de indvirkninger, som aktiviteterne kan have på lokale samfund, og af de foranstaltninger, som eventuelt kan og bør gennemføres for at undgå eller modvirke væsentlige negative virkninger på lokale samfund.

Bestemmelsen gælder al virksomhed, der udøves i henhold til tilladelser meddelt efter dette forslag.

En ressourcemæssig forsvarlig udnyttelse vil blandt andet indebære, at spild af råstoffer undgås, og at udnyttelsen udføres i overensstemmelse med god international praksis for at opnå den størst mulige udnyttelse af den pågældende ressource.

Sundhedshensyn er også et vigtigt element i tilrettelæggelsen af arbejdet med råstofaktiviteterne. Det nævnes nu specifikt som et vigtigt hensyn. Det er dog også efter den gældende råstoflov et lovligt og vigtigt hensyn. Som noget nyt skal råstofaktiviteterne også tilrettelægges på en måde, så hensynet til samfundsmæssig bæredygtighed inddrages.

Det er tanken, at forståelsen og indholdet af de enkelte begreber udvikles nærmere i takt med andre relevante udviklinger. Det er således den til enhver tid anerkendte gode internationale praksis på området, som skal følges, og tilladelser skal meddeles og administreres i overensstemmelse med den til enhver tid gældende praksis og viden inden for miljø, sundhed med videre.

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer i store træk til § 24 i den gældende råstoflov. Bestemmelsen er foreslået ændret, så den omfatter virksomhed, der udføres i henhold til alle tilladelser under dette forslag, og inddrager alle hensyn i dette forslags formålsbestemmelse.

Det foreslås, at Naalakkersuisut som hidtil kan fastsætte og opdatere nærmere bestemmelser og detailforskrifter om udførelse af råstofaktiviteter, herunder forskrifter vedrørende tekniske, sikkerhedsmæssige, miljømæssige og ressourcemæssige forhold.

Eksempelvis vil behandlingsanlæg, transportanlæg (herunder rørledninger og udskibningsanlæg) samt infrastruktur i øvrigt, der er etableret som led i efterforsknings- eller udnyttelsesvirksomhed, være placeret helt eller delvis uden for det område, tilladelsen omfatter. Det er i den forbindelse afgørende, at de beføjelser, myndighedsbehandlingen er baseret på, også gælder sådanne anlæg med videre.

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler på råstofområdet med respekt for lovgivning på de områder, der grænser op til eller er relevante for råstofområdet. Et eksempel herpå er forholdet mellem forslaget til vandkraftressourceloven og de tilknyttede aktiviteter efter dette forslag.

Bestemmelsen giver grundlag for en nærmere regulering gennem forskrifter inden for områder, hvor kompetencen ikke efter anden lovgivning er tillagt andre myndigheder. Bestemmelsen indebærer således ikke indskrænkning eller ændring af sådan kompetence. I nogle henseender vil der være en sammenhæng og overlapning i sikkerhedsmæssige spørgsmål mellem den regulering, der foretages i råstofmyndighedens regi og den regulering, der foretages af Arbejdstilsynet, Søfartsstyrelsen og Statens Luftfartsvæsen.

Det vil eksempelvis gælde i forhold til vilkår og betingelser for rettighedshavere, hvor virksomhed er omfattet af Arbejdstilsynets tilsynsområde og -myndighed i medfør af lov om arbejdsmiljø i Grønland, som efter forslaget ikke vil skulle gælde for arbejde på offshoreanlæg. Der kan ikke i medfør af § 84 fastsættes regler om arbejdsmiljø på landterritoriet. I det omfang Grønlands Selvstyre i en tilladelse ønsker at stille krav om arbejdsmiljø, kan der, når der er tale om arbejde på landterritoriet, stilles krav om, at lov om arbejdsmiljø i Grønland eller regler udstedt i medfør af denne skal overholdes.

Bestemmelsens rækkevidde skal særligt ses i lyset af forslagets § 3 og bemærkninger dertil.

Det følger af forslagets § 3, at råstofmyndigheden skal udøve en samlet og integreret myndighedsbehandling. Det er tanken, at dette lovforslag skal gøre det muligt at regulere samtlige forhold, der er relevante for udførelsen af råstofaktiviteter og andre aktiviteter omfattet af dette forslag.

Bemyndigelsen gælder fastsættelse af regler om ethvert relevant forhold, der kan henføres under dette forslags formål og anvendelsesområde. Som det fremgår af forslaget, omfatter dette blandt andet muligheden for at fastsætte regler om tekniske forhold og forhold vedrørende sikkerhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed og for sundhedsmæssige forhold efter overtagelse af sagsområdet arbejdsmiljø for offshoreanlæg. Naalakkersuisut kan også fastsætte bestemmelser om andre forhold. Det kan for eksempel være krav om foretagelse af undersøgelser vedrørende is, hav og meteorologi i det omfang, det har betydning for aktiviteter omfattet af inatsisartutloven.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut i en tilladelse fastsætte vilkår om alle forhold vedrørende tilladelsen. Det er i overensstemmelse med den hidtidige praksis for meddelelse af tilladelser, at der i en tilladelse fastsættes nærmere bestemmelser om de tilladte råstofaktiviteter og alle andre relevante forhold vedrørende tilladelsen. Der kan alene fastsættes vilkår om forhold vedrørende tilladelser i det omfang, det er i overensstemmelse med dette forslags formål som angivet i forslagets § 1.

Generelle vilkår vil blive fastsat i standardvilkår og modeltilladelser, dog vil der stadig være grundlag for at meddele individuelle vilkår på baggrund af konkrete omstændigheder, samt typen og omfanget af den pågældende virksomhed.

Til § 85

Til stk. 1

Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler vedrørende import og eksport af mineralske råstoffer.

Bestemmelsen tager sigte på, at Naalakkersuisut i forbindelse med eksempelvis regler om certificering af ædelsten vil kunne fastsætte regler om, at import af visse typer ædelsten skal registreres med henblik på at undgå, at udenlandske sten certificeres som grønlandske. Bestemmelsen hjemler ligeledes, at der kan fastsættes procedurer vedrørende ansøgning om eksporttilladelser med videre.

Til stk. 2

Bestemmelsen vedrører Naalakkersuisuts mulighed for at fastsætte regler og træffe afgørelser med henblik på at gennemføre eller anvende internationale aftaler eller regler om forhold, der er omfattet af dette forslag.

Ligeledes sikres en hjemmel til at fastsætte regler om at opfylde internationale konventioner, der vedrører forhold omfattet af dette forslag. Hjemlen omfatter også miljøforhold og naturbeskyttelsesforhold, der skal varetages i forbindelse med dette

forslag, for eksempel ved udarbejdelse af miljøvurderinger af projekters virkninger på udpegede internationale naturbeskyttelsesområder, fastsættelse af vilkår om naturbeskyttelse i forbindelse med tilladelser til offshoreaktiviteter vedrørende efterforskning eller indvinding af olie og naturgas eller meddelelse af påbud om miljø- og naturbeskyttelsesforhold i forbindelse med offshoreaktiviteter.

Til stk. 3

Bestemmelsen tager højde for, at diamantefterforskningen i Grønland udvikles således, at der i fremtiden vil blive udvundet rådiamanter i Grønland. For at kunne eksportere disse med henblik på analyse, salg eller videre forarbejdning kræves det, at Grønland deltager i Kimberley-processens certificeringsordning (KPCS).

Bestemmelsen sigter på, at Naalakkersuisut kan fastsætte nødvendige regler for at sikre, at grønlandske diamanter kan handles på verdensmarkedet, samt at der kan tages forholdsregler til sikring af, at der ikke indføres konfliktdiamanter i Grønland.

Til § 86

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at virksomhed omfattet af tilladelser efter dette forslag ikke må udføres, medmindre Naalakkersuisut forinden har godkendt virksomheden og de dermed forbundne aktiviteter. Efter den foreslåede bestemmelse skal der blandt andet foreligge en forudgående godkendelse ved etablering af bygninger, anlæg og installationer samt foranstaltninger i forbindelse med midlertidig indstilling af udnyttelsesvirksomhed.

Bestemmelsen svarer i det store hele til § 25, stk. 1, i den gældende råstoflov. Det er præciseret, at bestemmelsen finder anvendelse på foranstaltninger ved ophør af virksomhed omfattet af tilladelser efter dette forslag.

Stk. 1 fastslår reglen om, at de forskellige led i virksomheden skal godkendes inden iværksættelsen. Det er også her afgørende, at reglen gælder al virksomhed omfattet af tilladelsen, såvel i som uden for det område, der i tilladelsen afgrænser den ressource, der efterforskes eller udnyttes.

Efter bestemmelsen skal Naalakkersuisut forudgående godkende de forskellige led i råstofvirksomhed, der udøves i henhold til dette forslag. Det fremgår af bestemmelsen, at blandt andet etablering af bygninger, anlæg og installationer skal godkendes, før etablering må påbegyndes.

Det er præciseret i bestemmelsen, at den gælder al virksomhed omfattet af tilladelsen, det vil sige såvel i som uden for det område, der er fastlagt i tilladelsen for at afgrænse den ressource, der efterforskes eller udnyttes.

Ved godkendelser efter den foreslåede bestemmelse fastsættes en række vilkår for virksomhedens udførelse, herunder vedrørende tekniske, sikkerhedsmæssige, sundhedsmæssige, miljømæssige, ressourcemæssige og samfundsmæssige forhold. Derudover kan Naalakkersuisut fastsætte vilkår om for eksempel godkendelsens varighed, rapportering om særskilte forhold samt monitorering af forhold af miljømæssig betydning.

Det foreslås desuden, at mere komplicerede arbejder, der udføres i forbindelse med virksomhed omfattet af forslaget, og som kan være forbundet med en særlig risiko, herunder boringer, nedsænkning af skakter, indsættelse af stoller med videre inden iværksættelse, skal godkendes af Naalakkersuisut i hvert enkelt tilfælde.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen fører Naalakkersuisut tilsyn med rettighedshaveres virksomhed og anden virksomhed og aktivitet omfattet af forslaget.

Bestemmelsen udgør desuden hjemmelsgrundlaget for, at tilsynsmyndigheden til enhver tid mod behørig legitimation har adgang til alle dele af virksomheden og aktiviteten omfattet af dette forslag. Dette gælder i det omfang, det er nødvendigt for, at medarbejderne, der udfører tilsynet, kan varetage dette hverv. Udtrykket "tilsynsmyndighedens medarbejdere" er valgt frem for "Naalakkersuisut" for at markere, at kun en begrænset kreds af medarbejdere, som kan legitimere sig som tilsynsmedarbejdere, kan kræve adgang efter denne bestemmelse. I praksis vil tilsynsmyndigheden være placeret hos råstofmyndigheden, jf. dog § 95 om mulighed for anden delegation af myndighedsopgaver.

Naalakkersuisut har efter bestemmelsen adgang til at meddele påbud til rettighedshavere efter dette forslag. Påbudsadgangen er imidlertid ikke begrænset dertil, idet enhver, der er forpligtet efter dette forslag, vil kunne meddeles et påbud i medfør af bestemmelsen.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at rettighedshavere og andre, der er omfattet af dette forslag, har pligt til at give Naalakkersuisut og andre myndigheder de fornødne oplysninger om deres virksomhed.

Bestemmelsen pålægger en vis oplysningspligt for rettighedshavere og andre omfattet af dette forslag.

Bestemmelsen omfatter alle oplysninger, som er nødvendige for myndighedsbehandling i forbindelse med eksempelvis behandling af ansøgning om tilladelse efter dette forslag eller oplysninger til brug for et fyldestgørende tilsyn med aktiviteter efter dette forslag.

Naalakkersuisut har i medfør af bestemmelsen mulighed for at pålægge de af bestemmelsen omfattede fysiske eller juridiske personer at indsende oplysninger, som Naalakkersuisut finder nødvendige til brug for Naalakkersuisuts vurdering af sagen. Naalakkersuisut har mulighed for at bestemme, at indsendelse skal ske i bestemt form, herunder eksempelvis på CD-ROM eller andet egnet medie.

Til stk. 4

Bestemmelsen vedrører rettighedshaveres rapportering til myndighederne.

Bestemmelserne svarer til § 25, stk. 4, i den gældende råstoflov.

Efter bestemmelsen skal rettighedshaveren løbende rapportere om den udførte virksomhed under dette forslag og resultaterne af aktiviteterne. Der fastsættes nærmere vilkår om indrapportering i tilladelsen, herunder eksempelvis om form, hyppighed og indhold. Derudover fastsættes nærmere vilkår om fortrolighed for rapportering og resultater.

Det er nødvendigt at fastsætte regler om fortrolighed, idet visse oplysninger kan karakteriseres som erhvervshemmeligheder, der kan give andre en uberettiget fordel, såfremt Naalakkersuisut kunne forpligtes til at udlevere disse ved eksempelvis en aktindsigtsanmodning.

Bestemmelsen er i fuld overensstemmelse med landstingslov om offentlighed i forvaltningen, der i § 3, stk. 1 siger, at ”*Landsstyret kan fastsætte regler om, at nærmere angivne myndigheder, sagsområder eller arter af dokumenter, for hvilke bestemmelserne i §§ 7-14 i almindelighed vil medføre, at begæring om aktindsigt kan afslås, skal være undtaget fra loven.*”.

De pågældende rapporter vil som udgangspunkt være omfattet af §§ 12-14 i landstingslov om offentlighed i forvaltningen. Når det alligevel er fundet nødvendigt at medtage en regel om fortrolighed i forslaget, er dette begrundet i, at visse oplysninger udveksles med andre myndigheder, samt sendes til Inatsisartutudvalg.

Til stk. 5

Bestemmelsen vedrører opkrævning af betaling af udgifter i forbindelse med råstofmyndighedens myndighedsbehandling fra rettighedshavere og andre omfattet af dette lovforslag.

Bestemmelserne svarer stort set til § 25, stk. 5, i den gældende råstoflov. Det er præciseret, at betalingen kan opkræves som gebyrer eller udgiftsrefusion.

Betalingen for myndighedsbehandlingen planlægges opkrævet på baggrund af en timesats for det aktuelle timeforbrug ved tilsynets udøvelse, herunder meddelelse af tilladelser og godkendelser.

Bestemmelsen udgør hjemmelsgrundlaget for Naalakkersuisuts opkrævning af udgifter, der afholdes af råstofmyndigheden og Naalakkersuisut i forbindelse med sags- og myndighedsbehandling efter dette forslag. Bestemmelsen omfatter for eksempel udgifter til sagsbehandling, tilsyn, anden myndighedsbehandling, tjenesterejser og eksterne rådgivere og konsulenter med videre.

Enhver udgift kan opkræves som gebyr, afgift eller udgiftsrefusion, i det omfang betalingen modsvarer den ydelse, der leveres af råstofmyndigheden. Der tilsigtes således ikke, at der med hjemmel i denne bestemmelse kan opkræves gebyrer, afgifter eller udgiftsrefusion udover, hvad råstofmyndigheden har afholdt eller forventes at anvende til sags- og myndighedsbehandling af den pågældende sag. Betalingen for myndighedsbehandlingen kan ske på baggrund af en timesats for det aktuelle tidsforbrug ved tilsynets udøvelse, herunder ved meddelelse af tilladelser og godkendelser.

Indtægter, der er modtaget eller oppebåret efter denne bestemmelse, udgør ikke råstofindtægter efter reglerne derom i selvstyrelovens § 7, jf. § 7, stk. 2, nr. 1, sidste led.

Til § 87

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at godkendelser i henhold til råstofloven ikke fritager rettighedshavere for at indhente de fornødne godkendelser eller tilladelser efter anden lovgivning.

Indgår der eksempelvis etablering og drift af flyvepladser eller andre luftfartsanlæg i en rettighedshavers virksomhed, vil luftfartslovens bestemmelser skulle iagttages, og de efter loven fornødne godkendelser eller tilladelser således indhentes hos luftfartsmyndighederne. Tilsvarende gælder regler for lufttransport fastsat af Statens Luftfartsvæsen. I det omfang aktiviteter af denne art er led i en rettighedshavers virksomhed, indgår disse imidlertid også i den samlede myndighedsbehandling efter denne lov, og Naalakkersuisuts godkendelse af forhold i forbindelse hermed er således også fornøden.

Den foreslåede bestemmelse fastslår, at en rettighedshaver, der er meddelt en tilladelse eller godkendelse efter dette lovforslag, ikke derved er undtaget fra pligten til at indhente fornødne godkendelser eller tilladelser efter anden lovgivning.

Bestemmelsen skal ses som en opsamlingsbestemmelse, idet langt størstedelen af de forhold, der er relevante i forhold til udførelse af råstofaktiviteter, er reguleret under denne lov. Der kan imidlertid være tale om forhold, der samtidig med tilladelse efter dette lovforslag kræver tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning. Dette er eksempelvis tilfældet med det fremsatte forslag om udnyttelse af vandkraftressourceloven, hvor der kræves tilladelse efter både dette forslag og vandkraftressourceloven.

Det fastslås i bestemmelsen, at det påhviler rettighedshaveren at sikre sig, at de fornødne tilladelser eller godkendelser indhentes. Naalakkersuisut er derfor ikke ansvarlig for sådanne forhold, herunder heller ikke i tilfælde, hvor Naalakkersuisut ikke har givet vejledning om anden lovgivning.

Til stk. 2

I forbindelse med tilladelsesproceduren vil Naalakkersuisut inddrage samtlige relevante myndigheder i en høringsproces. For at understrege, at der er tale om en enhedsforvaltning, er det tilføjet i bestemmelsen, at en tilladelse meddelt af Naalakkersuisut fritager fra at søge om arealtildeling. Naalakkersuisuts godkendelse af den påtænkte anvendelse efter § 19 vil samtidig være en tilladelse til at bruge det pågældende areal på den godkendte måde efter areallovgivningen.

En tilladelse efter dette forslag giver ligeledes ret til at udføre den pågældende aktivitet, samt aktiviteter i direkte forbindelse dertil efter næringslovgivningen, i det omfang aktiviteten er blevet godkendt som led i den samlede myndighedsbehandling.

Til § 88

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører muligheden for at overdrage en tilladelse efter loven. Både en direkte og en indirekte overdragelse af en tilladelse kræver Naalakkersuisuts godkendelse.

Overdragelse af tilladelser er ikke en usædvanlig disposition og indgår ofte som et naturligt led i udviklingen fra indledende forundersøgelser til eventuel udnyttelse, ofte af finansieringsmæssige årsager.

Godkendelse af overdragelse vil på denne baggrund ikke blive nægtet uden rimelig grund. Det vil imidlertid blandt andet skulle sikres, at grundlaget for opfyldelse af forpligtelser, der påhviler rettighedshaveren, ikke forringes eller fjernes ved en overdragelse.

Det er hensigten med bestemmelsen, at Naalakkersuisut får mulighed for at påse, at det forud for en eventuel overdragelse sikres, at grundlaget for opfyldelse af forpligtelser ikke forringes ved overdragelsen. I forhold til udnyttelsesvirksomhed er det tillige tanken, at Naalakkersuisut får lejlighed til at sikre sig, at grundlaget for en kvalificeret drift af virksomheden ikke forringes.

Endvidere tilsigtes det med bestemmelsen, at Naalakkersuisut blandt andet får mulighed for at tage hensyn til og stille vilkår vedrørende økonomiske, afgiftsmæssige og skattemæssige forhold, og at Naalakkersuisut kan afvise godkendelse af overdragelser eller vilkår derfor, hvis de kan medføre negative

skatte- eller afgiftsmæssige virkninger for det offentlige, herunder selvstyret. Der kan for eksempel være tale om tilfælde, hvor en virksomhed ikke overdrages med henblik på en fortsættelse af råstofaktiviteterne, men derimod hovedsageligt tager sigte på at opnå skatte- eller afgiftsmæssige fordele for erhververen, overdrageren eller dem begge.

Ved indirekte overdragelse forstås enhver overdragelse af ejerandele, der vil have indflydelse på den bestemmende indflydelse hos rettighedshaveren. Enhver overdragelse af ejerandele, der har indflydelse på den bestemmende indflydelse hos den oprindelige rettighedshaver er derfor omfattet af bestemmelsen.

Til stk. 2

Det fremgår af bestemmelsen, at en tilladelse efter dette forslag er undtaget fra retsforfølgning.

Bestemmelsen svarer stort set til § 27, stk. 2, i den gældende råstoflov.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med stk. 1. Bestemmelsen er derfor ikke udtryk for stillingtagen til muligheden for at indbringe en tilladelse for domstolene med henblik på prøvelse af eksempelvis dens gyldighed eller virkninger.

Ved retsforfølgning tænkes alene på kreditorforfølgning. Bestemmelsen fastslår, at det sikres, at en kreditor ikke ved rettens hjælp kan overtage en tilladelse efter dette forslag.

Til § 89

Det kan således i tilladelserne blandt andet fastsættes hvilke former for misligholdelse fra rettighedshaverens side, der kan begrunde en fortabelse af tilladelsen, blandt andet også under hensyntagen til virksomhedens art og omfang.

Til § 90

Bestemmelsen vedrører muligheden for at indbringe visse tvister mellem rettighedshaver og Naalakkersuisut for en voldgiftsret. I tilladelser efter dette forslag kan fastsættes, at tvister vedrørende opfyldelsen af forpligtelser i tilladelsen kan indbringes for en voldgiftsret, hvis afgørelse er endelig.

Bestemmelsen svarer til § 29 i den gældende råstoflov.

Bestemmelsen tager sigte på at sikre, at eventuelle tvister kan afgøres hurtigt og af personer med særlig ekspertise på området. Det er tanken, at der med hjemmel i bestemmelsen kan fastsættes nærmere vilkår i bestemmelsen, som angiver, hvorledes

en eventuel voldgift skal afvikles, herunder om voldgiftsrettens sammensætning, kompetence, sagsbehandling med videre.

Voldgiftsrettens afgørelse vil være endelig og ikke kunne appelleres.

Afgørelser, som efter dette forslag skal afgøres af tilsynsmyndigheden, kan ikke undergives voldgift, jf. grundlovens § 63 om retten til domstolsprøvelse af forvaltningsafgørelser. Det er følgelig kun privatretlige tvister, der kan gøres til genstand for et vilkår om voldgift.

Til § 91

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 30.

Efter den foreslåede bestemmelse skal der i en tilladelse fastsættes bestemmelser om, i hvilket omfang rettighedshaverens forpligtelser består efter tilladelsens ophør, herunder ved udløb, opgivelse, bortfald eller tilbagekaldelse af tilladelsen.

Bestemmelsen sikrer, at der ved en tilladelses ophør er taget stilling til, hvordan de forpligtelser af økonomisk eller af anden art, der påhviler rettighedshaveren, skal håndteres. Det kan blandt andet dreje sig om rettighedshaveres forpligtelser til at betale afgift, udrede kompensationsbeløb eller opfylde arbejdsforpligtelser.

Bestemmelsen vedrører således blandt andet den situation, at en forpligtelse for rettighedshaveren til at udføre en nærmere specificeret efterforskningsindsats eller anden lignende forpligtelse fastsat i tilladelsen ikke er opfyldt eller kun delvist er opfyldt. Det vil i en sådan situation som oftest - eksempelvis når en tilladelse er ophørt - ikke være muligt eller hensigtsmæssigt at søge rettighedshaveren tilpligtet at opfylde forpligtelsen i praksis, og der kan derfor fastsættes vilkår om, at Naalakkersuisut i en sådan situation kan kræve, at rettighedshaveren indbetaler et beløb svarende til de omkostninger, som opfyldelse af forpligtelsen ville have kostet. De konkrete omstændigheder i en situation, hvor en forpligtelse af denne art ikke er opfyldt, vil i særlige tilfælde kunne tilsige, at alene en del af den ikke-afholdte omkostning udredes, og der åbnes derfor mulighed for fleksibilitet ved fastsættelsen af det beløb, der konkret skal indbetales.

Til § 92

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer i et vist omfang til § 31, stk. 1 og 2, i den gældende råstoflov, men er ændret indholdsmæssigt for så vidt angår ansvarsgrundlaget for erstatningsansvaret.

Råstoflovens § 31, stk. 1 og 2, blev indført ved vedtagelsen af råstofloven fra 1991 og har følgende ordlyd:

”§ 31. Rettighedshaver er erstatningsansvarlig for skader, der forvoldes ved den af en tilladelse omfattede virksomhed, efter lovgivningen og dansk rets almindelige erstatningsregler.

Stk. 2. Det kan i en tilladelse under hensyn til virksomhedens art fastsættes, at rettighedshaveren skal være undergivet et videregående erstatningsansvar. Det kan herunder fastsættes, at rettighedshaveren skal erstatte skader, der forvoldes ved virksomheden, selv om skaden er hændelig, idet erstatningen dog kan nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte ved forsæt eller grov uagtsomhed har medvirket til skaden.”

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der indføres et objektivt ansvar for enhver skade, der forvoldes ved virksomhed eller aktiviteter, der er omfattet af tilladelsen.

Ud fra overordnede samfundsmæssige hensyn og fordelingsprincipper bør de virksomheder med videre, som er ansvarlige for eller udfører virksomhed eller aktiviteter i henhold til dette forslag, og som i almindelighed opnår en økonomisk indtjening ved deres virksomhed eller aktivitet, betale erstatning for de skader, som de forvolder som led i denne aktivitet.

Objektivt ansvar må endvidere antages at have en vis præventiv virkning, idet virksomhederne tilskyndes til at foretage relevante foranstaltninger med videre for at undgå og begrænse skader og erstatningsansvar. Et objektivt ansvar vil også, hvor det ikke allerede er gældende, medføre en vigtig forbedring af skadelidtes retsstilling. Indførelsen af det objektive ansvar sikrer, at skadelidte fremover vil kunne gennemføre krav om erstatning over for skadevolder også ved skader, der skyldes hændelige forhold.

Endelig tilgodeser regler om objektivt erstatningsansvar forskellige retstekniske hensyn. Under den gældende retstilstand skal skadelidte i visse tilfælde bevise, at skadevolderen har begået fejl eller forsømmelser. Dette bevis vil ofte være vanskeligt at føre for den skadelidte. En ordning med objektivt ansvar gør det overflødigt at føre bevis for, at skadevolder har begået fejl eller forsømmelser. Denne omstændighed må antages at kunne medvirke til, at skadelidte i videre omfang end hidtil vil kunne undgå retssager om skadevolderens erstatningspligt.

Det skærpede ansvar skal blandt andet ses i lyset af, at de kommercielle aktiviteter typisk vil foregå i eller i nærheden af sårbar grønlandsk natur, hvor der kan ske uoprettelig skade, hvis virksomheden eller aktiviteten ikke udøves i overensstemmelse med gældende regler og med største forsigtighed.

Ved kulbrinteaktiviteter vil bestemmelsen ikke medføre en skærpelse af ansvaret. I de tilfælde, hvor almindelige regler om erstatning gælder, vil reglen kun medføre en mindre skærpelse af ansvaret. Efter de gældende regler betragtes erhvervsdrivende som professionelle, der forventes at være i stand til at undgå og afværge skader og betale erstatning for skader som en del af deres

driftsomkostninger. Erhvervsdrivende er derfor undergivet et strengt ansvar, der i vidt omfang er objektiveret.

Den foreslåede bestemmelse omfatter enhver skade, som en virksomhed eller aktivitet måtte påføre. Erstatningspligten omfatter således for eksempel også udgifter til udførelse af afværge- og oprydningsforanstaltninger ved miljøskader, herunder blandt andet genopretning af natur og dyreliv.

Skade på ting og fast ejendom er omfattet af erstatningsansvaret. Det omfatter endvidere afledte skader, følgeskader og rent økonomiske skader og tab. Hvis eksempelvis en fiskers net bliver ødelagt af en olieforurening, vil den indtægt, som fiskeren mister indtil nettet er udskiftet eller rengjort, være omfattet af erstatningspligten. I lighed hermed vil tab som følge af, at olieforurening ødelægger fiskelivet i et område, hvor en fisker sædvanligvis henter sin fangst, kunne kræves erstattet i medfør af bestemmelsen. For kulbrinter gælder dette allerede i et vist omfang, da råstofmyndighedens modeltilladelse til efterforskning og udnyttelse af kulbrinter indebærer, at den internationale konvention om det privatretlige ansvar for skade ved olieforurening er gældende.

Generelt vil principperne, der i dag er gældende på kulbrinteområdet, kunne tjene som vejledning for forståelsen og administrationen af reglerne på forslagets øvrige områder.

Til stk. 2

Bestemmelsen regulerer erstatningens nedsættelse ved skadelidtes egen skyld.

Bestemmelsen er en integreret del af den gældende råstoflovs § 31, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse fastsætter en adgang til at lade erstatningen for en skade nedsætte eller bortfalde, hvis skadelidte har medvirket til skaden. Det er dog alene skadelidtes forsætlige eller groft uagtsomme handling eller unkladelse, som kan medføre bortfald eller nedsættelse af erstatningen.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut adgang til at fastsætte i tilladelser, at rettighedshaverens ansvar skal være omfattet af forsikringsdækning eller sikkerhedsstillelse.

Bestemmelsen svarer stort set til den gældende råstoflovs § 31, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det i en tilladelse kan fastsættes, at en rettighedshavers erstatningsansvar skal være omfattet af en forsikring eller anden form for sikkerhedsstillelse. En anden form for sikkerhedsstillelse kan eksempelvis

være en moderselskabsgaranti. Naalakkersuisut kan efter bestemmelsen fastsætte vilkår om en kombination af forsikring og anden sikkerhedsstillelse.

Til stk. 4

Reglerne i stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse på aktiviteter, der udføres af andre omfattet af dette forslag, herunder rettighedshavere efter godkendelser meddelt efter forslaget, i det omfang deres aktiviteter er omfattet af forslaget.

Til stk. 5

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut endvidere fastsætte i en tilladelse, at erstatningsansvaret for entreprenører, leverandører og tjenesteydere skal være omfattet af en forsikring eller anden form for sikkerhedsstillelse.

Til § 93

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører muligheden for iværksættelse af ekspropriation med henblik på virksomhed efter råstofloven.

I forbindelse med, at hjemmestyret ved lov nr. 1012 af 19. december 1992 overtog kompetencen til at fastsætte regler om hjemmel til og fremgangsmåden ved ekspropriation på sagsområder, der henhører under hjemmestyret, blev loven, som anført i de almindelige bemærkninger, ændret til en ren procedurelov i lighed med den i Danmark gældende lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. Dette medfører, at dette forslag fremover alene beskriver den fremgangsmåde, der skal anvendes.

Bestemmelsen tager sigte på at sikre, at Naalakkersuisut i nødvendigt omfang kan bestemme, at der iværksættes ekspropriation af ejendom med henblik på etablering og drift af virksomhed efter dette forslag.

Det er en betingelse, at der er tale om nødvendigt omfang. Ved nødvendigt forstås normalt, at der ikke består rimelige alternativer til at ekspropriere ejendommen.

Naalakkersuisut kan også bestemme, at der skal ske ekspropriation, hvor der ikke sker arealafståelse, men hvor etablering og drift af virksomhed efter dette forslag medfører så stor ulempe eller skade for en ejendom, virksomhed med videre, at indgrebet kan danne grundlag for ekspropriationserstatning efter bestemmelsen.

I tilfælde, hvor ekspropriation af en del af en ejendom i væsentlig grad vil forringe brugsværdien af den øvrige del af ejendommen, kan rettighedshaveren, hvis ejeren nedlægger påstand derom, tilpligtes at erhverve hele ejendommen.

Til stk. 2

Det fremgår af bestemmelsen, at ekspropriation i henhold til dette forslag finder sted efter reglerne i landstingslov om ekspropriation.

Landstingsloven indeholder udførlige bestemmelser om, hvorledes ekspropriationsmyndigheden skal agere, samt om fremgangsmåde ved ekspropriation og erstatningens udbetaling med videre.

Til § 94

Bestemmelsen svarer til den gældende råstoflovs § 31b og skal ses i sammenhæng med muligheden for at opkræve gebyrer til dækning af udgifter afholdt i råstofmyndighedens regi.

Den foreslåede bestemmelse viderefører den eksisterende bestemmelse. Bestemmelsen giver mulighed for, at Naalakkersuisut fastsætter størrelsen på gebyrer til mindre beløb end de faktiske udgifter, der er afholdt eller forventes afholdt i råstofmyndighedens regi.

Baggrunden for bestemmelsen er, at det skal være muligt for Naalakkersuisut at fastsætte gebyrer på en måde, så det er attraktivt for mine- og olieselskaber at investere i efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland.

Til § 95

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende råstoflov og svarer i vidt omfang til bestemmelsen i den danske undergrundslovs § 37.

Bestemmelsen regulerer Naalakkersuisuts adgang til i et vist omfang at overlade opgaver til andre myndigheder eller private parter. Bestemmelsen fungerer som selvstændig hjemmel til at udstede bekendtgørelser vedrørende denne delegation, og bekendtgørelsens kundgørelse og ikrafttræden vil være forudsætning for, at delegationen har virkning i forhold til borgere og virksomheder med videre.

Den foreslåede bestemmelse giver Naalakkersuisut mulighed for at bestemme, at tilsynsopgaverne skal udføres af andre end råstofmyndigheden. Bestemmelsen tager sigte på, at tilsynet tilrettelægges på optimal vis i forhold til kompetencer og resourceudnyttelse. Hvis andre myndigheder mere hensigtsmæssigt kan varetage tilsynsopgaven, vil det kunne bestemmes, at opgaven udføres af disse.

Der er efter bestemmelsen også mulighed for at bestemme, at private virksomheder med særlig ekspertise på området kan føre tilsynet. Hvis tilsynsopgaven overlades til en privat virksomhed, kan Naalakkersuisut i forbindelse dermed fastsætte

bestemmelser om, at virksomheden har samme rettigheder og pligter, som råstofmyndigheden har ved udøvelsen af tilsynsbeføjelserne.

Uanset om det bestemmes, at tilsynsbeføjelserne skal overlades til en offentlig myndighed eller en privat virksomhed, har den pågældende part og dennes medarbejdere de samme beføjelser, som tilsynsmyndigheden og dennes medarbejdere har. Den pågældende part har således i medfør af bestemmelsen mulighed for at meddele påbud om overholdelse af dette forslag og bestemmelser og vilkår fastsat i medfør af dette forslag. De udførende medarbejdere vil have adgang til alle dele af virksomheden og dennes aktiviteter i det omfang, disse er omfattet af dette forslag, og det er nødvendigt for udførelsen af tilsynet. Har Naalakkersuisut truffet nærmere bestemmelser om tilsyn, vil den pågældende myndighed eller virksomhed også indtræde i råstofmyndighedens beføjelser efter disse bestemmelser, hvis Naalakkersuisut bestemmer dette i medfør af denne bestemmelse.

Det vil særligt kunne være relevant at overlade tilsynsopgaver til private virksomheder, der har særlige eller gode forudsætninger for at løse opgaven.

Som et eksempel på, at myndigheder har overladt opgaver og beføjelser efter lovgivningen til private virksomheder, kan nævnes klassificering af skibe. Der er i september 2003 indgået en aftale mellem Søfartsstyrelsen og American Bureau of Shipping, Bureau Veritas, Det Norske Veritas, Germanischer Lloyd, Lloyd's Register, Nippon Kaiji Kyokai og RINA S.p.A. Registro Italiano Navale Group. Aftalen vedrører udførelse af en række opgaver på vegne af de danske søfartsmyndigheder. Virksomhederne kan i henhold til aftalen blandt andet udstede certifikater, ligesom de kan kræve reparationer og udføre inspektioner. På dette område kan modtagerne af klassifikationsselskabernes afgørelser kun indbringe klager om afgørelser for domstolene. Der er ikke administrativ klageadgang.

Hvis Naalakkersuisut bestemmer, at tilsynsopgaven skal udføres af en anden myndighed eller en privat virksomhed vil det være råstofmyndighedens opgave at føre tilsyn med at den pågældende private tilsynsvirksomhed overholder gældende regler under tilsynets udførelse.

Til § 96

Bestemmelsen omhandler idømmelse af foranstaltninger.

Dette forslag er i udgangspunktet rettet mod erhvervsmæssig virksomhed, hvorfor der ikke er fundet behov for en omfattende sanktionering af bestemmelserne i forslaget. Det er forudsat, at mulighederne for at tilbagekalde tilladelse med videre langt hen af vejen vil have en præventiv effekt.

Dog er det fundet nødvendigt at sanktionere visse overtrædelser, såsom udførelse af virksomhed i strid med § 2, samt for overtrædelse af regler og vilkår fastsat til varetagelse af de hensyn der er nævnt i § 1.

Til stk. 1

Bestemmelsen anfører, at der som udgangspunkt skal idømmes bøde for udøvelse af virksomhed uden tilladelse, såsom forundersøgelse, efterforskning, udnyttelse og udførsel af mineralske råstoffer, anvendelse af undergrunden i Grønland samt etablering og drift af rørledninger.

Bestemmelsen skal ses i lyset af forslaget formål, hvorfor det er nødvendigt at virksomhed udføres på baggrund af en tilladelse, således at der er fuld indsigt i virksomheden, og det kan påses, at forslaget formål opfyldes.

Til stk. 2

Bestemmelsen hjemler, at der idømmes bøde til den der

1) forsætligt eller groft uagtsomt afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som en myndighed har krav på i henhold til forslaget eller i henhold til bestemmelser og vilkår fastsat i medfør heraf.

Bestemmelsen skal ses i forhold til, at det er en nødvendighed for at kunne føre tilsyn efter dette forslag, at samtlige relevante oplysninger meddeles korrekt.

2) Foretager indsamling eller brydning af mineraler i strid med §§ 45-47.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med stk. 1, og at hele dette forslag bygger på, at aktiviteter udføres i henhold til tilladelser eller godkendelse efter dette forslag, således at det sikres, at denne udføres i overensstemmelse med lovens formål.

3) Undlader at deponere overskydende mineraler efter § 45, stk. 6.

Bestemmelsen skal ses i forhold til, at forslaget har som formål at bidrage til hele det grønlandske samfund, hvorfor det er uacceptabelt, at enkelte personer unddrager samfundet værdier.

4) Overtræder vilkår meddelt til varetagelse af formålene i § 1.

Bestemmelsen skal sikre, at aktiviteter udføres i overensstemmelse med forslaget formål. Der kan være tilfælde, hvor vilkår er blevet overtrådt, men hvor en tilbagekaldelse af tilladelsen ikke er proportional med den foretagne overtrædelse. I sådanne tilfælde kan Naalakkersuisut i stedet anmelde personen eller virksomheden til politiet med henblik på at rejse sag for overtrædelse af vilkår.

5) Undlader at efterkomme påbud udstedt efter forslaget eller forskrifter udstedt i medfør af forslaget.

Bestemmelsen skal ses i forhold til, at det er nødvendigt for myndighedernes opgavevaretagelse efter denne lov at kunne sikre, at udstedte påbud bliver overholdt. Påbud, der tilsidesættes, kan derfor medføre, at den pågældende idømmes bøde.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at der i regler, der udstedes i medfør af forslaget, kan fastsættes, at overtrædelse heraf kan idømmes bøde.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter, at juridiske personer med videre, der overtræder bestemmelser som nævnt i stk. 1 og stk. 2, ligeledes vil kunne idømmes bøde for overtrædelsen.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastslår, at idømte bøder tilfalder landskassen.

Til § 97

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer, hvad der skal ske med ulovligt indsamlede råstoffer. Der vil så vidt muligt ske konfiskation og bortsalg til fordel for landskassen. Dette skal ses i lyset af, at det hører blandt hovedformålene med forslaget, at indtægter fra råstofudvindingen tilfalder det grønlandske samfund.

Til stk. 2

Efter den foreslåede bestemmelse bortsælges råstoffer af Naalakkersuisut, og salgsprouvet tilfalder landskassen.

Til § 98

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører ikrafttrædelsestidspunktet for forslaget.

Det foreslås, at inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2010.

Til stk. 2

Som en konsekvens af hjemtagelsen af råstofområdet ophæves lov nr. 335 af 6. juni 1991 om mineralske råstoffer m.v. i Grønland (råstofloven), med senere ændringer, jf. lovbekendtgørelse nr. 368 af 18. juni 1998.

Til stk. 3

Det følger af selvstyrelovens §§ 1, 2 og 28, at selvstyret kan ændre eller ophæve regler, der gælder for Grønland på overtagne sagsområder.

Grønlands Selvstyre har overtaget nogle af de sagsområder, der er omfattet af lov om kontinentalsoklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1001 af 18. november 2005, som hidtil har været gældende for Grønland. Som konsekvens heraf ophæver forslaget kontinentalsoklens regler om disse områder, for så vidt angår Grønland.

Med forslaget overtager Grønlands Selvstyre råstofområdet og dermed dele af det sagsområde, der er omfattet af lov om kontinentalsoklen. Der er derfor behov for en ophævelse for Grønlands vedkommende af de pågældende dele af kontinentalsokkeloven.

Desuden har Grønlands Hjemmestyre allerede tidligere overtaget sagsområdet fiskeri i videste forstand, herunder også fiskeri og udforskning af de levende organismer, der er nævnt i kontinentalsokkelovens § 1, stk. 2, nr. 2. Det er derfor hensigtsmæssigt også at ophæve denne bestemmelse.

De dele af kontinentalsokkeloven, som omfatter områder, der allerede er overtaget eller overtages med forslaget, og som derfor ophæves for Grønlands vedkommende efter bestemmelsen i § 98 stk. 3, er:

1) § 1, stk. 1, om ejerskab til kontinentalsoklens naturforekomster og krav om bevilling og tilladelse til udforskning eller udnyttelse heraf. De naturforekomster, der er angivet i § 1, stk. 2, nr. 1, er omfattet af råstofområdet, der overtages med forslaget. De naturforekomster, der er angivet i § 1, stk. 2, nr. 2, er omfattet af fiskeriområdet i bredest forstand, der som nævnt allerede er blevet overtaget af Grønlands Hjemmestyre.

2) § 1, stk. 2, nr. 1, om definition af havbunden eller dennes undergrunds mineralske og andre ikke-levende forekomster.

3) § 1, stk. 2, nr. 2, om naturforekomster i form af levende organismer, som, når de er fangstmodne, enten er fastsiddende på eller under havbunden eller ude af stand til at bevæge sig uden at være i stadig fysisk berøring med havbunden eller undergrunden.

4) § 2, stk. 1, om hjemler til at tillade udforskning og indvinding af mineralske og andre ikke-levende forekomster.

5) § 2, stk. 2, 1. pkt., om naturforekomster nævnt i § 1, stk. 2, nr. 2, ophæves for Grønlands vedkommende, da fiskeri og udforskning af de levende organismer, der er nævnt i § 1, stk. 2, nr. 2, som nævnt tidligere er overtaget af Grønlands Hjemmestyre.

6) § 2, stk. 2, 2. og 3. pkt., ophæves som konsekvens af ophævelsen af § 2, stk. 2, 1. pkt.

7) § 3, stk. 2, vedrører ophævede love inden for sagsområder, der er overtaget af Grønlands Hjemmestyre.

8) § 4, stk. 5, om fastsættelse af regler om sikkerhedszoner omkring anlæg, som anvendes til efterforskning eller udnyttelse, ophæves, da forslaget indeholder regler om sikkerhedszoner.

9) § 5, stk. 1, ophæves som følge af forslagets ophævelse af § 1.

Samlet indebærer bestemmelsen en ophævelse af følgende bestemmelser i kontinentalsokkeloven for Grønlands vedkommende: § 1, § 2, § 3, stk. 2, § 4, stk. 5, og § 5, stk. 1.

Desuden ændrer forslaget kontinentalsokkelovens § 6, for så vidt angår Grønland. I § 6, 1. pkt., ændres henvisningen til § 3, stk. 1, til en henvisning til § 3, som følge af forslagets ophævelse af § 3, stk. 2. Efter § 6, 1. pkt., gælder den for Grønland i øvrigt gældende ret, som blandt andet omfatter forslagets regler. I § 6, 2. pkt., ændres henvisningen til den gældende råstoflov til en henvisning til forslaget.

De øvrige bestemmelser i kontinentalsokkeloven vil fortsat være gældende uden ændringer for Grønlands vedkommende.

Til stk. 4

Bestemmelsen vedrører gyldigheden af tilladelser og koncessioner meddelt efter den gældende råstoflov.

Tilladelser og koncessioner til forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af mineralske råstoffer i Grønland, som er meddelt ved inatsisartutlovens ikrafttræden, bevarer deres gyldighed.

Sådanne tilladelser og koncessioner vil dog fremover være omfattet af forslaget. De reguleres dermed af forslagets regler og bestemmelser fastsat i medfør deraf.

Til stk. 5

I stk. 2, foreslås det, at den nugældende lov om mineralske råstoffer med videre i Grønland ophæves. Med henblik på at sikre, at der bliver tilstrækkelig tid til at gennemgå og revidere gældende forskrifter, standardvilkår med videre samt bekendtgørelser udstedt i medfør af den nugældende lov, sikrer bestemmelsen, at disse forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af denne lov. Det er hensigtsmæssigt, at reglerne forbliver i kraft, indtil der er udstedt nye regler på området.